อนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

ปริญญานิพนธ์

ของ

รจนา ป้องนู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
พฤศจิกายน 2559

อนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

ปริญญานิพนธ์
ของ
รจนา ป้องนู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
พฤศจิกายน 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

บทคัดย่อ

ของ

รจนา ป้องนู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
พฤศจิกายน 2559

รจนา ป้องนู. (2559*). อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569).* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (สุขศึกษาและพลศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร.พิมพา ม่วงศิริธรรม, อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์, รองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สุคนธทรัพย์.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560- 2569) 2) เพื่อประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร และเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่ง เป็นกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposively selected) ตามเกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion criteria) ที่กำหนด 2 กลุ่มดังนี้กลุ่มแรกจำนวน 24 คน คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการหลักสูตรเกี่ยวกับการผลิตนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษากลุ่มอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 5 และกำลังออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษากลุ่มผู้ใช้บัณฑิตเป็นผู้บริหารและครูในโรงเรียน กลุ่มที่สองจำนวน 231 คน คือ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร เป็นผู้ประเมินอนาคตภาพหลักสูตรเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วน คือ 1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) มีลักษณะเป็นประเด็นคำถามเพื่อกระตุ้นเร้าให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ตอบตามประเด็นกำหนด10 ประเด็น 2) แบบประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

ผลการวิจัยพบว่า

อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2560-2569) ประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ คือ ปรัชญาของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร

ผลการประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2560-2569)โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรในแต่ละองค์ประกอบของอนาคตภาพ 10 องค์ประกอบหลัก พบว่าผลการประเมินคุณภาพหลักสูตรทั้ง 10 ด้าน พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

SCENARIO OF THE BACHELOR OF EDUCATION PROGRAM CURRICULUM INSTITUTE FOR PHYSICAL EDUCATION IN THE NEXT DECADE (B.D.2017-2026).

AN ABSTRACT

BY

ROTJANA PONGNOO

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements For The

Doctor of Education Degree in Health Education and Physical Educationat

Srinakharinwirot University

November 2016

Rotjana Pongnoo. (2016). *Scenario for the Bachelor of Education Program Curriculum for Physical Education of the Institute of Physical Education over the Next Decade (B.D. 2017-2026).* Dissertation, Ed.D. (Health Education and Physical Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Lect. Dr.Pimpa Moungsirithum, Lect. Dr.Anan Malarat, Assoc. Prof. Dr.Sujitra Sukhonthasab.

This research aimed to investigate scenarios for the Bachelor of Education Program Curriculum for Physical Education of the Institute of Physical Education over the next decade (B.D. 2017-2026). The data were collected from the curriculum for stakeholders by purposively selecting with an inclusion criteria and devided into two groups: The first group were twenty-four experts in*scenario* construction, with extensive experience in production management with students as a physical education instructor. The Bachelor of Education students were in fifth-year and training to be teachers. The Physical Education Graduate Programs Group were comprised of administrators and teachers at the school. The second group consisted of two hundred and thirty one curriculum stakeholders. The research tools was compriseof a semi-structured interview,whichconsisted of ten elements and an assessment form to evaluate the visual arts curriculum in terms of Physical Education at the Institute of Physical Education during the next decade. The data was analyzea usingcontent analysis, mean, standard deviation and a one-sample t-test.

The resulls of the research found that.

Thescenario of the Bachelor of Physical Education at the Institute of Physical Education over the next decade. (AD 2560-2569), was composed of ten elements from the philosophy course and included the following elements: the aim of the course structure of the curriculum;the content of the curriculum; teaching and learning activities;teaching media;measurement and evaluation program management and program evaluation; the results of future studies and the visual arts curriculum. The Institute of Physical Education has been involved with the program and with continue to do so in the future with regardto the ten key elements, it was found that in terms of the quality of the courses, all ten found that the average accuracy, appropriateness and feasibility exceeded a certain threshold ($\bar{X}$ = 3.50) and were significantly statistically at a level of .05

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความเอาใจใส่และช่วยเหลือจากคณาจารย์ทุกท่านในคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเฉพาะอาจารย์ ดร.พิมพา ม่วงศิริธรรม อาจารย์ ดร.อนันต์ มาลารัตน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุจิตรา สุคนธทรัพย์ คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ท่านสละเวลาให้คำปรึกษาคอยดูแลให้คำแนะนำ กำกับติดตามการศึกษาวิจัย ตรวจแก้ไขข้อผิดพลาดและชี้แนะแนวทางที่ถูกต้องทำให้งานวิจัยนี้มีความสมบูรณ์ และมีคุณค่าทางวิชาการ อีกทั้งยังให้กำลังใจเมื่อผู้วิจัยเกิดปัญหาอุปสรรค และท้อแท้ ในระหว่างการดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอนผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.สาธิน ประจันบาน อาจารย์ภาควิชาพลศึกษาคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ให้ความกรุณามาเป็นกรรมการสอบเค้าโครงปริญญานิพนธ์ และกรรมการสอบปากเปล่า และได้ให้คำแนะนำตรวจสอบข้อผิดพลาดต่างๆ ของการทำปริญญานิพนธ์เพื่อให้ปริญญานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.สุนทรี ศิริอังกูร จากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ท่านให้เกียรติมาเป็นประธานสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้ พร้อมทั้งได้ให้ข้อเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังให้คติในการทำงานต่อไปในอนาคต ทำให้ผู้วิจัยเกิดความตระหนักและซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้รับความกรุณาจาก อธิการบดีสถาบันการพลศึกษา รองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษาทุกท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ตรัยรักษ์ วรัทย์หินเกิด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สดสี สุทธิศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตรจารย์วลีพรรณ สว่างอรุณ อาจารย์ ดร.นรินทร์ สุทธิศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รำไพ ศูนย์จันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูรย์ แซ่ฉั่ว อาจารย์ ดร.ไพเราะ อังศุสุกนฤมล ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา เทียมทิพร อาจารย์จุไรรัตน์ สมสุข อาจารย์สุขุม อ้นขวัญเมือง ตลอดจนผู้อำนวยการโรงเรียน ครู อาจารย์ และนักศึกษาสถาบันการพลศึกษาทุกแห่งและที่มิได้เอ่ยนาม ที่มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในทุกกระบวนการวิจัย จนทำให้ผู้วิจัยได้รับข้อมูลครบถ้วน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ บิดา มารดาและญาติพี่น้องที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจ ขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาเอก รุ่นที่ 1 ทุกคน ที่คอยช่วยเหลือกันจนจบหลักสูตร ขอขอบพระคุณสถาบันการพลศึกษา ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้มีการพัฒนาตนเองในการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก สำหรับคุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแด่คุณบิดา มารดา คุณครูบาอาจารย์ ทุกๆ ท่าน ที่ได้มอบความรัก และอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาตลอดจนกระทั่งประสบผลสำเร็จมาจนถึงวันนี้

รจนา ป้องนู

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**	1
	ภูมิหลัง	1
	คำถามการวิจัย	4
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
	ความสำคัญของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	13
	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร	14
	ความหมายของหลักสูตร	14
	องค์ประกอบของหลักสูตร	16
	การพัฒนาหลักสูตร	19
	ความหมายของหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตร	19
	พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร	21
	ระดับการพัฒนาหลักสูตร	22
	แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร	24
	รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร	27
	กระบวนการพัฒนาหลักสูตร	28
	การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร	33
	ระบบการใช้หลักสูตร	35
	การดำเนินการตามแผน	36
	ระบบการประเมินผลหลักสูตร	37
	แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา	38
	หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา พ.ศ.2556	40
	อนาคตภาพหลักสูตร	72
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	89
	งานวิจัยในประเทศ	89
	งานวิจัยต่างประเทศ	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	98
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	98
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	105
4	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**	113
	ตอนที่ 1 ผลการสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)	113
	ตอนที่ 2 ผลการประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร	170
5	**สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	198
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	198
	วิธีดำเนินการวิจัย	198
	สรุปผล	199
	อภิปรายผล	202
	ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้	225
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	226
บรรณานุกรม		227
ภาคผนวก		236
	ภาคผนวก ก	237
	ภาคผนวก ข	240
	ภาคผนวก ค	248
	ภาคผนวก ง	251
ประวัติย่อผู้วิจัย		273

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักอนาคตนิยมกับหมอดู	74
2	แสดงจุดร่วมและจุดต่างของวิธีการศึกษาอนาคตแต่ละวิธี	78
3	โครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา	125
4	สรุปเนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละส่วนของโครงสร้างของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า	126
5	การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านปรัชญา	152
6	การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านจุดมุ่งหมาย	153
7	การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านโครงสร้างหลักสูตร	154
8	สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า	155
9	สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า	157
10	สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า	158
11	สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า	159
12	สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า	160
13	สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า	161
14	สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า	162

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
15	การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	163
16	การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู	164
17	การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านสื่อการเรียนการสอน	165
18	การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านการวัดและประเมินผล	166
19	การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านการบริหารหลักสูตร	167
20	การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านการประเมินหลักสูตร	168
21	จำนวนและร้อยละผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำแนกตามสถานภาพ (n=231)	170
22	ผลการประเมิน ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (n=231)	171

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	12
2	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)	99
3	กงล้ออนาคตด้านปรัชญาของหลักสูตร	118
4	กงล้ออนาคตด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	122
5	กงล้ออนาคตด้านโครงสร้างของหลักสูตร	124
6	กงล้ออนาคตด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	133
7	กงล้ออนาคตด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู	136
8	กงล้ออนาคตด้านสื่อการเรียนการสอน	139
9	กงล้ออนาคตด้านการวัดและประเมินผล	141
10	กงล้ออนาคตด้านการบริหารหลักสูตร	143
11	กงล้ออนาคตด้านการประเมินหลักสูตร	147

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีได้พัฒนาขึ้นมาก จนเป็นเหตุให้สังคมไทยมีการหลอมรวมยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม การคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ๆ ถูกนำมาใช้มากขึ้น ส่งผลให้เกิดนวัตกรรมใหม่ๆ สื่อความรู้ใหม่ๆ ขึ้นทุกวัน เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้การศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับสังคม การศึกษาและสังคมจึงมีความสัมพันธ์ควบคู่กันอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ ในการขับเคลื่อนสังคม ทำหน้าที่ในการพัฒนามนุษย์เพื่อปรับแนวคิด รูปแบบ กระบวนการและวิธีการใช้การศึกษาที่สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของโลก เพื่อให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ในกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ทำให้องค์กรที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาต้องปรับตัวโดยเร่งด่วนเพื่อปฏิรูปการศึกษาให้ก้าวทันตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ให้การศึกษาเป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์อย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจน ทางด้านการจัดการศึกษาของไทย ต้องพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข จากเหตุผลดังที่กล่าวมา พลศึกษาเป็นศาสตร์แขนงหนึ่ง ที่กล่าวถึงความรู้ที่ได้จากการสังเกต เห็นเป็นประจักษ์ทางธรรมชาติของการเคลื่อนไหวและปรากฏการณ์ต่างๆของการเล่นกีฬา การทำงาน การดำเนินชีวิตประจำวัน และที่สำคัญอย่างยิ่งคือเป็นศาสตร์ที่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (ภัทร์ธีรา บุญเสริมส่ง. 2554; อ้างอิงจาก วรศักดิ์ เพียรชอบ. 2533) และรัฐบาลไทยได้เล็งเห็นความสำคัญของการกีฬาที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรบุคคลของประเทศ ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี ปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้เป็นค่านิยม เกิดความสมานฉันท์ของคนในชาติ การสร้างความภาคภูมิใจ สร้างแรงบันดาลใจ สร้างรายได้ อาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในฐานะที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบด้านการกีฬาของประเทศ ได้เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าวจึงจัดทำแผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2555- 2559) ขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนากีฬาของประเทศ โดยดำเนินการให้สอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่มุ่งพัฒนาภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในทุกระดับ ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ให้ความสำคัญกับการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม พัฒนาประเทศสู่ความสมดุลในทุกมิติอย่างบูรณาการและเป็นองค์รวม รวมทั้งกรอบ ความร่วมมือในการรวมตัวทางเศรษฐกิจ เพื่อเตรียมก้าวสู่การ

เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) และในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ.2558) และได้นำแผนพัฒนา กีฬาแห่งชาติฉบับนี้ มาเป็นแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการออกกำลังกายและเล่นกีฬาในแผนปฏิบัติการของกระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาประเทศในช่วงปีพ.ศ. 2555-2559 ให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สถาบันอุดมศึกษาเป็นองค์กรที่ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีส่วนช่วยในการปลูกฝังในด้านคุณธรรมจริยธรรม ให้แก่นักศึกษาเพื่อให้เกิดผลอย่างยั่งยืน เพราะสังคมต้องการเห็นภาพการพัฒนาเยาวชนไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ควบคู่ไปกับการมีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสถาบันอุดมศึกษา เป็นสถาบันที่มีภารกิจ 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการเรียนการสอน 2. ด้านการวิจัย 3. ด้านบริการชุมชน และ 4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (สถาบันการพลศึกษา. 2557)

สถาบันการพลศึกษาได้นำนโยบายด้านการศึกษาผนวกกับนโยบายการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศให้นำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนในแต่ละระดับการศึกษา ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในแต่ละสาขาที่กำหนด และดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสอดคล้องกับกรอบนโยบายการศึกษาและการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ท้องถิ่น นานาชาติ และนโยบายดังกล่าวเพื่อผลิตครูที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษา และนำไปสู่การพัฒนาประเทศ (สถาบันการพลศึกษา. 2557) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาศักยภาพในการผลิตครูและบุคลากรด้านพลศึกษาที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษา การฝึกสอน การฝึกการเป็นผู้นำ และการให้บริการความรู้ เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การปรับปรุงหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา โดยยึดหลักมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 โดยมุ่งผลิตบัณฑิตเพื่อสนองความต้องการของท้องถิ่นและสังคม สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งเป็นนักวิชาการและวิชาชีพชั้นสูงทางด้านพลศึกษา เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมและประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการปฏิบัติควบคู่ทฤษฎี ยึดหลักความร่วมมือกับสถานศึกษา องค์กร ชุมชน นำไปสู่การพัฒนาให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะในวิชาชีพ ทั้งในด้านเทคนิควิธีการจัดการงานอาชีพ และด้านคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวโน้มตามความสนใจ ความต้องการและพฤติกรรมการเข้าร่วมในกิจกรรมการออกกำลังกาย ของประชากรไทยทุกวัย ซึ่งเป็นอัตราการออกกำลังกายที่สูงขึ้น อย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงวิถีการดำเนินชีวิตด้านอื่นๆ แต่สังคมไทยยังคงมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของวิถีการดำเนินชีวิตและการบริโภคส่งผลต่อการเกิดโรคต่างๆ เช่น เบาหวาน ความดันโลหิตสูง มะเร็ง เป็นต้น ซึ่งโรคกลุ่มนี้เป็นสาเหตุการตายอันดับต้นๆ (กระทรวงสาธารณสุข. 2557) ความ

เจ็บป่วยเรื้อรังเหล่านี้เกิดจากพฤติกรรมเสี่ยงที่สามารถป้องกันได้ เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา สิ่งมึนเมา สารเสพติด รวมทั้งเกิดจากความเครียด การบริโภคอาหารที่ไม่ถูกสุขลักษณะ การขาดการออกกำลังกาย ปรากฏให้เห็นปัญหาด้านสุขภาวะและคุณภาพชีวิต จากการสำรวจภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชนไทยพบว่า การประกอบกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ หรืออยู่ในระดับต่ำ แลพฤติกรรมการออกกำลังกายเป็นประจำสัปดาห์ละ 3-5 วันๆ ละอย่างน้อย 30 นาที ยังมีอัตราส่วนน้อยมาก สะท้อนให้เห็นถึงการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา และการไม่พัฒนาส่งเสริมด้าน พลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการ ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน พึงตระหนักและพิจารณาทบทวนโดยเฉพาะในส่วนของสถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตบุคลากรวิชาชีพสาขาที่เกี่ยวข้อง ควรตั้งข้อสงสัยว่าปริมาณและคุณภาพของนักวิชาชีพที่ผลิตออกไปรับใช้สังคมนั้น มีความเหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การกีฬา การออกกำลังกาย การส่งเสริมสุขภาพ และการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ให้กับประชากรในประเทศเพียงใด และสถานศึกษาจะเตรียมการอย่างไรเพื่อผลิตนักวิชาชีพไปแก้ปัญหาดังกล่าว

ดังนั้นอนาคตที่พึงประสงค์ในการผลิตบุคลากรทางพลศึกษาควรจะเป็นไปในทิศทางใด ควรจะมีการศึกษาเรื่องของอนาคตเพราะการศึกษาอนาคตเป็นการศึกษาในลักษณะที่ต้องการสารสนเทศ เพื่อเป็นข้อมูลการดำเนินงานวิธีวิทยาในการศึกษาอนาคต ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเรียกว่า “การวิจัยอนาคต” ซึ่งเป็นเทคนิควิธีการวิจัยที่ศึกษาองค์ความรู้ในเรื่องต่างๆ เหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (นพดล จิรบุญดิลก. 2554) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ สร้าง หรือทดสอบอนาคตที่เป็นไปได้ และอนาคตที่ต้องการ ซึ่งภาพอนาคตที่ได้จะช่วยกำหนดนโยบายระยะยาว ยุทธวิธีและการวางแผนที่จะช่วยให้ได้ทิศทางนำไปสู่การพัฒนาและเป็นสิ่งที่เราต้องการให้เกิดขึ้น ไม่ใช่เพื่อต้องการรู้อนาคต แต่ต้องการให้มีการตัดสินใจที่ดีกว่าปัจจุบัน ซึ่งวิธีการศึกษาอนาคตนั้น ถ้าแบ่งตามวัตถุประสงค์จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ 1) การศึกษาอนาคตตามแนวบรรทัดฐานสังคม (Normative Forecasting) และ 2) การศึกษาอนาคตโดยอาศัยการสำรวจ (Exploratory Forecasting) ซึ่งการศึกษาอนาคตตามแนวบรรทัดฐานสังคมนี้จะยึดการมีบรรทัดฐานร่วมกับค่านิยมของสังคม คือมีการเปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมและใช้ เพื่อตอบคำถามว่า “อะไรคืออนาคตที่ต้องการ” “เราต้องการให้เป็นอย่างไร” ส่วนวิธีการศึกษาอนาคตโดยอาศัยการสำรวจนั้น ใช้เพื่อตอบคำถามว่า “อะไรคืออนาคตที่เป็นไปได้” “ใช่ที่เราต้องการหรือไม่” (Glenn. 1994) และการนำวิธีการศึกษาอนาคตมาใช้เพื่อศึกษาอนาคตทางด้านหลักสูตรนั้น ตามหลักการของการสร้างหลักสูตรหรือพัฒนาหลักสูตร ได้มีนักการศึกษาทางด้านหลักสูตรกล่าวว่า ควรจะเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร เพราะการสร้างหลักสูตรแต่ละครั้งเป็นงานที่ละเอียดและต้องกระทำอย่างมีขั้นตอนมีทฤษฎีต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้องอย่างมากมาย (ชูศรี สุวรรณโชติ. 2542) ดังนั้น การศึกษาอนาคตทางด้านหลักสูตรจึงประยุกต์ใช้ทั้งสองแนวทาง เพื่อให้ได้วิธีการที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการศึกษา เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ซึ่งในการศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ

สถาบันการพลศึกษา นั้น จึงได้นำผู้ที่มีส่วนร่วม และเกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้มาให้ข้อมูลในระดับต่างๆ ซึ่งจะทำให้ได้ภาพอนาคตของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา สอดคล้องกับความต้องการ ทิศทางความเปลี่ยนแปลงในสังคม รวมทั้งสามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากแนวคิดดังที่กล่าวมา ประกอบกับความสำคัญ และความจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะต้องพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์ที่เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงทางสังคมในอนาคตดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2560-2569) โดยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ร่วมกับวิธีการวิจัยอนาคต (Future Research Approach) ตามแนวบรรทัดฐานทางสังคมในการศึกษาเทคนิคการวิจัยแบบชาติพันธุ์วรรณา (Ethnographic Future Research: EFR) เฉพาะด้านอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด(Most Probable Scenario: MP) (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2551) และการวิจัยเชิงประเมินแบบอิงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder Based Evaluation) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Method Research) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อแสดงความคิดรวบยอดของลักษณะองค์ประกอบของหลักสูตรพลศึกษาในอนาคต 10 ปีข้างหน้า จากนั้นจึงดำเนินการประเมินอนาคตภาพของหลักสูตรที่พัฒนาขึ้น โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ซึ่งจะส่งผลให้ได้หลักสูตรเชิงรุกที่ตอบสนองต่อทิศทางและแนวทางต่างๆ ในการพัฒนาองค์กร การผลิตบุคลากรทางพลศึกษาในอนาคต อันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมความพร้อมในแต่ละด้านเพื่อพัฒนาผลลัพธ์ที่เกิดจากหลักสูตรที่มีลักษณะสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต

คำถามการวิจัย

1. อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบัน การพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรมีองค์ประกอบและลักษณะเป็นอย่างไร

2. อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบัน การพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ที่สร้างขึ้น มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2560-2569) โดยกำหนด ความมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ในด้าน 1) ปรัชญาของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างของหลักสูตร 4) เนื้อหาของหลักสูตร 5) กิจกรรมการเรียนการสอน 6) การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู 7) สื่อการเรียนการสอน 8) การวัดและประเมินผล 9) การบริหารหลักสูตรพลศึกษา และ10) การประเมินหลักสูตรพลศึกษา

2. เพื่อประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยจะทำให้ได้อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ซึ่งเป็นสารสนเทศที่สำคัญที่หน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้ 1) สถาบันที่ผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา โดยเฉพาะสถาบันการพลศึกษาทุกวิทยาเขต และสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในอนาคตไปใช้ในการเตรียม การผลิตบัณฑิตที่จะออกไปเป็นบุคลากรทางพลศึกษาและการพัฒนาครูประจำการ ตลอดจนวางแผนเพื่อปรับปรุงหลักสูตรทางด้านการผลิตบุคลากรทางพลศึกษาในอนาคต 2) หน่วยงานที่รับผิดชอบระดับนโยบายการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรทางพลศึกษาในอนาคต มากำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารงานและการมีส่วนร่วมกับสถาบันที่ผลิตครู

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษา ดังนี้

ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยกำหนดกรอบพื้นที่ของการศึกษาในสถาบันการพลศึกษา 17 วิทยาเขต เนื่องจากแต่ละแห่งใช้หลักสูตรเดียวกันและอยู่ในกรอบมาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) การกำหนดบริบทต่างๆ ในการนำหลักสูตรไปใช้จึงคล้ายคลึงกัน โดยพื้นที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่
2. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ
3. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี
4. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ
5. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่

6. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร
7. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตตรัง
8. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์
9. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม
10. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา
11. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง
12. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตศรีสะเกษ
13. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต สมุทรสาคร
14. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุโขทัย
15. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี
16. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอ่างทอง
17. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยกำหนดกรอบของช่วงระยะเวลาการศึกษาอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา เป็นระยะเวลา 10 ปีข้างหน้า โดยกำหนดการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2560-2569

ขอบเขตด้านประเด็นการศึกษา

ประเด็นการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบของประเด็นการศึกษาไว้ 10 ประเด็นหลักคือ

1. ปรัชญาของหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. โครงสร้างของหลักสูตร
4. เนื้อหาของหลักสูตร
5. กิจกรรมการเรียนการสอน
6. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
7. สื่อการเรียนการสอน
8. การวัดและประเมินผล
9. การบริหารหลักสูตร
10. การประเมินหลักสูตร

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลและตัวแปรที่ศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านข้อมูลและตัวแปรที่ศึกษา ตามระยะของ การวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูล สำหรับการศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คือ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 24 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposively Selected) ตามเกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion Criteria) ที่กำหนดในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการหลักสูตรเกี่ยว กับการผลิตนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการ จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา จำนวน 2 คน

1.2 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา จำนวน 1 คน

1.3 รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา จำนวน 1 คน

1.4 หัวหน้ากลุ่มหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา จำนวน 2 คน

2. กลุ่มที่ 2 กลุ่มอาจารย์ผู้สอน เป็นคณาจารย์ที่สอนในรายวิชาพลศึกษา โดยจะต้องมีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร ได้แก่กลุ่มวิชาการฝึกสอนหรือประสบการณ์วิชาชีพ จิตวิทยา เทคโนโลยีและสื่อการสอน การวัดและประเมินผล วิธีสอนทั่วไป และวิธีสอนเฉพาะหลักสูตรและหลักการศึกษา จำนวน 6 คน

3. กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักศึกษา เป็นนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 6 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 5 และกำลังออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา

4. กลุ่มที่ 4 กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต เป็นผู้บริหารและครูในโรงเรียน จำนวน 6 คน ประกอบ ด้วย

4.1 ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่สถาบันการพลศึกษาส่งนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 2 คน

4.2 ครูประจำการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่สถาบันการพลศึกษาส่งนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 4 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา คือ อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ใน 10 ประเด็นหลัก ดังที่ระบุในขอบเขตด้านประเด็นการศึกษา

ระยะที่ 2 การประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า คือ กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา จำนวน 270 คน โดยวิธีการเลือกแบบตามเกณฑ์การคัดเข้า (Inclusion Criteria) ที่กำหนดในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา จำนวน 5 คน

2. รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา จำนวน 17 วิทยาเขต วิทยาเขตละ 1 คน รวมจำนวน 17 คน

3. หัวหน้าหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา จำนวน 17 วิทยาเขต วิทยาเขตละ 1 คน รวมจำนวน 17 คน

4. อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา จำนวน 17 วิทยาเขต วิทยาเขตละ 3 คน รวมจำนวน 51 คน

5. ครูประจำการที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต 17 วิทยาเขต วิทยาเขตละ 5 คน รวมจำนวน 85 คน

6. นักศึกษาชั้นปีที่ 5 สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ที่กำลังฝึกประสบ-การณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำแนกตามวิทยาเขต 17 วิทยาเขต วิทยาเขตละ 5 คน รวมเป็นจำนวน 85 คน

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

ตัวแปรตาม คือ คุณภาพของอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยประยุกต์แนวทางการประเมินของสมาคมการประเมินสหรัฐอเมริกา (American Evaluation Association: AEA) ใน 3 ด้าน คือ

1. ด้านความถูกต้องของอนาคตภาพของหลักสูตร (Accuracy Standards)
2. ด้านความเหมาะสมของอนาคตภาพของหลักสูตร (Propriety Standards)
3. ด้านความเป็นไปได้ของอนาคตภาพของหลักสูตร (Feasibility Standards)

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิชาชีพพลศึกษา หมายถึง วิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการการศึกษาด้านพลศึกษาทั้งในและนอกสถานศึกษา ได้แก่ ครูและบุคลากรผู้สอนพลศึกษาทุกระดับชั้น ผู้ให้ ความรู้และพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวร่างกายและกิจกรรมทางกายต่างๆ

2. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต หมายถึง หลักสูตรทางการศึกษาที่สถาบัน การพลศึกษากำหนดและดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและพันธกิจในการผลิตและพัฒนานักศึกษาให้มีคุณสมบัติและคุณลักษณะของนักวิชาชีพทางพลศึกษาตามมาตรฐานและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

3. อนาคตภาพ หมายถึง ภาพ เรื่องราว หรือเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ตามความคิดของผู้เชี่ยวชาญและบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านพลศึกษา

4. อนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา หมายถึง ภาพที่แสดงสาระเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์และเป็นไปได้ในการดำเนินการจัดการศึกษาและกิจกรรมเกี่ยวเนื่องของสถาบันการพลศึกษา ที่มีภารกิจด้านการผลิตบุคลากรด้านพลศึกษา ใน 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) จากการคาดการณ์อย่างเป็นระบบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการใช้หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาพลศึกษา

4.1 ปรัชญาของหลักสูตร หมายถึง แนวคิดหรือความเชื่อที่ใช้เป็นฐานหลักในการสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา

4.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนตามกลุ่มวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ซึ่งมีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร

4.3 โครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดในหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการแบ่งหมวดวิชา กลุ่มวิชา และจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชา

4.4 เนื้อหาของหลักสูตร หมายถึง ลักษณะวิชาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ซึ่งประกอบด้วยลักษณะวิชาของแต่ละกลุ่มวิชาและชื่อรายวิชาในหลักสูตร

4.5 กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง วิธีการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4.6 การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู หมายถึง กระบวนการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริงเพื่อพัฒนาศักยภาพความเป็นครูที่สมบูรณ์ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา

4.7 สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ หรือแหล่งการเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4.8 การวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินเพื่อตัดสินว่านักศึกษาหรือผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร

4.9 การบริหารหลักสูตร หมายถึง รูปแบบและกระบวนการบริหารจัดการทั้งทางด้านผู้เรียน ผู้สอน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การประกันคุณภาพหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรบรรลุตามปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

4.10 การประเมินหลักสูตร หมายถึง รูปแบบและวิธีการที่ใช้ในการพิจารณาตัดสินว่าหลักสูตรนั้นมีจุดเด่นหรือมีข้อจำกัดหรือมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุง

5. คุณลักษณะของบัณฑิตทางพลศึกษาที่พึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะเฉพาะที่ดีของนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา อันเป็นคุณลักษณะที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในสังคมต้องการ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ มีการพัฒนาโดยยึดหลักผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้หมวดวิชาชีพเฉพาะด้านวิชาเอก พลศึกษา 6 ด้าน คือ 1) คุณธรรม จริยธรรม 2) ความรู้ 3) ทักษะทางปัญญา 4) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5) ทักษะวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และ 6) ทักษะการจัดการเรียนรู้

6. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ปฏิบัติงานหรือมีหน้าที่ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของหลักสูตร ตลอดจนมีบทบาทหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับ การผลิตครู ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ที่สอนในรายวิชาพลศึกษา หัวหน้ากลุ่มหลักสูตรในแต่ละวิทยาเขต ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ครูประจำการหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และนักศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา

7. คุณภาพของอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา หมายถึง การที่หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีคุณลักษณะที่สะท้อนถึง ความถูกต้องตรงตามโครงสร้างและแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น มีความเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถาบันการพลศึกษา และสามารถนำไปใช้ได้ในสถานการณ์จริง โดยประเมินจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษาโดยตรง โดยประยุกต์จากเกณฑ์การประเมินของสมาคมการประเมินสหรัฐอเมริกาใน 3 ด้าน ประกอบด้วย

7.1 มาตรฐานด้านความถูกต้องของหลักสูตร หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องมีความถูกต้อง ให้ข้อมูลเชื่อถือได้ เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินต้องสามารถวัดตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัด แหล่งผู้ให้ข้อมูลเชื่อถือได้ และให้ข้อมูลตามความเป็นจริง วิธีการวิเคราะห์และการเสนอผลการประเมินถูกต้อง และผลการประเมินมีความเป็นปรนัย

7.2 มาตรฐานด้านความเหมาะสมของหลักสูตร หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน เช่น ไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายกับผู้ให้ข้อมูล

7.3 มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ของหลักสูตร หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการประเมินจะต้องมีความเป็นไปได้ในแนวทางที่สามารถปฏิบัติได้จริง ประหยัด คุ้มค่า และเหมาะสม

8. Ethnographic Future Research: EFR หมายถึง เทคนิคการวิจัยที่มีพัฒนาการมาจากการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณา เป็นเทคนิคที่พยายามเอาอนาคตภาพและค่านิยมที่เกี่ยวกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มประชากรที่ศึกษา โดยการสัมภาษณ์มีลักษณะเฉพาะคือ สัมภาษณ์แบบเปิดและไม่ชี้นำประกอบด้วยอนาคตภาพที่เป็นทางเลือก (Alternative) 3 ภาพเรียงลำดับกันคืออนาคตภาพทางดี (Optimistic Realistic Scenario) อนาคตภาพทางร้าย (Pessimistic-Realistic scenario) และอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most-Probable Scenario) (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2551)

การวิจัยเรื่องอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้าครั้งนี้ โดยใช้เทคนิคร่วมระหว่างวิธีการเขียนภาพอนาคต การวิจัยและพัฒนา และการประเมินแบบอิงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมาเป็นวิธีการหลักในการดำเนิน การวิจัย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังภาพประกอบ

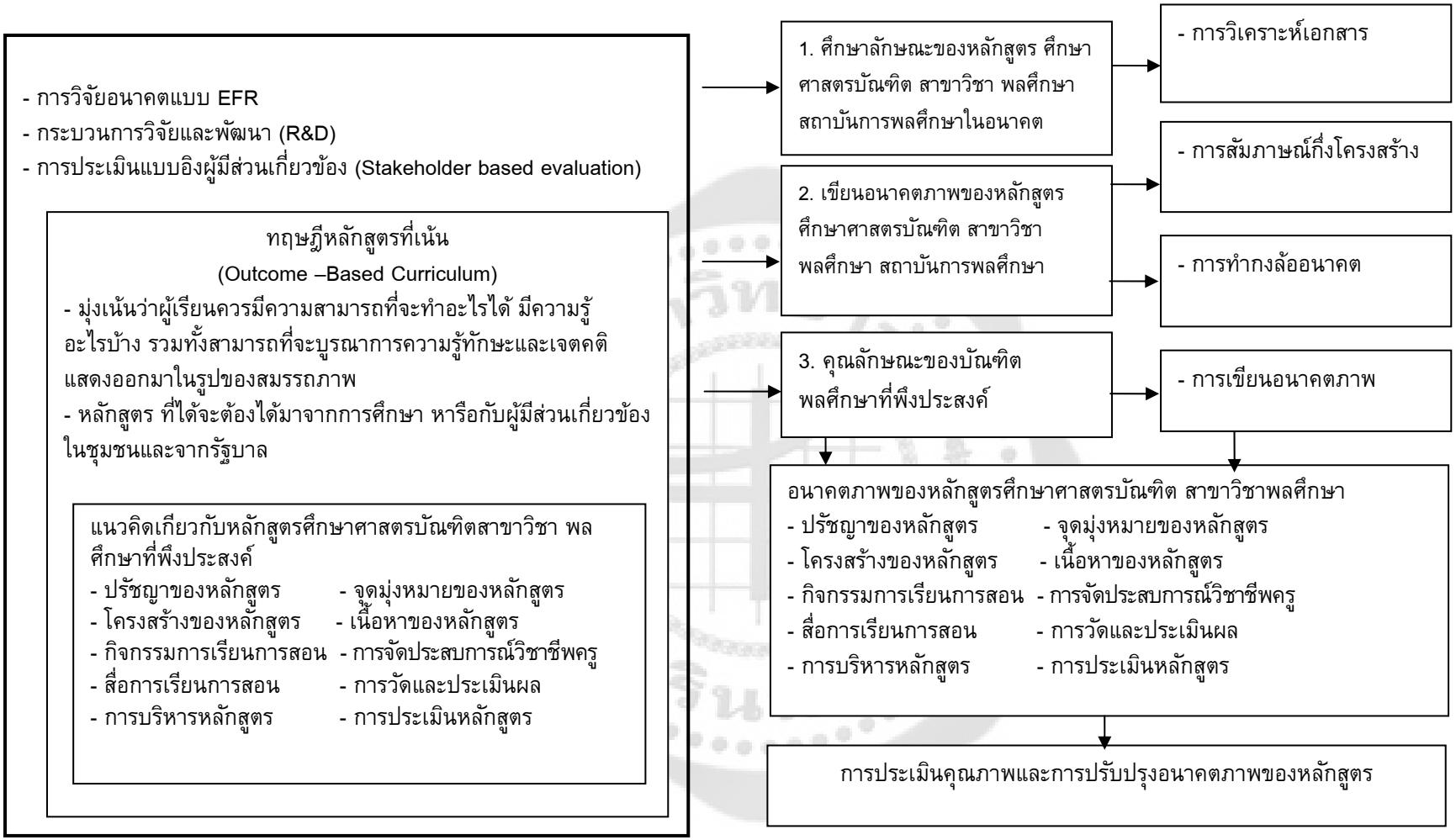

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2560-2569) ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร
   - ความหมายของหลักสูตร
   - องค์ประกอบของหลักสูตร
2. การพัฒนาหลักสูตร
   - ความหมายของหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตร
   - พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร
   - ระดับการพัฒนาหลักสูตร
   - แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร
   - รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร
   - กระบวนการพัฒนาหลักสูตร
   - การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร
   - ระบบการใช้หลักสูตร
   - การดำเนินการตามแผน
   - ระบบการประเมินผลหลักสูตร
   - แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา
3. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา พ.ศ.2556
4. อนาคตภาพหลักสูตร
   - การวิจัยและพัฒนา
   - การวิจัยแบบ EFR
   - Stakeholder Based Education
   - การประเมินแบบสหรัฐอเมริกา (American Evaluation Association: AEA)
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   - งานวิจัยในประเทศ
   - งานวิจัยต่างประเทศ

1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

หลักสูตร เป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา เพราะเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษา เป็นกรอบแนวปฏิบัติที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุตามความมุ่งหมาย ซึ่งมีนักการศึกษาหลายๆ ท่านและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

อภิภา ปรัชญพฤทธิ์ (2555) ได้รวบรวมนิยามของหลักสูตร พร้อมวิเคราะห์ข้อดีและข้อจำกัดของแต่ละนิยามและพยายามเสนอนิยามใหม่ให้มีความครอบคลุมยิ่งขึ้น (Marsh. 1997; Schubert. 1986, Zais; 1981; Giroux. 2002; Tierney. 2002)

1. หลักสูตร คือ ชุดวิชาที่สถาบันการศึกษาเปิดสอนหรือกำหนดให้ศึกษา (Curriculum as the courses of study, the program studies) เพื่อให้ได้ปริญญา

2. หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชา (Curriculum as content)

3. หลักสูตรคือ ชุดวิชาของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (curriculum a structured seried learning outcomes) หรือชุดของวัตถุประสงค์ (curriculum as a set of performance objectives)

4. หลักสูตรคือ แผนทางการศึกษา (curriculum as academic plan)

5. หลักสูตรคือ สิ่งที่สอนทั้งในและนอกชั้นเรียนภายใต้การควบคุมดูแลของสถาบันการศึกษา (curriculum is that which is taught both inside and outside school and directed by school)

6. หลักสูตรคือ ประสบการณ์ที่ผู้เรียนแต่ละคนที่ได้รับจากการศึกษาในสถาบันการศึกษา (curriculum as individual's learner experiences as a result of schooling)

7. หลักสูตรเป็นเรื่องเล่าที่มีประวัติความเป็นมาจำเพาะ (historically specific narratives) (Giroux. 2002)

8. หลักสูตรคือ สมรภูมิของการต่อสู้และต่อรองทางความคิด ความเชื่อและวัฒนธรรม (cultural politics) (Tierney. 2002)

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2555) กล่าวว่า หลักสูตร คือ หัวใจสำคัญในการบริหารจัดการ มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดขึ้น ให้แก่นักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่พึงปรารถนา สู่คุณภาพ

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2557) หลักสูตร คือ ทิศทางหรือแนวทางที่จะมุ่งไป โดยกำหนดปรัชญาและจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน

สุนทร โคตรบรรเทา (2553) หลักสูตร คือ แผนการปฏิบัติ หรือเอกสารที่เขียนขึ้นโดยมียุทธวิธีเพื่อบรรลุเป้าหมายปลายทางที่พึงประสงค์

นฤดล จิตสกุล (2554) หลักสูตร คือ การจัดประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ มีการกำหนดเนื้อหาสาระให้กับผู้เรียน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและวัฒนธรรม

กู๊ด (สุรกานต์ จังหาร. 2553; อ้างอิงจาก Good. 1973) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า

1. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาจนจบชั้น หรือได้รับใบประกาศ

2. หลักสูตร หมายถึง เค้าโครงของเนื้อหาวิชา หรือสิ่งที่เฉพาะเจาะจงที่จะต้องสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาจนจบชั้น หรือได้รับประกาศนียบัตร

3. หลักสูตร หมายถึง เค้าโครงของเนื้อหาวิชา หรือสิ่งที่เฉพาะเจาะจงที่จะต้องสอน เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553: 3) ได้รวบรวมความหมายของหลักสูตรที่มีผู้กล่าวถึงและใช้กันมาก มี 5 ประการ คือ (ใช้ตัวย่อว่า “SOPEA” ซึ่งมาจากความหมายของหลักสูตรแต่ละลักษณะในภาษาอังกฤษเพื่อง่ายแก่การจำ)

1. Curriculum as Subjects and Subject matter
   (หลักสูตร คือ รายวิชาหรือเนื้อหาวิชาที่เรียน)
2. Curriculum as Objectives
   (หลักสูตร คือ จุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ)
3. Curriculum as Plans
   (หลักสูตร คือ แผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่คาดหวังแก่นักเรียน)
4. Curriculum as Learners’ Experiences
   (หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งปวงของผู้เรียนที่จัดโดยโรงเรียน)
5. Curriculum as Educational Activities
   (หลักสูตร คือ กิจกรรมทางการศึกษาที่จัดให้กับผู้เรียน)

ในการนิยามคำว่า “หลักสูตร” บางคนก็นิยามแบบกว้างบางคนนิยามแบบแคบ ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน และขึ้นอยู่กับประสบการณ์ปรัชญาและความเชื่อของแต่ละคน ความหมายที่แคบของหลักสูตรคือ วิชาที่สอนส่วนความหมายที่กว้างของหลักสูตรคือมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้กับผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนซึ่งเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม

คลีบาร์ด (Kliebard.1993) และออร์นสไตน์ และฮังคินส์ (Ornstein; & Hunkins. 1989) มีแนวคิดว่า หลักสูตรอาจมองว่า เป็นสาขาหนึ่งของการศึกษา คือ เป็นวิชาความรู้แขนงหนึ่งที่พยายามวิเคราะห์และสังเคราะห์สถานภาพ แนวโน้ม และแนวคิดรวบยอดสำคัญของหลักสูตร

โอลิวา (ซูวีตา มะขามทอง. 2556; อ้างอิงจาก Oliva. 1992 แพรทท์ (Pratt. 1994) พอสเนอร์ (Posner. 1995) ได้นิยามว่าหลักสูตรคือ สิ่งที่ใช้สอนสอนทุกสิ่งทุกอย่างที่ดำเนินการในโรงเรียน รวมทั้งกิจกรรมนอกห้องเรียน การแนะแนวและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ที่เป็นประสบการณ์ของผู้เรียนที่ทางโรงเรียนจัดให้ แผนการที่แสดงถึงการสอนและการเรียน และ สรุปความหมายของคำว่าหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรคือขอบเขต และลำดับ ของผลลัพธ์ของการเรียนรู้ที่กำหนดออกมาในรูปของวัตถุประสงค์ว่าผู้เรียนควรทำได้อะไรได้บ้าง

2. หลักสูตรคือแผนการเรียนที่จัดให้กับผู้เรียนว่ามีหลักการเหตุผลอย่างไร มีหัวข้ออะไรที่ต้องเรียน มีแหล่งเรียนรู้อะไรบ้างรวมทั้งมีวิธีการวัดและประเมินผลว่าควรดำเนินการอย่างไร

3. หลักสูตรคือรายหัวข้อที่จัดไว้กับผู้เรียน

4. หลักสูตรคือวัสดุการสอนที่ใช้สำหรับประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียน

5. หลักสูตรคือชุดของรายวิชาที่ต้องเรียน

6. หลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ทั้งหมด ที่จัดวางแผนให้กับผู้เรียน ซึ่งโรงเรียนเป็นผู้วางแผน

ไข่มุก อุทยาวลี (2556) ได้ให้แนวคิดไว้ว่า หลักสูตรเป็นการเชื่อมโยงรายละเอียดของการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ตามกรอบการปฏิรูปทางการศึกษาชาติ

ศกร พรหมทา (2557) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับว่า หลักสูตรคือ แนวทางในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม ส่งผลให้ผู้เรียนนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต จากนิยามคำว่า “หลักสูตร” ทั้งของไทยและต่างประเทศ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง ประมวลประสบการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการต่าง ๆ ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆเหมาะสมตามสถานการณ์ที่เป็นอยู่ หลักสูตร ถือเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้วิจัยจึงสรุปได้ว่าหลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแนวทาง การจัดการศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิต สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้ การจัดการศึกษาที่ดีจึงควรมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพชีวิตและสังคม ผู้เรียนพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและเจริญงอกงาม พร้อมปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

องค์ประกอบของหลักสูตร

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2552) ได้กำหนดองค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตร มี 5 องค์ประกอบคือ

1. สิ่งที่คาดหวังหมายถึง คุณภาพของผู้เรียน ที่สามารถกำหนดไว้ได้ ในลักษณะของปรัชญา (Philosophy) มาตรฐาน (Standard) ผลการเรียนรู้ (Outcome/ learning outcome) เป้าหมาย (Purpose) และจุดประสงค์การเรียนรู้ (Objective) สิ่งที่คาดหวังจึงเป็นทั้งผลที่คาดว่าจะได้รับจาก การใช้หลักสูตรและยังเป็นผลสุดท้ายที่ได้รับจากการใช้หลักสูตร

2. เนื้อหาหรือโครงสร้างของหลักสูตรหมายถึง สาระเนื้อหากิจกรรมประสบการณ์ โครงสร้างของวิชากลุ่มสาระรวมทั้งเวลาที่ใช้ในหลักสูตรซึ่งต้องกำหนดเอาไว้ให้สอดคล้องกับสิ่งที่คาดหวังและอาจกำหนดไว้เป็นสาระหรือเนื้อหาของกลุ่มวิชาช่วงชั้นระดับชั้นรายปีหรือปลายภาค หรือรายชั่วโมง

3. การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง กลวิธีการนำเอาเนื้อหาหรือโครงสร้างหลักสูตรไปใช้บริหารจัดการ หรือนำไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียน หลังจากการวางแผนกำหนดสิ่งที่คาดหวังรวมทั้ง

เนื้อหา หรือโครงสร้างของหลักสูตรไว้แล้ว เป็นกระบวนการที่สำคัญมาก เพราะ“สัมฤทธิผลของหลักสูตร ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปใช้” และผู้ที่จะยำไปใช้ คือครูผู้สอนนั้นเอง ดังนั้นการเสริมสร้างให้ครูมีความรู้ความสามารถและเจตคติที่ดีต่อการนำหลักสูตรไปใช้จึงเหมือนหัวใจของความสำเร็จใน การปฏิรูปการเรียนรู้ เนื่องจากครูจะเป็นผู้นำหลักสูตรระดับชาติหรือหลักสูตรแกนกลางกว้างๆ ไปกำหนดรายละเอียดเพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้จริงหรือใช้จัด การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนเรียกว่ากระบวนการนำหลักสูตรเข้าสู่ห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะตามที่คาดหวังไว้ในองค์ประกอบที่ 1 ด้วยการนำเอาเนื้อหาและโครงสร้างที่เป็นลายลักษณ์อักษรหรือตัวหนังสือไปทำให้เกิดการเคลื่อนไหวหรือมีชีวิตขึ้นมาด้วยกระบวนการต่างๆ ของการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนเช่นนำมาตรฐานการเรียนรู้ (ระดับชาติ) มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้เป็นสาระการเรียนรู้ผลการเรียนรู้คำอธิบายรายวิชาหน่วยการเรียนรู้และสุดท้ายคือแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงประกอบกับการเลือกใช้วิธีสอนปัจจัย สื่อ และการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ ให้เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนรู้หรือนำตัวบ่งชี้ (Indicator) ของแต่ละระดับชั้นในแต่ละมาตรฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้มาจัดทำสาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชาหรือรายกลุ่มสาระหน่วยการเรียนรู้จนถึงแผนการจัดการเรียนรู้ในกรณีที่หลักสูตรระดับชาติกำหนดเป็นมาตรฐานชั้นปี

4. การประเมินผลหลักสูตรหมายถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรหลังจากนำไปใช้ว่าเป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่เพียงใด การประเมินผลหลักสูตรที่สมบูรณ์มี 4 ส่วนคือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การประเมินประสิทธิภาพครู การประเมินตัวหลักสูตร และ การประเมินการบริหารหลักสูตรการประเมินผลหลักสูตรระดับชาติ มักจะประเมินก่อน การประกาศใช้จริงเพื่อนำผลมาแก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ที่สุดจากนั้นจึงประเมินหลักสูตรหลังจากการใช้จริงอีกครั้งหนึ่ง การกำหนด วิธีการ เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรจึงต้องกระทำไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความสะดวก และชัดเจนต่อผู้ใช้หลักสูตรตลอดจนสามารถตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรได้อย่างแท้จริง ผลจากการประเมินหลักสูตรหลังการนำไปใช้จริง มีประโยชน์ต่อการนำไปพิจารณาทบทวน และปรับปรุงหลักสูตรต่อไป ดังนั้น หากกล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรก็ต้องมีองค์ประกอบที่ 5 เพิ่มขึ้นคือ การปรับปรุงหลักสูตร

5. การปรับปรุงหลักสูตรหมายถึง กระบวนการหรือการวิธีที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง คงความดี และเพิ่มประสิทธิภาพของหลักสูตรให้มากขึ้น โดยพิจารณาจากผลการประเมินหลักสูตรในส่วนต่างๆดังกล่าวแล้ว การปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรแต่ละครั้งอาจทำเพียงองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งหรือหลากหลายองค์ประกอบพร้อมกัน ซึ่งย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบใดมีปัญหาหรือข้อบกพร่องเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดและจำเป็นต้องแก้ไขเรื่องใดก่อน

นิตยา เปลื้องนุช (2554) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรไว้ 5 ประเด็นดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการเรียนการสอน หลักสูตรต้องมีความมุ่งหมายเป็นอับดับแรก ต้องชัดเจนทั้งความมุ่งหมายทั่วไปและความมุ่งหมายเฉพาะ

2. โครงสร้างของหลักสูตร ต้องมีการแบ่งระบบการศึกษาอย่างไร เช่น แบ่งเป็นภาคเรียน ใช้เวลานานเท่าไร จึงจะจบหลักสูตร จะวัดผลอย่างไร อาจเป็นแบบคะแนนรวมปลายปี ระบบหน่วยกิต หรือแบบอื่น

3. เนื้อหาของหลักสูตร เป็นส่วนสำคัญของหลักสูตรที่ต้องกำหนดว่าจะต้องจัดสอนเนื้อหาอย่างไรบ้างจึงจะเหมาะสมและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยจะเรียงลำดับความสำคัญตามนโยบายการศึกษา

4. วัสดุประกอบหลักสูตร หลักสูตรจะมี จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง หรือเนื้อหาอย่างไร จะต้องคำนึงถึง วัสดุประกอบหลักสูตร กลุ่มแรกคือ แบบเรียน กลุ่มสองคือ อุปกรณ์การสอน พวกกระดาน ชอล์ก เครื่องมือวิทย์ ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ลูกโลกและอื่นๆ ที่กล่าวมาคือสิ่งที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

5. กระบวนการเรียนการสอน การจัดกระบวนการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามหลักสูตร เริ่มด้วยวิธีสอน การจัดชั้นเรียน เทคนิคในการจัดกิจกรรมให้แก่นักเรียน การวัดประเมินผล

อภิภา ปรัชญพฤทธิ์ (2555) ได้สรุปทัศนะของนักการศึกษาสมัยใหม่ เช่น Joan S. Stark; & Lisa R. Lattuca (1997) องค์ประกอบของหลักสูตรนั้นสามารถ จำแนกได้เป็น 8 ประการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 จุดมุ่งหมาย (purposes) คือ เป้าหมายทั่วไปที่กำหนดว่าผู้เรียนควรมีความรู้และทักษะอะไรและมีทัศนคติอย่างไร ซึ่งก็คือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง (intented learning outcomes) เช่นพัฒนาทักษะการคิด การรู้สึกในเนื้อหาเฉพาะสาขา และการมีจิตสำนึกต่อสังคม

องค์ประกอบที่ 2 เนื้อหาสาระ (content) ครอบคลุมทั้งเนื้อหาทางวิชาการของแต่ละสาขาและทักษะที่จำเป็น ผู้สอนควรคัดเลือกเนื้อหาทางวิชาการของแต่ละสาขาและทักษะที่จำเป็น ผู้สอนควรคัดเลือกเนื้อหาและประสบการณ์ การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

องค์ประกอบที่ 3 การจัดลำดับสาระการเรียนรู้ (sequence) สามารถทำได้หลายแบบ เช่น จัดลำดับตามประเด็นหัวข้อ (theme) จัดตามความซับซ้อนของเนื้อหา จัดลำดับจากทฤษฎีสู่ปฏิบัติ หรือ ปฏิบัติสู่ทฤษฎี

องค์ประกอบที่ 4 ผู้เรียน (student) กล่าวคือ ข้อมูลของผู้เรียนเกี่ยวกับเป้าหมายและความต้องการในการเรียน พื้นฐานความรู้ความสามารถ หรือความพร้อมทางวิชาการความพยายามและการมีส่วนร่วม

องค์ประกอบที่ 5 กระบวนการเรียนการสอน (Instructional processes) หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่เลือก ควรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหา และลักษณะของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 6 ทรัพยากรทางการเรียนการสอน (Instructional resources) คลอบคลุมตำรา สื่อการเรียนการสอน ห้องเรียน ห้องทดลอง และรวมถึงสถานที่ฝึกงาน แม้องค์ประกอบเหล่านี้จะไม่ค่อยมีการกล่าวถึง ในการวางแผนหลักสูตรเท่าใดนัก แต่ในทางปฏิบัติคณาจารย์หลายคนกลับจัดลำดับบทเรียนตามการจัดลำดับเนื้อหาในตำราหลักที่ใช้สอน

องค์ประกอบที่ 7 และ 8 การประเมินผล (evaluation) และการนำผลการประเมิน ไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร (adjustment) การวางแผนการประเมินผลเป็นสิ่งที่ควรดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นวางแผนหลักสูตร นอกจากนี้ควรมีการวางแผนการนำข้อมูลย้อนกลับที่ได้จาก ผลการประเมินหลักสูตรเพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรต่อไป

Ralph Tyler (รุจิย์ ภู่สาระ (2551) อ้างถึง Ralph Tyler (1968) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบหลักสูตรมี 4 ประการคือ

1. จุดมุ่งหมาย (Educational purposes) ที่โรงเรียนต้องการให้เกิดผล
2. ประสบการณ์ (Education experience) ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อให้จุดมุ่งหมายบรรลุ
3. วิธีการจัดประสบการณ์ (Organizational of Educational experience) เพื่อให้การสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. วิธีการประเมิน (Determination of what to evaluate) เพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

Beucham (สุทธนู ศรีไสย์. 2551; อ้างอิงจาก Beucham. 1982) กล่าวถึงองค์ประกอบหลักสูตรดังนี้

1. เนื้อหาสาระวิธีการจัด
2. จุดมุ่งหมายทั่วไป จุดมุ่งหมายเฉพาะ
3. แนวการนำหลักสูตรไปใช้สอน
4. การประเมินผล

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักสูตรข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นลักษณะหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยปรัชญาของหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การบริหารหลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตร

2. การพัฒนาหลักสูตร

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการวางแผนการจัดการเรียนรู้ทุกประเภทเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้และเป็น การวางแผนการประเมินผลให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนว่าได้บรรลุตามความมุ่งหมายและจุดประสงค์จริงหรือไม่เพื่อผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบจะได้รู้และคิดเพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไปดังนั้นหลักสูตรที่ดีและเหมาะสมจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลาสภาพเศรษฐกิจสังคมการเมือง และการปกครองของประเทศตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ

ในอดีตนักพัฒนาหลักสูตรจะให้ความสำคัญเกี่ยวกับเป้าหมายเนื้อหาและวิธีการสอนของหลักสูตรโดยไม่ค่อยสนใจหรือคำนึงถึงผู้เรียนว่าจะมีความรู้สึกหรือผลกระทบอย่างไรปกตินักพัฒนาหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมายให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนเป็นสำคัญและเนื้อหาสาระตลอดทั้งกระบวนการเรียนการสอนก็จะต้องเป็นเรื่องของครูที่จะต้องคิดหามาครูมักจะหาเนื้อเรื่องและวิธีการสอนโดยคำนึงว่าผู้เรียนคิดอย่างไรมีความรู้สึกอย่างไรและมีความต้องการอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ เรียกว่า เรียกว่าทฤษฎีเชิงพฤติกรรมของ ไทเลอร์ (นิตยา เปลื้องนุช (2554) อ้างอิงจาก Tyler's Behavior Model ; 1949) ซึ่งท่านได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เชื่อมโยงสาขาหลักสูตรในครึ่งแรกกับครึ่งหลังของศตวรรษ โดยหลอมรวมแนวคิดที่ดีที่สุดเกี่ยวการสร้างหลักสูตร แต่ในปัจจุบันแนวคิดนี้ได้เปลี่ยนแปลงไป จึงเป็นหน้าที่ของนักพัฒนาหลักสูตรที่จะต้องหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความถูกต้องชัดเจนและเป็นประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด ทั้งนี้ได้มีผู้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

สุเทพ อ่วมเจริญ (2557) ได้กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตร (curriculum development) จะมีความหมายครอบคลุมถึงการพัฒนาหลักสูตร การวางแผนหลักสูตรการปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นการปรับปรุงคุณภาพของหลักสูตรให้ดีขึ้นทั้งระบบตั้งแต่จุดมุ่งหมายการเรียนการสอนการใช้สื่อการเรียนการสอนการวัดและประเมินผล
กิตติศักดิ์ ลักษณา (2554) กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตรหมายถึง การปรับปรุงโครงสร้างที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ดีขึ้นให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพสังคมและเพื่อบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

สุนทร โคตรบรรเทา (2553) ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร คือ กระบวนการต่างๆ นานา ที่ได้รับผลกระทบจากหลักสูตร โดยมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการวางแผน กระบวนการนำไปใช้ และกระบวนการประเมินผล ซึ่งจะต้องเข้าถึงกระบวนการทั้ง 3 ประเด็นนี้อย่างชัดเจน

เด่นดาว ชลวิทย์ (2554) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบซึ่งมีขั้นตอนสำคัญสรุปได้ดังนี้ การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นหรือสมบูรณ์ขึ้นโดยการนำผลที่ได้จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรมาตรวจพิจารณาหาความเหมาะสมและวิธีการที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อวินิจฉัยปัญหาและความต้องการซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจ 2) การกำหนดเป้าประสงค์จุดหมายและจุดประสงค์หลังจากได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแล้วจะพิจารณาและกำหนดความมุ่งหมายของการศึกษา 3) การเลือกและการจัดเนื้อหาจะต้องมีความถูกต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการความสนใจของผู้เรียนมีความยากง่ายสอดคล้องเหมาะสมกับวัย เนื้อหาต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและเนื้อหานั้นเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ในแง่ของความพร้อมด้านเวลาผู้สอน และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 4) การเลือกและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ต้องสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วรวมไปถึงยุทธวิธีการสอนการเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต้องเอื้อต่อการเรียนรู้และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน 5) การนำหลักสูตรไปใช้หลังจากร่างหลังจากร่างหลักสูตรแล้วต้องมีการตรวจสอบ

ข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม การประเมินผลหลักสูตรเมื่อใช้หลักสูตรไปได้ระยะหนึ่งควรมี การประเมินผลหลักสูตรในด้านต่างๆว่ามีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขปรับปรุงหรือไม่เพิ่มเติมอะไรบ้าง 6) การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรหลังจากที่ทราบข้อบกพร่องของหลักสูตรอาจจะต้องมีการศึกษาปัญหาเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องให้หลักสูตรเหมาะสมยิ่งขึ้น

สามารถ รัตนสาคร (2554) ให้ความหมายว่าการพัฒนาหลักสูตรหมายถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนา และเปลี่ยนแปลงการศึกษาที่วางอยู่บนพื้นฐานของปรัชญา วิสัยทัศน์ และองค์ประกอบของหลักสูตรของการก้าวไปสู่การปฏิรูปการศึกษาที่มีมาตรฐานกำกับ อัจฉรา หนูใหม่ (2553) ได้ให้แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร คือ การนำข้อมูลจากการศึกษาปัญหาและการจัดการเรียนการสอน จากหนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัย มารวบรวมข้อมูลเพื่อ วิเคราะห์และสรุปข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร

จากการที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรหมายถึงการปรับแต่งเสริมต่อเติมหรือดำเนินงานอื่นๆเพื่อให้ได้มาซึ่งความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปและสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

พื้นฐานการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อน และเกี่ยวข้องกับคนส่วนมากจึงต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบด้วยการศึกษาข้อมูลและความจำเป็นพื้นฐานของการพัฒนาหลักสูตรในหลายๆด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียน เกี่ยวข้องกับสังคมและเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ข้อมูลและความจำเป็นเหล่านี้จะเป็นพื้นฐานเบื้องต้นในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการเลือกเนื้อหาวิชาและประสบการณ์เรียนรู้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรพื้นฐาน

นอกจากนี้ มิเชลลิส กรอสแมน และสก๊อต (ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์. 2557; อ้างอิงจาก Michealis, Grossman; & Scott. 1975) ยังได้เสนอแนวคิดหลักสำคัญ 5 ประการซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรดังต่อไปนี้ 1) พื้นฐานทางประวัติศาสตร์ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการศึกษาปัญหา ข้อถกเถียงและปฏิบัติ ตลอดจนความสำเร็จและความล้มเหลวของหลักสูตรเดิม 2) พื้นฐานทางด้านปรัชญาซึ่งจะช่วยในการพัฒนาเค้าโครงของค่านิยมและความเชื่อที่สัมพันธ์กับการกำหนดความมุ่งหมายการเลือกและการใช้ความรู้ความหมายและวิธีการดำเนินการและมีมิติอื่นๆของการศึกษา 3) พื้นฐานทางสังคมซึ่งจัดเป็นแหล่งข้อมูลค่านิยมการเปลี่ยนแปลงปัญหาความกดดันและแรงขับทางสังคมที่จะนำมาพิจารณาในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร 4) พื้นฐานจิตวิทยาซึ่งประกอบด้วยความคิดเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กตลอดจนการเรียนรู้ของเด็กๆ 5) พื้นฐานเกี่ยวกับสาขาวิชาซึ่งจะเปรียบเสมือนแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวกับมโนมติ ข้อมูลต่างๆแบบอย่างวิธีการและกระบวนการค้นคว้าอื่นๆที่อาจจะใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการวางแผนการเรียนการสอน ซึ่งบิชอบ (ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์. 2557; อ้างอิงจาก Bishop. 1985) มีความเห็นสอดคล้องกันว่าพื้นฐาน

ในการพัฒนาหลักสูตรนั้นมีอยู่ด้วยกัน 5 ด้านแต่บิชอบ ไม่ได้เรียกว่าเป็นพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรเขาใช้คำว่า “ตัวกำหนดหลัก” ซึ่งจัดเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรประกอบด้วย 1) ปรัชญาซึ่งหมายรวมถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาความนึกคิดทางลัทธิต่างๆ และอื่นๆ 2) การเงินรวมถึงทรัพยากรบุคคลและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) สังคมและวัฒนธรรมซึ่งรวมถึงภาษาด้วย 4) ความรู้ซึ่งรวมถึงเนื้อหาวิชามโนทัศน์และกระบวนการทางสมอง 5) จิตวิทยา ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีการเรียนรู้ วิธีสอน และอื่นๆ

จากแนวคิดด้านพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร พอสรุปได้ว่าพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรนั้นประกอบด้วย 6 ด้านได้แก่ 1) พื้นฐานด้านปรัชญา 2) พื้นฐานด้านจิตวิทยา 3) พื้นฐานทางด้านประวัติศาสตร์ 4) พื้นฐานทางด้านสังคมวิทยาซึ่งรวมถึงด้านวัฒนธรรมและภาษาการเมืองการปกครองเศรษฐกิจ 5) พื้นฐานทางด้านสาขาวิชาที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรและ 6) ความก้าวหน้าวิทยาการเทคโนโลยีบทบาทของสถานศึกษาและสื่อมวลชนซึ่งจัดเป็นตัวกำหนดที่สำคัญใน การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องและทันสมัยตอบรับต่อกระแส การเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรอบรู้สามารถเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและสอดคล้องตอบรับต่อความต้องการของสังคมในปัจจุบัน

ระดับการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรมีหลายระดับตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับชั้นเรียนซึ่งมีนักการศึกษาหลายคนได้กล่าวถึงระดับการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

ทศพร สระแก้ว (2550) ได้ให้แนวทางการพัฒนาหลักสูตร ไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรระดับชาติหรือระดับกว้าง เป็นการพัฒนาหลักสูตรที่มีหลักการต้องกระทำในระดับกว้างๆ

2. การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นท้องถิ่น หมายถึงระดับภาคระดับจังหวัดและระดับกลุ่มโรงเรียนเป็นการนำหลักสูตรระดับชาติมาปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

3. การพัฒนาหลักสูตรระดับห้องเรียนเป็นการพัฒนาหลักสูตรโดยบุคลากรในโรงเรียน

นีล (Neil. 1981) เห็นว่าการนำหลักสูตรไปใช้เป็นการแปลงหลักสูตรไปสู่การเรียน การสอนโดยมุ่งให้ผู้ปฏิบัติดำเนินการได้ถูกต้องเกิดผลตรงตามความมุ่งหมายของหลักสูตรกระบวนการแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติหรือการจัดการเรียนการสอนแบ่งได้ 5 ระดับในแต่ละระดับอาจเกิดความผิดพลาดดังนี้

1. หลักสูตรระดับอุดมการณ์ (Ideal curriculum) เป็นแนวความคิดของผู้ร่างหลักสูตรที่ต้องการบอกลักษณะของผู้เรียนที่ต้องการหลักการและแนวคิดพื้นฐานของหลักสูตรสำหรับเป็นกรอบที่จะถ่ายทอดไปสู่หลักสูตรที่จะจัดทำ

2. หลักสูตรระดับทางการ (Formal curriculum) เป็นหลักสูตรที่เขียนเป็นเอกสารโดย การนำแนวคิดของหลักสูตรระดับอุดมการณ์มาสังเคราะห์ให้เป็นแนวปฏิบัติ ความคลาดเคลื่อนที่จะเกิดขึ้นก็คืออาจสะท้อนแนวคิดในอุดมการณ์ได้ไม่หมด

3. หลักสูตรระดับการเรียนรู้ (Perceived curriculum) เป็นหลักสูตรตามความเข้าใจของผู้ใช้แต่ละคนหลังจากได้รับรู้หลักสูตรระดับทางการความคาดเคลื่อนที่จะเกิดขึ้นคือผู้ใช้อาจเข้าใจหลักสูตรไม่ตรงกับเอกสารหลักสูตรหรือแต่ละคนเข้าใจหลักสูตรไม่ตรงกันเพราะแต่ละคนจะเข้าใจหลักสูตรตามการรับรู้พื้นฐานของตนเอง

4. หลักสูตรระดับปฏิบัติการ (Operation curriculum) เป็นการนำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนซึ่งครูแต่ละคนมีความเข้าใจหลักสูตรอย่างใดก็จะนำหลักสูตรไปใช้ในห้องเรียนตามสถานการณ์จริงความคาดเคลื่อนจะเกิดจากการที่สถานการณ์จริงแตกต่างจากที่คาดหวัง และสถานการณ์ของแต่ละแห่งแตกต่างกัน

5. หลักสูตรระดับประสบการณ์ (Experience curriculum) เป็นระดับของหลักสูตรที่จะเกิดกับตัวผู้เรียนความผิดพลาดที่จะเกิดคือการเรียนที่ไม่ตรงตามความมุ่งหมายผู้เรียนเกิด การเรียนรู้แตกต่างทั้งนี้เป็นเพราะผู้เรียนมีความสามารถในการรับรู้และประสบการณ์ต่างกัน

โซเวลล์ (Sowell. 1996) ได้แบ่งหลักสูตรออกเป็น 4 ระดับคือ

1. หลักสูตรระดับสังคม (The society curriculum) เป็นหลักสูตรที่อยู่ไกลตัวผู้เรียนและถูกสร้างโดยรัฐ นักการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ ผู้บริหารระดับต่างๆและผู้เชี่ยวชาญในแต่ละสาขาวิชา

2. หลักสูตรระดับสถาบัน (The institutional curriculum) เป็นหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษา และได้รับมาจากหลักสูตรระดับสังคมซึ่งมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมโดยนักการศึกษา และคณะทำงานในระดับท้องถิ่น

3. หลักสูตรระดับการเรียนการสอน (The instructional curriculum) เป็นหลักสูตรที่วางแผนโดยครูและถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4. หลักสูตรระดับประสบการณ์ (The experience curriculum) เป็นหลักสูตรที่ยอมรับและถูกจัดขึ้นโดยตัวผู้เรียนเองทั้งนี้เพราะว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างระหว่างบุคคลดังนั้นหลักสูตรจึงต้องสอดคล้องกับผู้เรียนแต่ละคน

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรระดับชาติเป็นการพัฒนาหลักสูตรในลักษณะกว้างๆ โดยยึดถือแผนการศึกษาของชาติเพื่อให้ผู้ใช้ในระดับต่างๆ นำไปขยายหรือปรับเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นหมายถึงเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนเป็นผู้นำมาตรฐานของหลักสูตรระดับชาติมาจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับท้องถิ่นทั้งนี้หลักสูตรท้องถิ่นในระดับชั้นเรียน จะเป็นการจัดสาระการเรียนรู้ของท้องถิ่นที่เน้นความต้องการความถนัดความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร

จากการที่นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายความหมายของการพัฒนาหลักสูตรไว้คล้ายคลึงกันซึ่งสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรมีความหมาย 2 ลักษณะคือประเภทแรกเป็นการทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นยิ่งขึ้นและประการที่สองเป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อนรวมไปถึงการผลิตเอกสารต่างๆ สำหรับผู้เรียนด้วย (ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์. 2557; อ้างอิงจาก Saylor; & Alexander. 1974; Sowell. 1966)

การพัฒนาหลักสูตรมีความหมายที่กว้างขวางครอบคลุมงานหลายมิติของการพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่การวางแผนหลักสูตรการจัดทำหลักสูตรหรือยกร่างหลักสูตร (Curriculum planning) การนำหลักสูตรไปใช้หรือการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ (Curriculum implementation) และการประเมินหลักสูตร (Curriculum evaluation) การสร้างหรือพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพนั้นขึ้นอยู่กับว่าแต่ละมิติมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดการวางแผนจัดทำหรือยกร่างหลักสูตรประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการกำหนดจุดมุ่งหมายการกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้การกำหนดการวัดประเมินผล

การนำหลักสูตรไปใช้ประกอบด้วยการจัดวัสดุหลักสูตรต่างๆ ที่ช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนต่างๆ การเตรียมบุคคล การบริหารหลักสูตร และการดำเนินการสอนหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรประกอบด้วยการประเมินเอกสารหลักสูตรการประเมินการใช้หลักสูตรการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรและการประเมินหลักสูตรทั้งระบบ

ไทเลอร์ (ไพฑูรย์ ฤทธิ์กระโทก. 2554; อ้างอิงจาก Tyler. 1949: 99) ได้ให้แนวคิดในการวางโครงสร้างหลักสูตรโดยใช้วิธี Means-Ends Approach เป็นหลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตรที่เรียกว่า “หลักการของไทเลอร์” (Tyler’s rationale) ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรและการสอน ที่เล่นตอบคำถามที่เป็นพื้นฐาน 4 ประการ

1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้างที่สถาบันจะต้องกำหนดให้ผู้เรียน
2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้างที่สถาบันควรจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. จะจัดประสบการณ์การศึกษาอย่างไรจึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ
4. จะประเมินผลประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการศึกษาอย่างไรจึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

Tyler’s ration ให้แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรโดยสรุปจากของไทเลอร์ เป็นไปตามลำดับขั้นโดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งกำเนิดที่จะเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ 3 แหล่งด้วยกันคือ

1. ศึกษาจากสังคม
2. ศึกษาจากผู้เรียน
3. ข้อเสนอแนะรอบของผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา

ทาบา (ไพฑูรย์ ฤทธิ์กระโทก. 2554; อ้างอิงจาก Taba. 1962) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรที่เรียกว่า“Grass roots approach) หรือวิธีจากเบื้องล่างสู่เบื้องบนซึ่งทาบาเชื่อว่าผู้มีหน้าที่สอนในหลักสูตรควรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรด้วยวิธีการพัฒนาหลักสูตรของทาบานี้มีขั้นตอนคล้ายคลึงกับไทเลอร์แต่แตกต่างกันที่วิธีการไทเลอร์เสนอนั้นค่อนข้างเป็นวิธีแบบ “Top-down” นั่นคือการพัฒนาหลักสูตรที่มาจากข้อเสนอแนะของนักวิชาการ ให้ครูปฏิบัติและผู้บริหารสั่งการมายังครูผู้สอนอีกทีหนึ่งสำหรับขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรของทาบามีดังนี้

ขั้นที่ 1 การสำรวจความต้องการ (diagnosis of needs) ครูหรือผู้ร่างหลักสูตรเริ่มกระบวนการด้วยการสำรวจความต้องการของนักเรียนที่หลักสูตรได้วางแผนไว้

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (formulation of adjectives) หลังจากที่ครูได้ระบุ ความต้องการของนักเรียนแล้วครูกำหนดจุดมุ่งหมายที่จะให้บรรลุผล

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหา (selection of content) จุดมุ่งหมายที่เลือกไว้หรือที่สร้างขึ้นเป็นตัวชี้แนะแนวทางในการเลือกรายวิชาหรือเนื้อหาของหลักสูตรซึ่งควรเลือกเนื้อหาที่มี ความเที่ยงตรงและสำคัญด้วย

ขั้นที่ 4 การจัดเนื้อหา (organization of contents) เมื่อครูเลือกเนื้อหาได้แล้วต้องจัดเนื้อหาโดยเรียงลำดับขั้นตอนให้ถูกต้องคำนึงถึงวัดวุฒิภาวะของนักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจของผู้เรียนด้วย

ขั้นที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียน (selection of learning experiences) เมื่อได้เนื้อหาแล้วครูคัดเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน

ขั้นที่ 6 การจัดประสบการณ์เรียน (organization of learning experiences) กิจกรรม การเรียนการสอนควรได้รับการจัดเรียงลำดับขั้นตอนเช่นเดียวกับเนื้อหาแต่ครูต้องจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้เหมาะกับผู้เรียนด้วย

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและวิธีการประเมินผล (evaluation and meansof evaluation) ผู้ที่วางแผนหลักสูตรต้องประเมินว่าจุดมุ่งหมายใดบรรลุผลสำเร็จและทั้งครูและนักเรียนควรร่วม การกำหนดวิธีการประเมินผล

เซเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander; & Lewis. 1981: 28-39) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเขามีแนวความคิดว่าหลักสูตรเป็นแบบแผนในการจัดโอกาสการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนดังนั้นหลักสูตรจึงต้องมีการกำหนดไว้อย่างเป็นระบบดังนี้

1. เป้าหมาย จุดมุ่งหมายและขอบเขต (Goals , objectives and domain) การพัฒนาหลักสูตรควรกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายหลักสูตรเป็นสิ่งแรกเป้าหมายแต่ละประเด็นจะบ่งบอกถึงขอบเขตหนึ่งๆ ของหลักสูตร ซึ่ง เซเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส ได้เสนอไว้ว่ามี 4 ขอบเขตที่สำคัญคือ พัฒนาการส่วนบุคคล (personal development) สมรรถภาพทางสังคม (social competence) ทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (continued learning skills) และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (specialization) นอกจากนี้ยังมีขอบเขตอื่นๆ อีกซึ่งนักพัฒนาหลักสูตรจะพิจารณาตามความเหมาะสมกับผู้เรียนและลักษณะทางสังคมเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และขอบเขตต่างๆ ของ

หลักสูตรจะได้รับข้อบังคับทางกฎหมายของรัฐข้อค้นพบจากงานวิจัยต่าง ๆ ปรัชญาของหลักสูตร กลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตร เป็นต้น

2. การออกแบบหลักสูตร (curriculum design) เมื่อกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว นักพัฒนาหลักสูตรต้องวางแผนออกแบบหลักสูตร ตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกและการจัดเนื้อหาสาระการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่ได้เลือกแล้ว

3. การใช้หลักสูตร (curriculum implementation) หลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบหลักสูตรแล้วขั้นตอนต่อไป คือการนำหลักสูตรไปใช้โดยครูผู้สอนต้องวางแผนและจัดทำแผน การสอนตามรูปแบบต่าง ๆ ครูผู้สอนเลือกวิธีการสอน สื่อวัสดุการเรียนการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

4. การประเมินหลักสูตร (curriculum evaluation) การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนสุดท้ายของรูปแบบนี้นักพัฒนาหลักสูตรและครูผู้สอนต้องเลือกวิธีการประเมินเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของหลักสูตรซึ่งเป็นทั้งการประเมินระหว่างดำเนินการ (formative evaluation) และการประเมินผลรวม (summative evaluation) ทั้งนี้เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

โอลิวา (Oliva.1992) ได้แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรโดยขยายความคิดของตนเองจากที่ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรไว้เมื่อ ปี ค.ศ.1976 ไว้แล้ว กระบวนการพัฒนาหลักสูตรของโอลิวาได้เสนอองค์ประกอบต่าง ๆดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาปรัชญาและหลักจิตวิทยาการศึกษาซึ่งเป้าหมายนี้เป็นความเชื่อที่ได้มาจาก ต้องความต้องการของสังคมและผู้เรียน
2. วิเคราะห์ความต้องการของชุมชนผู้เรียนและเนื้อหาวิชา
3. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
4. กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
5. จัดโครงสร้างของหลักสูตรและนำหลักสูตรไปใช้
6. กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
7. จะกำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอน
8. เลือกยุทธวิธีการจัดการเรียนการสอน
9. เรื่องวิธีการประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน
10. นำยุทธวิธีการจัดการเรียนการสอนไปใช้
11. ประเมินผลการจัดการเรียนการสอนไปใช้
12. ประเมินผลหลักสูตร

จากที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่าแนวคิดของนักศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรนั้นเห็นว่าเป็นกระบวนการทำงานที่เป็นระบบเป็นวงจรเชื่อมโยง

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเป็นการกำหนดลักษณะระเบียบ วิธีการที่จะนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้น โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรดังนี้

สุนทร โคตรบรรเทา (2553) ได้สรุปแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การสร้างหลักสูตรฉบับร่าง
3. การตรวจสอบหลักสูตรฉบับร่างเป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรและวัสดุหลักสูตรต่างๆ เพื่อนำผลมาปรับปรุงข้อบกพร่องก่อนนำหลักสูตรไปใช้ทดลองใช้ โดยจะต้องมี การกำหนดเป็นแผนอย่างมีขั้นตอนและเป็นระบบ มีการประชุมพิจารณาร่วมกันหรือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบว่าองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตรเช่นจุดประสงค์เนื้อหากิจกรรมการเรียนการสอนคาบเวลาเรียนวิธีการวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกันหรือไม่อย่างไร
4. การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ มีการขออนุมัติหลักสูตร จัดทำตารางแผนการใช้หลักสูตร ประชาสัมพันธ์หลักสูตร เตรียมความพร้อมของบุคลากร งบประมาณวัสดุหลักสูตรโดยการใช้หลักสูตรอาจเป็นการสอนเองหรือให้คนอื่นสอนแทน และจะต้องมีการจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตรโดยระบุขั้นตอนต่างๆ อย่างละเอียด
5. การประเมินผลการนำหลักสูตรไปทดลองใช้มีการวางแผนประเมิน ประเมินอย่างย่อย ประเมินรวบยอด ประเมินการสอนของผู้สอน ประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน
6. การปรับปรุงแก้ไข เพื่อปรับแก้หลักสูตรได้แก่ แผนการสอนสื่อการสอนและเครื่องมือวัดผลให้สมบูรณ์และมีคุณภาพ

ไทเลอร์ (Tylor. 1950) ได้กำหนดปัญหาพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน 4 ข้อ ซึ่งมีนักพัฒนาหลักสูตรจะต้องตอบคำถามให้ครบเรียงลำดับข้อ 1 ถึงข้อ 4 ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนบรรลุมีอะไรบ้าง
2. การที่จะบรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษานั้นจะต้องมีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง
3. ประสบการณ์ทางการศึกษาที่กำหนดนั้นสามารถจัดให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร
4. จะทราบได้อย่างไรว่าผู้เรียนได้บรรลุตามจุดมุ่งหมายทางการศึกษานั้นๆ

ทาบา (Taba. 1962) ได้เสนอแนะขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นต่างๆของสังคม
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สังคมต้องการ
3. คัดเลือกเนื้อหาวิชาความรู้ที่ครูจะนำมาสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้
4. จัดลำดับขั้นตอนแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาสาระที่เลือกมาได้

5. คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ต่าง ๆซึ่งจะนำมาเสริมเนื้อหาสาระกระบวนการเรียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

6. จัดระเบียบจัดลำดับขั้นตอนแก้ไขปรับปรุงประสบการณ์ต่าง ๆที่จะนำมาเสริมเนื้อหาสาระการเรียน

7. กำหนดเนื้อหาสาระอะไรบ้างหรือประสบการณ์อย่างใดที่ต้องประเมินว่าได้มีการเรียนรู้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้มากเพียงใดนอกจากนี้ต้องกำหนดไว้ด้วยว่าจะมีข้อมูลอะไรบ้างที่นำมาช่วยในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลและจะใช้วิธีการประเมินอย่างไร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

การแสวงหารูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นเพราะรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรนั้นเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้นการนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรมาใช้จะต้องปรับให้เข้ากับสภาพ ความเป็นจริงของชีวิตและสังคมแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรมีหลายแนวทาง

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งต่อเนื่องสัมพันธ์เป็นวัฏจักร (ปิยาภรณ์ พุ่มแก้ว. 2555; อ้างอิงจาก สงัด อุทรานันท์. ม.ป.ป.) ดังนี้

1. จัดวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและหระสบการณ์
4. การกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล
5. การนำหลักสูตรไปใช้
6. การประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

ลิขิต กุลรัตนรักษ์ (2557) ได้ให้แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรมีแนวทางมาจาก 4 ประเด็นดังต่อไปนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
2. การจัดเนื้อหาของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผลการปรับปรุงการเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาเฉพาะส่วนที่ต้องการปรับปรุง

ไพฑูรย์ ฤทธิ์กระโทก (2554) ได้ให้แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตร ว่าควรจะมาจากความต้องการในการผลิตผลผลิตให้เป็นไปตามความต้องการโดยกำหนดแนวทางให้ชัดเจน โดยอาศัยกระบวนการต่อไปนี้

1. ระบบการร่างหลักสูตรประกอบด้วยการกำหนดหลักสูตรโดยดูความสอดคล้องกับเนื้อหา วิชาสภาพสังคมเศรษฐกิจและการเมืองหลังจากนั้นกำหนดรูปแบบหลักสูตรได้แก่ การ

กำหนดหลักการ โครงสร้าง องค์ประกอบหลักสูตร วัตถุประสงค์เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนการสอน การประเมินผลหลังจากนั้น ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญหรือการสัมมนา และมี การทดลองนำร่อง พร้อมทั้งรวบรวมผลการวิจัย และปรับแก้หลักสูตรก่อนนำไปใช้

2. ระบบการใช้หลักสูตรประกอบด้วยการขออนุมัติหลักสูตรจากหน่วยงาน หรือกระทรวงดำเนินการวางแผนการใช้หลักสูตรโดยเริ่มจากการประชาสัมพันธ์หลักสูตรการเตรียมความพร้อมของบุคลากรจัดงบประมาณและวัสดุหลักสูตร บริหารสนับสนุนจัดเตรียมอาคารสถานที่ ระบบบริหาร และ จัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และติดตามผลการใช้หลักสูตร หลังจากนั้นเข้าสู่ระบบการบริหารหลักสูตรโดยการดำเนินการตามแผน กิจกรรมการเรียนการสอน แผนการสอน คู่มือการสอน คู่มือ การเรียน เตรียมความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียน และการประเมินผลการเรียน

3. ระบบการประเมินผลซึ่งประกอบด้วยการวางแผนการประเมินผลการใช้หลักสูตรทั้ง การประเมินย่อยการประเมินระบบหลักสูตรระบบการบริหารและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหลังจากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานข้อมูลตามลำดับ

สันถวี นิยมทรัพย์ (2554) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นกระบวนการ

1. ประเมินความต้องการ
2. วางจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. นำประสบการณ์ไปใช้
4. ประเมินสมรรถนะ

ทาบา (Taba. 1962) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นคือ

1. การวินิจฉัยความต้องการและความจำของสังคม
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การเลือกเนื้อหาสาระ
4. การจัดเนื้อหาสาระ
5. การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้
6. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
7. การกำหนดวิธีการประเมินผล

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (Saylor; & Alexander. 1974) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การศึกษาตัวแปรต่างๆ จากภายนอก
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์
3. การแกแบบหลักสูตร
4. การนำหลักสูตรไปใช้
5. การประเมินหลักสูตร

เซเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (สุนทร โคตรบรรเทา. 2553; อ้างอิงจาก Saylor Alexander; & Lewis. 1981) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย

1. การศึกษาตัวแปรต่างๆ จากภายนอกได้แก่ ภูมิหลังของหลักสูตร สังคม ธรรมชาติของการเรียนรู้ แผนการศึกษาแห่งชาติ ทรัพยากรและความสะดวกสบายในการพัฒนาหลักสูตรและคำแนะนำจากผู้ประกอบวิชาชีพ

2. การกำหนดความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์เพื่อการออกแบบหลักสูตร โดยนักวางแผนหลักสูตร และใช้ข้อมูลทางการเมืองและสังคมเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ การออกแบบหลักสูตร

3. การนำหลักสูตรไปใช้ โดยครูเป็นผู้พิจารณาความเหมาะสมของการเรียนการสอน การวางแผนพัฒนาหลักสูตร รวมถึงการแนะนำแหล่งของสื่อการเรียนรู้ โดยให้มีความยืดหยุ่นและมีอิสระแก่ครูและนักเรียน

4. การประเมินผลหลักสูตร ทำโดยครูเป็นผู้พิจารณาขั้นตอนการประเมินผล เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยวางแผนหลักสูตรร่วมกัน พิจารณาขั้นตอน การประเมินผลหลักสูตรซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลจะใช้เป็นพื้นฐานประกอบการตัดสินใจ เพื่อวางแผนในอนาคตต่อไป

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรนั้นมีสิ่งที่ต้องปฏิบัติและพิจารณาที่สำคัญ คือ

1. ข้อมูลพื้นฐาน
2. การร่างหลักสูตร
   2.1 การกำหนดจุดมุ่งหมาย
   2.2 การกำหนดเนื้อหาสาระ
   2.3 การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้
   2.4 การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล
3. การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร
4. การทดลองใช้หลักสูตร
5. การประเมินผลหลักสูตร
6. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

วิชัย ประสิทธิ์เวชช์ (2542) กล่าวถึงการจัดเนื้อหาสาระไว้ว่าการจัดเนื้อหาสาระมีหลายวิธี แต่ละวิธีควรเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาที่แตกต่างกันจึงต้องใช้การจัดหลายวิธีผสมผสานกันตามธรรมชาติของวิชาซึ่งสามารถสรุปได้ 3 ประการคือ

1. จัดลำดับเนื้อหาสาระโดยยึดหลักการทางตรรกะและจิตวิทยา
   1.1 เนื้อหาสาระที่จากง่ายไปหายาก (the simple –to- complex approach)
   1.2 ความจำเป็นที่ต้องเรียนก่อนหลัง (the pre-requisite learning approach)
   1.3 ลำดับการเวลาหรือเหตุการณ์ (the chronological approach)
   1.4 ตามหัวข้อหรือเป็นเรื่องอิสระ (the thematic approach)

1.5 ลำดับจากส่วนย่อยไปสู่ส่วนรวม (the part-to-whole approach)

1.6 ลำดับจากส่วนย่อยไปสู่ส่วนย่อย (the whole –to-part approach)

2. จัดเนื้อหาสาระให้มีความต่อเนื่อง (continuity) เพื่อให้เอื้อเฟื้อต่อการสะสมความรู้ให้เกิดความมั่นคง และเพียงพอสำหรับการเรียนรู้ต่อไป

3. จัดเนื้อหาสาระให้ความสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดการบูรณาการและการถ่ายโยงความรู้เป็นความสัมพันธ์ระหว่างวิชา

4. จัดเตรียมรายละเอียดของการจัดเนื้อหาสาระในแต่ละรูปแบบ

5. ระบุแนวทางในการนำเอาหลักสูตรนั้นๆ ไปสู่การปฏิบัติ

6. กำหนดวิธีการเรียนการสอนและแหล่งวิชาการ

7. กำหนดวิธีการวัดและประเมินผล

เซเลอร์ และอเล็กซานเดอร์ (สุนทร โคตรบรรเทา. 2553; อ้างอิงจาก Saylor; & Alexander. n.d.) กล่าวถึงกระบวนการจัดเนื้อหาสาระและมวลประสบการณ์โดยใช้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับขั้นตอนในการปฏิบัติไว้ดังนี้

1. พิจารณาตัวประกอบที่สำคัญซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายหลักของหลักสูตรจัดทำ

2. ระบุจุดมุ่งหมายย่อยภายใต้จุดมุ่งหมายใหญ่แต่ละข้อ

3. ระบุชนิดของประสบการณ์ที่มีความเหมาะสมซึ่งจะสามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายหลักและจุดมุ่งหมายย่อย

4. ในแต่ละจุดมุ่งหมายเหล่านั้น ควรเลือกรูปแบบเดียวหรือมากกว่าก็ได้ในการจัดเนื้อหาสาระในหลักสูตรอาจทำได้ในรูปแบบต่อไปนี้

4.1 การยึดเอาสาขาวิชาหรือรายวิชาเป็นหลัก

4.2 การยึดเอาความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก

4.3 การยึดเอากิจกรรมและปัญหาของสังคมเป็นหลัก

4.4 การยึดเอาทักษะกระบวนการเป็นหลัก

4.5 การยึดเอาสมรรถภาพเป็นหลัก

การใช้หลักสูตรหรือการปฏิบัติ (implementation) ในการใช้หลักสูตรหรือ การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัตินั้นจำเป็นต้องเตรียมการพัฒนาบุคลากรเอกสารและสื่อประเภทต่างๆ สร้างความเข้าใจแก่กลุ่มบุคลากรที่เกี่ยวข้องในแนวทางที่กำหนดขึ้นมาใหม่ ฝึกอบรมให้เกิดทักษะในการใช้หลักสูตรหรือวิธีการใหม่ๆ สร้างหรือเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้เรียนเตรียมการนิเทศภายในและปฏิบัติตามแผนที่กำหนด

ในการนำหลักสูตรไปใช้นั้น วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2542) ได้กล่าวถึงกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้มีขั้นตอนไปสู่การปฏิบัติเป็นลำดับดังนี้

1. การขออนุมัติหลักสูตร

2. การวางแผนการใช้หลักสูตร อาจดำเนินการระหว่างรอการอนุมัติ เช่น การประชา-สัมพันธ์หลักสูตรการเตรียมงบประมาณการเตรียมความพร้อมบุคลากรเป็นต้น

3. การบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

4. การนำหลักสูตรไปใช้

จากรายละเอียดเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรข้างต้นสามารถได้สรุปการใช้หลักสูตรเป็น 2 ขั้นตอนใหญ่ๆ คือการวางแผนการพัฒนาคือการวางแผนการใช้หลักสูตรและการดำเนินการสอนตามหลักสูตรสำหรับการวางแผนการใช้หลักสูตรประกอบด้วย การประสานงานและการเตรียมบุคลากรการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เอกสารประกอบการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์หลักสูตรหลังจากนั้นดำเนินการสอนตามหลักสูตร

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และเป็นกิจกรรมที่เป็นขั้นตอนการปฏิบัติหลายขั้นตอน วิธีการของกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ น่าจะเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรมีผู้กล่าวว่า แม้เราจะมีหลักสูตรที่ดีแสนดี แต่ถ้านำหลักสูตรไปใช้อย่างไม่ถูกต้องแล้วหลักสูตรนั้นก็ไม่มีประโยชน์อะไร เพราะฉะนั้นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ จะต้องศึกษา ทำความเข้าใจกับการนำหลักสูตรไปใช้ตามบทบาทหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ที่สุด เพื่อให้การใช้หลักสูตรนั้น สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

การประเมินผล

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2552) ได้กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรว่าประกอบด้วยการประเมินสิ่งต่อไปนี้คือ

1. การประเมินเอกสารหลักสูตรเป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรว่า มี ความเหมาะสมดีและถูกต้องกับหลักการพัฒนาหลักสูตรเพียงใด หากมีข้อบกพร่องก็ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้

2. การประเมินการใช้หลักสูตรเป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตรนั้นสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ดีเพียงใดส่วนใดที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตรหากพบข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หลักสูตรมักจะได้รับการแก้ไขทันทีเพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรโดยทั่วไปจะดำเนินการหลังจากที่มีผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนั้นๆ การประเมินผลในลักษณะนี้มักจะทำจากการติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษา ว่าสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานเพียงใด

4. การประเมินระบบหลักสูตร เป็นการประเมินในลักษณะที่มีความสมบูรณ์และซับซ้อนมากคือการประเมินที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่นของหลักสูตรเช่นทรัพยากรที่ต้องใช้ความสัมพันธ์ของระบบหลักสูตรกับการบริหารโรงเรียนระบบการจัดการเรียนการสอนระบบ การวัดและประเมินผลเป็นต้น

นอกจากนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2545) กล่าวถึงการประเมินหลักสูตรไว้ว่า การคำนึงถึงช่วงเวลาในการประเมินผลหลักสูตรทำให้ได้ลักษณะของการประเมินผล 3 ลักษณะคือ

1. การประเมินผลก่อนการดำเนินงาน (project analysis) หมายถึงการประเมินหลักสูตรในช่วงที่หลักสูตรยังไม่นำไปใช้ในโรงเรียนเป็นการประเมินหลักสูตรจากการที่ได้วางแผนการพัฒนาหลักสูตรแล้วโดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาหลักสูตรผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2. การประเมินขณะดำเนินการ (formative evaluation) หมายถึงการประเมินผลหลักสูตรในช่วงที่ได้จากการวางแผนพัฒนาไปใช้ในโรงเรียนต้องยึดหลักการและเหตุผลใน การวางแผนเป็นหลักแล้วพิจารณาดูว่าหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่ปฏิบัติอยู่นั้นเป็นอย่างไรเป้าหมายของการประเมินผลขณะดำเนินการนี้มุ่งที่จะช่วยให้นักพัฒนาหลักสูตรสามารถพิจารณา วิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนที่นำไปใช้ให้สมเหตุสมผลกับหลักการและเหตุผลในขณะวางแผนหลักสูตรเป็นสำคัญ

3. การประเมินหลังการดำเนินการ (summative evaluation) หมายถึงการประเมินผลหลักสูตรในช่วงที่หลักสูตรได้นำไปใช้แล้วหรือประเมินผลจบของโครงการหลักสูตรนั้นๆ การประเมินผลหลักสูตรช่วงจบนี้ต้องวิเคราะห์หาผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของการวางแผนพัฒนาหลักสูตรกระบวนการนำหลักสูตรไปใช้กระบวนการเรียน การสอนในโรงเรียนและผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนอาจใช้แบบสอบถามชนิดต่างๆ เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียนความคิดเห็นของนักเรียนครูผู้ปกครองตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรทั้งทางตรงและทางอ้อม

การพัฒนาหลักสูตร แบบครบวงจร

สำลี ทองธิว (2554) การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร (Integrated Curriculum Development) คือ ระบบการร่างหลักสูตร ระบบการนำหลักสูตรไปใช้ และระบบการประเมินหลักสูตรทั้งสามระบบนี้ จะสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

ระบบการร่างหลักสูตรมีอยู่ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. สิ่งกำหนดหลักสูตร คือ การเตรียมการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆที่จะนำมาใช้สำหรับการพัฒนาหลักสูตร จุดเริ่มต้นการพัฒนาหลักสูตรอาจเริ่มจากคณะกรรมการชุดหนึ่งทำการศึกษาวิจัยเพื่อทราบข้อเท็จจริงหลายๆอย่าง เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงและโดยอ้อมเช่นต้องทราบสภาพปัญหาปัจจุบันแนวโน้มของสังคมและ ความต้องการทางการศึกษาในอนาคตข้อมูลเหล่านี้ควรจะได้มาด้วยวิธีการวิจัยมากกว่าอาศัยประสบการณ์คณะกรรมการหลักสูตรการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการกำหนดหลักสูตรอาจแบ่งได้เป็น 3 ประการคือ

1.1 สิ่งกำหนดทางวิชาการ

1.2 สิ่งกำหนดทางสังคมวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ

1.3 สิ่งกำหนดทางการเมือง

2. รูปแบบหลักสูตร เมื่อคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรได้ศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากสิ่งกำหนดแล้ว ประการต่อไป คือการตัดสินใจเกี่ยวกับรูปแบบหลักสูตรเช่นหลักสูตรแบบรายวิชาหลักสูตรแบบบูรณาการหลักสูตรแบบแกนวิชาและหลักสูตรระบบเกณฑ์ความสามารถพื้นฐานเป็นต้นรูปแบบหลักสูตรโดยส่วนรวมจะประกอบด้วยโครงสร้าง และองค์ประกอบหลักสูตรซึ่งจะสะท้อนให้เห็นภาพรวมและมาตรฐานการศึกษาของแต่ละหลักสูตรมาตรฐานการศึกษาอาจจะดูได้จากโครงสร้างหลักสูตรซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ

2.1 โครงสร้างแบบรายปี คือ การวางรูปแบบหลักสูตร โดยการแบ่งเนื้อหาวิชาตามลำดับก่อนหลัง และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เพิ่มพูนสัมพันธ์กันสำหรับรายวิชาที่จัดในโครงสร้างแบบนี้ส่วนใหญ่จะเป็นรายวิชาบังคับเนื่องจากวิชาหนึ่งจะเป็นพื้นฐานของวิชาถัดไปผู้เรียนจะเรียนวิชาถัดไปไม่ได้ถ้าไม่เรียนวิชาบังคับมาก่อน การประเมินผลจะมีการสอบปลายปีเพื่อเลื่อนชั้นถ้าผู้ใดสอบตกวิชาใดจะต้องเรียนวิชาซ้ำชั้นอีก ผลการเรียนจะแจ้งเป็นเปอร์เซ็นต์รูปแบบกาเรียนรู้แบบนี้มีข้อจำกัดเช่นถ้าผู้เรียนสอบตกวิชาใดวิชาหนึ่ง จะต้องเรียนซ้ำชั้น และเรียน ซ้ำวิชาที่สผ่านมาแล้วด้วยซึ่งทำให้ผู้เรียนจบการศึกษาช้าไปเป็นปีผู้เรียนไม่สามารถเลือกเรียนรายวิชาตามที่ตนเองมีความถนัดได้

2.2 โครงสร้างแบบหน่วยกิต คือ การจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์เรียนตามหน่วยกิตที่กำหนดโครงสร้างหลักสูตรแบบนี้เริ่มขึ้นที่ประเทศสหรัฐอเมริกา มีองค์ประกอบขององค์ประกอบดังนี้คือ

2.2.1 ภาคการศึกษา

2.2.2 การแบ่งหมวดวิชา

2.2.3 การแบ่งลักษณะวิชา

2.2.4 จำนวนหน่วยกิต

2.2.5 ประมวลวิชา

2.2.6 การประเมินผล

3. การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร เมื่อคณะกรรมการร่างหลักสูตรเสร็จเรียบร้อยแล้วก่อนจะนำหลักสูตรไปใช้จะต้องตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร เพื่อศึกษาความเป็นไปได้พร้อมทางปรับปรุงแก้ไขบางส่วนก่อนนำไปใช้จริง การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรทำได้หลายวิธีเช่น การใช้ประชุมสัมมนาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ตรงในเรื่องนั้นตรวจสอบนอกจากวิธีตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi technique) การทดลองใช้หลักสูตรนำร่องเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตร รวมทั้งมีคณะกรรมการติดตามและประเมินผล การทดลองใช้หลักสูตรแต่ละระยะ อย่างมีระบบเพื่อรวบรวมข้อมูลมาสังเคราะห์สำหรับการแก้ไขก่อนนำไปใช้ต่อไป

4. การปรับแก้หลักสูตรก่อนนำไปใช้ การปรับแก้หลักสูตรจะต้องจัดทำระบบข้อมูลที่ชัดเจนจะทำให้การปรับแก้ไขหลักสูตรเป็นอย่างเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ การสังเคราะห์ข้อมูลควรทบทวนพิจารณาให้รอบคอบว่าข้อมูลนี้จะนำไปใช้กับแก้ในส่วนใดของหลักสูตรและเมื่อปรับแก้แล้วไปกระทบหลักการและโครงสร้างของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด รวมทั้งการชี้ทางปฏิบัติให้ชัดเจนขึ้นหรือไม่

ระบบการใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตรมีอยู่ 3 ขั้นได้แก่การขออนุมัติหลักสูตรการวางแผนการใช้หลักสูตรและการดำเนินการใช้หลักสูตร

1. การขออนุมัติหลักสูตร เมื่อได้ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและปรับแก้หลักสูตรเรียบร้อยแล้วก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้จะต้องนำหลักสูตรเสนอหน่วยงานเพื่อให้ความเห็นชอบหลักสูตรได้แก่กระทรวงหรือทบวงที่มีสถานศึกษาในสังกัดเมื่อได้รับอนุมัติหลักสูตรแล้วหน่วยงานนั้นจะต้องนำหลักสูตรเสนอไปยังสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนเพื่อกำหนดเงินเดือน

2. การวางแผนการใช้หลักสูตร ขณะรอการอนุมัติใช้หลักสูตรผู้รับผิดชอบหลักสูตรจะต้องดำเนินการวางแผนการใช้หลักสูตรควบคู่กันไปและเมื่อหลักสูตรได้รับการอนุมัติเรียบร้อยแล้วจะได้ดำเนินการใช้หลักสูตรทันทีการวางแผนการใช้หลักสูตรต้องคำนึงถึงสิ่งจำเป็นดังต่อไปนี้คือ

2.1 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร

2.2 การเตรียมงบประมาณ

2.3 การเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร

2.4 วัสดุหลักสูตร

2.5 บริการสนับสนุนและอาคารสถานที่

2.6 ระบบบริหารของสถาบัน

2.7 การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.8 การประเมินและการติดตามการใช้หลักสูตร

3. ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตรในการบริหารหลักสูตร เมื่อวางแผนการใช้หลักสูตรเรียบร้อยแล้วการดำเนินหลักสูตรการนำหลักสูตรมาใช้จริงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนั้นเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะที่เรียกว่าศาสตร์ นั้นหมายถึงการวางแผนใช้อย่างเป็นระบบและใช้เทคโนโลยีการศึกษามาช่วยเสริมส่วนที่ว่าเป็นศิลปะนั้นหมายถึง ผู้ใช้ในชื่อนี้รวมทั้งผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนจะมีบทบาทมากในการที่จะทำให้หลักสูตรบรรลุความสำเร็จมากน้อยเพียงใดยังมีคำกล่าวว่าหลักสูตรแม้จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างไรถ้าผู้สอนไม่สนใจไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนการเรียนการสอนหลักสูตรใหม่นั้นก็จะไม่มีความหมายและไม่ได้ผลตามที่คาดหวัง

การดำเนินการตามแผน

การดำเนินการตามแผนการใช้หลักสูตรที่จำเป็นจะต้องกระทำก่อนเป็นอันดับแรก ได้แก่ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรในคณาจารย์และผู้เกี่ยวข้องเช่นผู้บริหารระดับนโยบายผู้ปกครองและหน่วยงานอื่นๆ จะต้องศึกษากลุ่มเป้าหมายต่างๆระยะเวลาที่จะนำเสนอซึ่งสามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่นการประชุมการสัมมนาการใช้สื่อมวลชนวิทยุทีวีหนังสือพิมพ์การออกแบบเอกสารแผ่นพิมพ์เป็นต้นการเลือกวิธีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรจะใช้แบบใดจำนวนครั้งที่จะใช้ขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่มเป้าหมายและนอกงบประมาณที่ใช้

การเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรเป็นสำคัญและจำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความพร้อมทางการสอนคณาจารย์ต่อหลักสูตรใหม่ จะต้องทำการสำรวจให้ชัดเจนว่าคณาจารย์มีความพร้อม ในการสอนหลักสูตรหมายถึงมีจำนวนมากน้อยเพียงใดส่วนที่ไม่พร้อมจะจัดการฝึกอบรมอย่างไร การศึกษาความจำเป็นในการฝึกอบรม (Training Need) การวิเคราะห์รายอย่างเป็นระบบเพื่อจัดการฝึกอบรมให้ตรงความต้องการของอาจารย์ผู้สอน การฝึกอบรมการใช้หลักสูตรให้กับกลุ่มเป้าหมายต่างๆที่ได้ผลนั้นสำหรับผู้สอนแล้วจะต้องใช้วิธีประชุมเชิงปฏิบัติการส่วนผู้เกี่ยวข้องอาจใช้วิธีประชุมและการสัมมนาชี้แจงเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรก็เพียงพอ

งบประมาณ เป็นตัวชี้ที่จะทำให้การใช้หลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด เพราะงบประมาณจะช่วยสนับสนุนเกี่ยวกับการพัฒนาวัสดุ หลักสูตร คู่มือ เอกสารอ่านเสริม อุปกรณ์ การสอน วิทยากร ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือบริการสนับสนุนที่ส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพนอกจากนี้แล้วอาคารสถานที่จะช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นการนำหลักสูตรไปใช้ หรือการบริหารหลักสูตรนั้นจะต้องศึกษาปัจจัยเกี่ยวกับผู้สอนในด้านความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและความสามารถในการสอนส่วนปัจจัยเกี่ยวกับสถาบันการศึกษาได้แก่ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับหลักสูตรได้แก่ความซับซ้อนของหลักสูตรการช่วยเหลือสนับสนุนจากฝ่ายบริหารและประสบการณ์การฝึกอบรมปฏิบัติการของผู้สอนอย่างกว้างและลึกเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการสอนส่วนปัจจัยสุดท้ายคือผู้เรียนได้แก่จำนวนของผู้เรียนความรู้ความสามารถ รวมทั้งความสนใจต่อวิชาที่เรียน สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยจะส่งผลที่เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้ประสบผลสำเร็จมากหรือน้อยด้วย

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการพัฒนาหลักสูตรที่จัดทำไว้เปรียบเสมือนพิมพ์เขียวหรือเข็มทิศนำทางในการจัดกิจกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนและการวางแผนการสอนของผู้สอนอย่างมีระบบและสามารถปฏิบัติได้

การจัดตารางสอนคณะกรรมการจัดตารางสอนจะต้องศึกษาองค์ประกอบในการจัดตารางสอน 5 ประการคือ

1. รายวิชาในหลักสูตร
2. ห้องเรียน

3. เวลา

4. ผู้สอน

5. ผู้เรียน

การศึกษาข้อมูลเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้จัดตารางสอนได้ง่ายขึ้น และช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนการลงทะเบียนเรียนและการกำหนดอาจารย์ผู้สอนเช่นหลักสูตรที่มีโครงสร้างแบบหน่วยกิตจะประกาศว่าในภาคเรียนต้นปีการศึกษานี้จะเปิดสอนรายวิชาอะไร

ระบบการประเมินหลักสูตร

ระบบการประเมินหลักสูตรคือขั้นสุดท้ายของการพัฒนาหลักสูตรการประเมินหลักสูตรคือกระบวนการเปรียบเทียบระหว่างผลการใช้หลักสูตรที่วัดได้กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรว่า การปฏิบัติจริงนั้นผลได้ใกล้เคียงกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่จุดประสงค์ของการประเมินหลักสูตรคือ

1. เพื่อดูว่าหลักสูตรเมื่อนำไปปฏิบัติจริง ได้ผลเพียงใดบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่

2. เพื่อหาทางปรับปรุงหลักสูตรถ้าทุกสิ่งบกพร่อง

3. เพื่อหาข้อดีข้อเสียในวิธีการจัดประสบการณ์การเรียน

4. เพื่อช่วยการตัดสินใจของฝ่ายบริหารว่าควรจะใช้หลักสูตรนี้ต่อไปหรือไม่

การประเมินหลักสูตรการแบ่งเป็นระบบการประเมินย่อยได้ ดังนี้ คือ การประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินระบบหลักสูตร การประเมินระบบการบริหารหลักสูตร การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน การประเมินการสอนของครูผู้สอน และการประเมินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

1. การประเมินเอกสารหลักสูตรคือการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหลักการโครงสร้างวัตถุประสงค์เนื้อหาสาระการจัดประสบการณ์เรียนและการประเมินผลว่ามีมากน้อยเพียงใดภาษาที่ใช้สามารถสื่อสารได้ตรงกันหรือไม่ข้อกำหนดใช้หลักสูตรมีความชัดเจนไม่เกิดปัญหาในการปฏิบัติใช่หรือไม่

2. การประเมินระบบหลักสูตรคือการตรวจสอบดูว่าหลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเที่ยงตรงหรือไม่ หลักสูตรที่วางไว้เหมาะสำหรับผู้เรียนหรือไม่วิธีการสอนเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เนื้อหาวิชาที่จัดไว้เหมาะสมหรือไม่ อุปกรณ์การสอนหรือเอกสารประกอบการสอนเหมาะสมหรือไม่

3. การประเมินระบบการบริหารหลักสูตรคือการประเมินระบบการบริหารที่จะมีอิทธิพลและส่งผลต่อการใช้หลักสูตรปัจจัยการบริหารที่ควรพิจารณาประเมินคือ โครงสร้างและระบบของสถาบันอาคารสถานที่บรรยากาศทางสังคมสถาบันการติดต่อสื่อสารลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสถาบันเวลาคุณสมบัติของผู้สอนและผู้เรียนเรียนรวมทั้งงบประมาณที่ใช้

4. การประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนคือการประเมินคุณภาพและปริมาณความรู้ทักษะและเจตคติของผู้เรียนตามเกณฑ์และมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. การประเมินการสอนของผู้สอนคือการศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอนหรือไม่องค์ประกอบที่ควรศึกษาได้แก่ แผนการสอนจุดประสงค์เนื้อหาวิชา สื่อ การเรียนการประเมินผลรวมทั้งบุคลิกภาพความรู้ความสามารถความสัมพันธ์กับผู้เรียนและการสร้างบรรยากาศในการเรียน

6. การประเมินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาการศึกษาสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านต่าง ๆเช่นความรู้ความสามารถทักษะและเจตคติต่อวิชาชีพความสามารถปฏิบัติงานได้จริงตามสภาพงานที่ปรากฏในปัจจุบัน ความสามารถในการแก้ปัญหาและ การปรับตัว สิ่งที่ประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการประกอบอาชีพ มีความสนใจที่จะศึกษาต่อและมีความคาดหวังที่จะแสวงหาความก้าวหน้าในวิชาชีพอย่างไร

ในการประเมินหลักสูตรถ้ามีการวางแผนการประเมินไว้ตั้งแต่เริ่มร่างหลักสูตร จะเป็นข้อบ่งชี้ให้ทราบถึงประสิทธิภาพของหลักสูตรที่จัดได้ว่า มีส่วนใดดีที่ควรคงไว้ส่วนใดไม่เหมาะสมและควรพิจารณาปรับปรุงหรืออาจจะยกเลิกไปซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการพัฒนาปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องกับสภาพสังคมเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

การปรับแก้หลักสูตรสามารถกระทำได้ระหว่างการใช้หลักสูตร หรืออาจจะรวบรวมข้อมูลที่สำคัญและปรับแก้เมื่อการใช้หลักสูตรได้ครบวงจรของการศึกษาแล้วก็ได้ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจะตัดสินใจกำหนด

ดังได้กล่าวแล้วว่าการพัฒนาหลักสูตรและการสอนแบบครบวงจรสามารถจำแนกได้ 3 ประการคือระบบการร่างหลักสูตรระบบการนำหลักสูตรไปใช้ และระบบประเมินหลักสูตรและระบบเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันและมีความสำคัญเท่าเทียมกัน การพัฒนาหลักสูตรจะมุ่งเน้นที่ระบบใดระบบหนึ่งไม่ได้ ซึ่งจะเป็นผลทำให้หลักสูตรไม่มีประสิทธิภาพจะไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขได้อย่างถูกต้องดังนั้นการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการสอนควรจะได้กระทำให้ครบวงจรของกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน

การพัฒนาหลักสูตร เป็นหน้าที่ของอาจารย์ทุกท่านไม่ว่าจะมีบทบาทหน้าที่เกี่ยวกับการสอนหรือการบริหารระดับต่าง ๆของสถาบัน เมื่อเป็นเช่นนี้คณาจารย์ทุกท่านจะต้องตระหนักรู้ และเตรียมการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้อง ความคาดหวังของเสียงที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ วงจรการพัฒนาหลักสูตรไม่มีการจบสิ้นเป็นกระบวนการต่อเนื่อง

แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา

นพดล จิรบุญดิลก (2554) วิชาพลศึกษาเป็นศาสตร์หรือสาขาวิชาการที่มีความใกล้ชิดเกี่ยวข้องกันในฐานะที่เป็นวิชาการนั้นกลุ่มวิชาเหล่านี้มีคุณลักษณะที่เป็นองค์ประกอบดังนี้

1. มีองค์ความรู้
2. มีกรอบความคิดเชิงมโนทัศน์

3. เป็นกระบวนงานเชิงวิชาการและวิธีการสืบค้น

4. เป็นทั้งกระบวนการค้นพบและผลลัพธ์

ในฐานะวิชาชีพพลศึกษาได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของวิชาชีพครูมาเป็นเวลายาวนานแล้วตัวอย่างเช่น ในประเทศสหรัฐอเมริกาพลศึกษาได้เป็นส่วนหนึ่งของสมาคมการศึกษาแห่งชาติตั้งแต่ ปี ค.ศ.1937 ในปัจจุบันสมาคมสุขศึกษาพลศึกษา นันทนาการและการเต้นรำอเมริกาเป็นสมาคมวิชาชีพ ที่มีประวัติรากฐานยาวนานต่อเนื่องมีบทบาทและผลการดำเนินงานสนับสนุนส่งเสริมวิชาชีพ นักวิชาการและนักวิชาชีพด้านสุขศึกษาพลศึกษากีฬาเป็นที่ประจักษ์และเป็นต้นแบบของสมาคมวิชาชีพที่แพร่หลายทั่วโลก

การที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นวิชาชีพ แสดงว่าสุขศึกษาพลศึกษากีฬาและนันทนาการมีคุณลักษณะตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. อยู่บนฐานองค์ความรู้เชิงทฤษฎีที่ซับซ้อนเป็นระบบ

2. ยอมรับบุคคลที่ได้รับการศึกษามีความรู้และประสบการณ์กว้างขวางผ่านกระบวนการของการศึกษาในระบบ

3. กำหนดมาตรฐานและสมรรถนะหรับการเข้าสู่วิชาชีพ

4. จัดกลไกและโอกาสสำหรับความเจริญก้าวหน้าในสาขาวิชาชีพเพื่อให้แน่ใจว่าจะปฏิบัติตามมาตรฐานและสมรรถนะที่กำหนดไว้

5. ทำหน้าที่สำคัญมีคุณค่าต่อสังคมและได้รับการยอมรับและมีสมรรถนะทางสังคม

6. ควบคุมโดยจรรยาบรรณวิชาชีพ

ผู้ที่จะเข้าสู่วิชาชีพ จะต้องผ่านการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ให้มีความรู้ ความชำนาญ เป็นระยะเวลานานพอสมควรเพื่อให้สามารถประกอบวิชาชีพ ได้ด้วยวิธีการแห่งปัญญามีอิสระในการใช้วิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพโดยมีสถาบันวิชาชีพหรือองค์กรวิชาชีพ เป็นแหล่งกลางในการสร้างสรรค์จรรโลงวิชาชีพ (สำนักงานเลขาธิการครุสภา, 2550)

วูสท์ และบูเชอร์ (Wuest, D.A.; & Bucher, C.A. 1999) อธิบายว่าแต่เดิมที่อาชีพพลศึกษาและกีฬาจะมุ่งเน้นในการเป็นครูสอนพลศึกษาและเป็นผู้ฝึกสอนกีฬาในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาระดับต่างๆ สอดคล้องกับการวิเคราะห์ของ บัลเกอร์ และคณะ (Bulger, S.M. Housner. L.D.; & Lee, M.A. 2008) ที่แสดงความเห็นว่า ก่อนช่วงทศวรรษที่ 1960 พันธกิจของโปรแกรมพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกาได้ถูกกำหนดให้เป็นการเตรียมบุคลากรวิชาชีพสำหรับการสอนและการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา แต่ในปัจจุบันอาชีพการสอนและ การฝึกกีฬาได้ขยายไปนอกสถานศึกษาเช่นศูนย์ชุมชนสมัครสโมสรกีฬาและนันทนาการของเอกชนนอกจากนั้นโอกาสในการประกอบอาชีพที่เกี่ยวเนื่องกับกิจกรรมทางกายการออกกำลังกายสุขภาพและนันทนาการได้ขยายตัวกว้างขวางและมีลักษณะของความเฉพาะทางมากขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและตลาดแรงงาน

นักการศึกษาได้จัดความสัมพันธ์ระหว่างสุขศึกษา พลศึกษา และนันทนาการว่า เป็นการศึกษาทั่วไปเพื่อให้ชีวิตบุคคลมีสุขภาพดีและมีความสุขทั้งสิ้น ในประเทศไทยสุขศึกษา พลศึกษา

และสันทนาการ รวมเรียกว่า “พลานามัย” มานานแล้ว และมีสมาคมวิชาชีพชื่อสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งประเทศไทย จึงอาจกล่าวได้ว่าการศึกษาทั้ง 3 สาขามีความสัมพันธ์กันหรือใกล้ชิดกันมากเป็นพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นด้านจุดมุ่งหมาย ขอบเขต และวิธีดำเนินการ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการเป็นกลุ่มสาขาวิชาเดียวกันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรทางด้านวิชาชีพ และมักพบว่าหลักสูตรการศึกษาในวิชาชีพเหล่านี้มักอยู่ในคณะเดียวกัน

3. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา (5 ปี) หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556 สถาบันการพลศึกษา (2556)

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา (5 ปี)
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2556)

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา สถาบันการพลศึกษา
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะศึกษาศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อหลักสูตร
ภาษาไทย ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ภาษาอังกฤษ Bachelor of Education Program in Physical Education

2. ชื่อปริญญา และวิชาเอก
ชื่อเต็ม (ไทย) : ศึกษาศาสตรบัณฑิต (พลศึกษา)
ชื่อย่อ (ไทย) : ศษ.บ (พลศึกษา)
ชื่อเต็ม (อังกฤษ) : Bachelor of Education (Physical Education)
ชื่อย่อ (อังกฤษ) : B.Ed (Physical Education)

3. วิชาเอกของหลักสูตร
เอกเดี่ยว: วิชาเอกพลศึกษา

4. จำนวนหน่วยกิตที่เรียนตลอดหลักสูตร
ไม่น้อยกว่า 170 หน่วยกิต

5. รูปแบบของหลักสูตร

5.1 รูปแบบ
หลักสูตรระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี

5.2 ภาษาที่ใช้

ภาษาไทย

5.3 การเข้ารับการศึกษา

รับนักศึกษาไทยและนักศึกษาต่างประเทศที่สามารถใช้ภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

5.4 ความร่วมมือกับสถาบันอื่น

เป็นหลักสูตรของสถาบันที่จัดการเรียนการสอนโดยตรง

5.5 การให้ปริญญาแก่ผู้สำเร็จการศึกษา

ให้ปริญญา ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

6. สถานภาพของหลักสูตรและการพิจารณาเห็นชอบ/อนุมัติหลักสูตร

☑หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (5ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)

☑เปิดสอนภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2556

☑สภาวิชาการสถาบันการพลศึกษาเห็นชอบหลักสูตร ในการประชุมสภาวิชาการ ครั้งที่ 1/2556 วันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2556

☑สภาสถาบันการพลศึกษาอนุมัติหลักสูตรในการประชุมสภาสถาบัน ครั้งที่ 6/2557 วันที่ 22 กันยายน พ.ศ.2557

7. ความพร้อมในการเผยแพร่หลักสูตรคุณภาพและมาตรฐาน

หลักสูตรสาขาวิชาพลศึกษามีความพร้อมที่จะเผยแพร่ว่าเป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ในปีการศึกษา 2558 (หลังจากเปิดสอน เป็นเวลา 2 ปี)

8. อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังจบการศึกษา

8.1 ครูพลศึกษาในสถานศึกษาสังกัดต่างๆ

8.2 นักวิชาการพลศึกษา

8.3 ผู้ฝึกสอนและผู้นำกิจกรรมทางกายและกีฬา

8.4 เจ้าหน้าที่พลศึกษาประจำสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาทั่วประเทศ

8.5 เจ้าหน้าที่พลศึกษาประจำอำเภอ

8.6 เจ้าหน้าที่พลศึกษาและสันทนาการประจำองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลทั่วประเทศ

8.7 ผู้นำด้านพลศึกษาและกีฬาประจำศูนย์กีฬาของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

8.8 ผู้นำด้านพลศึกษากีฬาและนันทนาการประจำโรงแรมหรือโรงงานอุตสาหกรรม

9. สถานที่จัดการเรียนการสอน

9.1 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่

9.2 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ

9.3 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ
9.4 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร
9.5 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่
9.6 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตตรัง
9.7 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์
9.8 สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตมหาสารคาม
9.9 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา
9.10 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง
9.11 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตศรีสะเกษ
9.12 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสมุทรสาคร
9.13 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุโขทัย
9.14 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี
9.15 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอ่างทอง
9.16 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี
9.17 สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี

10. สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

อุดมศึกษาเป็นแหล่งองค์ความรู้และพัฒนากำลังคน ที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ด้วยแนวความคิดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มีผลทำให้เกิดนโยบายทางด้านการศึกษา กล่าวโดยสรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันอุดมศึกษา แบ่งได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

10.1 ด้านบุคลากร ได้แก่ การพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ครูดี ครูเก่ง มีคุณธรรม มีคุณภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ชีวิต มีความรู้ ความสามารถด้านการวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศ การพัฒนาองค์ความรู้ การสร้างนวัตกรรม ซึ่งทำให้เกิดผลดีต่อประเทศในภาพรวมต่อไป

10.2 ด้านหลักสูตร การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย โดยมุ่งเน้นให้นิสิตนักศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพซึ่งเป็นกำลังสำคัญในภาคเศรษฐกิจ

10.3 ด้านการเรียนการสอน การพัฒนาความสามารถของครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถและมีความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับทักษะที่ต้องพัฒนาของผู้เรียน รู้จักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากนโยบายด้านการศึกษา ผนวกกับนโยบายการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์คุณภาพการเรียนรู้ของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศ

เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษา นำไปจัดทำหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียน การสอนในแต่ละระดับการศึกษา ให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ในแต่ละสาขาที่กำหนด สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ ได้ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรีสาขาศึกษาศาสตร์ ในวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2554 อันเป็นเหตุให้สถาบันการพลศึกษาซึ่งจัดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ สอดคล้องกับกรอบนโยบายการศึกษาและนโยบายการพัฒนาทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11

11. ผลกระทบจากข้อ 11 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

11.1 การพัฒนาหลักสูตร

จากนโยบายด้านการศึกษา การเปลี่ยนกระบวนทัศน์คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษานั้น สถาบันการพลศึกษาควรเตรียมบุคลกร ให้รองรับแนวนโยบายดังกล่าว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการพัฒนาหลักสูตรเพื่อผลิตครูที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองการพัฒนาประเทศ หลักสูตรศึกษาศาตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาเป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาศักยภาพในการผลิตครู บุคลกรด้านพลศึกษาที่มีความสามารถในการจัดการศึกษา การฝึกสอน ผู้นำกิจกรรม และการให้บริการความรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

11.2 ความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของสถาบัน

พันธกิจหลักสถาบันการพลศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาด้านพลศึกษา สุขศึกษา กีฬา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬาและสุขภาพ สถาบันจึงตระหนักถึงบทบาทการเป็นผู้นำในการผลิตบุคลากรด้านพลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการ และยังมีการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ด้านกีฬาและนันทนาการ สำหรับบุคคลที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬา ตลอดจนทั้งการวิจัย บริการชุมชนและทะนุบำรุงการละเล่นพื้นบ้าน และกีฬาไทย จึงสรุปได้ว่า หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษาเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับพันธกิจของสถาบัน และสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของสถาบัน คือ ทักษะดี มีน้ำใจนักกีฬา พัฒนาสังคม

12. ความสัมพันธ์ (ถ้ามี) กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

12.1 ความสัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่เปิดสอนในหน่วยงานอื่นของสถาบัน

การจัดการศึกษาหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับกลุ่มรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนโดยหน่วยงานในสถาบันการพลศึกษา ดังนี้

1) กลุ่มรายวิชาหมวดการศึกษาทั่วไป จำนวนไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต โดยความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหารจัดการวิชาศึกษาทั่วไป

2) กลุ่มรายวิชาหมวดวิชาชีพเฉพาะด้าน วิชาชีพครูและวิชาเอกพลศึกษา โดยความรับผิดชอบของภาควิชาการศึกษา (วิชาชีพครู) และภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

3) กลุ่มรายวิชาเลือกเสรี จำนวนไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาเป็นวิชาเลือกเสรี จากทุกคณะที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสถาบัน

12.2 รายวิชาที่เปิดสอนในคณะ/ภาควิชาอื่นของสถาบัน

ไม่มี

การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการหลักสูตรจะบริหารโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของสาขาวิชาและกำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

หมวดที่ 2 ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

1. ปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

1.1 ปรัชญา

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (5ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) เป็นการเตรียมครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษาตามความต้องการของสังคมให้เป็นผู้มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอย่างยั่งยืน

1.2 ความสำคัญ

หลักสูตรสถาบันการพลศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา (5ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556) เป็นการปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาพลศึกษา พุทธศักราช 2553 โดยยึดหลักมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มุ่งผลิตบัณฑิตสนองความต้องการของท้องถิ่น และสังคม สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งเป็นนักวิชาการ และวิชาชีพชั้นสูงทางด้านพลศึกษา เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมและประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการปฏิบัติควบคู่ทฤษฎี ยึดหลักความร่วมมือกับสถานศึกษา องค์กรชุมชน นำไปสู่การพัฒนา ให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถภาพในวิชาชีพ ทั้งในด้านเทคนิค วิธีและการจัดการงานอาชีพ และด้านคุณธรรม

1.3 วัตถุประสงค์

เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา

1.3.1 ให้มีความรู้ เจตคติและทักษะที่ถูกต้อง มีความสามารถด้านความเป็นครูและผู้นำทางพลศึกษา สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้

1.3.2 ให้เป็นผู้ใฝ่รู้ รู้จักคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทางสังคม และส่งเสริมปฏิสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน

1.3.3 ให้มีมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย น้ำใจนักกีฬา มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ แลสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

1.3.4 ที่สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและทักษะไปใช้ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่นและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในปัจจุบัน

2. แผนพัฒนาปรับปรุง

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
1. การพัฒนามาตรฐาน การฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู	1.1 จัดการปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียน 1.2 จัดการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ	1.1.1 เครือข่ายสถานศึกษาสำหรับ การปฏิบัติการวิชาชีพระหว่างเรียน 1.1.2 รายงานผลการผ่านเกณฑ์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 1.2.1 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่คุรุสภากำหนดเป็นเวลา 1 ปี 1.2.2 รายงานผลการผ่านเกณฑ์การปฏิบัติการสอนในสาขาวิชาเฉพาะ
2. การพัฒนาคุณลักษณะทางวิชาชีพครู	2.1 จัดการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ	2.1.1 คณะกรรมการบริหารกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะทางวิชาชีพครู 2.1.2 โครงการพัฒนาคุณลักษณะทางวิชาชีพครูตลอดหลักสูตร 2.1.3 คู่มือการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะทางวิชาชีพครู 2.1.4 การประเมินและติดตามผล การพัฒนาคุณลักษณะทางวิชาชีพครู 2.1.5 สมุดบันทึกผลการพัฒนาคุณลักษณะทางวิชาชีพครูตลอดหลักสูตร
3. การพัฒนาหลักสูตรและ การสอนที่เน้นผลการเรียนรู้เป็นฐาน	3.1 ประเมินและพัฒนาหลักสูตรด้านการสอนที่เน้นผลการเรียนรู้เป็นฐาน 3.2 พัฒนาอาจารย์ในด้านการสอน ที่เน้นผลการเรียนรู้เป็นฐาน 3.3 พัฒนารูปแบบ การสอนที่เน้น ผล การเรียนรู้เป็นฐาน	3.1.1 มีการประเมินหลักสูตรที่เน้น ผลการเรียนรู้เป็นฐาน 3.1.2 มีการประเมินและติดตามผล การสอนที่เน้นผลการเรียนรู้เป็นฐาน 3.2.1 จัดโครงการอบรม/สัมมนา/ศึกษา ดูงาน การสอนที่เน้นผลการเรียนรู้เป็นฐาน 3.3.1 งานวิจัยและพัฒนารูปแบบ การสอนที่เน้นผลการเรียนรู้เป็นฐาน

แผนการพัฒนา/เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์	หลักฐาน/ตัวบ่งชี้
4. มีการปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาเฉพาะ ทุก 5 ปีพิจารณาจากดัชนีชี้วัด (KPI) การประเมินคุณภาพการศึกษาทุกปีการศึกษา	4.1 มีการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ	4.1.1 รายงานผลการประเมินหลักสูตร 4.1.2 เอกสารการปรับปรุงหลักสูตร
5. มีการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีตามมาตรฐานของคุรุสภา	5.1 วิเคราะห์หลักสูตรจากบัณฑิตและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5.1.1 รายงานผลการดำเนินงานของหลักสูตร 5.1.2 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรี ที่ได้งานทำและประกอบอาชีพอิสระใน 1ปี 5.1.3 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์ 5.1.4 ระดับความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการและผู้ใช้บัณฑิต

หมวดที่ 3 ระบบการจัดการศึกษาการดำเนินการและโครงสร้างของหลักสูตร

1. ระบบการจัดการศึกษา

1.1 ระบบ

การจัดการศึกษาโดยระบบทวิภาคคือปีการศึกษาหนึ่งแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ หนึ่งภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์

1.2 การจัดการศึกษาภาคฤดูร้อน

การจัดการเรียนการสอนภาคฤดูร้อนขึ้นอยู่กับการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

1.3 การเทียบเคียงหน่วยกิตในระบบทวิภาค

ไม่มี

2. การดำเนินการหลักสูตร

2.1 วัน-เวลาในการดำเนินการเรียนการสอน

ภาคต้นเดือนมิถุนายน - ตุลาคม

ภาคปลายเดือน พฤศจิกายน - มีนาคม

ภาคฤดูร้อนเดือน เมษายน – พฤษภาคม

2.2 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

2.2.1 เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

2.2.2 ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือเป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันการพลศึกษา

2.2.3 ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์การคัดเลือกภายใต้โครงการพิเศษต่างๆ ของสถาบันการพลศึกษา

2.3 ปัญหาของนักศึกษาแรกเข้า

จากประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอนและกรรมการผู้พัฒนาหลักสูตรพบว่านักศึกษาแรกเข้ามีปัญหาดังต่อไปนี้

2.3.1 มีความพร้อมในด้านความรู้และทักษะพื้นฐานด้านวิชาการและวิชาชีพครูค่อนข้างน้อย

2.3.2 มีความรู้และทักษะพื้นฐานด้านภาษาและการสื่อสารเทคโนโลยีสารสนเทศค่อนข้างน้อย

2.4 กลยุทธ์ในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาของนักศึกษาในข้อ 2.3

2.4.1 จัดโครงการปฐมนิเทศเพื่อสร้างความเข้าใจและความพร้อมในการเรียนวิชาชีพครู

2.4.2 จัดรายวิชาชีพครูเพิ่มเติมให้เป็นวิชาพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านความเป็นครูแก่นักศึกษา เช่นจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2.4.3 จัดกิจกรรมเสริมเพื่อให้ความรู้และทักษะพื้นฐานด้านภาษาและการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศแก่นักศึกษา

2.4.4 จัดกิจกรรมให้ได้คุ้นเคยกับสภาพปัญหาโรงเรียนในท้องถิ่นต่างๆ เพื่อขยายความคิดความเข้าใจในปัญหาวิชาชีพครู

2.5 แผนการรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาในระยะ 5 ปี

2.5.1 วิทยาเขตกระบี่

จำนวนนักศึกษา	**2556**	**2557**	**2558**	**2559**	**2560**
ชั้นปีที่ 1	140	105	105	105	105
ชั้นปีที่ 2	-	140	105	105	105
ชั้นปีที่ 3	-	-	140	105	105
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	140	105
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	140
รวม	140	245	350	455	560
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	140

2.5.2 วิทยาเขตกรุงเทพ

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	175	140	140	140	140
ชั้นปีที่ 2	-	175	140	140	140
ชั้นปีที่ 3	-	-	175	140	140
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	175	140
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	175
รวม	175	315	455	595	735
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	175

2.5.3 วิทยาเขตชัยภูมิ

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	70	70	90	90	90
ชั้นปีที่ 2	-	70	70	90	90
ชั้นปีที่ 3	-	-	70	70	90
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	70	70
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	70
รวม	70	140	230	320	410
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	70

2.5.4 วิทยาเขตชุมพร

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	105	105	105	105	105
ชั้นปีที่ 2	-	105	105	105	105
ชั้นปีที่ 3	-	-	105	105	105
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	105	105
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	105
รวม	105	210	315	420	525
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	105

2.5.5 วิทยาเขตเชียงใหม่

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	90	105	120	120	120
ชั้นปีที่ 2	-	90	105	120	120
ชั้นปีที่ 3	-	-	90	105	120
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	90	105
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	90
รวม	90	195	315	435	555
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	90

2.5.6 วิทยาเขตตรัง

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	140	105	105	105	105
ชั้นปีที่ 2	-	140	105	105	105
ชั้นปีที่ 3	-	-	140	105	105
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	140	105
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	140
รวม	140	245	350	455	560
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	140

2.5.7 วิทยาเขตเพชรบูรณ์

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	175	120	120	120	120
ชั้นปีที่ 2	-	175	120	120	120
ชั้นปีที่ 3	-	-	175	120	120
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	175	120
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	175
รวม	175	295	415	535	655
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	175

2.5.8 วิทยาเขตมหาสารคาม

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	245	105	105	105	105
ชั้นปีที่ 2	-	245	105	105	105
ชั้นปีที่ 3	-	-	245	105	105
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	245	105
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	245
รวม	245	350	455	560	665
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	245

2.5.9 วิทยาเขตยะลา

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	70	70	60	60	60
ชั้นปีที่ 2	-	70	70	60	60
ชั้นปีที่ 3	-	-	70	70	60
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	70	70
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	70
รวม	70	140	200	260	320
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	105

2.5.10 วิทยาเขตลำปาง

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	105	105	105	105	105
ชั้นปีที่ 2	-	105	105	105	105
ชั้นปีที่ 3	-	-	105	105	105
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	105	105
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	105
รวม	105	210	315	420	525
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	105

2.5.11 วิทยาเขตศรีสะเกษ

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	245	105	105	105	105
ชั้นปีที่ 2	-	245	105	105	105
ชั้นปีที่ 3	-	-	245	105	105
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	245	105
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	245
รวม	245	350	455	560	665
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	245

2.5.12 วิทยาเขตสมุทรสาคร

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	105	70	90	90	90
ชั้นปีที่ 2	-	105	70	90	90
ชั้นปีที่ 3	-	-	105	70	90
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	105	70
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	105
รวม	105	175	265	355	445
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	105

2.5.13 วิทยาเขตสุโขทัย

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	245	175	175	175	175
ชั้นปีที่ 2	-	245	175	175	175
ชั้นปีที่ 3	-	-	245	175	175
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	245	175
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	245
รวม	245	420	595	770	945
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	245

2.5.14 วิทยาเขตสุพรรณบุรี

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	210	175	180	180	180
ชั้นปีที่ 2	-	210	175	180	180
ชั้นปีที่ 3	-	-	210	175	180
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	210	175
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	210
รวม	210	385	545	745	925
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	210

2.5.15 วิทยาเขตอ่างทอง

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	105	105	120	120	120
ชั้นปีที่ 2	-	105	105	120	120
ชั้นปีที่ 3	-	-	105	105	120
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	105	105
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	105
รวม	105	210	330	450	570
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	105

2.5.16 วิทยาเขตอุดรธานี

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	350	140	120	120	120
ชั้นปีที่ 2	-	350	140	120	120
ชั้นปีที่ 3	-	-	350	140	120
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	350	140
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	350
รวม	350	490	610	730	850
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	350

2.5.17 วิทยาเขตชลบุรี

จำนวนนักศึกษา	2556	2557	2558	2559	2560
ชั้นปีที่ 1	105	105	105	105	105
ชั้นปีที่ 2	-	105	105	105	105
ชั้นปีที่ 3	-	-	105	105	105
ชั้นปีที่ 4	-	-	-	105	105
ชั้นปีที่ 5	-	-	-	-	105
รวม	105	210	315	420	525
คาดว่าจะสำเร็จการศึกษา	-	-	-	-	105

2.6 งบประมาณตามแผน

ใช้งบประมาณแผ่นดินและงบประมาณรายได้ของสถาบันการพลศึกษา

2.7 ระบบการศึกษา

☑จัดการศึกษาแบบชั้นเรียน

☐แบบทางไกลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก

☐อื่นๆ (ระบุ)

2.8 การเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาและการลงทะเบียนเรียนข้ามสถาบันอุดมศึกษา (ถ้ามี)

เป็นไปตามระเบียบสถาบันการพลศึกษาว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2556 และระเบียบสถาบันการพลศึกษา ว่าด้วยการโอนย้ายผลการเรียนและการเทียบผลการเรียนพ.ศ. 2556

3. หลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน

3.1 หลักสูตร

3.1.1 จำนวนหน่วยกิต มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 170 หน่วยกิต

3.1.2 โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีดังนี้

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	**ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต**
1.1 กลุ่มวิชาภาษา	ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี	ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	**ไม่น้อยกว่า 134 หน่วยกิต**
2.1 วิชาชีพครู	**ไม่น้อยกว่า 52 หน่วยกิต**
2.1.1 วิชาบังคับ	กำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต
2.1.2 วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต
2.1.3 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	กำหนดให้เรียน 16 หน่วยกิต
2.2 วิชาเอก	**ไม่น้อยกว่า 82 หน่วยกิต**
2.2.1 วิชาเอกพลศึกษา	กำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต
2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอก	กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต
2.2.3 วิชาเลือกวิชาเอก	ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	**ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต**
รวม	**ไม่น้อยกว่า 170 หน่วยกิต**

รายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตร

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

1.1 กลุ่มวิชาภาษาไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต

1.1.1 วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต

ศท 011006 การใช้ภาษาไทย 2 (1-2-3)

ศท 021009 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 (1-2-3)

ศท 022010 การพัฒนาทักษะการฟัง-การพูดภาษาอังกฤษ 2 (1-2-3)

1.1.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

ศท 012007 ทักษะการใช้ภาษาไทย 2 (1-2-3)

ศท 012008 ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 2 (1-2-3)

ศท 012009 การอ่านเพื่อการสื่อสาร 2 (1-2-3)

ศท 012010 วาทการ 2 (1-2-3)

ศท 021008 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2 (1-2-3)

ศท 022011 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ 2 (1-2-3)

ศท 022015	ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 022016	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 022017	ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 022018	ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 022019	ภาษาตากาล็อกเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 022020	ภาษาบาฮาซาเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 022021	ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 022022	ภาษาลาวเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 022023	ภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 022024	ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 022025	ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
ศท 023012	การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ	2 (1-2-3)
ศท 023013	การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ	2 (1-2-3)
ศท 023014	ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงาน	2 (1-2-3)

1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

1.2.1 วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต

ศท 041004	คุณธรรม จริยธรรม สำหรับบัณฑิตอุดมคติไทย	3 (3-0-6)

1.2.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

ศท 031010	จิตวิทยาในการดำเนินชีวิตและการปรับตัว	3 (3-0-6)
ศท 031011	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
ศท 032012	ทักษะการเรียนรู้และการแก้ปัญหา	3 (3-0-6)
ศท 032013	มนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต	3 (3-0-6)
ศท 032014	ความงดงามแห่งชีวิต	3 (3-0-6)
ศท 032015	การเสริมสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาตน	3 (3-0-6)
ศท 032016	การจัดการดำเนินชีวิต	3 (3-0-6)
ศท 042003	ชีวิตกับสุนทรียะ	3 (3-0-6)

1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

1.3.1 วิชา บังคับ กำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต

ศท 051002	สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า	3 (3-0-6)

1.3.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต

ศท 062003	การเมืองการปกครองของไทย	3 (3-0-6)
ศท 062005	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)
ศท 062006	การศึกษากับสังคม	3 (3-0-6)

ศท 061007	วิถีไทยกับการดำรงชีวิต	3 (3-0-6)
ศท 061008	วิถีโลกกับการดำรงชีวิต	3 (3-0-6)
ศท 062009	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)
ศท 062010	ศิลปวิทยาการเพื่อการพัฒนามนุษย์	3 (3-0-6)
ศท 062011	มนุษย์กับการเรียนรู้	3 (3-0-6)
ศท 062012	อาเซียนศึกษา	3 (3-0-6)
ศท 062013	ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย	3 (3-0-6)

1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต

1.4.1 วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต

ศท 071004	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้	2 (1-2-3)
ศท 081006	คณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน	2 (1-2-3)
ศท 091005	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน	2 (1-2-3)

1.4.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

ศท 072005	คอมพิวเตอร์ทั่วไป	2 (1-2-3)
ศท 072006	การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในชีวิตประจำวัน	2 (1-2-3)
ศท 082007	ทักษะการคิดและสร้างสรรค์	2 (1-2-3)
ศท 082008	คณิตศาสตร์กับการตัดสินใจ	2 (1-2-3)
ศท 092006	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2 (1-2-3)
ศท 092007	กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน	2 (1-2-3)
ศท 092008	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2 (2-0-4)

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 134 หน่วยกิต

2.1 วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 52 หน่วยกิต

2.1.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต

กศ 011006	พื้นฐานการศึกษา	2 (1-2-3)
กศ 012007	พื้นฐานวิชาชีพครู	2 (1-2-3)
กศ 013008	ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครู	3 (2-2-5)
กศ 023012	การพัฒนาหลักสูตร	3 (2-2-5)
กศ 023013	การจัดการเรียนรู้	3 (2-2-5)
กศ 032004	นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา	3 (2-2-5)
กศ 042007	การวัดและประเมินผลการศึกษา	3 (2-2-5)

กศ 043008	การวิจัยทางการศึกษา	3 (2-2-5)
กศ 052006	จิตวิทยาพัฒนาการ	2 (2-0-4)
กศ 052007	จิตวิทยาการศึกษา	2 (2-0-4)
กศ 052008	จิตวิทยาสำหรับครู	3 (2-2-5)
กศ 064008	การบริหารการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา	3 (3-0-6)
กศ 064009	การสัมมนาทางการศึกษา	2 (1-2-3)

2.1.2 วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

กศ 031005	เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู	2 (2-0-4)
กศ 042009	การประเมินผลโครงการ	2 (1-2-3)
กศ 043010	การวิจัยในชั้นเรียน	2 (1-2-3)
กศ 064010	การนิเทศการศึกษา	2 (2-0-4)

2.1.3 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดให้เรียน 16 หน่วยกิต

กศ 024014	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1	2 (ไม่น้อยกว่า 120 ชม)
กศ 024015	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2	2 (ไม่น้อยกว่า 120 ชม)
กศ 025016	ปฏิบัติการสอน 1	6 (ไม่น้อยกว่า 360 ชม)
กศ 025017	ปฏิบัติการสอน 2	6 (ไม่น้อยกว่า 360 ชม)

2.2 วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 82 หน่วยกิต

2.2.1 วิชาเอกพลศึกษา กำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต

2.2.1.1 วิชาบังคับทฤษฎี กำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

พล 011006	ประวัติและหลักการพลศึกษา	2 (2-0-4)
พล 011013	พื้นฐานวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการ	2 (1-2-3)
พล 012008	หลักสูตรพลศึกษา	2 (2-0-4)
พล 012014	ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 1	2 (1-2-3)
พล 012018	ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 2	2 (1-2-3)
พล 012022	การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	2 (1-2-3)
พล 013001	การจัดการแข่งขันกีฬา	2 (2-0-4)
พล 013004	การบริหารพลศึกษาในโรงเรียน	2 (2-0-4)
พล 013019	การประเมินผลทางพลศึกษา	2 (2-0-4)
พล 013020	วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวทางพลศึกษา	2 (1-2-3)
พล 013021	การเรียนรู้ทักษะกลไกทางพลศึกษา	2 (1-2-3)
พล 071082	ลูกเสือและยุวกาชาด	2 (1-2-3)
พล 084020	การสัมมนาทางพลศึกษา	2 (1-2-3)

วท 082273	สรีรวิทยาการกีฬาและการออกกำลังกาย	2 (1-2-3)
สข 001001	กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 1	2 (1-2-3)
สข 001002	กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 2	2 (1-2-3)
สข 013027	การป้องกันและการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บทางกีฬา	2 (1-2-3)

2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ กำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาดังนี้

(1) กลุ่มวิชากีฬาประเภทบุคคล เลือก 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

พล 031109	ทักษะและการสอนกรีฑา	2 (1-2-3)
พล 031116	ทักษะและการสอนกีฬาแบดมินตัน	2 (1-2-3)
พล 031129	ทักษะและการสอนกีฬาว่ายน้ำ	2 (1-2-3)
พล 032125	ทักษะและการสอนกีฬายิมนาสติก	2 (1-2-3)

(2) กลุ่มวิชากีฬาประเภททีม เลือก 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

พล 041045	ทักษะและการสอนกีฬาบาสเกตบอล	2 (1-2-3)
พล 041049	ทักษะและการสอนกีฬาฟุตบอล	2 (1-2-3)
พล 041051	ทักษะและการสอนกีฬาวอลเลย์บอล	2 (1-2-3)
พล 042048	ทักษะและการสอนกีฬาฟุตซอล	2 (1-2-3)

(3) กลุ่มวิชากีฬาไทย เลือก 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

พล 031119	ทักษะและการสอนกีฬามวยไทย	2 (1-2-3)
พล 041056	ทักษะและการสอนกีฬาเซปักตะกร้อ	2 (1-2-3)
พล 051019	ทักษะและการสอนกระบี่กระบอง	2 (1-2-3)
พล 071091	ทักษะและการสอนหมากรุกไทย	2 (1-2-3)

(4) กลุ่มวิชากีฬาเพื่อสังคม เลือก 6 หน่วยกิต จากรายวิชาดังนี้

พล 031134	ทักษะและการสอนกีฬาแอโรบิกดานซ์	2 (1-2-3)
พล 032118	ทักษะและการสอนกีฬาเปตอง	2 (1-2-3)
พล 071086	ทักษะและการสอนกิจกรรมเข้าจังหวะ	2 (1-2-3)
พล 071088	ทักษะและการสอนลีลาศเพื่อสุขภาพ	2 (1-2-3)

(5) กลุ่มกลวิธีการฝึกและการจัดการ เลือก 10 หน่วยกิต จากรายวิชาดังนี้ (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มทักษะและการสอนมาก่อน)

พล 033137	กลวิธีการฝึกและการจัดการกรีฑา	2 (1-2-3)
พล 033145	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแบดมินตัน	2 (1-2-3)
พล 033147	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยไทย	2 (1-2-3)
พล 033153	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายิมนาสติก	2 (1-2-3)
พล 033155	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาว่ายน้ำ	2 (1-2-3)
พล 033157	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแอโรบิกดานซ์	2 (1-2-3)

พล 043057 กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาบาสเกตบอล 2 (1-2-3)
พล 043059 กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตซอล 2 (1-2-3)
พล 043060 กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตบอล 2 (1-2-3)
พล 043062 กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวอลเลย์บอล 2 (1-2-3)
พล 043065 กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเซปักตะกร้อ 2 (1-2-3)
พล 053024 กลวิธีการฝึกและการจัดการกระบี่กระบอง 2 (1-2-3)

2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอก กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

พล 013023 วิธีสอนพลศึกษา 1 3 (2-2-5)
พล 014024 วิธีสอนพลศึกษา 2 3 (2-2-5)

2.2.3 วิชาเลือกวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต

2.2.3.1 วิชาเลือกทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

พล 003028 การช่วยชีวิตและความปลอดภัยทางน้ำ 2 (1-2-3)
พล 003029 สมรรถภาพทางกายเพื่อคุณภาพชีวิต 2 (1-2-3)
พล 003030 กิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาวะและสมรรถภาพทางกาย 2 (1-2-3)
พล 012012 โอลิมปิกศึกษา 2 (2-0-4)
พล 012029 พลศึกษาพิเศษ 2 (1-2-3)
พล 013026 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางพลศึกษา 2 (2-0-4)
พล 013028 สังคมวิทยาและจิตวิทยาการกีฬาสำหรับครูพลศึกษา 2 (2-0-4)
พล 072020 ค่ายพักแรม 2 (1-2-3)
นก 011022 การใช้เวลาว่างและนันทนาการเบื้องต้น 2 (1-2-3)

2.2.3.2 วิชาเลือกปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับวิชาบังคับจากกลุ่มวิชาต่อไปนี้

(1) กลุ่มวิชาทักษะและการสอน ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

พล 031109 ทักษะและการสอนกรีฑา 2 (1-2-3)
พล 031116 ทักษะและการสอนกีฬาแบดมินตัน 2 (1-2-3)
พล 031119 ทักษะและการสอนกีฬามวยไทย 2 (1-2-3)
พล 031129 ทักษะและการสอนกีฬาว่ายน้ำ 2 (1-2-3)
พล 031134 ทักษะและการสอนกีฬาแอโรบิกดานซ์ 2 (1-2-3)
พล 032108 ทักษะและการสอนกีฬาลีลาศ 2 (1-2-3)
พล 032110 ทักษะและการสอนกีฬาจักรยาน 2 (1-2-3)

พล 032111	ทักษะและการสอนกีฬากอล์ฟ	2 (1-2-3)
พล 032112	ทักษะและการสอนกีฬาดาบสากล	2 (1-2-3)
พล 032113	ทักษะและการสอนกีฬาเทควันโด	2 (1-2-3)
พล 032114	ทักษะและการสอนกีฬาเทนนิส	2 (1-2-3)
พล 032115	ทักษะและการสอนกีฬาเทเบิลเทนนิส	2 (1-2-3)
พล 032117	ทักษะและการสอนกีฬาปันจักสีลัต	2 (1-2-3)
พล 032118	ทักษะและการสอนกีฬาเปตอง	2 (1-2-3)
พล 032120	ทักษะและการสอนกีฬามวยปล้ำ	2 (1-2-3)
พล 032121	ทักษะและการสอนกีฬามวยสากล	2 (1-2-3)
พล 032122	ทักษะและการสอนกีฬายกน้ำหนัก	2 (1-2-3)
พล 032123	ทักษะและการสอนกีฬายิงธนู	2 (1-2-3)
พล 032124	ทักษะและการสอนกีฬายิงปืน	2 (1-2-3)
พล 032125	ทักษะและการสอนกีฬายิมนาสติก	2 (1-2-3)
พล 032126	ทักษะและการสอนกีฬายิมนาสติกลีลา	2 (1-2-3)
พล 032127	ทักษะและการสอนกีฬายูโด	2 (1-2-3)
พล 032128	ทักษะและการสอนกีฬาเรือพาย	2 (1-2-3)
พล 032130	ทักษะและการสอนกีฬาวินด์เซิร์ฟ	2 (1-2-3)
พล 032131	ทักษะและการสอนกีฬาสควอช	2 (1-2-3)
พล 032132	ทักษะและการสอนกีฬาสนุกเกอร์และบิลเลียด	2 (1-2-3)
พล 032133	ทักษะและการสอนหมากล้อม (โกะ)	2 (1-2-3)
พล 032135	ทักษะและการสอนกีฬาวู๊ดบอล	2 (1-2-3)
พล 032136	ทักษะและการสอนกีฬาขี่ม้า	2 (1-2-3)
พล 032159	ทักษะและการสอนกีฬาวูซูประลองยุทธ	2 (1-2-3)
พล 032161	ทักษะและการสอนคาราเต้-โด	2 (1-2-3)
พล 032162	ทักษะและการสอนกีฬาซอฟท์เทนนิส	2 (1-2-3)
พล 032163	ทักษะและการสอนกีฬาคูราช	2 (1-2-3)
พล 041045	ทักษะและการสอนกีฬาบาสเกตบอล	2 (1-2-3)
พล 041049	ทักษะและการสอนกีฬาฟุตบอล	2 (1-2-3)
พล 041051	ทักษะและการสอนกีฬาวอลเลย์บอล	2 (1-2-3)
พล 041056	ทักษะและการสอนกีฬาเซปักตะกร้อ	2 (1-2-3)
พล 042044	ทักษะและการสอนกีฬาเนตบอล	2 (1-2-3)
พล 042047	ทักษะและการสอนกีฬาโปโลน้ำ	2 (1-2-3)
พล 042048	ทักษะและการสอนกีฬาฟุตซอล	2 (1-2-3)
พล 042050	ทักษะและการสอนกีฬารักบี้ฟุตบอล	2 (1-2-3)

พล 042052 ทักษะและการสอนกีฬาวอลเลย์บอลชายหาด 2 (1-2-3)
พล 042053 ทักษะและการสอนกีฬาฮอกกี้ 2 (1-2-3)
พล 042054 ทักษะและการสอนกีฬาฮอกกี้ในร่ม 2 (1-2-3)
พล 042055 ทักษะและการสอนกีฬาแฮนด์บอล 2 (1-2-3)
พล 042066 ทักษะและการสอนกีฬากาบัดดี้ 2 (1-2-3)
พล 042067 ทักษะและการสอนกีฬาซอฟท์บอล 2 (1-2-3)
พล 042068 ทักษะและการสอนกีฬาเบสบอล 2 (1-2-3)
พล 051019 ทักษะและการสอนกระบี่กระบอง 2 (1-2-3)
พล 052020 ทักษะและการสอนดำน้ำ 2 (1-2-3)
พล 052021 ทักษะและการสอนไต่หน้าผา 2 (1-2-3)
พล 052022 ทักษะและการสอนไอกิโด 2 (1-2-3)
พล 052023 ทักษะและการสอนไตรกีฬา 2 (1-2-3)
พล 071086 ทักษะและการสอนกิจกรรมเข้าจังหวะ 2 (1-2-3)
พล 071088 ทักษะและการสอนลีลาศเพื่อสุขภาพ 2 (1-2-3)
พล 071091 ทักษะและการสอนหมากรุกไทย 2 (1-2-3)
พล 072085 ทักษะและการสอนเกมและเกมนำ 2 (1-2-3)
พล 072087 ทักษะและการสอนศิลปะการป้องกันตัว 2 (1-2-3)
พล 072089 ทักษะและการสอนโบว์ลิ่ง 2 (1-2-3)
พล 072090 ทักษะและการสอนลอนโบว์ 2 (1-2-3)
พล 072092 ทักษะและการสอนหมากรุกสากล 2 (1-2-3)
พล 072093 ทักษะและการสอนกายบริหารประกอบดนตรี 2 (1-2-3)
พล 072094 ทักษะและการสอนการละเล่นพื้นเมืองของไทย 2 (1-2-3)
พล 072095 ทักษะและการสอนการละเล่นพื้นเมืองอาเซียน 2 (1-2-3)

(2) กลุ่มวิชากลวิธีการฝึกและการจัดการ ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มทักษะและการสอนมาก่อน)

พล 033137 กลวิธีการฝึกและการจัดการกรีฑา 2 (1-2-3)
พล 033138 กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬากอล์ฟ 2 (1-2-3)
พล 033139 กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาลีลาศ 2 (1-2-3)
พล 033140 กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาจักรยาน 2 (1-2-3)
พล 033141 กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาดาบสากล 2 (1-2-3)
พล 033142 กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเทควันโด 2 (1-2-3)

พล 033143	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเทนนิส	2 (1-2-3)
พล 033144	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเทเบิ้ลเทนนิส	2 (1-2-3)
พล 033145	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแบดมินตัน	2 (1-2-3)
พล 033146	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาปันจักสีลัต	2 (1-2-3)
พล 033147	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยไทย	2 (1-2-3)
พล 033148	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยปล้ำ	2 (1-2-3)
พล 033149	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยสากล	2 (1-2-3)
พล 033150	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายกน้ำหนัก	2 (1-2-3)
พล 033151	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายิงธนู	2 (1-2-3)
พล 033152	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายิงปืน	2 (1-2-3)
พล 033153	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายิมนาสติก	2 (1-2-3)
พล 033154	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายูโด	2 (1-2-3)
พล 033155	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาว่ายน้ำ	2 (1-2-3)
พล 033156	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาสควอช	2 (1-2-3)
พล 033157	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแอโรบิกดานซ์	2 (1-2-3)
พล 033158	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวู๊ดบอล	2 (1-2-3)
พล 033160	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวูซูประลองยุทธ	2 (1-2-3)
พล 033164	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาคูราช	2 (1-2-3)
พล 043057	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาบาสเกตบอล	2 (1-2-3)
พล 043058	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาโปโลน้ำ	2 (1-2-3)
พล 043059	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตซอล	2 (1-2-3)
พล 043060	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตบอล	2 (1-2-3)
พล 043061	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬารักบี้ฟุตบอล	2 (1-2-3)
พล 043062	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวอลเลย์บอล	2 (1-2-3)
พล 043063	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฮอกกี้	2 (1-2-3)
พล 043064	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแฮนด์บอล	2 (1-2-3)
พล 043065	กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเซปักตะกร้อ	2 (1-2-3)
พล 053024	กลวิธีการฝึกและการจัดการกระบี่กระบอง	2 (1-2-3)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

กำหนดให้เลือกเรียนจากรายวิชาที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสถาบันการพลศึกษาโดยไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

ความหมายรหัสวิชาในหลักสูตร

รหัสวิชาในหลักสูตรใช้ระบบตัวอักษรและตัวเลขผสมกัน โดยมีความหมาย ดังนี้

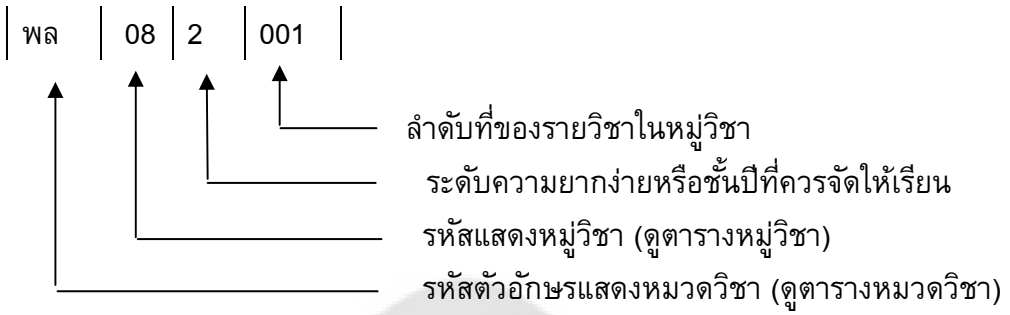

ตารางหมวดวิชา

หมวดวิชา	รหัสอักษร	
ศึกษาทั่วไป	ศท	GE
การศึกษาและวิชาชีพครู	กศ	ED
พลศึกษา กีฬา และนันทนาการ	พล	PE
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วท	SC
สุขศึกษา	สข	HE

ในแต่ละหมวดวิชาแบ่งออกเป็นหมู่วิชาต่างๆและในแต่ละหมู่วิชาประกอบด้วยรายวิชาที่มีลักษณะเนื้อหาอยู่ในหมู่วิชานั้นๆ ดังตารางหมู่วิชาต่อไปนี้

ตารางหมู่วิชา

รหัสหมวดวิชา-หมู่วิชา	ชื่อหมวดวิชา-หมู่วิชา
ศท	**หมวดวิชาศึกษาทั่วไป**
ศท 01-02	กลุ่มวิชาภาษา
ศท 03-04	กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
ศท 05-06	กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
ศท 07-09	กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
กศ	**หมวดวิชาการศึกษา /วิชาชีพครู**
กศ 00	หมู่วิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าหมู่วิชาใดในหมวดวิชาการศึกษาได้
กศ 01	หมู่วิชาหลักการศึกษา
กศ 02	หมู่วิชาหลักสูตรและการสอน

กศ 03	หมู่วิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา
กศ 04	หมู่วิชาการประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา
กศ 05	หมู่วิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
กศ 06	หมู่วิชาการบริหารการศึกษา
กศ 07	หมู่วิชาการศึกษาปฐมวัย
กศ 08	หมู่วิชาการศึกษาพิเศษ
กศ 09	---------- ฯลฯ ----------
พล	**หมวดวิชาพลศึกษา กีฬา และนันทนาการ**
พล 00	หมู่วิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าหมู่วิชาใดในหมวดวิชาพลศึกษาฯ ได้
พล 01	หมู่วิชาทฤษฎีพลศึกษา
พล 02	หมู่วิชาทฤษฎีนันทนาการ
พล 03	หมู่วิชากีฬาประเภทบุคคล
พล 04	หมู่วิชากีฬาประเภททีม
พล 05	หมู่วิชากีฬาทั่วไป
พล 06	หมู่วิชากีฬาสำหรับคนพิการ
พล 07	หมู่วิชากิจกรรมนันทนาการ
พล 08	หมู่วิชาสัมมนาและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
พล 09	---------- ฯลฯ ----------
วท	**หมวดวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**
วท 00	หมู่วิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าหมู่วิชาใดในหมวดวิชาเทคโนโลยีฯ ได้
วท 01	หมู่วิชาฟิสิกส์
วท 02	หมู่วิชาเคมี
วท 03	หมู่วิชาชีววิทยา
วท 04	หมู่วิชาดาราศาสตร์
วท 05	หมู่วิชาวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับโลก
วท 06	หมู่วิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
วท 07	หมู่วิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
วท 08	หมู่วิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา
วท 09	หมู่วิชาคณิตศาสตร์
วท 10	หมู่วิชาสถิติประยุกต์
วท 11	หมู่วิชาคอมพิวเตอร์
วท 12	หมู่วิชาสัมมนาและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
วท 13	---------- ฯลฯ ----------

สข	หมวดวิชาสุขศึกษา
สข 00	หมู่วิชาที่ไม่สามารถจัดเข้าหมู่วิชาใดในหมวดวิชาสุขศึกษาได้
สข 01	หมู่วิชาสุขศึกษาและสุขภาพทั่วไป
สข 02	หมู่วิชาหลักสูตร การสอนและการวิจัย
สข 03	หมู่วิชาการวัดและประเมินผล
สข 04	หมู่วิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
สข 05	หมู่วิชาสัมมนาและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
สข 06	---------- ฯลฯ ----------

3.1.4 แผนการเรียน

3.1.4.1 แผนการเรียนสาขาวิชาพลศึกษา (เอกเดี่ยว)

ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชาภาษา / 1.1.1 วิชาบังคับ		
ศท 011006	การใช้ภาษาไทย	2 (1-2-3)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ / 1.2.1 วิชาบังคับ		
ศท 041004	คุณธรรม จริยธรรม สำหรับบัณฑิตอุดมคติไทย	3 (3-0-6)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ / 1.3.1 วิชาบังคับ		
ศท 051002	สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า	3 (3-0-6)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.1 วิชาบังคับทฤษฎี		
สข 001001	กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 1	2 (1-2-3)
พล 011006	ประวัติและหลักการพลศึกษา	2 (2-0-4)
พล 011013	พื้นฐานวิชาชีพพลศึกษา กีฬาและนันทนาการ	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (1) กลุ่มวิชากีฬาประเภทบุคคล		
พล 000000	ทักษะและการสอน …….	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (2) กลุ่มวิชากีฬาประเภททีม		
พล 000000	ทักษะและการสอน …….	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (3) กลุ่มวิชากีฬาไทย		
พล 000000	ทักษะและการสอน …….	2 (1-2-3)

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (4) กลุ่มวิชากีฬาเพื่อสังคม		
พล 000000	ทักษะและการสอน	2 (1-2-3)
รวม		**22**

ชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชาภาษา / 1.1.1 วิชาบังคับ		
ศท 021009	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	2 (1-2-3)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชาคณิต-วิทย์-เทคโน / 1.4.1 วิชาบังคับ		
ศท 071004	เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้	2 (1-2-3)
ศท 081006	คณิตศาสตร์และสถิติในชีวิต ประจำวัน	2 (1-2-3)
วิชาชีพครู / 2.1.1 วิชาบังคับ		
กศ 011006	พื้นฐานการศึกษา	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.1 วิชาบังคับทฤษฎี		
สข 001002	กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 2	2 (1-2-3)
พล 012014	ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 1	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (1) กลุ่มวิชากีฬาประเภทบุคคล		
พล 000000	ทักษะและการสอน	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (2) กลุ่มวิชากีฬาประเภททีม		
พล 000000	ทักษะและการสอน	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (3) กลุ่มวิชากีฬาไทย		
พล 000000	ทักษะและการสอน	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (4) กลุ่มวิชากีฬาเพื่อสังคม		
พล 000000	ทักษะและการสอน	2 (1-2-3)
รวม		**20**

ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชาภาษา / 1.1.1 วิชาบังคับ		
ศท 022010	การพัฒนาทักษะการฟัง-การพูดภาษาอังกฤษ	2 (1-2-3)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ / 1.3.2 วิชาเลือก		
ศท 062012	อาเซียนศึกษา	3 (3-0-6)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชาคณิต-วิทย์-เทคโน / 1.4.1 วิชาบังคับ		
ศท 091005	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน	2 (1-2-3)
วิชาชีพครู / 2.1.1 วิชาบังคับ		
กศ 012007	พื้นฐานวิชาชีพครู	2 (1-2-3)
กศ 032004	นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารทางการศึกษา	3 (2-2-5)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.1 วิชาบังคับทฤษฎี		
พล 012018	ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 2	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (1) กลุ่มวิชากีฬาประเภทบุคคล		
พล 000000	ทักษะและการสอน …….	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (2) กลุ่มวิชากีฬาประเภททีม		
พล 000000	ทักษะและการสอน …….	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (3) กลุ่มวิชากีฬาไทย		
พล 000000	ทักษะและการสอน …….	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (4) กลุ่มวิชากีฬาเพื่อสังคม		
พล 000000	ทักษะและกา รสอน …….	2 (1-2-3)
รวม		**22**

ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชาภาษา / 1.1.2 วิชาเลือก		
ศท 012010	วาทการ	2 (1-2-3)
ศท 023012	การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ	2 (1-2-3)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ / 1.2.2 วิชาเลือก		
ศท 031011	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม	3 (3-0-6)
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป / กลุ่มวิชาคณิต-วิทย์-เทคโน / 1.4.2 วิชาเลือก		
ศท 082007	ทักษะการคิดและสร้างสรรค์	2 (1-2-3)
วิชาชีพครู / 2.1.1 วิชาบังคับ		
กศ 023012	การพัฒนาหลักสูตร	3 (2-2-5)
กศ 052006	จิตวิทยาพัฒนาการ	2 (2-0-4)
วิชาเอกพลศึกษา / วิชาบังคับ / 2.2.1.1 บังคับทฤษฎี		
พล 012022	การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	2 (1-2-3)
วท 082273	สรีรวิทยาการกีฬาและการออกกำลังกาย	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.3.2 วิชาเลือกปฏิบัติ (1) กลุ่มวิชาทักษะและการสอน กลุ่ม		
พล 000000	ทักษะและการสอน …….	2 (1-2-3)
พล 000000	ทักษะและการสอน …….	2 (1-2-3)
รวม		**22**

ชั้นปีที่ 3ภาคเรียนที่ 1

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
วิชาชีพครู / 2.1.1 วิชาบังคับ		
กศ 013008	ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครู	3 (2-2-5)
กศ 052007	จิตวิทยาการศึกษา	2 (2-0-4)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.1 วิชาบังคับทฤษฎี		
พล 012008	หลักสูตรพลศึกษา	2 (2-0-4)
พล 013021	การเรียนรู้ทักษะกลไกทางพลศึกษา	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ (5) กลุ่มกลวิธีการฝึกและการจัดการ		
พล 000000	กลวิธีการฝึกและการจัดการ……	2 (1-2-3)
พล 000000	กลวิธีการฝึกและการจัดการ…….	2 (1-2-3)
พล 000000	กลวิธีการฝึกและการจัดการ ……	2 (1-2-3)
พล 000000	กลวิธีการฝึกและการจัดการ …….	2 (1-2-3)
พล 000000	กลวิธีการฝึกและการจัดการ ……	2 (1-2-3)
รวม		**19**

ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
วิชาชีพครู / 2.1.1วิชาบังคับ		
กศ 023013	การจัดการเรียนรู้	3 (2-2-5)
กศ 042007	การวัดและประเมินผลการศึกษา	3 (2-2-5)
กศ 052008	จิตวิทยาสำหรับครู	3 (2-2-5)
วิชาเอกพลศึกษา / 2.2.1.1 บังคับทฤษฎี		
พล 013020	วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวทางพลศึกษา	2 (1-2-3)
พล 071082	ลูกเสือและยุวกาชาด	2 (1-2-3)
หมวดวิชาเลือกเสรี		
.....	**เลือก**	6 หน่วยกิต
รวม		**19**

ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
วิชาชีพครู/ 2.1.1วิชาบังคับ		
กศ 043008	การวิจัยทางการศึกษา	3 (2-2-5)
กศ 064008	การบริหารการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา	3 (3-0-6)
วิชาชีพครู/ 2.1.3วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู		
กศ 024014	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1	2 (120 ชม)
วิชาเอกพลศึกษา/ 2.2.1.1วิชาบังคับทฤษฎี		
พล 013001	การจัดการแข่งขันกีฬา	2 (2-0-4)
พล 013004	การบริหารพลศึกษาในโรงเรียน	2 (2-0-4)
วิชาเอกพลศึกษา/ 2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอก		
พล 013023	วิธีสอนพลศึกษา 1	3 (2-2-5)
วิชาเอกพลศึกษา / วิชาเลือกวิชาเอก 2.2.3.2 วิชาเลือกปฏิบัติ/ (2) กลุ่มวิชากลวิธีการฝึกและการจัดการ		
พล 000000	กลวิธีการฝึกและการจัดการ.....	2 (1-2-3)
รวม		**17**

ชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
วิชาชีพครู/ 2.1.1วิชาบังคับ		
กศ 064009	การสัมมนาทางการศึกษา	2 (1-2-3)
วิชาชีพครู/ 2.1.2วิชาเลือก		
(เลือก 1 วิชา)	กศ 031005 เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู 2 (2-0-4)	2 หน่วยกิต
	กศ 042009 การประเมินผลโครงการ 2 (1-2-3)	
	กศ 043010 การวิจัยในชั้นเรียน 2 (1-2-3)	
	กศ 064010 การนิเทศการศึกษา 2 (2-0-4)	
วิชาชีพครู/ 2.1.3วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู		
กศ 024015	ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2	2 (120 ชม)
วิชาเอกพลศึกษา/ 2.2.1.1วิชาบังคับทฤษฎี		
พล 013019	การประเมินผลทางพลศึกษา	2 (2-0-4)
พล 084020	การสัมมนาทางพลศึกษา	2 (1-2-3)
สข 013027	การป้องกันและการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บทางกีฬา	2 (1-2-3)
วิชาเอกพลศึกษา/ 2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอก		
พล 014024	วิธีสอนพลศึกษา 2	3 (2-2-5)
วิชาเอกพลศึกษา / วิชาเลือกวิชาเอก 2.2.3.1 วิชาเลือกทฤษฎี		
.....	เลือก	2 หน่วยกิต
รวม		**17**

ชั้นปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
วิชาชีพครู / 2.1.3 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู		
กศ 025016	ปฏิบัติการสอน 1	6 (360 ชม)
รวม		**6**

ชั้นปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2

หมวดวิชา /รหัสวิชา	ชื่อวิชา	หน่วยกิต
วิชาชีพครู/ 2.1.3 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู		
กศ 025017	ปฏิบัติการสอน 2	6 (360 ชม)
รวม		**6**

4. อนาคตภาพหลักสูตร

ความเข้าใจพื้นฐานเพื่อการวิจัยอนาคต

แนวคิดการศึกษาอนาคต หรือที่เรียกอีกนัยว่า อนาคตศึกษา (Futures Studies) รวมถึงการกล่าวถึงเทคนิควิธีการศึกษาอนาคตที่ปัจจุบันถูกนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยในหลากหลายสาขา เพื่อสร้างเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในเบื้องต้น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อผู้สนใจงานด้านการศึกษาอนาคตที่จะสามารถจะไปศึกษาค้นคว้าในศาสตร์อนาคตศึกษาเชิงลึกต่อไป

นิยามและมุมมองอนาคต

“อนาคตศึกษา”เป็นคำที่แปลมาจากคำภาษาอังกฤษว่า Futures Studies ซึ่งหมายถึงวิชาสาขาใหม่ ที่ศึกษาถึงแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการศึกษาอนาคต ตลอดจนระเบียบวิธีที่ใช้ในการศึกษาแนวโน้ม และทางเลือกต่างๆ ที่มีความเป็นไปได้ในอนาคต (นพดล จิรบุญดิลก. 2554; อ้างอิงจาก จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2548) ทั้งนี้ที่มาของอนาคตศึกษา เริ่มมาจากมุมมองความเชื่อและความสนใจศึกษาถึงความเป็นไปได้ในอนาคตอย่างเป็นระบบ จึงมีผู้ให้นิยามเกี่ยวกับอนาคตศึกษาที่มีนัยรวมถึงการศึกษาอนาคตไว้ ดังเช่น

โจเซฟ (นพดล จิรบุญดิลก. 2554; อ้างอิงจาก Joseph. 1974) ได้กล่าวถึงการศึกษาอนาคตในความหมายของการคาดการณ์ (forecasting) ว่าเป็นวิธีดำเนินการที่เป็นระบบและระเบียบสำหรับกำหนดความเป็นไปได้ของอนาคต เพื่อจะให้เรามุ่งไปยังอนาคตนั้นได้อย่างนอกเหนือการคาดเดาอย่างบริสุทธิ์ นอกจากนี้ยังจำแนกความแตกต่างระหว่างการคาดการณ์กับการพยากรณ์ด้วยว่า การพยากรณ์ (predicting) เป็นการถามข้อความในลักษณะ *"อะไรจะเกิดขึ้น"* ในขณะที่การคาดการณ์ (forecasting) เป็นการถามข้อความในลักษณะ *"อะไรจะเกิดขึ้น ถ้า....."*

โครนิส และคณะ (นพดล จิรบุญดิลก. 2554; อ้างอิงจาก Cornish; et al. 1977) ได้กล่าวถึง”การทำนาย” โดยนำไปเปรียบเทียบกับความหมายของคำว่า “การดูโชคชะตา” (fortune telling) ว่า แม้คำทั้งสองจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการคาดการณ์ถึงอนาคตเช่นกัน แต่มีความแตกต่างกัน คือ “การทำนาย”นั้นเชื่อว่าโลกแห่งอนาคตสามารถจะก่อปั้นขึ้นด้วยการตัดสินใจและการกระทำของมนุษย์ มากกว่าจะเป็นเรื่องของโชคชะตา ยิ่งกว่านั้นการทำนายจะอาศัยวิธีการเชิงเหตุผลหรือเชิง

วิทยาศาสตร์ มิได้อาศัยไพ่ ถ้วยแก้ว ใบชา หรืออื่นๆ ดังเช่นการดูโชคชะตา และที่สำคัญการดูโชคชะตาจะเกี่ยวข้องกับอนาคตของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ส่วนการทำนายนั้นจะเกี่ยวข้องกับส่วนรวมและความเจริญรุ่งเรืองของอนาคต

กล่าวคือ นักอนาคตจะไม่ตอบคำถามลักษณะที่ว่า

> "สมศรีจะแต่งงานในปีนี้หรือไม่" แต่จะตอบคำถามในลักษณะที่ว่า "รูปแบบการแต่งงานในทศวรรษหน้าจะเป็นอย่างไร" เป็นต้น หรือกล่าวอีกนัยคือ นักอนาคตมิได้คาดเดาว่าจะเกิดเหตุการณ์จริงหรือไม่ หากเพียงแต่ให้ความสนใจว่า มีความเป็นไปได้จริงมากน้อยเพียงใด มีแนวโน้มหรือโอกาสมากน้อยแค่ไหนที่จะเกิดเหตุการณ์นั้นขึ้น แล้ว “ถ้าเกิด....ขึ้น จะเป็นอย่างไร” (นพดล จิรบุญดิลก. 2554; อ้างอิงจาก จุฬากรณ์ มาเสถียรวงศ์. 2549)

ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ (2547) (นพดล จิรบุญดิลก. 2554 ;อ้างอิงจาก ปราวีณยา สุวรรณณัฐโชติ) กล่าวถึงเรื่องอนาคตศึกษาในมิติของการศึกษาอนาคต โดยเรียกคำว่า “future research” ว่า เป็นการศึกษาที่ต้องการได้รับคำเตือนหรือสิ่งที่แจ้งให้ทราบถึงสิ่งที่อาจเกิดขึ้น แต่มิใช่เป็นการทำนายว่าจะเกิดขึ้นจริงทั้งหมด ซึ่งสามารถแบ่งการคาดการณ์อนาคตดังกล่าวเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

การคาดการณ์อนาคต 2 รูปแบบ

1. การคาดการณ์จากค่ากลาง (normative forecasting) (นพดล จิรบุญดิลก. 2554) มุ่งที่คำถามว่า อะไรเป็นอนาคตที่ต้องการ การคาดการณ์แบบนี้ใช้เทคนิคในการตอบคำถามถึงอนาคตที่พึงประสงค์ และอนาคตที่ต้องการจะเป็น

2. การคาดการณ์จากการค้นหาคำตอบ (exploratory forecasting) การคาดการณ์แบบนี้ใช้เทคนิคค้นหาคำตอบว่า สิ่งที่จะเกิดขึ้นมีอะไร ไม่ว่าสิ่งนั้นจะดีหรือไม่ดีก็ตาม

วิโรจน์ สารรัตนะ (2553) กล่าวว่า การศึกษาอนาคตเป็นการทำนายถึงสภาพปัญหาและโอกาสที่เป็นไปได้ของเหตุการณ์ในอนาคตของสังคมด้านต่างๆ เช่น ด้านตัวบุคคล ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านการเมือง อันเป็นผลเนื่องจากแหล่ง (sources) ที่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายในประเทศและภายนอกประเทศ ปัจจัยด้านที่เป็นความคิดหรืออุดมการณ์และด้านที่เป็นวัตถุ หรือทั้งจากปัจจัยที่เป็นมนุษย์และที่มิใช่มนุษย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็น

จากนานาทัศนะที่กล่าวจะเห็นได้ว่า อนาคตศึกษาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาถึงสิ่งที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจุมพล พูลภัทรชีวิน (2548) กล่าวว่า คำว่าอนาคตศึกษาแม้จะแปลมาจากคำว่า Futures Studies แต่ก็อาจจะพบคำอื่นๆ ที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกับคำนี้อีกหลายคำ เช่น Futurics, Futurology, Futuribles, Prognostics, และ Anticipatory Science เป็นต้น โดยแต่ละคำก็มีความหมายและลักษณะพิเศษเฉพาะตัวตามแนวคิดของบรรดานักคิด

ทั้งหลาย แต่สิ่งที่เหมือนกันคือการเน้นเรื่องอนาคต ซึ่งภาพรวมประกอบไปด้วยเนื้อหาอย่างน้อย 2 ส่วนใหญ่ๆ คือ

1. ส่วนที่เป็นแนวคิด (perspectives) และทฤษฎี (theories) ซึ่งอาจใช้คำรวมว่า" อนาคตนิยม" (futurism) โดยเป็นมุมมองความคิดที่มุ่งเน้นการมองไกลออกไปในอนาคต เพื่อสร้างอนาคต มองถึงแนวโน้มในอนาคตทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อมองออกไปในสิ่งที่จะสร้างให้เกิด หรืออีกนัยคือพยายามจะทำให้เกิดสิ่งที่เรียกว่าข้อเท็จจริง (fact) ในอนาคต

2. ส่วนที่เป็นระเบียบวิธี (methodologies) อาจเรียกว่าการวิจัยอนาคต (Futures research) ซึ่งเป็นเรื่องของวิธีการศึกษาเกี่ยวกับอนาคตที่มิใช่เน้นข้อเท็จจริง (fact) เช่นงานวิจัยทั่วไป แต่เป็นเรื่องวิธีการศึกษาแนวโน้มและสิ่งที่คาดว่าจะเกิดในอนาคต หรือแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ทางเลือกหลายทางที่จะเป็นได้ แนวโน้มที่เป็นทางเลือกที่เป็นไปได้ทั้งหมด ผู้ที่ทำการศึกษาอนาคตอย่างเป็นระบบโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยอนาคตแบบต่างๆ เรียกว่า "นักอนาคตนิยม" ซึ่งจะมีความแตกต่างจากหมอดูอยู่หลายประการ คล้ายกับที่ Cornish และคณะได้เคยกล่าวไว้ ซึ่งมีลักษณะสำคัญที่ต่างกันดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักอนาคตนิยมกับหมอดู

นักอนาคตนิยม	หมอดู
1) เชื่อว่าอนาคตเป็นสิ่งที่ควบคุมได้และเปลี่ยนแปลงไปตามการตัดสินใจ และการกระทำของมนุษย์ มนุษย์เป็นทั้งผู้สร้างและผู้ทำลาย มนุษย์เป็นผู้กำหนดและให้ความหมายแก่สรรพสิ่ง	1) อนาคตเป็นไปตามโชคชะตาราศี ดวงดาว หรือพรหมลิขิต นั่นคือเชื่อว่ามีผู้อื่น หรือสิ่งอื่นเป็นผู้กำหนดอนาคต ไม่ใช่มนุษย์
2) ใช้เหตุผล และวิธีทางวิทยาศาสตร์ในการศึกษาความเป็นไปได้ของอนาคตในรูปแบบต่างๆ	2) ใช้ไพ่ ลายมือ วันเกิด เวลาตกฟาก ดูโหงวเฮ้ง ...ในการทำนายอนาคต
3) เน้นการศึกษาถึงอนาคตของมนุษย์โดยส่วนรวม เช่น ลักษณะของครอบครัวไทยใน 20 ปีข้างหน้า	3) เน้นอนาคตของแต่ละบุคคลเป็นส่วนใหญ่ เช่น นาย ก. จะพบเนื้อคู่เมื่อไหร่เป็นคนอย่างไป เป็นต้น
4) ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ชี้ถึงแนวโน้ม	4) หมอดูเป็นผู้ให้ข้อมูล

ที่มา: นพดล จิรบุญดิลก. (2554). อ้างอิงจาก จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2548)

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า “อนาคตศึกษา” หมายถึง แนวคิดทฤษฎี และระเบียบวิธีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอนาคต ทั้งในแง่การศึกษาแนวโน้ม และทางเลือกต่างๆ ที่มีความเป็นไปได้ในอนาคต มีนักอนาคตเป็นผู้ทำการศึกษาอย่างเป็นระบบโดยอาศัยตรรกะ-เหตุผล มากกว่าการคาดเดาหรือทำนายโชคโดยปราศจากความเป็นไปได้หรือเหตุผลรองรับ

หลักคิดและความเชื่อพื้นฐาน

“การศึกษาอนาคต” ตั้งอยู่บนหลักการที่ว่าอนาคตไม่สามารถบอกล่วงหน้าได้อย่างถูกต้องแน่นอน มีแต่เพียงความเป็นไปได้ หรือความน่าจะเป็นเท่านั้น โดยมีฐานคิดสำคัญ ได้แก่

1. การคิดเชิงระบบทั่วไป (general systems theory/thinking-GST) ซึ่งคำว่า systems ที่เป็น “พหูพจน์” นี้ต่างจาก system ในความหมายเดิมที่มีลักษณะเป็น “เอกพจน์” หมายถึง”ระบบเดี่ยว” หรือระบบที่มองแบบเส้นตรงหรือแนวระนาบเดียว (input-process-output-impact) ขณะที่การคิดเชิงระบบในหลักการใหม่ที่ว่านี้ ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “systems” หรือ “systemic” ซึ่งหมายถึงการศึกษาระบบหลายๆ ระบบที่ไม่ใช่เส้นตรง แต่เป็นระบบหลายระบบที่มีความสัมพันธ์กัน

กล่าวอีกนัยคือ จุดเน้นของอนาคตมุ่งที่ความสัมพันธ์ของระบบที่มีทิศทางของความสัมพันธ์ที่หลากหลาย (multi–direction) เป็นระบบความคิดทั่วไป (general systems theory/thinking) มากกว่าระบบปกติ (system) ซึ่งระบบต่างๆ เหล่านี้จะต้องมีลักษณะสำคัญ ได้แก่

1.1 มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างกันและกัน (interrelatedness)

1.2 มีความเป็น “องค์รวม” ที่มากกว่า “ส่วนรวม” (holistic vs wholistic) โดยเชื่อว่าองค์รวมเป็นมากกว่าการเอาส่วนย่อยมารวมกัน (holistic) ซึ่งต่างจากความคิดส่วนรวมแบบเดิมที่เชื่อว่า เมื่อเข้าใจส่วนย่อยก็จะสามารถเข้าใจส่วนรวม (wholistic/parts) ทั้งนี้นักวิชาการได้อธิบายว่าคำว่า holistic ที่ไม่มี w นำนี้ว่า มีความหมายระดับกว้างและมีลักษณะที่เรียกว่าองค์รวมของทั้งหมดมากกว่า wholistic ที่มีความหมายเพียงว่าส่วนรวม. อย่างไรก็ตาม นักวิชาการมองว่าคำว่า holistic เป็นวาทกรรมของการต่อสู้เชิงกระบวนทัศน์ที่มีต่อโลกและสรรพสิ่งต่างๆ ที่ต่างไปจากกระบวนทัศน์เดิมนั่นเอง (นพดล จิรบุญดิลก. 2554 อ้างอิงจาก จุมพล พูลภัทรชีวิน, 2547)

1.3 มีการเชื่อมโยงพึ่งพิงอิงอาศัยซึ่งกันและกัน (interdependent)

1.4 มีลักษณะร่วมมือและร่วมพลังกัน (cooperatives/collaborative) มากกว่าการแข่งขัน (competitive)

1.5 มีความเป็นเอกภาพบนความหลากหลาย (unity through diversity)

ภายใต้หลักการดังกล่าว การศึกษาอนาคตจึงมีลักษณะที่พยายามจะทำความเข้าใจและอธิบายความสัมพันธ์ทั้งภายในและระหว่างระบบที่สลับซับซ้อนของส่วนประกอบต่างๆ ในธรรมชาติของสังคมและโลก เช่น ระบบรัฐ/ประเทศ ระบบนิเวศน์วิทยา ระบบเศรษฐกิจ เป็นต้น องค์ประกอบสำคัญของการศึกษาอนาคตประการหนึ่งคือ การมุ่งมองไปในภาพรวมรอบด้าน รวมไปถึงการมอง

ไปข้างหน้าเพื่อให้เห็นภัยคุกคามและข้อจำกัดสภาพแวดล้อมต่างๆ โดยเชื่อว่ามนุษย์อาศัยอยู่ในโลกที่จำกัดซึ่งต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และร่วมมือกันเพื่อสันติภาพระยะยาว (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2553)

2. การเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงผันแปรและพลวัตร (change/dynamism) เนื่องจากโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเต็มไปด้วยพลวัตรที่หลากหลาย มีความสลับซับซ้อน (complex) มีลักษณะ “chaos” มนุษย์จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเข้าใจในสิ่งเหล่านี้ ดังนั้นการศึกษาอนาคตจึงมิใช่เพียงการทำนายความเปลี่ยนแปลง แต่ยังเครื่องมือที่จะช่วยบุคคลในการเตรียมการเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีความรับผิดชอบต่อการดำรงชีวิตในสังคมวันหน้า หรือกล่าวอีกนัยคือ การศึกษาอนาคตเป็นการมองไปในอนาคตข้างหน้า มองเห็นการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิด และทำให้มองเห็นโลกที่อาศัยอยู่ในปัจจุบันได้อย่างเข้าใจขึ้น

3. การมีความยืดหยุ่นสูง (high flexibility) การศึกษาอนาคตเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องการขยายมุมมองที่กว้างไกล เป็นการมองไปในสังคมข้างหน้า ดังนั้น สาระสำคัญของการศึกษาอนาคตมิได้จำกัดอยู่ด้วยขอบเขตของวิชาการแบบดั้งเดิม ที่ติดอยู่ภายใต้กรอบทฤษฎีและวิธีการอธิบายแบบใดแบบหนึ่ง แต่เป็นการมองไปข้างหน้าอย่างเป็นสหวิทยาการ (interdisciplinary studies) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในโลกยุคใหม่มีความไม่แน่นอนสูง (uncertainty) ฉะนั้นการมีความยืดหยุ่นสูง จะช่วยให้เกิดการจินตนาการถึงสิ่งที่ไม่คาดคิดที่อาจเป็นไปได้ที่จะเกิดขึ้นในวันข้างหน้า รวมถึงมองเห็นทางเลือกที่หลากหลายในอนาคต และยังช่วยในการปรับตัวท่ามกลางความเป็นพลวัตรที่ไม่แน่นอนได้

กล่าวก็คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษาอนาคตนั้น มิใช่การศึกษาข้อเท็จจริงเพื่อความถูกต้องแม่นยำ หากแต่เป็นการคาดการณ์สิ่งที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจริง และแม้นักอนาคตจะใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์เป็นฐาน แต่ก็มีความแตกต่างจากนักวิทยาศาสตร์ตรงที่ นักวิทยาศาสตร์จะให้ความสนใจมากกับการพิสูจน์สมมติฐานหรือสิ่งที่เชื่อ แต่นักอนาคตจะใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์บวกกับจินตนาการความคิดเชิงอนาคตว่า *“ถ้าเกิดสิ่ง... ต่อไป เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ความคิด ฯลฯ จะเป็นอย่างไรอีก...ปีข้างหน้า”* นั่นคือนักอนาคตจะดูแนวโน้ม (trend) หรือความเป็นไปได้ในสิ่งที่จะเกิดพร้อมกับจินตนาการต่อสิ่งที่คาดว่าเป็นไปได้เหล่านั้นโดยไม่ต้องรอการพิสูจน์อย่างนักวิทยาศาสตร์ ดังที่ นพดล จิรบุญดิลก (2554) อ้างอิงจาก จุมพล พูลภัทรชีวิน (2548) กล่าวว่า

> เป้าหมายหลักของการศึกษาและการวิจัยอนาคต มิใช่อยู่ที่การทำนายที่ถูกต้องแม่นยำ เพราะเรื่องของอนาคตเป็นเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้น หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ไม่มีข้อเท็จจริง (facts) เกี่ยวกับอนาคต มีแต่เพียงการคาดการณ์และความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มที่เป็นทางเลือกที่คาดว่าจะมีความเป็นไปได้ (possible alternative trends) เท่านั้น . . . หลักการสำคัญของอนาคตนิยมจึงอยู่ที่การสร้างอนาคตที่พึงประสงค์มากกว่าการตามแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

“The Future is Now”

นอกจากหลักการที่อนาคตศึกษาเน้นมากอีกประการหนึ่งคือ การเน้นความสำคัญของการรับผิดชอบของสมาชิกในสังคมต่ออนาคตตั้งแต่วันนี้ ดังคำที่ว่า “The Future is Now” โดยถือว่าการกระทำใดๆ ในวันนี้ล้วนส่งผลต่ออนาคตในวันหน้าทั้งสิ้น

กล่าวโดยสรุปก็คือ อนาคตศึกษาและการศึกษาอนาคตมิใช่เพียงแต่การคาดการณ์สิ่งที่เกิดหรือทางเลือกต่างๆ ที่เป็นไปได้ในอนาคตเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการมีความรับผิดชอบของมนุษย์ต่อสังคมในวันนี้ด้วย อันหมายรวมว่าอนาคตมิใช่สิ่งที่เกิดต่อจากปัจจุบันเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่สร้างขึ้นได้จากการตัดสินใจและการกระทำในปัจจุบัน ดังนั้นด้วยหลักการเหล่านี้ แนวคิดอนาคตศึกษาและการศึกษาอนาคตจึงมีบทบาทสำคัญตั้งแต่ระดับประเทศในการวางนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมถึงระดับปัจเจกบุคคลในการดำเนินชีวิตอย่างมี “สติ”

การศึกษาอนาคตและวิธีการวิจัยอนาคต

แนวคิดอนาคตศึกษาที่แพร่หลายไปอย่างกว้างขวางในปัจจุบันนั้น ยังกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาระเบียบวิธีเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยอนาคต (future research) ไปด้วย ปัจจุบันมีการใช้วิธีวิจัยอนาคตในหลากหลายรูปแบบ เช่น

วิธีการสำรวจเดลฟาย (delphi surveys) ที่ใช้ในการทำนายการเกิดแนวโน้มด้านต่างๆ เพื่อประกอบการวางแผนหรือพัฒนานโยบาย

วิธีการวิจัยอนาคตเชิงชาติพันธุ์วรรณา (ethnographic future research, EFR) ที่เน้นการศึกษาวิจัยปัญหาที่สลับซับซ้อนเกี่ยวกับระบบสังคม และวัฒนธรรมในอนาคต ทั้งในแง่ของความเป็นไปได้ ความน่าจะเป็นหรือสิ่งที่คาดหวังจะให้เกิด/ให้เป็น (นพดล จิรบุญดิลก ; 2554 อ้างอิงจาก สิปปนนท์ เกตุทัต. 2535)

วิธี EDFR เป็นเทคนิคที่ผสมผสานระหว่างเทคนิคเดลฟายและเทคนิค EFR ซึ่งการผสมวิธีการทั้งสองแบบนี้ช่วยกำจัดจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้กับวิจัยอนาคตแบบเดิม ทำให้ได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ (นพดล จิรบุญดิลก. 2554; อ้างอิงจาก จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2530)

วิธีการขยายแนวโน้ม (extrapolation หรือ trend analysis) เป็นเทคนิคที่เก็บรวบรวมข้อมูลหรือตัวแปรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งจากอดีตและปัจจุบัน เพื่อสรุปทิศทางหรือแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

วิธีการสร้างภาพอนาคต (scenario planning) เป็นเทคนิคที่เน้นการสร้างเรื่องราวเกี่ยวกับอนาคตที่อาจจะเกิดขึ้นจากโครงเรื่องที่มีเหตุและผลชัดเจน โดยให้พิจารณาถึงปัจจัยความไม่แน่นอน (uncertainties) ที่อาจจะเกิดขึ้นได้โดยไม่คาดฝันและมีผลกระทบสูงต่อเรื่องนั้นๆ เพื่อให้เห็นภาพอนาคตที่เป็นไปได้ นอกจากความพยายามพัฒนา

วิธีการมองอนาคต (foresight) เพื่อใช้ในคาดการณ์แนวโน้ม มองอนาคตและภาพอนาคตหลายภาพที่มีโอกาสเกิดขึ้น เพื่อย้อนกลับมา (backcast) วางแผน และหาแนวทางรับมือกับภาพอนาคตเหล่านั้น เป็นต้น

ตาราง 2 แสดงจุดร่วมและจุดต่างของวิธีการศึกษาอนาคตแต่ละวิธี

วิธีการ	โดยวิธีการ		โดยจุดประสงค์	
	เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ	Normative	Exploratory
การตรวจตราสภาพแวดล้อม (environmental scaning)	X	X	X	X
การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (cross impact analysis)	X	X	X	X
การวิเคราะห์การตัดสินใจ (decision analysis)	X		X	
รูปจำลองการตัดสินใจ (decision models)	X			X
เทคนิค delphi		X	X	X
เทคนิค econometrics	X		X	X
กงล้ออนาคต (futures wheel)		X	X	X
เกมส์และสถานการณ์จำลอง (gaming and simulation)	X	X	X	X
การพยากรณ์อัจฉริยะ (genius forecasting)		X	X	X
เทคนิค morphological analysis		X	X	
วิธีการมีส่วนร่วม (participatory methods)		X	X	
เทคนิคต้นไม้สัมพันธ์ (relevance trees)		X	X	
การสร้างภาพอนาคต (scenarios)	X	X	X	X
หุ่นจำลองทางสถิติ (statistical modeling)				X
เทคนิค system dynamics	X			X
การวิเคราะห์โครงสร้าง (structural analysis)		X		
การวิเคราะห์อนุกรมเทคโนโลยี (technology sequence analysis)		X	X	X
เทคนิค time series forecasts	X			X
การวิเคราะห์ผลกระทบแนวโน้ม (trend impact analysis)	X	X		X

ที่มา: นพดล จิรบุญดิลก. (2554). *อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และ นันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563.*

ในภาพรวมอาจกล่าวได้ว่า วิธีการวิจัยอนาคตเหล่านี้แม้จะแตกต่างกันในเชิงเทคนิควิธี หากแต่มีจุดเน้นร่วมกันตรงที่ มุ่งสำรวจและศึกษาแนวโน้มที่เป็นไปได้ หรือความน่าจะเป็นของเรื่องที่ศึกษาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ เพื่อหาทางทำให้แนวโน้มที่พึงประสงค์เกิดขึ้น และหาทางป้องกันหรือขจัดแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ด้วยการกระทำในปัจจุบัน (นพดล จิรบุญดิลก. 2554; อ้างอิงจาก จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2548)

ข้อคิดและแนวทางการประยุกต์ใช้สำหรับนักวิจัยอนาคตศึกษา

ภายใต้แนวคิดอนาคตศึกษาที่ให้ความสนใจกับการศึกษาแนวโน้ม และทางเลือกต่างๆ ที่มีความเป็นไปได้ในอนาคต เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับแนวโน้มและความเป็นได้ที่จะเกิดในอนาคตนั้น ปัจจุบันได้มีการประยุกต์แนวคิดและวิธีการศึกษาอนาคตไปสู่แวดวงการศึกษาวิจัยในด้านต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม ฯลฯ อีกทั้งยังมีการพัฒนาเทคนิควิธีวิจัยอนาคตที่หลากหลายเพิ่มขึ้น ให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาหรือโจทย์วิจัยในเฉพาะทางเฉพาะเรื่องมากขึ้นด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการพัฒนาเทคนิควิธีมากมาย แต่ในกระบวนการนำแนวคิดและวิธีการอนาคตไปใช้ นักอนาคตศึกษาหรือนักวิจัยอนาคตรุ่นใหม่ มักให้ความสำคัญกับการเลือกใช้เครื่องมือที่ยืดหยุ่น หรือผสานวิธีการหลายๆ แบบมาใช้ในการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลและทางเลือกที่จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการศึกษาวิจัยนั้นๆ ซึ่งข้อดีคือ นอกจากเป็นการช่วยลดจุดอ่อนของเทคนิควิธีใดวิธีหนึ่ง ยังเท่ากับเป็นการตรวจสอบความพอเพียงและรอบด้านของข้อมูลที่ศึกษาด้วย แต่ข้อน่าสังเกตคือผู้วิจัยที่จะเลือกใช้เทคนิควิธีการต่างๆ พึงมีความแม่นยำและชำนาญการพอสมควร มิฉะนั้นอาจเกิดความสับสนทั้งจากวิธีการเก็บข้อมูลและการตีความข้อมูล ซึ่งอาจสร้างความยุ่งยากให้นักวิจัยภายหลังได้

ความหมายและความสำคัญ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2553) ให้ความหมายและความสำคัญของการศึกษาอนาคตว่า เนื่องจากการวางแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดสิ่งที่คาดหวังให้เกิดขึ้น และสิ่งที่จะทำในอนาคต ดังนั้นการทำสิ่งต่างจะมีลักษณะมุ่งสู่อนาคต มุ่งการเปลี่ยนแปลง มุ่งให้เกิดสิ่งใหม่ๆ เพื่อการพัฒนาให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ การศึกษาอนาคตมีพื้นฐานอยู่ว่า อนาคตไม่สามารถบอกล่วงหน้าได้อย่างถูกต้องแน่นอน เป็นเพียงความเป็นไปได้หรือความน่าจะเป็นเท่านั้น จึงต้องศึกษาอย่างรอบคอบและศึกษาถึงทางเลือกที่น่าจะเกิดขึ้นหลายๆทางเลือกโดยการมองไปข้างหน้าอย่างเป็นสหวิทยาการ คำนึงถึงเป้าหมายที่พึงปรารถนาเป็นหลัก องค์ประกอบสำคัญของการศึกษาอนาคต คือ การมองไปทั้งโลก มองไปข้างหน้าทั้งระบบนิเวศน์ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสิ่งที่จะมีผลกระทบกลับมา ถึงระยะเวลาที่ยังมาไม่ถึงหรืออนาคตก็ยังไม่ปรากฏ แต่อนาคตยังมีวิธีวิทยาการที่จะทำวิจัยอนาคตเพื่อใช้เป็นข้อมูล

เพื่อการพัฒนาต่อไปได้ กรอบของการศึกษาอนาคตมักประกอบไปด้วยข้อมูลหลากหลายประเภท เช่น หลักฐานที่สนับสนุนด้วยข้อมูล เช่น การวิเคราะห์แนวโน้ม (trend analysis) และ การวิเคราะห์ประวัติศาสตร์ (historical analysis) คำอธิบายแรงผลักดัน เช่น แบบจำลองระบบ (systems model) การเชื่อมโยงเครือข่ายสำคัญ ผู้นำ หรือ ผู้ตาม มุมมองและวิสัยทัศน์ของบรรดาผู้นำและผู้มีอำนาจตัดสินใจในสาขานั้นๆความคาดหวังที่ยอมรับได้ในปัจจุบันต่ออนาคตของสาขานั้น

รูปแบบการวิจัยอนาคต

ดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554) กล่าวไว้ว่า การวิจัยอนาคตจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นเกี่ยวกับแนวโน้มในอนาคตทั้งที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ สามารถนำมาใช้ในกระบวนการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย และการวางแผน และจากประโยชน์มากมายมหาศาลที่จะเกิดขึ้น จากการวิจัยอนาคต มีแนวทางการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง แบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอนคือดังนี้

ระยะที่ 1 (Phase-I Classical Linear Projection: 1960-1970) ในช่วง 10 ปีแรกการวิจัยอนาคตใช้วิธีการถ่ายภาพแบบการพยากรณ์เชิงเส้นตรงวิธีการนี้ใช้ได้ดีกับการพยากรณ์บางอย่างที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่นๆน้อยตัวการวิจัยอนาคตสามารถพยากรณ์ได้โดยใช้ข้อมูลเดิมในระยะที่ผ่านมาเช่นจากจำนวนนักเรียนในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมาที่กำลังจะเพิ่มขึ้นหรือสามารถพยากรณ์ได้จากตัวชี้บ่งบางตัวเช่นอัตราการเกิดเป็นต้น

ระยะที่ 2 (Phase-II Multiple Alternative Future: 1965-1967) ในช่วงระยะเวลา 2 ปี รูปแบบการวิจัยอนาคตแบบใหม่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาใช้ควบคู่กันไปกับวิธีการแบบดั้งเดิมซึ่งมีข้อมูลจำกัดอยู่มาก การวิจัยอนาคตแบบที่พัฒนาขึ้นมาใหม่นี้มีหลักสำคัญคืออนาคตที่อาจเป็นไปได้นั้นมีหลายแนวทางการวิจัยอนาคตพยายามใช้ข้อมูลที่มีการสร้างทางเลือกที่เป็นไปได้มากที่สุดและเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดภายใต้ทรัพยากรเวลางบประมาณที่มีเพื่อนำไปปฏิบัติต่อไป

ระยะที่ 3 (Phase-III Cross-impact Future: 1972) ในช่วงระยะเวลา 10 ปีการวิจัยอนาคตได้ขยายแนวความคิดออกไปศึกษาผลกระทบของความรู้เกี่ยวกับอนาคตจากวิทยาการทุกแขนง การนำผลกระทบจากทุกองค์ประกอบมาพิจารณาร่วมกันจะช่วยให้การสร้างภาพอนาคตมี ความสมบูรณ์มากขึ้น

จุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงอนาคต

นักวิชาการด้านอนาคตศึกษาหรืออนาคตวิทยาได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยเชิงอนาคตไว้ดังนี้ (จุมพล พูลภัทรชีวิน. 2546)

1. เพื่อบรรยายทางเลือกในอนาคตที่เป็นไปได้หรือน่าจะเป็นของกลุ่มประชากรที่ศึกษา
2. ประเมินสถานภาพในปัจจุบันเกี่ยวกับความรู้ต่างๆที่ผู้ให้สัมภาษณ์มีอยู่เกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้แต่ละทาง

3. เพื่อบ่งชี้ผลกระทบและผลต่อเนื่องที่อาจเกิดขึ้นจากอนาคตที่เป็นไปได้ในแต่ละอนาคต

4. เพื่อเตือนให้ทราบล่วงหน้าเกี่ยวกับอนาคตที่ไม่พึงประสงค์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้

5. เพื่อเข้าใจเบื้องหลังของกระบวนการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคต

ชมพูนุช ร่วมชาติ (2550) ได้กล่าวถึงวิธีการทำนายอนาคตไว้ดังนี้

1. Trend extrapolation เป็นการศึกษาอนาคตจากแนวโน้มโดยการตรวจสอบอดีตที่พึ่งผ่านมา ซึ่งอาจให้ร่องรอยที่จะศึกษาปัจจุบันและนำไปสู่สิ่งที่เราค้นหาในอนาคตได้แนวโน้มจะเห็นได้ชัดเจนขึ้นเพื่อนำมาแสดงให้เป็นรูปกราฟสามารถมองเห็นจริงได้โดยไม่ต้องใช้เครื่องวัด

2. Delphi Forecasting วิธีนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคาดหวังเรื่องอนาคตจากบุคคลที่เราเห็นว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นการศึกษาอนาคตที่เป็นอิสระที่จะสร้างอนาคตใหม่โดยไม่ต้องคำนึงถึงแนวโน้มที่เป็นมาในอดีตและปัจจุบันจะเป็นสิ่งที่สร้างอนาคต ผลที่ได้จากการใช้วิธีการศึกษานี้จะช่วยให้ง่ายต่อ การตัดสินใจมากขึ้นเพราะสามารถนำไปทดแทนการตัดสินใจทางเลือกอื่น ๆได้นิยมใช้ใน การพยากรณ์ด้านเทคโนโลยีการศึกษาและสาขาอื่น ๆ

3. Matrix Forecasting เป็นเทคนิคที่แสดงให้เห็นว่าแนวโน้มหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ อาจมีผลกระทบต่อกันและกันได้อย่างไรวิธีการนี้เป็นการแยกแยะอนาคตที่มีความซับซ้อนเป็นองค์ประกอบย่อยโดยแต่ละองค์ประกอบมีอิสระจากการกัน และให้องค์ประกอบแต่ละอย่าง หรือทางเลือกอนาคตแต่ละอย่างมีการเปรียบเทียบการและการในลักษณะต่าง ๆช่วยให้เห็นความสัมพันธ์เกี่ยวข้องซึ่งกันและกันระหว่าง 2 เหตุการณ์หรือ 2 สิ่ง

4. Future wheel หรือกงล้ออนาคตเป็นเทคนิคการประเมินความคงที่ภายในของ การพยากรณ์แนวโน้ม โดยเริ่มปัญหาที่ศูนย์กลางแล้วจากปัญหานี้จะนำไปจะนำให้เกิดสิ่งต่าง ๆ เชื่อมโยงต่อไป

5. Simulation Technique เป็นการสร้างอนาคตจำลองและใช้พยากรณ์ความเป็นไปได้ของอนาคตเทคนิคนี้โดยปกติมักใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาประกอบ

6. Scenario Technique เป็นการเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับอนาคต เป็นแนวทางในการแสดงความคิดเห็นในเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับอนาคตที่เป็นไปได้และกระบวนการสร้าง scenario จะทำให้ผู้เขียนหรือผู้อ่านได้แนวทางในการตรวจสอบอนาคต และการตัดสินใจในแนวทางต่าง ๆ การเขียนเป็นการพรรณนาเรื่องอนาคตโดยเขียนเป็นเรื่องราวหรือนิยายเนื้อหาจะเป็นการกล่าวถึงว่าเราจะก้าวจากปัจจุบันไปสู่อนาคตได้อย่างไร

7. Ethnographic Futures Research คืออนาคตภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เสียงรอบเดียวโดยเลือกเอาแนวโน้มที่มีฉันทามติ (consensus) ระหว่างผู้ให้สัมภาษณ์จุดอ่อนของวิธีนี้คือการขาดระบบที่น่าเชื่อถือในการพิจารณาแนวโน้มที่มีฉันทามติ

8. Ethnographic Delphi Future Research คือระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้การสัมภาษณ์รอบแรกแล้วตามด้วยเทคนิคเดลฟายในรอบที่ 2 และรอบที่ 3

นพดล จิรบุญดิลก (2554) ได้ให้แนวทางวิธีการทำนายอนาคตไว้ดังนี้

1. หาความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (Soliciting expert opinion) เพื่อให้ได้แนวความคิดหรือการตัดสินใจจากคนนอกกลุ่มแกนกลาง

2. สร้างแนวคิด (Generating ideas) จินตนาการมีความหลากหลาย

3. หาข้อสรุป (Developing consensus) หรือความเห็นร่วมของกลุ่ม

4. การวิเคราะห์ (Analysis) อธิบายโครงสร้างหน้าที่และความสัมพันธ์กันในระบบ

5. ตรวจสอบ (Scanning) ค้นหาแนวโน้มและการพัฒนาใหม่ๆ ที่มีผลกระทบต่ออนาคตของระบบ

6. ฉายภาพข้างหน้า (Projection) คาดการณ์จากปัจจุบันไปสู่อนาคต

7. ตัดสินใจ (Making judgment) และให้นำผลที่ตามเพิ่มศักยภาพ (Empowering) ให้กำลังใจช่วยประชาชนวาดภาพของเขา

การศึกษาอนาคตนั้น มีเทคนิควิธีการที่หลากหลาย ผู้วิจัยเห็นว่าแม้ข้อสรุปที่ได้จะเป็นเพียงความเป็นไปได้หรือความน่าจะเป็นมากกว่าความถูกต้องแน่นอน แต่ก็เป็นหลักเกณฑ์ที่ช่วยในการวางแผนและกำหนดนโยบายในด้านต่างๆ รวมทั้งช่วยในการตัดสินใจเพื่อหาทางป้องกันปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นก่อนจะกลายเป็นปัญหาวิกฤติ ช่วยในการตัดสินใจเลือกวิธีการป้องกันปัญหาจากวิธีต่างๆ ที่มีการเสนอทางเลือกไว้ให้และช่วยเพิ่มโอกาสในการคัดเลือกทางเลือกหลายๆ ทาง

การวิจัยและพัฒนาหรือการวิจัยแบบ R&D

โดยแนวคิดพื้นฐานแล้ว การวิจัยและพัฒนานั้นมีพัฒนาการมาจากความเชื่อที่ว่าการสรรค์สร้างความรู้เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์นั้นเป็นการนำผลการวิจัยที่ได้มาศึกษาหาจุดเด่นจุดด้อยของผลิตภัณฑ์ เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคและเพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของการวิจัยและพัฒนาได้ดียิ่งขึ้น และยัง เป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการหาความรู้ หรือวิธีการใหม่ๆ รวมถึงการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ที่จะนามาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนหนึ่งๆ ที่ตนเองสอนอยู่ หรือเพื่อพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการวิจัยจึงใช้ประโยชน์ได้กับเฉพาะกลุ่มผู้เรียนที่ทำการศึกษา บางท่านก็เรียกว่า การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Research) หรือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เพราะการวิจัยนี้มีการดาเนินการในการเรียนการสอนจริงๆในห้องเรียน หรือพูดอีกอย่างหนึ่งว่า มีการทดลองแก้ปัญหาที่พบ หรือใช้วิธีการ/สิ่งประดิษฐ์ที่คิดขึ้นนั้นจริงๆในชั้นเรียน จึงขอกล่าวถึงลักษณะสำคัญของการวิจัยและพัฒนาดังนี้

1. เป็นการวิจัยประยุกต์ ที่มุ่งนำผล

2. เป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ มุ่งพิจารณาข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นหลัก

3. มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน

4. มีกระบวนการดำเนินที่ต่อเนื่องกันในขั้นตอนต่าง ๆ

5. มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงทดลองเป็นส่วนใหญ่ เพื่อทำการสร้างผลิตภัณฑ์

6. มีการตรวจสอบประเมินผลของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งมีการเผยแพร่หรือการนำผลิตภัณฑ์ไปใช้ในวงกว้าง

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

การวิจัยทุกศาสตร์อาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ แต่การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีขั้นตอนที่อาจไม่เป็นทางการ ดังนี้ 1) ไม่จำเป็นต้องมีการคำนวณขนาดตัวอย่าง 2) ปัญหาเกิดขึ้นกับผู้เรียนคนใด หรือกลุ่มใด จะแก้ปัญหาให้เฉพาะผู้เรียนคนนั้นหรือกลุ่มนั้น เป็นต้น ซึ่งโดยทั่วไปการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ จะมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาหรือสิ่งที่ควรพัฒนา เช่น นักศึกษาบางคนไม่มาเรียน หรือมาสาย นักศึกษาเหล่านั้นเป็นใครบ้าง น่าจะมีสาเหตุจากอะไร

2. วางแผนแก้ปัญหาหรือพัฒนา โดยขึ้นอยู่กับสาเหตุของปัญหาที่วิเคราะห์ได้ในข้อ 1

3. จัดกิจกรรมแก้ปัญหาหรือทาการพัฒนา

4. เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล เช่น ด้วยการสังเกต บันทึกพฤติกรรมผู้เรียน หรือพูดคุยซักถามตามประสาครู-ศิษย์ และวิเคราะห์ข้อมูลตามสภาพความเป็นจริงที่ได้ประจักษ์ ไม่จำเป็นต้องใช้สถิติใด ๆ (เพราะไม่ได้มีเป้าหมายที่จะขยายผลการค้นพบไปสู่ประชากร)

5. สรุปผลของการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาที่ได้ทาไป เขียนรายงานสั้น ๆตามขั้นตอน 1 – 5 (ได้ทำอะไร อย่างไร หรือคิดอย่างไรก็เขียนอย่างนั้น)

ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการ

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ สามารถกระทำการวิจัยได้หลายประเภท แล้วแต่จุดมุ่งหมาย ลักษณะปัญหาการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย และอื่น ๆ สาระสำคัญของการดำเนินงานขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งสำรวจความต้องการในการใช้ผลิตภัณฑ์ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ นอกจากนี้ยังสามารถศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของลักษณะปัญหา และความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ศึกษาความสำคัญของปัญหาการวิจัย เพื่อประกอบการตัดสินใจว่าจะยุติหรือดำเนินการขั้นต่อไปหรือไม่ มีความเหมาะสมหรือคุ้มค่าเพียงใด มีความจำ เป็นมากน้อยแค่ไหน โดยพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหาว่ามีลักษณะของปัญหาเป็นอย่างไร ความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ปัญหาแนวทางในการแก้ปัญหา รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้สำหรับแก้ปัญหา

2. สำรวจความต้องการว่าในบริบทที่เป็นอยู่มีความต้องการสิ่งใด มีความเร่งด่วนหรือไม่ ศึกษาแนวทางเพื่อสนองความต้องการใช้งาน อุปกรณ์หรือผลิตภัณฑ์ประเภทใดที่จำเป็นต้องใช้

3. การศึกษาเอกสาร เป็นการศึกษาถึงสภาพความเป็นไปในอดีต และปัจจุบันว่ามีการบันทึกสิ่งใดไว้บ้าง มีปัญหาหรือความต้องการใด โดยทำการสังเคราะห์จากเอกสารเกี่ยวกับปรัชญา วิสัยทัศน์ นโยบายของหน่วยงาน หรือองค์กรต่างๆ

4. การสำรวจความพร้อมของหน่วยงาน โดยพิจารณาถึงงบประมาณ และทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น ฐานะการคลัง บุคลากร วัสดุครุภัณฑ์ ช่วงระยะเวลา สถานที่ดำเนินการวิจัยเป็นต้น การวิจัยเชิงสำรวจสภาพปัญหา และความต้องการ มีองค์ประกอบในการดำ เนินงานในขั้นตอนนี้ ได้แก่ จุดมุ่งหมายการดำเนินงาน ขอบเขตเนื้อหา เทคนิควิธีการและการนำผลการดำเนินงานไปใช้

จุดมุ่งหมายการดำเนินงาน

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลเดิมที่มีอยู่ มีเพียงพอที่จะชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหาที่แท้จริงได้หรือไม่ ถ้ามีข้อมูลเพียงพอหรือมีความจำเป็นของหน่วยงานอยู่แล้วก็ไม่มีความจำเป็นต้องทำการวิจัยเชิงสำรวจนี้ ซึ่งมีข้อควรพิจารณาได้แก่

1. เพื่อสำรวจสภาพปัญหาที่แท้จริงอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตอบสนองความต้องการได้อย่างคุ้มค่า

2. เพื่อสำรวจความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ ซึ่งความต้องการนี้มีระดับความจำเป็นแตกต่างกันแล้วแต่ว่าองค์กร หน่วยงานนั้นมีความต้องการสิ่งใดก่อน สิ่งใดหลัง

3. เพื่อสำรวจลักษณะของผลิตภัณฑ์ที่ต้องใช้ให้มีความเหมาะสม คุ้มค่าและได้ประโยชน์แท้จริง ซึ่งขึ้นอยู่กับประเภทของผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น เครื่องปรับอากาศ ยานพาหนะ สื่อการสอน หรืออื่นๆ

ขอบเขตเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาเป็นองค์ประกอบที่มีความจำเป็น และสำคัญอย่างยิ่งที่ใช้เป็นพื้นฐานการสร้างผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีข้อควรพิจารณาได้แก่

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริบทที่เป็นปัญหาในปัจจุบันว่ามีลักษณะอย่างไร มีปรากฏการณ์อะไร มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินภารกิจปัจจุบันหรือไม่ มากน้อยเท่าใด

2. ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบริบทที่เป็นความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ เพื่อทำ ให้การดำเนินภารกิจต่างๆ ให้เกิดประโยชน์ และสำเร็จลุล่วงด้วยดี ซึ่งการสำรวจความต้องการที่ใช้ผลิตภัณฑ์นี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการสร้างผลิตภัณฑ์ใดก็ตามที่ไม่เป็นไปตามความต้องการใช้งานแล้วโอกาสที่ ผลิตภัณฑ์นั้นจะถูกนำไปใช้จะมีน้อยมาก ทำให้เกิดความสูญเปล่าในการสร้างผลิตภัณฑ์ เช่น ผลิตเครื่องซักผ้าไปให้โรงเรียนมัธยมประจำจังหวัดใช้ เป็นต้น

3. ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะผลิตภัณฑ์ที่ต้องการใช้ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของผู้ใช้ ทั้งทางด้านขนาด รูปร่าง สี วัสดุ ปริมาณ รวมทั้งลักษณะเนื้อหา

เทคนิควิธีการ

การใช้เทคนิควิธีการใดในการดำเนินงาน ต้องพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายที่จำเป็นต่อการนำผลิตภัณฑ์ไปใช้ และต้องตระหนักถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยด้วย ดังนั้นการจะใช้เทคนิควิธีการใด ต้องพิจารณาถึงระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้สร้างผลิตภัณฑ์ ซึ่งสามารถเลือกใช้วิธีการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research)

เป็นการศึกษาข้อเท็จจริง เพื่อให้ทราบคุณลักษณะหรือสภาพความเป็นจริงในสภาพการณ์นั้นๆ เป็นการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ที่จะนำ ไปสู่การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ผลิตภัณฑ์ การดำเนินงานวิจัยมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1.1 การกำหนดปัญหาการวิจัย

1.2 จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.4 การวิเคราะห์และแปลผล

1.5 การสรุปผล

2. การวิจัยเชิงสังเคราะห์ (synthesis research)

เป็นการวิจัยที่ศึกษาจากงานวิจัยที่มีผู้ทำ วิจัยไว้แล้ว โดยศึกษางานวิจัยที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน หรือมีประเด็นปัญหาใกล้เคียงกัน โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องกันและความขัดแย้งกันของงานวิจัยเหล่านั้น การสังเคราะห์ลักษณะนี้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ที่มีชื่อเรียกเฉพาะว่า การวิเคราะห์อภิมาน (meta analysis) สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยเชิงสังเคราะห์มีกระบวนการขั้นตอนต่างๆ เช่นเดียวกับการวิจัยเชิงสำรวจจะต่างกันเฉพาะขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแหล่งข้อมูลไม่ใช่บุคคลแต่แหล่งข้อมูล คือเอกสารงานวิจัย หรือวิทยานิพนธ์

3. การวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research)

การวิจัยเชิงคุณภาพเป็นการวิจัยที่ศึกษาคุณลักษณะและปรากฏการณ์ต่างๆ อย่างครอบคลุม เป็นการศึกษาสภาพปรากฏการณ์จริงของชุมชน ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

3.1 การเลือกสนามวิจัย

3.2 การเข้าสนามวิจัย

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4 การตรวจสอบ และการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำผลการดำเนินงานไปใช้

เมื่อดำเนินการตามเทคนิควิธีการแล้วนำผลที่ได้มาพิจารณาถึงความต้องการ ความจำเป็นในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

การวิจัยแบบ EFR

จุมพล พูลภัทรชีวิน (2551) กล่าวถึง การสัมภาษณ์แบบ EFR ว่าประกอบไปด้วยอนาคตภาพที่เป็นทางเลือก (Alternative) 3 ภาพ และเรียงลำดับกันไปคือ อนาคตทางดี (Optimistic-realistic scenario) อนาคตทางร้าย (Pessimistic-realistic scenario) และอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most-probable scenario) อนาคตทั้ง 3 ภาพนี้ จะประกอบไปด้วยแนวโน้มในอนาคตที่ผู้ให้สัมภาษณ์คาดว่ามีโอกาสเกิดขึ้นจริง (Possible, Probable) มิใช่แนวโน้มในอุดมคติที่ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงมีการใช้คำว่า Realistic กำกับไว้ทั้งในอนาคตภาพดีและอนาคตทางร้าย (Optimistic-Realistic scenario, Pessimistic-Realistic Scenario) เมื่อสัมภาษณ์ครบทั้ง 3 ภาพตามขั้นตอนเสร็จแล้ว ผู้สัมภาษณ์อาจจะสรุปการสัมภาษณ์ให้ผู้ให้สัมภาษณ์ฟังทั้งหมดอีกครั้งและขอให้ผู้ให้สัมภาษณ์ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขและ/หรือเพิ่มเติมคำสัมภาษณ์อีก หรืออาจจะนำผลการสัมภาษณ์ที่จดบันทึกไว้หรืออัดเทปไว้ กลับไปเรียบเรียงใหม่ แล้วส่งผลการสัมภาษณ์ที่เรียบเรียงแล้ว (Protocol) ไปให้ผู้ให้สัมภาษณ์อ่านและตรวจแก้ไขเป็นการส่วนตัวก็ได้ หลังจากนั้นจึงนำผลการสัมภาษณ์อ่านและตรวจแก้ไขเป็นการส่วนตัวก็ได้ หลังจากนั้นจึงนำผลการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์เพื่อจะหาฉันทามติ (Consensus) ระหว่างกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ แล้วนำแนวโน้มที่มีฉันทามติมาเขียนเป็นอนาคตภาพ ซึ่งเป็นผลการวิจัย โดยขั้นตอนใหญ่ๆ ของการวิจัยแบบ EFR ประกอบด้วย กำหนดกลุ่มตัวอย่าง สัมภาษณ์ วิเคราะห์/ สังเคราะห์หาฉันทามติ เขียนอนาคตภาพ (Scenario Write-up)

กงล้ออนาคต (Future Wheel)

กงล้ออนาคต (Future wheel) นี้เป็นเทคนิคหรือวิธีการหนึ่งที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับอนาคตซึ่งเกลนน์ (Glenn. 1994) ได้กล่าวถึงกงล้ออนาคตไว้ดังนี้

ความหมายของกงล้ออนาคต

กงล้ออนาคต คือ วิธีการหนึ่งที่ใช้ในการรวบรวมหรือจัดหมวดหมู่ความคิดหรือปัญหาเกี่ยวกับอนาคต หรืออาจกล่าวได้ว่ากงล้ออนาคตเป็นวิธีที่ใช้ในการระดมสมองที่มีโครงสร้าง61โดยที่ชื่อของแนวโน้มหรือเหตุการณ์จะเขียนไว้ตรงกลางของกระดาษ หลังจากนั้นซี่ล้ออันเล็กก็จะวาดจากตรงกลางของกระดาษแล้ววาดเป็นรูปกงล้อ ผลกระทบหรือผลสืบเนื่องอันแรกจะเขียนในตอนท้ายของซี่กงล้อแต่ละอัน ต่อมาผลกระทบหรือผลสืบเนื่องอันดับที่สองของผลกระทบอันแรกเป็นวงแหวนที่ 2 ของกงล้อ ลักษณะของการทำกงล้ออนาคตก็จะดำเนินไปเรื่อยๆ จนกระทั่ง กงล้ออนาคตเป็นวิธีหนึ่งที่นิยมใช้ของนักอนาคต เพราะว่าเป็นวิธีการที่ง่ายมากที่เข้าใจถึงความคิดของคนเกี่ยวกับอนาคต นักอนาคตพบว่าเป็นวิธีที่ง่ายที่จะใช้กงล้อมาช่วยคิดและรวบรวมความคิดเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือแนวโน้มในอนาคต นอกจากนี้แล้ววิธีการนี้เป็นเทคนิคที่ราคาถูกที่สุดที่จะใช้ และก็มีความยืดหยุ่นสำหรับการใช้ในสถานการณ์ต่างๆ หลังจากที่วิเคราะห์แนวโน้มหรือเหตุการณ์ที่เป็นไปได้ นักอนาคตจะถามผู้เข้าร่วมระดมสมองว่า “ถ้าเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นหลังจากนั้นจะมีเหตุการณ์อะไร

เกิดขึ้น” หรืออาจจะถามว่า “อะไรคือสิ่งที่จำเป็นที่เกิดขึ้นกับเหตุการณ์หรือแนวโน้ม” หรือ “อะไรคือผลกระทบหรือผลสืบเนื่อง?” ผลกระทบเหล่านี้จะนำมาเขียนเป็นจุดศูนย์กลางของกงล้ออนาคตซึ่งวิธีการทำกงล้อจะกล่าวต่อไป

จุดมุ่งหมายของการใช้กงล้ออนาคต

1. ศึกษาผลกระทบที่เป็นไปได้ของแนวโน้มปัจจุบันหรือเหตุการณ์ในอนาคต
2. รวบรวมเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือแนวโน้มในอนาคต
3. สร้างการทำนายภายในภาพ
4. แสดงความสัมพันธ์ที่ซับซ้อน
5. ใช้ร่วมกับวิธีการวิจัยอนาคตแบบอื่นๆ
6. พัฒนาความคิดที่หลากหลาย
7. เห็นภาพความคิดของอนาคต
8. เป็นเครื่องมือในการระดมสมอง

วิธีการทำกงล้ออนาคต

ในการทำกงล้ออนาคต อันดับแรกก็คือ ทางกลุ่มต้องตัดสินใจเพื่อระดมสมองเกี่ยวกับแนวโน้ม ความคิด เหตุการณ์ในอนาคตหรือค่านิยมที่จะเกิดขึ้นแล้วจึงนำประเด็นหรือแนวโน้มที่ต้องการศึกษาเขียนในจุดศูนย์กลางของกงล้อหรือของกระดาษซึ่งเป็นแผ่นกระดาษขนาดใหญ่ กระดานดำ หรือ บนเครื่องฉายแผ่นใส (Glenn. 1994)

หลังจากนั้นผู้นำการระดมสมองวาดวงรีล้อมรอบข้อความหรือแนวโน้มนั้นๆ และสอบถามสมาชิกในกลุ่มว่าอะไรคือสิ่งที่เกิดขึ้นกับเหตุการณ์ดังกล่าว ซึ่งผลกระทบหรือผลสืบเนื่องถูกเสนอโดยกลุ่ม และผู้นำการระดมสมองก็จะเขียนซี่ล้อหรือลากเส้นตรงจากจุดกึ่งกลางของวงรีและเขียนผลกระทบเหล่านี้ที่ปลายของซี่ล้อแต่ละอัน หลังจากนั้นก็วาดรูปกลมรีล้อมรอบผลกระทบอันดับแรก ต่อมาผู้นำก็ถามสมาชิกในกลุ่มเพื่อไม่ให้ลืมข้อความอันแรกในใจกลางของกงล้อและในขณะเดียวกันสมาชิกในกลุ่มก็เสนอผลกระทบอันดับสอง ต่อมาผู้นำก็จะวาดซี่ล้อรถ 2-3 ซี่ออกจากแต่ละรูปกลมรีของผลกระทบอันดับแรก เพื่อที่วาดวงแหวนที่สองและเขียนชื่อของผลกระทบอันดับที่ 2 ที่ปลายซี่ล้อรถแต่ละอันและวาดวงกลมรีล้อมรอบ ในครั้งแรกกระบวนการจะเป็นไปอย่างช้าๆ คือผู้เข้าร่วมจะค่อยคิดผลสืบเนื่องที่ 2, 3 และ 4 ตามลำดับ โดยไม่มีการประเมินหรือประเมินเล็กน้อย หลังจากนั้นทางกลุ่มก็กลับมาพิจารณาความคิดที่ได้เสนอไว้ในกงล้อซึ่งสามารถที่จะทำการประเมินและปรับปรุงกงล้อให้ถูกต้องได้ขั้นตอนนี้จะคล้ายกับการทำแต่ละส่วนให้ชัดเจนขึ้นของกระบวนการระดมสมอง แต่ก็มีอีกวิธีหนึ่งผลกระทบของเหตุการณ์หรือแนวโน้มสามารถที่จะดำเนินการไปอย่างช้าๆ และปรึกษาหารือไตร่ตรองโดยการจัดลำดับของเหตุการณ์เข้าไปในกงล้อ ซึ่งวิธีการนี้ทางกลุ่มต้องมีการอภิปรายความเป็นไปได้ของผลกระทบแต่ละอัน ถ้าผลกระทบใดได้รับการพิจารณาว่าเป็นไปได้จาก

ความเห็นของทุกคนในกลุ่มก็สามารถนำมาเขียนได้ เพราะว่าจะเป็นการประกันได้ว่าผลกระทบนั้นได้มาจากเหตุและผลและกระบวนการในการทำกงล้อจะนำไปสู่ผลสืบเนื่องที่ไม่ได้คาดหวัง ดังนั้นทางกลุ่มต้องหาวิธีป้องกันไม่ให้เกิดเพราะจะทำให้ผลสรุปในตอนท้ายมีคุณค่าน้อยลง

การประเมินแบบอิงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder based evaluation)

การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์ (Outcomes-based curriculum)

การพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์ หมายถึง การพัฒนาหลักสูตรที่มุ่งเน้นว่าผู้เรียนควรมีความสามารถที่จะทำอะไรได้บ้างในชีวิตประจำวัน มีความรู้อะไรบ้าง รวมทั้งสามารถที่จะบูรณาการความรู้ ทักษะ และเจตคติโดยแสดงออกมาในรูปของสมรรถภาพรวมทั้งมีมาตรฐานที่ชัดเจน และที่สำคัญหลักสูตรที่ได้จะต้องได้มาจากการปรึกษาหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) ในชุมชนและจากรัฐบาล เช่น ศิษย์เก่า นายจ้าง ผู้ปกครอง เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้หลักสูตรมีความเป็นปัจจุบัน มีความสอดคล้องกับสังคม มีความสำคัญและมีความเป็นสากลหรือเป็นที่ยอมรับ และผู้ที่จบจากหลักสูตรก็จะมีความน่าเชื่อถือที่จะสามารถบูรณาการความรู้ความสามารถและทักษะได้ ดังนั้นในขั้นตอนแรกของการพัฒนาหลักสูตรโดยเน้นผลลัพธ์นั้นก็คือ การออกแบบผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรซึ่งผลลัพธ์ที่ต้องการให้เกิดนั้นควรจะตอบคำถามว่า ผู้เรียนควรจะรู้หรือเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้างเมื่อเรียนจบหลักสูตร และผู้เรียนควรสามารถทำอะไรได้บ้างโดยอาศัยความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนมา (Community oriented technical education capacity; & Faye, Ferguson. n.d.) นอกจากนี้แล้วผลลัพธ์ที่สร้างขึ้นมาต้องมีลักษณะดังนี้ (Michael. n.d.)

1. มีความชัดเจน เข้าใจง่ายว่าผู้เรียนควรจะรู้อะไรและทำอะไรได้
2. ผลลัพธ์จะต้องสามารถที่จะวัดได้
3. วิธีการวัดผลควรใช้รูปแบบอย่างหลากหลายรวมทั้งใช้แบบดั้งเดิม
4. วิธีการวัดต้องมีความเที่ยงตรง
5. หลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์ต้องสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและมีทักษะการคิดในระดับสูง

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงนำการพัฒนาหลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์จะดำเนินการโดยกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียนก่อนแล้วจึงกำหนดคุณลักษณะของหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงดำเนินการตามแนวคิดดังกล่าว โดยศึกษาคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในอนาคตและศึกษาลักษณะของหลักสูตรในอนาคต

การประเมินแบบสหรัฐอเมริกา (American Evaluation Association: AEA)

การประเมินของสมาคมการประเมินสหรัฐอเมริกา (American Evaluation Association: AEA) ใน 3 ด้าน คือ

1. ด้านความถูกต้องของอนาคตภาพของหลักสูตร (Accuracy standards)
2. ด้านความเหมาะสมของอนาคตภาพของหลักสูตร (Propriety standards)

3. ด้านความเป็นไปได้ของอนาคตภาพของหลักสูตร (Feasibility standards)

การประเมินของสมาคมการประเมินสหรัฐอเมริกาใน 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. มาตรฐานด้านความถูกต้องของหลักสูตร หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องมีความถูกต้อง ให้ข้อมูลเชื่อถือได้ เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินต้องสามารถวัดตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัด แหล่งผู้ให้ข้อมูลเชื่อถือได้ ให้ข้อมูลตาม ความเป็นจริง วิธีการวิเคราะห์และการเสนอผลการประเมินถูกต้องและผลการประเมินมีความเป็นปรนัย

2. มาตรฐานด้านความเหมาะสมของหลักสูตร หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน เช่น ไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายกับผู้ให้ข้อมูล

3. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ของหลักสูตร หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการประเมินจะต้องมีความเป็นไปได้ในแนวทางปฏิบัติจริง ประหยัด คุ้มค่า และเหมาะสม

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบ ผู้วิจัยพบว่างานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยภายในประเทศศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในสถานศึกษาดังจะนำเสนอต่อไปนี้

ธีรนัย เนตรถนอมศักดิ์ (2550) ศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิดเชิงระบบอันประกอบไปด้วยองค์ประกอบด้านตัวป้อน ได้แก่ ตัวหลักสูตรสถานศึกษาที่ดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ องค์ประกอบด้านกระบวนการเป็นการบูรณาการแนวคิดในการประเมินตนเอง (Self-evaluation) การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ (Empowerment Evaluation) และการประเมินผลงานด้วยเทคนิค Balanced Scorecard องค์ประกอบด้านกลไกควบคุมใช้การประยุกต์แนวคิดการประเมินอภิมานเชิงความก้าวหน้า (Formative Mata-Evaluations) และการประเมินอภิมานเชิงรวมสรุป (Summative Mata-Evaluations) ผลที่เกิดขึ้นจากการกำหนดตัวป้อนเข้าสู่กระบวนการ และกลไกควบคุมระบบทำให้ได้องค์ประกอบด้านผลผลิตซึ่งได้แก่รูปแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษาและจากการศึกษาถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนำผลผลิตไปสู่การปฏิบัติโดยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสารรายงานผลการประเมินเพื่อตรวจสอบตนเองในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการสัมภาษณ์การสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายการวิจัยทั้ง 2 แห่งสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นพลวัตของหลักสูตรที่เกิดขึ้น ทั้งจากตัวนักเรียนกระบวนการภายในของสถานศึกษาการเรียนรู้และพัฒนาการของบุคลากรในสถานศึกษารวมถึงงบประมาณและทรัพยากรเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ร่วมกันส่วนข้อมูลที่ได้จากองค์ประกอบด้านตัวป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงพัฒนาพบว่ามีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดในบางกิจกรรมของการวางระบบในแต่ละ

องค์ประกอบเพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามบริบทของกลุ่มเป้าหมายการวิจัยทั้งสองแห่ง โดยมีองค์ประกอบเพิ่มขึ้นมาในระบบได้แก่ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนผลผลิตสู่การปฏิบัติ

ชมพูนุช ร่วมชาติ (2550) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2550-2559) มีการดำเนินการวิจัย 3 ระยะคือระยะที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร งานวิจัยและการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาชีพครู เพื่อให้ได้คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์และสภาพของการผลิตครูในปัจจุบัน ระยะที่ 2 การศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครู โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบ EFR (Ethnographic future research) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 16 ท่าน เพื่อให้ได้คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในอนาคตและลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพครูในอนาคตระยะที่ 3 การร่างอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูโดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ การสร้างกงล้ออนาคต (future wheels) และการวิเคราะห์ผลกระทบภาคตัดขวาง (Cross impact matrix) มาเขียนอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูซึ่งสรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในอนาคตมี 4 ด้านคือ 1) ด้านความรู้ในสาขาที่สอนอย่างลึกซึ้งอย่างน้อย 2 สาขาวิชา ความรู้ในวิชาชีพครู และความรู้ทั่วไปในศาสตร์อื่นๆที่เกี่ยวข้อง2) ด้านทักษะเฉพาะของแต่ละวิชา ทักษะวิชาชีพครูทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับ การจัดการเรียนการสอน 3) ด้านคุณลักษณะของความเป็นครู ในด้านคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณและบุคลิกภาพความเป็นครู 4) ด้านการมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชน/ท้องถิ่นลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพครูในอนาคตควรมีทางเลือกให้กับผู้เรียนอย่างหลากหลาย

การดำเนินการวิจัยเพื่อศึกษาอนาคตอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2550-2559) แบ่งออกเป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานเป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์และสภาพของการผลิตครูในปัจจุบันซึ่งมีการดำเนินการ 2 ขั้นตอนคือ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์และสภาพของการผลิตครูในปัจจุบันเพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาชีพครู และการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์และสภาพของการผลิตครูในปัจจุบัน โดยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัย ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ระยะที่ 2 การศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครู เป็นการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในอนาคตและลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพครูในอนาคตจากกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 16 ท่าน โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบ EFR (Ethnographic Future Research)

ระยะที่ 3 การสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครู เป็นการนำข้อมูลที่ได้จาก การสัมภาษณ์ในระยะของการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 มาร่างอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูซึ่งมี

2 ส่วนคือคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในอนาคตและลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2550 –2559) โดยกำหนดโดยมีการดำเนินงาน 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างกงล้ออนาคต (future wheels)

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ผลกระทบภาคตัดขวางของ (Cross impact matrix) ขั้นตอนที่ 3 การเขียนภาพ (Scenarios)

ผลการศึกษาอนาคตอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2550-2559) มี 2 ส่วนคือส่วนที่ 1 คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในอนาคตและส่วนที่ 2 คุณลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพครูในอนาคตซึ่งสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในอนาคต ครูที่พึงประสงค์ในอนาคตควรมีคุณลักษณะที่ครอบคลุม 4 ด้านคือด้านความรู้ด้านทักษะปฏิบัติด้านคุณลักษณะของความเป็นครูและด้านการมีความส่วนร่วมและพัฒนาชุมชน/ท้องถิ่นดังนี้

1. ด้านความรู้ ประกอบด้วยความรู้ในสาขาวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้งอย่างน้อย 2 สาขาวิชา ความรู้ในวิชาชีพครู ได้แก่ความรู้ทางด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ความรู้ทางด้านหลักการศึกษาความรู้ทางด้านจิตวิทยา ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนรู้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยความรู้เกี่ยวกับเด็ก ความรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการความรู้เกี่ยวกับภาษาความรู้เกี่ยวกับชุมชนหรือท้องถิ่น และความรู้ทั่วไปในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจสังคมการเมืองการศึกษาวัฒนธรรมกฎหมายวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีทรัพยากรธรรมชาติพลังงานและสิ่งแวดล้อมหรือนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านทักษะปฏิบัติ ประกอบด้วยทักษะเฉพาะของแต่ละสาขาวิชาทักษะวิชาชีพครูทั่วไป ได้แก่ทักษะเกี่ยวกับการสื่อสาร ทักษะเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทักษะที่เกี่ยวข้องกับ การวิจัยทักษะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนทักษะที่เกี่ยวข้องกับการแนะนำผู้เรียนทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทักษะกระบวนการคิดขั้นสูงทักษะในการบริหารจัดการทักษะในการปรับตัว

3. ด้านคุณลักษณะของความเป็นครูมี 3 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านจรรยาบรรณ และด้านบุคลิกภาพดังนี้

3.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ มีจริยธรรมชี้นำผู้เรียนเป็นแบบอย่างให้กับผู้เรียน ด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความอดทนในการสั่งสอน มีความรับผิดชอบ มีความเสียสละ มี ความเมตตากรุณา จิตใจรักเด็กเกิดจากพ่อแม่ และไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขทั้งหลาย

3.2 ด้านจรรยาบรรณได้แก่ มีความศรัทธาต่อวิชาชีพครูมีจิตวิญญาณของ ความเป็นครู มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพครู มีความรักในวิชาชีพครู มีจิตสำนึกในสาขาวิชาชีพครูอุทิศเวลาและอุทิศตน มีความรักและห่วงใยและปรารถนาดีต่อผู้เรียน และดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด

3.3 ด้านบุคลิกภาพ ได้แก่ มีความคล่องตัวสูงมีวิสัยทัศน์รอบรู้การเปลี่ยนแปลงเป็นนักวิชาการ มีการใฝ่รู้ตลอดเวลาและค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ เป็นผู้นำทางการศึกษา เป็นผู้นำทางสังคมและชุมชน เป็นผู้ชี้นำสังคม มีความกล้าที่จะพัฒนาการศึกษาสังคมและชุมชน กล้า

วิพากษ์วิจารณ์ มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นนักบริหารจัดการทั้งทางด้านการศึกษาและองค์กรแห่งการเรียนรู้ มีความเป็นนักจิตวิทยาสามารถแนะนำและแนะแนวผู้เรียนและบุคคลอื่นๆ ได้ มีมนุษยสัมพันธ์กับบุคคลภายในและภายนอกโรงเรียน มีบุคลิกภาพที่มีความน่าเคารพนับถือ มีระดับสติปัญญาสูงกว่าปานกลาง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีค่านิยมที่ดีงาม มีจิตสำนึกใน การอนุรักษ์ฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกใน การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและศาสนาของชาติ และตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ไอลดา คล้ายสำริด (2551) ศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบงานประเมินผลระดับสถานศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนอัยยิการาม สำนักงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาระบบงานประเมินผลระดับสถานศึกษาผลการศึกษาพบว่าได้ระบบย่อยของงานประเมินผลระดับสถานศึกษา 3 ระบบย่อย ได้แก่ ระบบตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ระบบเทียบโอนผลการเรียนรู้ และระบบการประเมินตัดสินผลโดยระบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 รายการคือ ผังกระบวนการวิธีการมาตรฐานตัวบ่งชี้ความสำเร็จเกณฑ์หรือระดับคุณภาพความสำเร็จ และบันทึกมาตรฐานการดำเนินการพัฒนาและระบบ ปรากฏว่าระบบตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้มีผลการดำเนินงาน 2 กระบวนการที่ไม่มีคุณภาพตามตัวบ่งชี้ความสำเร็จ แต่คณะกรรมการพัฒนาระบบได้ปรับปรุงผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ก่อนจึงดำเนินการตามกระบวนการในขั้นต่อไป ผู้วิจัยได้ปรับปรุงระบบงานประเมินผลระดับสถานศึกษาด้านแผนผัง การดำเนินการในระบบตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ให้มีความชัดเจนในการดำเนินการ เพิ่มระยะเวลาของกิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรม เสริมสร้างสมรรถนะในการสร้างเครื่องมือและประเมินผลการเรียนรู้ และปรับปรุงเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพ ระบบงานประเมินผลที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและสามารถนำข้อมูลจากระบบนี้ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

สุรัตน์ จินตสกุล (2553) ศึกษาเรื่องอนาคตภาพการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์ การกีฬาในสถาบันการพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาตามพันธกิจของสถาบันการพลศึกษาเป็นดังนี้ 1) ด้านการผลิตบัณฑิต เน้นการพัฒนาบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยและฝึกงานเป็นเครื่องมือ เพื่อให้บัณฑิตมีความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาเฉพาะชนิดกีฬา และ การนำวิทยาศาสตร์การกีฬาไปพัฒนาด้านการออกกำลังกายและการกีฬา 2) ด้านการวิจัย จัดตั้งหน่วยวิจัยและพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ การพัฒนาบุคลากรและการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา 3) ด้านการบริการวิชาการ ตั้งหน่วยพัฒนาวิชาการการกีฬา (sport academy) เพื่อการบริหารจัดการบริการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาเชิงวิสาหกิจที่มีความคล่องตัวและสามารถพึ่งพาตนเองได้ 4) ด้านการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬา ดำเนินการเพื่อนำวิทยาศาสตร์การกีฬาไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพนักกีฬาในแต่ละชนิดให้มีความเป็นสากล และการประสานเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

แขก มูลเดช (2549) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัวประกอบด้วย 1.1) เป้าหมายการประเมิน 1.2) วัตถุประสงค์การประเมินเป็นการประเมินเน้นการตัดสินใจ 1.3) บทบาทการประเมิน เป็นการประเมินความก้าวหน้า 1.4) สิ่งที่มุ่งประเมินมี 3 ด้าน คือ ด้านผู้เรียน ด้านสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ ด้านบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง 1.5) มาตรฐานและตัวชี้วัด จำนวน 22 มาตรฐาน 84 ตัวบ่งชี้ เป็นด้านมาตรฐานผู้เรียน 13 มาตรฐาน 45 ตัวบ่งชี้ ด้านสถานศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ 6 มาตรฐาน 28 ตัวบ่งชี้ และด้านบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ 1.6) เกณฑ์การพิจารณาและเกณฑ์การประเมิน คือ พิจารณาตามตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน ส่วนเกณฑ์การตัดสินเน้นการประเมินตามสภาพจริงโดยการเขียนบรรยายตามสภาพที่เกิดขึ้นจริง 1.7) ผู้ใช้สารสนเทศ คือ พ่อแม่ที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว สถานศึกษาประชาชนทั่วไปและเขตพื้นที่การศึกษา 1.8) วิธีการประเมินแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ขั้นตอนการประเมินและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล 1.9) ผู้ประเมิน เป็นผู้ประเมินภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สมศ. และต้องมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยครอบครัวเป็นอย่างดี 1.10) การเขียนรายงาน ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนนำ ส่วนสาระสำคัญ และภาคผนวก

2. ผลการทดลองใช้รูปแบบการประเมินฯ พบว่า รูปแบบการประเมินฯ สามารถนำไปประเมินตามสภาพจริงได้ และมีการดำเนินตามกิจกรรมการประเมินอย่างครบถ้วน ตลอดจนผู้จัดการศึกษาโดยครอบครัวสามารถนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปสู่การพัฒนาการจัดการศึกษาโดยครอบครัวได้ 3. ผลการประเมินรูปแบบการประเมินฯ ตามความคิดเห็นของผู้ประเมินภายนอกและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว มีความคิดเห็นว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมาก

งานวิจัยในต่างประเทศ

คาวาลลินี่ เอ็ม เฟลิเซีย (Cavallini, M. Felicia.2008) ได้เขียนไว้ในบทความเรื่อง “ใครคือผู้ต้องการปรัชญาทางพลศึกษา” โดยได้ระบุไว้ว่าการที่บุคคลเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของพลศึกษา จะส่งผลให้สามารถบอกหรือจำแนกความหมายที่แตกต่างระหว่างความคิดที่เน้นการสอนแบบไปเรื่อยๆ เหมือนกับการกลิ้งลูกบอลออกห่างจากตัว กับมุมมองการสอนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงชีวิตของนักเรียนไปตลอดกาล ว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และจะช่วยให้สามารถตอบคำถามที่ว่า “อะไรควรเป็นสิ่งที่ควรจัดหรือบรรจุในวิชาพลศึกษาเพื่อการพัฒนาจิตใจให้ดีขึ้น ถึงแม้ว่าร่างกายจะไม่เอื้ออำนวย” โดย คาวาลลินี่ เอ็ม เฟลิเซีย ระบุว่า ครูพลศึกษาควรได้รับการฝึกฝน เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่สำคัญของตนเองในการพัฒนาเยาวชนอเมริกันให้มีพฤติกรรมการเคลื่อนไหวที่ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยลดแนวโน้มของการเกิดโรคอ้วนในเยาวชนในอนาคตได้ ดังนั้นพลศึกษาจึงเป็น

ความหวังอันสูงสุดในการสอนเด็กและเยาวชนในชาติ ให้เกิดนิสัย และมีกิจกรรมทางกายที่เหมาะสม แต่การที่จะบรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าวนั้น ครูพลศึกษา จะต้องเข้าใจถึงความต้องการจำเป็น คุณค่า ค่านิยม และปริมาณที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องปรากฏอยู่ในปรัชญาที่เป็นจุดนำทางของหลักสูตร จึงเป็นเหตุผลหลักที่นักศึกษาครูฝึกสอนในสาขาวิชาพลศึกษาจำเป็นที่จะต้องได้รับการเน้นย้ำจากอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร และควรกำหนดปรัชญาพื้นฐานทางพศึกษาไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจน

จอห์นสัน ไทเลอร์ จี. (Johnson, Tyler G. 2015) ได้นำเสนอผลการศึกษาสมาคมวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวสหรัฐอเมริกา ที่ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีพลศึกษา ในรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ความเคลื่อนไหว เพื่อใช้เป็นข้อบังคับให้หลักสูตรหรือโปรแกรมพลศึกษาที่เปิดสอนได้ถือปฏิบัติ เนื่องจากมีการเปิดโปรแกรมการศึกษาของครูพลศึกษาเป็นจำนวนมาก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดลำดับความสำคัญของการใช้พื้นที่ในการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์ให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดสถานที่เพื่อดำเนิน และ/หรือ ปฏิบัติกิจกรรมทางกายภาพ ซึ่งในหลักสูตรการศึกษาของครูพลศึกษานั้น จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงลักษณะการเปลี่ยนแปลงของร่างกายใน 2 มิติหลัก คือ (ก) มิติทางวิทยาศาสตร์ กล่าวคือหลักสูตรจะต้องมีการเตรียมความพร้อมของครู ในการจัดกิจกรรมทางกายภาพที่ชัดเจน และ (ข) จะต้องชี้หรือสร้างให้ครูพลศึกษา เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญกับร่างกาย เปรียบประหนึ่งว่า "ร่างกายเป็นที่อาศัยอยู่ของความรู้" ดังนั้น หลักสูตรการศึกษาพลศึกษา จึงควรเน้นเรื่องของการสอนพลศึกษาที่เป็นวิทยาศาสตร์ ส่งเสริมให้ครูพลศึกษามีความรู้ในเรื่องร่างกาย และกลไกของร่างกายอย่างถูกต้อง รวมถึงเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวที่ชัดเจน เช่น เต้นรำ ออกกำลังกาย เกม การละเล่นต่าง รวมถึงกีฬาอื่นๆ ที่เห็นว่ามีความสำคัญหรือควรจะบรรจุอยู่ในหลักสูตรด้วย

ไลยรา เลสกาย เนลลี เอสโค่ และไฮคินาโร โจแอนสัน พิววิคกี้ (Lyyra, Nelli; Leskinen, Esko; Heikinaro-Johansson, Pilvikki 2015) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการวัดประเมินผลด้านเป้าหมายหลักสูตรทางพลศึกษา พบว่า การวัดในพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายมีความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ในการรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายหลักสูตรทางพลศึกษา คือด้านสุขภาพ การเรียนรู้ทางสังคม และทางอารมณ์ และพัฒนาทักษะ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือที่ออกแบบมาเพื่อวัดการรับรู้ของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรเป้าหมายในพลศึกษา วัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรพลศึกษา มีผู้เข้าร่วม จำนวน 879 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในประเทศฟินแลนด์และเป็นนักเรียนเกรด 7-9 (เด็กผู้หญิงจำนวน 412 คน เด็กผู้ชาย 467 อายุเฉลี่ย 13.81) ทำการสำรวจปัจจัยการวิเคราะห์ตามตัวอย่าง 1 (n = 287), เปิดเผยวิธีการแก้ปัญหาปัจจัยสี่ และบอกว่า โครงสร้างปัจจัยจะข้ามการตรวจสอบกับปัจจัยเมื่อวิเคราะห์ใน 2 ตัวอย่าง (n = 592) วิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถแสดงให้เห็นการยอมรับได้พอดี และสนับสนุนปัจจัยสี่แบบ ด้านสุขภาพ การเรียนรู้ทางสังคม และทางอารมณ์ และพัฒนาทักษะ การทดสอบสำหรับเพศ invariance

สนับสนุน configural วัด และ invariance สเกลา การวิเคราะห์ปัจจัยหมายถึง ความแตกต่างระบุว่าเด็กผู้หญิงเป็นตัวชี้วัดสำคัญทางพลศึกษามากกว่าเด็กผู้ชาย เป้าหมายด้านสุขภาพ การเรียนรู้ทางสังคม และทางอารมณ์ และการพัฒนาทักษะ

อัลลา เจ บี และ อจิบัว เอ็ม เอ (Alla, J. B. Ajibua, M. A. 2012) ได้ศึกษาศึกษาเรื่องการจัดการพลศึกษาในไนจีเรีย การจัดการพลศึกษาและกีฬาในไนจีเรีย พลศึกษาเป็นส่วนสำคัญของการรวมการศึกษา พลศึกษาเป็นกระบวนการที่การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางกายภาพการพัฒนา และรักษาร่างกายมนุษย์ ความสำเร็จของเป้าหมายขึ้นอยู่กับโครงสร้างควบคุมดูแลมากกว่าสิ่งอื่น ๆ หลักสูตรพลศึกษายึดเป็นที่มั่นในนโยบายการศึกษาชาติ และดังนั้นพลศึกษาจะมีสอนทุกระดับการศึกษาพัฒนาในไนจีเรีย การบริหารการพลศึกษาแบ่งออกเป็นสี่ส่วนคือ 6-3-3-4 อย่างไรก็ตาม การบริหารด้านพลศึกษาไม่ได้รับความสนใจที่จำเป็นจากรัฐบาลส่วนหนึ่งเนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศ นี้อย่างมากได้รับผลกระทบการเจริญเติบโตและการพัฒนา มีความเชื่อในบางไตรมาสที่แม้ มีทัศนคติเชิงลบของรัฐบาล พลศึกษาที่อยู่รอด และบรรลุเป้าหมายในไนจีเรียกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ดังนั้น การศึกษานี้กำลังเสนอให้แบบจำลองโครงสร้างองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาของพลศึกษาในประเทศไนจีเรีย

สปิทเทิล และ คณะ (Spittle and et.al .2016) ได้ศึกษาเรื่อง เนื้อหาของหลักสูตรการศึกษาครูพลศึกษา : ความคาดหวังของนักศึกษาปริญญาตรีพลศึกษา โดยการวิจัยนี้ได้สำรวจการรับรู้ของนักศึกษาพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 188 คน ที่มีต่อความสำคัญของหลักสูตรพลศึกษาเนื้อหาและขอบเขตที่ควรกำหนด และการรับรู้ที่ความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนตลอดจนแรงจูงใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนสาขาวิชาพลศึกษา โดยเป็นการวัดการรับรู้ต่อขอบเขตของเนื้อหาวิชาพลศึกษา ปัจจัยที่ส่งเสริมและแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนพลศึกษาของนักศึกษา พบว่าเหตุผลสำคัญในการเลือกเรียนหลักสูตรพลศึกษา คือ การที่ได้เรียนกีฬาและกิจกรรมทางพลศึกษาที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน โดยเฉพาะในส่วนของทักษะการเคลื่อนไหว สุขศึกษา เกม การพัฒนาทักษะทางกลไก และการพัฒนาคุณลักษณะของความเป็นนักพลศึกษาเชิงวิชาชีพ ในขณะที่ชนิดของกีฬาและมุมมองของสังคมที่มีต่อการเป็นนักพลศึกษาจะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญน้อยกว่า และพบว่าการที่นักศึกษาเห็นความสำคัญของขอบเขตเนื้อหาทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกัน จะเป็นเหตุผลสำคัญที่จะส่งผลให้นักศึกษาเลือกที่จะเรียนพลศึกษา และมีความเชื่อมั่นต่อการให้บริการทางวิชาการของหลักสูตร รวมถึงการจัดให้มีกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมพลศึกษาที่เหมาะสม การสร้างความยึดมั่นต่อบุคคลต้นแบบ จะก่อให้เกิดแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกเกิดขึ้นกับนักศึกษา ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้หลักสูตรพลศึกษาควรที่ตระหนัก ให้ความสำคัญและบูรณาการระหว่างทฤษฎีพลศึกษากับปฏิบัติการทางพลศึกษาให้เป็นไปควบคู่กัน

เอลเดอร์ วิลเลียม โทมัส (Elder, William Thomas. 1981) อนาคตของโปรแกรมพลศึกษาในสถาบันศึกษาหลังมัธยมศึกษา ของอลาบามาส์ เอลเดอร์,วิลเลียม โธมัส มีจุดมุ่งหมายในการศึกษา ดังนี้ 1. เพื่อศึกษาแนวโน้มโปรแกรมพลศึกษาของอลาบามาส์ 2. เพื่อศึกษาแนวทางการเผชิญกับภาวะการเปลี่ยนแปลงและจัดเตรียมตั้งโปรแกรมพลศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยใช้กลุ่ม

ตัวอย่างจาก 18 สถาบัน 11 วิทยาลัยชุมชน 7 มหาวิทยาลัยในอลาบามาส์ โดยวิธีการสัมภาษณ์ จากการศึกษาพบว่า 1. ประเด็นในมิติต่าง ๆ ที่ศึกษา เป็นเรื่องเกี่ยวกับอนาคตของหน่วยงานทั้งระดับเล็กและระดับใหญ่ เช่น การฝึกหัดครู คณะครุศาสตร์ ควรจัดให้มี หอพักหรือที่พักอาศัย อนาคตของการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวัฒนธรรม อนาคตของการจัดการศึกษาหรือโปรแกรมการศึกษาในระดับต่าง ๆ

วิลกี่ บาบารา จูน (Wilke, Barrrbara June. 1982) อนาคตของโปรแกรมพลศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยใช้เทคนิคเดลฟาย วิลคี,บาบารา จูน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้ 1. กำหนดศักยภาพ แนวโน้ม เหตุการณ์ การพัฒนา ในอนาคตของโปรแกรมการสอนพลศึกษาในระดับอุดมศึกษา 2. กำหนดเหตุการณ์ที่น่าจะเกิดขึ้น และวันเวลาที่โครงการจะปรากฏขึ้น 3. กำหนดความต้องการและผลกระทบของโปรแกรม4.เพื่อชี้ยุทธวิธีที่เป็นไปได้ในการทำให้เหตุการณ์ที่ดี ๆ เกิดขึ้นและชะลอเหตุการณ์ที่พึงไม่ประสงค์ โดยใช้ผู้บริหาร 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เทคนิคเดลฟายในการศึกษา พบว่า การดำเนินงานอย่างมีศักยภาพควรมีการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพและควรนำไปใช้และการปฏิบัติเชิงนโยบายสำหรับการอุดมศึกษาได้ 10 ประเด็น ได้แก่ (1) การตรวจสอบได้ Accountability (2) การให้ความใส่ใจกับการผลิตความรู้ Attend to Knowledge Production (3) การเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหลักสูตร Change or Reconfigure Curricula (4) การสร้างความร่วมมือ Collaboration (5) ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก External Relations (6) ความสัมพันธ์กับคณาจารย์และบุคลากร Faculty Relations (7) การปรับแต่งโครงสร้างและการจัดวางตำแหน่งใหม่ Structural Realignment and Repositioning (8) การปรับงบประมาณ Reconfiguration of Funding, Resources and Measurement (9) นักศึกษาสัมพันธ์ Students Relations (10) การเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี Technology Leadership

ไรคัส และฮัสเก็ด (Rycus; & Hughes. 1992) ได้พัฒนาระบบการฝึกอบรมโดยใช้ความสามารถนำทาง (The Comprehensive, Competency-Based Inservice Training - CCBIT) เพื่อจัดการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับบุคคลและเวลา (to provide the “right training” to the “right people” at the “right time”) CCBIT มีความเป็นระบบ มีการวางแผน และใช้วิธีการจัดการที่ดีในการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาและการบริหารจัดการ โดยพัฒนาโครงสร้างการบริหารภายในองค์กรทั้งที่เป็นแบบรวมศูนย์และการกระจายอำนาจ (centralized and decentralized) การกำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากร การใช้เทคโนโลยี การจัดอันดับความสำคัญของข้อมูลที่จำเป็นต่อการฝึกอบรม กลไกการวางแผนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการจัดการและการประเมินผลกิจกรรมในหลักสูตร เป็นระบบที่ใช้พัฒนาหลักสูตรผู้เข้ารับการอบรม และทรัพยากรการฝึกอบรมอื่นๆ ให้ทันต่อ เหตุการณ์และเป็นกลยุทธ์ที่ใช้ถ่ายโยงการเรียนรู้ที่ดีที่สุด กิจกรรมจำเป็น เฉพาะเจาะจงในการพัฒนาและการนำระบบ CCBIT ไปใช้สรุปได้ดังนี้

1. นิยามเป้าหมายของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อให้เหมาะสมกับคนแต่ละกลุ่มแต่ละงานที่รับผิดชอบ

2. วิเคราะห์งานที่รับผิดชอบ เพื่อการกำหนดมาตรฐานเชิงความสามารถในการปฏิบัติอันสะท้อนถึงการปฏิบัติที่ดีที่สุด

3. พัฒนาความสามารถ ความสามารถคือ การจัดกลุ่มองค์ประกอบด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการแสดงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรม เป็นการกำหนดกระบวนการตอบคำถามสำคัญ 2 คำถาม คือ ความรู้อะไรและทักษะอะไรที่ข้าพเจ้าจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานให้ได้ประสิทธิผล และข้าพเจ้าจำเป็นต้องพัฒนาสิ่งเหล่านี้ในเรื่องใดบ้าง

5. วินิจฉัยและเลือกหลักสูตร เพื่อเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมในหลักสูตรฝึกอบรม

6. เลือกและเตรียมผู้ให้การฝึกอบรม โดยการประเมินผู้ให้การอบรมด้วยเกณฑ์ต่างๆ เกี่ยวกับทักษะการแสดงออกและการเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่กลุ่ม ความรู้ การปฏิบัติประสบการณ์เดิม ความสามารถเฉพาะเรื่อง

7. พัฒนาแผนการฝึกอบรม โดยการใช้ข้อมูลต่างๆ มาประกอบ เช่น ลำดับของความต้องการจำเป็น การเลือกหลักสูตรที่เหมาะสม การเลือกผู้ให้การฝึกอบรม เป้าหมายของผู้เข้ารับการฝึกอบรม แผนการฝึกอบรมต้องแบ่งออกเป็นช่วงๆ เหมาะสมกับเวลา และตอบสนองต่อความต้องการจำเป็น

8. ให้การฝึกอบรม การอบรมจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อผ่านข้อ 1-7 มาแล้ว คือ การวินิจฉัยความต้องการการเรียนรู้ (right people) มีหลักสูตรที่เหมาะสมและมีผู้ให้การฝึกอบรมที่เหมาะสม (right training) และจัดการฝึกอบรมให้เร็วที่สุดหลังจากการวิเคราะห์ความต้องการ จำเป็น (right time)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวทำให้ทราบว่าการใช้กระบวนการวิจัยปฏิบัติการสามารถพัฒนาหลักสูตรให้มีทิศทางที่ควบคู่ไปกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมเพราะหลักสูตรจะช่วยกำหนดทิศทางของผู้เรียนหรือผู้ใช้ให้มีความพร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) โดยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ร่วมกับวิธีการวิจัยอนาคต (Future research Approach) ตามแนวบรรทัดฐานทางสังคมในการศึกษาอนาคต (Normative forecasting) แบบ EFR (Ethnographic Future Research) เฉพาะด้าน MP และการวิจัยเชิงประเมินแบบอิงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholder based evaluation) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed method research) ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีขั้นตอน การดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ระยะตามความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดระยะของการวิจัย เป็น 2 ระยะ ประกอบด้วย

ระยะที่ 1 การสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560- 2569) ในระยะนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างอนาคตภาพ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560- 2569) ในด้าน 1) ปรัชญาของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างของหลักสูตร 4) เนื้อหาของหลักสูตร 5) กิจกรรมการเรียนการสอน 6) การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู 7) สื่อการเรียนการสอน 8) การวัดและประเมินผล 9) การบริหารหลักสูตรพลศึกษา และ10) การประเมินหลักสูตรพลศึกษา

ระยะที่ 2 การประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรในระยะนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

ซึ่งสามารถแสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย (research flowchart) เพื่อศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ได้ดังภาพประกอบ

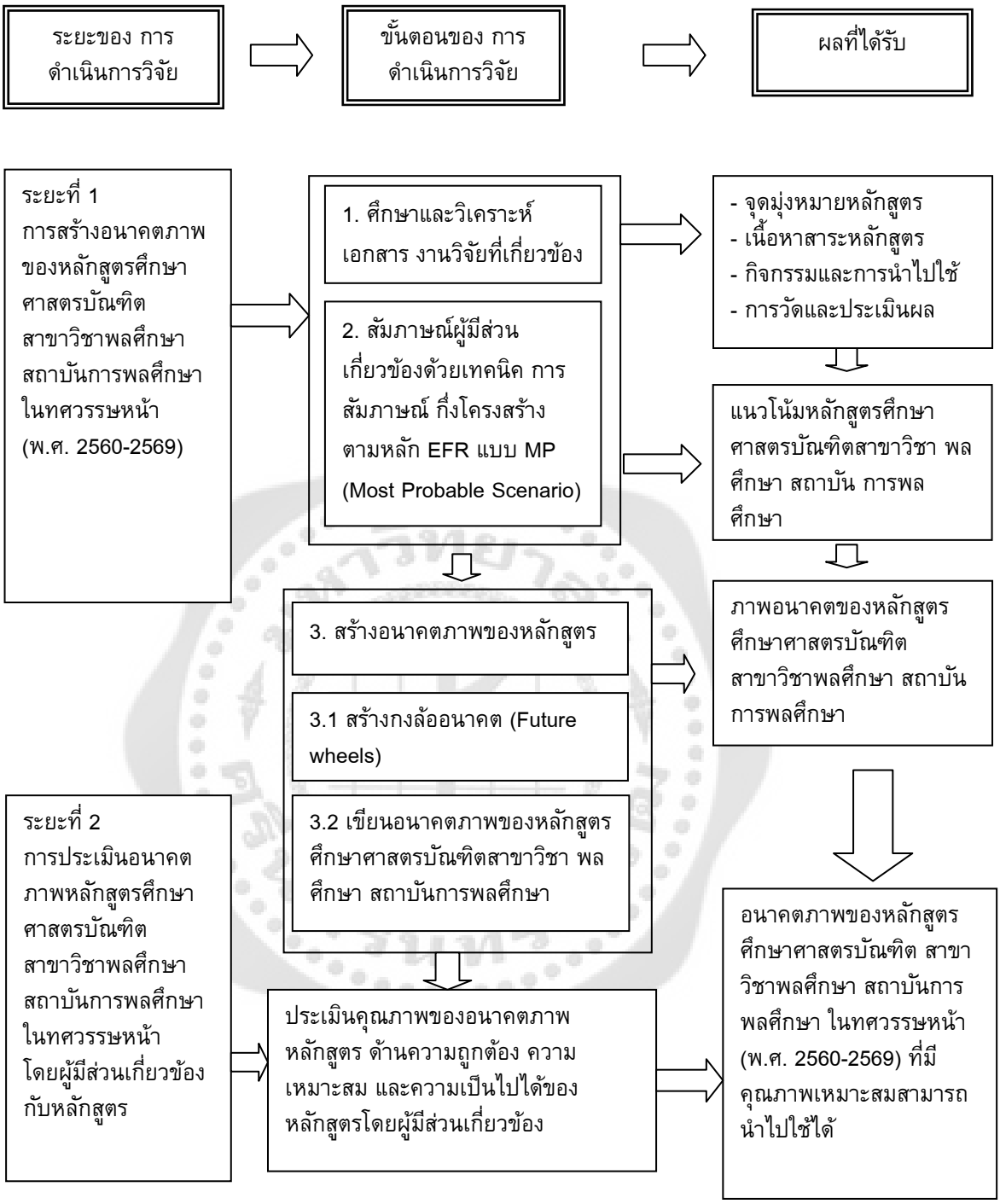

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

จากภาพประกอบ 2 สามารถแจกแจงรายละเอียดในแต่ละระยะของขั้นตอนการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

ในระยะนี้ มีเป้าหมายเพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2556 (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิในการศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา และการศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตร และการร่างอนาคตภาพ โดยการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต โดยมีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาและวิเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา และสภาพการใช้หลักสูตรของสถาบันการพลศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการศึกษาลักษณะของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในอนาคตต่อไป โดยดำเนินการ ดังนี้

การสังเคราะห์ลักษณะของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต

ผู้วิจัยได้สืบค้นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา โดยใช้แนวคิด วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2552: 22) เป็นกรอบเบื้องต้นในการศึกษาซึ่งกำหนด องค์ประกอบพื้นฐานของหลักสูตร 5 องค์ประกอบหลักในการศึกษา คือ

1. สิ่งที่คาดหวัง
2. เนื้อหาหรือโครงสร้างของหลักสูตร
3. การนำหลักสูตรไปใช้
4. การประเมินผลหลักสูตร
5. การปรับปรุงหลักสูตร

จากนั้นผู้วิจัยได้จากกระบวนการสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร ดำเนินการขยายกรอบประเด็นของการศึกษาเป็น 10 องค์ประกอบ คือ

1. ปรัชญาของหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. โครงสร้างของหลักสูตร
4. เนื้อหาของหลักสูตร
5. กิจกรรมการเรียนการสอน
6. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู
7. สื่อการเรียนการสอน

8. การวัดและประเมินผล

9. การบริหารหลักสูตร

10. การประเมินหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2 สัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเชิงอนาคต (Ethnographic Future Research: EFR)

ในขั้นตอนนี้ หลังจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรและระบบการใช้หลักสูตร แล้วผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของหลักสูตรที่พึงประสงค์แล้ว โดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบ EFR (Ethnographic Future Research) ในด้านอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most-Probable Scenario: MP) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต และสอบถามเกี่ยวกับแนวโน้มหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในด้านปรัชญาของหลักสูตร จุดหมายหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตร เนื้อหาของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู สื่อ การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารหลักสูตรพลศึกษา และการประเมินผลหลักสูตรพลศึกษาตามกรอบประเด็นที่ได้ทั้ง 10 ประเด็น ในขั้นตอนที่ 1

อนึ่งสำหรับเทคนิคในการสัมภาษณ์ แบบ EFR เฉพาะด้าน MP ในด้านอนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most-Probable Scenario: MP) ที่ผู้วิจัยเลือกใช้นั้น เกิดเนื่องจากเหตุผลรองรับที่ว่า การสัมภาษณ์แบบ EFR เป็นการสัมภาษณ์ที่เน้นให้ผู้สัมภาษณ์แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ และสามารถที่จะลดหรือเพิ่มประเด็นในการสัมภาษณ์ได้ตลอดเวลา

ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบของพื้นที่ในการวิจัย คือวิทยาเขตของสถาบันการพลศึกษาทั้งหมด 17 แห่ง ทั่วประเทศ เนื่องจากแต่ละแห่งได้ใช้หลักสูตรแบบเดียวกันและตามกรอบมาตรฐานที่สำนัก งานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กำหนด บริบทต่างๆ ในการนำหลักสูตรไปใช้จึงคล้ายคลึงกัน โดยพื้นที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกระบี่
2. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตกรุงเทพ
3. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี
4. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ
5. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่
6. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร
7. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตตรัง
8. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเพชรบูรณ์
9. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม
10. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตยะลา

11. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตลำปาง

12. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตศรีสะเกษ

13. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขต สมุทรสาคร

14. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุโขทัย

15. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุพรรณบุรี

16. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอ่างทอง

17, สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอุดรธานี

และกำหนดกรอบของช่วงระยะเวลาการศึกษาอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา เป็นระยะเวลา 10 ปีข้างหน้า โดยกำหนดการศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2560-2569

โดยมีประเด็นการศึกษาเพื่อสร้างอนาคตภาพของหลักสูตร จำนวน 10 ประเด็นหลัก ดังที่ได้จากการขยายขอบเขตในกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร คือ

1. ปรัชญาของหลักสูตร

2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3. โครงสร้างของหลักสูตร

4. เนื้อหาของหลักสูตร

5, กิจกรรมการเรียนการสอน

6. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

7. สื่อการเรียนการสอน

8. การวัดและประเมินผล

9. การบริหารหลักสูตร

10. การประเมินหลักสูตร

ซึ่งในกระบวนการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 24 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์การคัดเข้าที่กำหนด ในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการหลักสูตรเกี่ยวกับการผลิตนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา สุขศึกษา และนันทนาการ จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

1.1 ผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา จำนวน 2 คน

1.2 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา จำนวน 1 คน

1.3 รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา จำนวน 1 คน

1.4 หัวหน้ากลุ่มหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา จำนวน 2 คน

2. กลุ่มที่ 2 กลุ่มอาจารย์ผู้สอน เป็นคณาจารย์ที่สอนในรายวิชาพลศึกษา โดยจะต้องมีประสบการณ์ในการสอนรายวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตร ได้แก่กลุ่มวิชาการฝึกสอนหรือประสบการณ์วิชาชีพ จิตวิทยา เทคโนโลยีและสื่อการสอน การวัดและประเมินผล วิธีสอนทั่วไป และวิธีสอนเฉพาะหลักสูตรและหลักการศึกษา จำนวน 6 คน

3. กลุ่มที่ 3 กลุ่มนักศึกษา เป็นนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 6 คน ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 5 และกำลังออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษา

4. กลุ่มที่ 4 กลุ่มผู้ใช้บัณฑิต เป็นผู้บริหารและครูในโรงเรียน จำนวน 6 คน ประกอบด้วย

4.1 ผู้บริหารโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่สถาบันการพลศึกษาส่งนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 2 คน

4.2 ครูประจำการของโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่สถาบันการพลศึกษาส่งนักศึกษาสาขาวิชาพลศึกษา ไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำนวน 4 คน

ทั้งนี้การศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์ด้วยการประยุกต์แนวคิดแบบ EFR เฉพาะด้าน MP นั้น เป็นการสอบถามเกี่ยวกับแนวโน้มหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้วยวิธีการสนทนา พูดคุย ซักถามกันแบบตัวต่อตัว ระหว่างผู้ให้ข้อมูลกับผู้วิจัย ตามประเด็นที่ผู้วิจัยมีจุดสนใจอยู่แล้วโดยอาศัยแนวคำถามที่สร้างขึ้นไว้ใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความลุ่มลึก ละเอียด ชัดเจน สะท้อนความเป็นจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 3 สร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ในขั้นตอนนี้ของกระบวนการวิจัย กำหนดเป้าหมายเพื่อสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า โดยวิธีการศึกษาค้นคว้าในระยะนี้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนย่อย คือ สร้างกงล้ออนาคต และการเขียนภาพอนาคตของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ซึ่งมีรายละเอียด การดำเนินงานแต่ละขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 3.1 การสร้างกงล้ออนาคต

ขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ มาวิเคราะห์จัดหมวดหมู่แสดงให้เห็นถึงความคิดรวบยอดคุณลักษณะของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตในอนาคต โดยจัดทำเป็นรูปกงล้อ 10 ภาพ แยกตามประเด็นที่ศึกษาทั้ง 10 ประเด็น และภาพแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยง หรือผลสืบเนื่องของอนาคตภาพของหลักสูตร ทั้ง 10 องค์ประกอบ เพื่อสร้างเป็นอนาคตภาพที่สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 3.2 สรุป/สังเคราะห์สาระที่ได้ทั้งหมด เพื่อเขียนอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

ระยะที่ 2 การประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

ในระยะนี้มีเป้าหมายเพื่อประเมินคุณภาพของอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยยึดหลักการประเมินแบบอิงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ตามมาตรฐานการประเมินของสมาคมการประเมินสหรัฐอเมริกาใน 3 ด้าน คือ

1. มาตรฐานด้านความถูกต้องของอนาคตภาพของหลักสูตร
2. มาตรฐานด้านความเหมาะสมของอนาคตภาพของหลักสูตร
3. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ของอนาคตภาพของหลักสูตร

โดยกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เป็นแหล่งข้อมูลในการสะท้อนผลการประเมินทั้ง 3 ด้าน ของอนาคตภาพ ของหลักสูตรการศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ตามแนวทางการประเมินแบบอิงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง คือกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา จำนวน 270 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง(propost) ตามเกณฑ์การคัดเข้า the concloudtion ดังนี้

1. ผู้บริหารสถาบันการพลศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา จำนวน 5 คน
2. รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา จำนวน 17 วิทยาเขต วิทยาเขตละ 1 คน รวมจำนวน 17 คน
3. หัวหน้าหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา จำนวน 17 วิทยาเขต วิทยาเขตละ 1 คน รวมจำนวน 17 คน
4. อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา จำนวน 17 วิทยาเขต วิทยาเขตละ 3 คน รวมจำนวน 51 คน
5. ครูประจำการที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา จำแนกตามวิทยาเขต 17 วิทยาเขต วิทยาเขตละ 5 คน รวมจำนวน 85 คน
6. นักศึกษาชั้นปีที่ 5 สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ที่กำลังฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู จำแนกตามวิทยาเขต 17 วิทยาเขต วิทยาเขตละ 5 คน รวมเป็นจำนวน 85 คน

โดยกำหนดมิติในการประเมินตามองค์ประกอบทั้ง 10 ด้าน ของอนาคตภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการผ่าน ที่จะแสดงว่าอนาคตภาพที่สร้างขึ้นมีคุณภาพในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ที่ค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับหรือมากกว่า 3.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

จากนั้นผู้วิจัยจะดำเนินการปรับแก้อนาคตภาพของหลักสูตรตามผลการวิเคราะห์ที่ได้ เพื่อนำไปสู่การเผยแพร่ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structure interview) ซึ่งมีลักษณะเป็นประเด็นข้อคำถามหลัก เพื่อกระตุ้นเร้าให้ผู้ให้การสัมภาษณ์ได้ตอบตามประเด็นที่กำหนด ดังตัวอย่างเครื่องมือต่อไปนี้

ตัวอย่างแนวคำถามในการสัมภาษณ์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เรื่องอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

1. ท่านคิดว่าหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในปัจจุบันสามารถส่งเสริมบัณฑิตของหลักสูตรให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมคาดหวังไว้หรือไม่ เพราะอะไร ถ้าไม่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ .....

2. ด้านปรัชญาของหลักสูตร

2.1 ท่านคิดว่าปรัชญาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมะสมหรือไม่ อย่างไร.....

2.2 ท่านคิดว่าในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-2569) ปรัชญาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ควรกำหนดเช่นไร.....

2.3 เหตุผลหลักที่ส่งผลให้ท่านคิดว่าควรกำหนดปรัชญาหลักสูตรตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น คืออะไร.....

3. ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.1 ท่านคิดว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....

3.2 หากจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร.....

3.3 เหตุผลในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....

4. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

4.1 ท่านคิดว่าโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....

4.2 หากจะต้องกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรมีการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร.....

4.3 เหตุผลในการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....

5. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร

5.1 ท่านคิดว่าเนื้อหาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....

5.2 หากจะต้องกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรมีการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร..... .....

5.3 เหตุผลในการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....

6. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

6.1 ท่านคิดว่ากิจกรรมการเรียนการสอน ที่จัดในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่ การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....

6.2 หากจะต้องกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรมีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ในหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร.....

6.3 เหตุผลในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....

7. ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

7.1 ท่านคิดว่าการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ที่จัดให้นักศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ สถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....

7.2 หากจะต้องจัดประสบการณ์วิชาชีพครูให้กับนักศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรมีการกำหนดการจัด

ประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ในหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร……..

7.3 เหตุผลในการกำหนดการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในหลักสูตร ดังกล่าวของท่านคืออะไร……

8. ด้านสื่อการเรียนการสอน

8.1 ท่านคิดว่าสื่อการเรียนการสอน ที่จัดในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ สถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร……

8.2 หากจะต้องกำหนดสื่อการเรียนการสอน ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรมีการกำหนดสื่อการเรียนการสอนไว้ในหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร…… ……

8.3 เหตุผลในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน ในหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คืออะไร……

9. ด้านการวัดและประเมินผล

9.1 ท่านคิดว่าการวัดและประเมินผล ที่ดำเนินการในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่ การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร……...

9.2 หากจะต้องกำหนดการวัดและประเมินผล ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรมีการกำหนดการวัดและประเมินผล ไว้ในหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร…….....

9.3 เหตุผลในการกำหนดการวัดและประเมินผล ในหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คืออะไร……

10. ด้านการบริหารหลักสูตร

10.1 ท่านคิดว่าการบริหารหลักสูตร ที่ดำเนินการในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ สถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่ การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร……

10.2 หากจะต้องกำหนดการบริหารหลักสูตร ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือ

บริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรมีการกำหนดการบริหารหลักสูตร อย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร..... .....

10.3 เหตุผลในการกำหนดการบริหารหลักสูตร ดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....

11. ด้านการประเมินหลักสูตร

11.1 ท่านคิดว่าการประเมินหลักสูตร ที่ดำเนินการในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ สถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่ การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....

11.2 หากจะต้องมีการประเมินหลักสูตร ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรมีการกำหนดการประเมินหลักสูตร อย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร..... .....

11.3 เหตุผลในการกำหนดการประเมินหลักสูตร ดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์และสภาพปัจจุบันของการใช้หลักสูตรมากำหนดเป็นประเด็นในการสร้างแบบสัมภาษณ์
2. นำเสนอแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วให้คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของเนื้อหาตลอดจนภาษาที่ใช้
3. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะแล้วจึงนำไปสัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวมรวมข้อมูลด้วยวิธีสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ด้วยเทคนิค การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างโดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเชิงอนาคต ในด้านอนาคตภาพ ที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด (Most-Probable Scenario: MP) โดยดำเนินการดังนี้

การเตรียมการสัมภาษณ์

1. ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือกับผู้บริหารของสถาบันการพลศึกษา คณบดี รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ คณาจารย์ผู้สอนในสถาบันการพลศึกษาที่สอนรายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ผู้บริหารและคณาจารย์ที่เป็นครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่เป็นแหล่ง ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู และนักศึกษา

2. ผู้วิจัยติดต่อกลุ่มผู้ที่ให้ข้อมูล และประเด็นการสัมภาษณ์ไปให้ผู้ที่จะให้ข้อมูล ได้ศึกษาก่อนพร้อมทั้งชี้แจง บอกวัตถุประสงค์ และนัดหมาย วันเวลา สถานที่ สำหรับการสัมภาษณ์

3. เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง แบตเตอรี่ มือถือที่สามารถบันทึกเสียงได้ และบันทึกการสัมภาษณ์

การดำเนินการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2557 ถึงวันที่ 10 ตุลาคม 2558 โดยมีขั้นตอนการสัมภาษณ์ดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ให้ข้อมูล เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความไว้วางใจโดยการสนทนาอย่างเป็นกันเองและใช้ภาษาให้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการบันทึกเสียงในการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ถูกสัมภาษณ์ว่าข้อมูลที่ได้จะถือเป็นความลับ

2. ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้ประเด็นการสัมภาษณ์ที่เตรียมไว้แล้วเป็นแนวทางพร้อมกับจดบันทึก เวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล 60-150 นาที

3. ในกระบวนการสัมภาษณ์ เมื่อผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องดังกล่าวในแต่ละแห่งตามลำดับกลุ่ม และวันเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลกำหนด โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการพร้อมทั้งสังเคราะห์ข้อมูลทันที แล้วพิจารณาประเด็นเพิ่มเติมก่อนการสัมภาษณ์รายต่อไป จนครบทุกกลุ่ม ผู้วิจัยจึงยุติการสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการถอดเทปการบันทึกการสัมภาษณ์ ในลักษณะคำต่อคำแล้วจึงทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดรหัส (Code) และสรุปประเด็นที่ได้ จากนั้นนำมาสรุปอุปนัย (Analytic induction) เพื่อเชื่อมโยงประเด็นที่ได้ ร่วมกับการเปรียบข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ด้วยการเปรียบเทียบความคงที่ของข้อมูล (Constant comparative)

จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้วยเทคนิคการสร้างกงล้ออนาคต และการเขียนภาพอนาคตของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา

แบบประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

แบบประเมินฉบับนี้ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งสร้างตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's scale) โดยจำแนกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความถูกต้องของอนาคตภาพของหลักสูตร ด้านความเหมาะสมของอนาคตภาพ ของหลักสูตร และด้านความเป็นไปได้ของอนาคตภาพของหลักสูตร ซึ่งประยุกต์จากกรอบมาตรฐานการประเมินของสมาคมการประเมินแห่งสหรัฐอเมริกา โดยมีเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

ด้านความถูกต้องของอนาคตภาพของหลักสูตร

5 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องมากที่สุด

4 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องมาก

3 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องปานกลาง

2 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องน้อย

1 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องน้อยที่สุด

ด้านความเหมาะสมของอนาคตภาพ ของหลักสูตร

5 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมมากที่สุด

4 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมมาก

3 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมปานกลาง

2 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมน้อย

1 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ด้านความเป็นไปได้ของอนาคตภาพของหลักสูตร

5 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้มากที่สุด

4 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้มาก

3 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้ปานกลาง

2 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้น้อย

1 คะแนน เมื่อ เห็นว่าอนาคตภาพของหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสิน

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการผ่าน อยู่ที่ค่าเฉลี่ยเลขคณิตที่เท่ากับหรือมากกว่า 3.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1.00 ในทุกด้านและรายการที่ประเมิน

ซึ่งสามารถแสดงตัวอย่างของเครื่องมือได้ดังนี้

ตัวอย่างแบบประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบัน การพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. ปรัชญาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา																
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากร ที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการและความต้องการของสังคม เป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคม ให้ดียิ่งขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น						✓					✓					

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินอนาคตภาพหลักสูตร

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างแบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา

2. นำแบบประเมินที่สร้างเสร็จแล้วให้คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้องของเนื้อหาตลอดจนภาษาที่ใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไข

3. การหาคุณภาพของแบบประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบประเมิน ด้วยการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Items Objectives Congruence: IOC) พบว่ามีค่าเท่ากับ 1.00 ทุกรายการ

4. ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินตามข้อเสนอแนะแล้วจึงนำไปเก็บข้อมูล ในแหล่งข้อมูลที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อขอความอนุเคราะห์บัณฑิตวิทยาลัยฯ ทำหนังสือขอความร่วมมือกับผู้บริหารของสถาบันการพลศึกษา คณบดี รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ คณาจารณ์ผู้สอนในสถาบันการพลศึกษาที่สอนรายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ผู้บริหารและคณาจารณ์ที่เป็นอาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียนที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจากสถาบันการพลศึกษา

2. ส่งเอกสารแบบประเมินทางไปรษณีย์ไปที่สถาบันการพลศึกษา 17 แห่ง และโรงเรียนที่มีนักศึกษาออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 24 แห่ง และขอให้นำส่งกลับคืนมาตามที่อยู่ที่ผู้วิจัยกำหนด ระหว่างเดือน มิถุนายน 2559 ถึงเดือน กรกฎาคม 2559

3. ผู้วิจัยดำเนินการติดตาม โดยการประสานงานโทรศัพท์ในกรณีที่ไม่ได้รับข้อมูลตอบกลับจนได้ปริมาณที่เพียงพอ คืออย่างน้อยร้อยละ 85.56

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของแบบประเมิน จากนั้นดำเนินการลงบันทึกข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จ และดำเนินการวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอ้างอิงเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า มีความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เป็นไปตามเกณฑ์หรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (เมื่อกำหนดเกณฑ์ ที่ระดับค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 3.50) โดยใช้สถิติทดสอบค่า t (t-test) แบบ one-sample t-test เมื่อกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งตามระยะของการวิจัย ออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ผลการสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

ตอนที่ 2 ผลการประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

โดยผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ในการวิจัย ดังนี้

ชช1-ชช6	แทน	ผู้ให้การสัมภาษณ์ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ถึงคนที่ 6
ผส1-ผส6	แทน	ผู้ให้การสัมภาษณ์ในกลุ่มคณาจารย์ผู้สอนรายวิชาพลศึกษา คนที่ 1 ถึงคนที่ 6
นศ1-นศ6	แทน	ผู้ให้การสัมภาษณ์ในกลุ่มนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา คนที่ 1 ถึงคนที่ 6
ผช1-ผช6	แทน	ผู้ให้การสัมภาษณ์ในกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต คนที่ 1 ถึงคนที่ 6
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
sig	แทน	ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติในการทดสอบที (t-test)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 1 ผลการสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

ในระยะนี้ มีเป้าหมายเพื่อสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขา วิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ตามกรอบ 10 องค์ประกอบคือ 1) ปรัชญาของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างของหลักสูตร 4) เนื้อหาของหลักสูตร 5) กิจกรรมการเรียนการสอน 6) การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู 7) สื่อการเรียนการสอน 8) การวัดและประเมินผล 9) การบริหารหลักสูตร และ 10) การประเมินหลักสูตร โดยมีผลการวิจัยดังนี้

1.1 ด้านปรัชญาของหลักสูตร

ในส่วนของปรัชญาของหลักสูตร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้สะท้อนถึงปรัชญาของหลักสูตรที่ควรเป็น ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการและความต้องการของสังคม เป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดียิ่งขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น ดังสะท้อนจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

"หลักสูตรพลศึกษาจะต้องส่งเสริมมีความรู้ รักในวิชาชีพ มีเจตคติและทักษะที่ถูกต้อง มีความสามารถด้านความเป็นครูและผู้นำทางพลศึกษา สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้ และการมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย น้ำใจนักกีฬา มีจรรยาบรรณวิชาชีพ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อตนองและสังคม"

ชช1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

"การมีความรู้ในวิชาชีพความเป็นครู การมีทักษะทางพลศึกษา และวิชาชีพความเป็นครู สามารถจัดการเรียนการสอนเป็น จัดการแข่งขันเป็น นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการเรียน การสอน การมีคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะคุณลักษณะความเป็นครู และมีจรรยาบรรณครูคือ สิ่งที่จะต้องปรากฏในหลักสูตร"

ชช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 20 กุมภาพันธ์ 2557

"ครูพลศึกษาควรจะต้องมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สามารถใช้เทคโนโลยีพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยหลักสูตรจะต้องมีการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้มาตรฐาน วัดและประเมินผลการเรียนอย่างเป็นระบบ"

ชช4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2557

"หลักสูตรจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้เก่งในด้านการปฏิบัติทักษะทางกีฬาแทบทุกชนิด ถ่ายทอดความรู้ได้ การมีความสามารถในเรื่องของการตัดสินและการจัดการแข่งขัน สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ผู้เรียน สภาพท้องถิ่น และชุมชน และมีทักษะในการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และการมีความรู้ในการวิจัยและทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาประเมินหลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตร แสวงหาแนวทางใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร ออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผลิตผลงานทางวิชาการ และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้"

ชช6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 21 มีนาคม 2557

“หลักสูตรพลศึกษาที่ดีจะต้องมุ่งผลิตครูพลศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐาน มีปริมาณที่เหมาะสม บัณฑิตควรมีเจตคติที่ดีและมีความรักในอาชีพครู มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้”

ผส1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2557

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ โดยใช้ความก้าวหน้าทางวิทยาการ และความต้องการของสังคม”

ผส2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 28 มิถุนายน 2557

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จะต้องเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ โดยใช้ความก้าวหน้าทางวิทยาการ และความต้องการของสังคม ผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี และมีทักษะที่จำเป็นในทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น”

ผส3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 พฤษภาคม 2557

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ โดยใช้ความก้าวหน้าทางวิทยาการ และเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามบริบทของสังคม เป็นผู้รู้จักแสวงหาความรู้ ทักษะ และค่านิยมต่างๆ ที่เหมาะสมและจำเป็นในทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาสังคม”

ผส4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 17 พฤษภาคม 2557

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรกำหนดปรัชญาของหลักสูตร คือ เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการ และความต้องการของสังคม เป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี และมีทักษะที่จำเป็นในทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น”

ผส6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 กรกฎาคม 2557

“ปรัชญาของหลักสูตรจะต้องเน้นให้เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิต ครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในหลายๆ ด้าน ทั้งทางภาษาอังกฤษและการใช้คอมพิวเตอร์ได้คล่องแคล่วให้ทันโลกทันยุคสมัยในปัจจุบัน”

นศ1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2558

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ต้องเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิต ทางพลศึกษาให้มีทักษะด้านต่างๆ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ ในวิชาชีพครู สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ทันสมัย และมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ มีความศรัทธาในวิชาชีพ และมีคุณสมบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของสังคม”

นศ2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2558

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและเตรียมครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพพลศึกษาตามความต้องการของสังคมให้เป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาชีพพลศึกษาและวิชาการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรมที่ดี และเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาวิชาชีพพัฒนาตนเองและสังคมอย่างยั่งยืน”

นศ3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 2 กรกฎาคม 2558

“การผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางด้านกีฬา วิชาการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของตน และสามารถใช้เครื่องมือสื่อสารทางเทคโนโลยีได้อย่างทันสมัยเพื่อนำไปปฏิบัติใช้ในวิชาชีพได้อย่างถูกต้อง คือสิ่งที่ควรกำหนดในปรัชญาของหลักสูตร”

นศ4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 สิงหาคม 2558

“การผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางด้านกีฬา วิชาการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของตนและสามารถใช้เครื่องมือสื่อสารทางเทคโนโลยีได้อย่างทันสมัยเพื่อนำไปปฏิบัติใช้ในวิชาชีพได้อย่างถูกต้องควรกำหนดไว้ให้ชัดเจนในส่วนของปรัชญาของหลักสูตร”

นศ5 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 7 กันยายน 2557

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและเตรียมครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการของสังคม ให้เป็นผู้มีความรู้ ความทันสมัย เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอย่างยั่งยืน”

นศ6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 4 กรกฎาคม 2558

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการของสังคม ประยุกต์ระบบ IT มาใช้พัฒนาการเรียนการสอนทางพลศึกษาให้มากขึ้น การเป็นผู้มีความรู้เจตคติ และทักษะที่จำเป็นในทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น และการผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทางพลศึกษาให้น่าสนใจมากกว่าที่เป็นอยู่”

ผช1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 5 มีนาคม 2558

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษา ตามความต้องการของสังคม มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ประยุกต์ระบบ IT มาใช้พัฒนาการเรียนการสอนทางพลศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในสังคมมากขึ้น เป็นผู้มีความรู้เจตคติ และทักษะที่จำเป็นในทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น”

ผช2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 12 มีนาคม 2558

“การเน้นให้บัณฑิตและครูพลศึกษามีทักษะกีฬา รู้กีฬามากขึ้น สอนได้ การนำเทคโนโลยีมาใช้ยังไม่มากยังใช้เทคโนโลยีแบบเก่าๆอาจเพราะดำเนินการไปตามสภาพสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ การเน้นการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและการคิดนวัตกรรมการสอนพลศึกษาให้มาก และ การทำให้บัณฑิตมีวิธีการสอนที่น่าสนใจ คือสิ่งที่ต้องระบุในหลักสูตร”

ผช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 23 มีนาคม 2558

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นการเตรียมครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษาตามความต้องการของสังคมให้เป็นผู้มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอย่างยั่งยืน การปฏิบัติหน้าที่ครู พลศึกษา เป็นที่น่าพอใจทำหน้าที่ได้ดี มีความรับผิดชอบ เป็นไปตามแนวปรัชญาหลักสูตรที่มีอยู่ และการสอนพลศึกษาด้วยภาษาต่างประเทศ ”

ผช4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 1 เมษายน 2558

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการของสังคม เป็น ผู้มีความรู้เจตคติ และทักษะที่จำเป็นในทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น และการมีความเป็นผู้นำ กล้าแสดงออก ทำงานได้ทุกอย่างหนักเอาเบาสู้ ”

ผช5 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 7 เมษายน 2558

“หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษา ตามสภาพของสังคม มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ประยุกต์ระบบ IT มาใช้พัฒนาการเรียนการสอนทางพลศึกษาให้เป็นที่ยอมรับในสังคมมากขึ้นเป็น ผู้มีความรู้เจตคติ และทักษะที่ถูกต้องเพื่อพัฒนาสังคม”

ผช6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 20 เมษายน 2558

จากข้อมูลดังกล่าว และเหตุผลสรุปข้างต้น สามารถนำเสนอเป็นกงล้ออนาคตด้านปรัชญาของหลักสูตร ได้ดังนี้

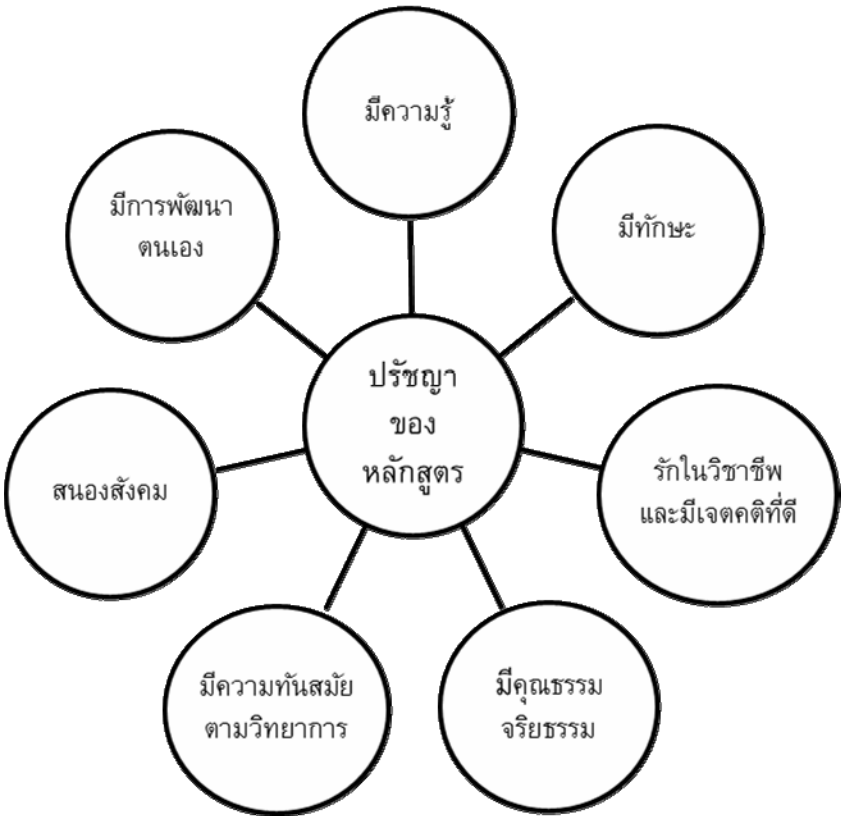

ภาพประกอบ 3 กงล้ออนาคตด้านปรัชญาของหลักสูตร

1.2 ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนั้น พบว่า ควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายโดยเน้นการผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษา ที่เป็นไปตามความต้องการของสังคม และจะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้ในอนาคตซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรที่กำหนดไว้ ดังสะท้อนจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

> “ ต้องผลิตครูพลศึกษาที่สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ผู้เรียน สภาพท้องถิ่น และชุมชน และมีทักษะในการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ และการมีความพร้อมทางด้านวุฒิภาวะทางอารมณ์สังคม สามารถปรับปรุงตนเอง หน่วยงาน และชุมชน อย่างมีความรับผิดชอบ”
>
> ชช1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

“จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรกำหนดเพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา ที่สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะไปใช้ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่น และสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมประเทศไทยในปัจจุบัน เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา ให้เป็น ผู้มีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และมีความรู้อันเป็นสากล เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่เป็นผู้รู้จักแสวงหาความรู้ และทักษะที่ถูกต้อง มีความสามารถในความเป็นครูและผู้นำทางพลศึกษาสามารถนำไปประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและผู้อื่น”

ชช2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

“การสร้างหลักสูตร ควรเน้นในเรื่องการมีภาวะผู้นำในการประพฤติปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม การมีความรู้วิชาเฉพาะและสามารถจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนในระดับปฐมวัยศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา สามารถสรุปความคิดรวบยอดสังเคราะห์และคิดวิเคราะห์เชิงวิพากษ์เกี่ยวกับวิชาชีพครูหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ วิจารณ์เสนอแนวคิดใหม่และใช้นวัตกรรมด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการมีความไวในการรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นเข้าใจผู้อื่นมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมสามารถปรับปรุงตนเอง หน่วยงาน และชุมชนอย่างมีความรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้ต้องมีการระบุในจุดมุ่งหมายของชัดเจน”

ชช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 20 กุมภาพันธ์ 2557

“จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะต้องสร้างให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย น้ำใจนักกีฬา ม จรรยาบรรณในวิชาชีพ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและทักษะไปใช้ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่นและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในปัจจุบัน”

ชช4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2557

“ควรจะเป็นไปตามแนวปรัชญาหลักสูตร ความสามารถในการแก้ปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมในบริบททางวิชาการ วิชาชีพครู และวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง มีความไวในการรับรู้ ความเคลื่อนไหวของโลกและความรู้สึกของผู้อื่นเข้าใจผู้อื่นมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคมสามารถปรับปรุงตนเอง หน่วยงานและชุมชนอย่างมีความรับผิดชอบ”

ชช5 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 18 กุมภาพันธ์ 2557

“เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา ที่สามารถนำความรู้ ความเข้าใจ เจตคติ และทักษะไปใช้ให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาท้องถิ่น และสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมประเทศไทยในปัจจุบัน”

ชช6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 21 มีนาคม 2557

“การมีความรู้ในวิชาชีพความเป็นครู การมีทักษะทาง พลศึกษา และวิชาชีพความเป็นครู สามารถจัดการเรียนการสอนเป็น จัดการแข่งขันเป็น นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอน มีการคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะคุณลักษณะความเป็นครู และการมีจรรยาบรรณครู”

ผส1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2557

“การมีความรู้ รักในวิชาชีพ มีเจตคติและทักษะที่ถูกต้อง การมีความสามารถด้าน ความเป็นครูและผู้นำทางพลศึกษาสามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้ และมีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย น้ำใจนักกีฬา มีจรรยาบรรณวิชาชีพ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานให้เกิประโยชน์ต่อตนองและสังคม”

ผส2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 28 มิถุนายน 2557

“หลักสูตรจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้บัณฑิตเก่งในด้านการปฏิบัติทักษะทางกีฬาแทบทุกชนิด ถ่ายทอดความรู้ได้ เป็นบัณฑิตนั้นต้อง การมีความสามารถในเรื่องของการตัดสินและการจัดการแข่งขัน สามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ผู้เรียน สภาพท้องถิ่น และชุมชน และมีทักษะในการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และการมีความรู้ในการวิจัยและทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา ประเมินหลักสูตร ปรับปรุงหลักสูตร แสวงหาแนวทางใหม่ในการพัฒนาหลักสูตร ออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผลิตผลงานทางวิชาการ และพัฒนาแหล่งการเรียนรู้”

ผส4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 17 พฤษภาคม 2557

“การมีความรู้ ความเข้าใจต่อการศึกษาที่ได้ศึกษามาเพื่อนำออกไปใช้ในการสอนที่ดี การมีความมุมานะต่อหน้าที่ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ และรักในงานที่ทำ รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบ”

นศ1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2558

“การเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพตัวเองเป็นอย่างดี สามารถทำได้ทุกอย่างที่เกี่ยวกับพลศึกษา ไม่ใช่ว่าจะต้องสอบบรรจุเป็นครูอย่างเดียว การมีการพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ มีความศรัทธาในวิชาชีพ และมีคุณสมบัติที่เหมาะสมสอดคล้องกับความรับผิดชอบการสอนที่เป็นสมัยใหม่และมีความหลากหลาย”

นศ2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2558

“การมุ่งผลิตและเตรียมครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพพลศึกษาตามความต้องการของสังคมให้เป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิชาชีพพลศึกษา การเป็นนักวิชาการที่มีเจตคติและความรักในวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี และการเป็นผู้นำในการใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาวิชาชีพ พัฒนาตนเองและสังคมอย่างยั่งยืน”

นศ3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 2 กรกฎาคม 2558

“การผลิตบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางด้านกีฬา วิชาการ เพื่อให้เกิดการพัฒนา การมีทักษะทางวิชาชีพของตนและสามารถใช้เครื่องมือสื่อสาร ทางเทคโนโลยีได้อย่างทันสมัยเพื่อนำไปปฏิบัติใช้ในวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม”

นศ4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 สิงหาคม 2557

“การผลิตครูพลศึกษาที่มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมแก่การเป็นครู ได้แก่ มีความซื่อสัตย์สุจริต ยุติธรรม อดทนอดกลั้น รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย มีความขยันหมั่นเพียร มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ประพฤติอยู่ในระเบียบวินัยและจรรยาบรรณไม่ประพฤติตนเสื่อมเสีย ห่างไกลจากอบายมุข มีความเมตตากรุณา ตรงต่อเวลา และเสียสละอุทิศเวลาให้แก่การทำงาน การผลิตครูพลศึกษาที่มีความรู้ มีพื้นฐานทางวิชาพลศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่ดี มีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน มีทักษะในการใช้วิธีการสอนและสามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้เพื่อประกอบการสอน มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมพลศึกษา และการเป็นผู้ทำวิจัยด้านพลศึกษาต่อที่ชุมชนได้อย่างเหมาะสม สามารถผลิตและเผยแพร่ตำราทางพลศึกษา มีความคิดริเริ่มและสามารถสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ได้”

นศ5 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 7 กันยายน 2558

“มีการจัดการเรียนสอนเป็นหลากหลายด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการทางวิชาชีพครู การมีคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีจิตใจใฝ่สัมฤทธิ์ พัฒนาตนเองอยู่เสมอ การรักษาเอกลักษณ์และวัฒนธรรมอันดีของชาติ และมีความสำนึกในความเป็นคนไทย”

นศ6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 4 กรกฎาคม 2558

จากข้อมูลดังกล่าวและผลสรุปข้างต้น สามารถนำเสนอเป็นกงล้ออนาคตด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 4 กงล้ออนาคตด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.3 ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

ในด้านโครงสร้างของหลักสูตรนั้น พบว่า การกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร จะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา(สกอ.) และตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยเน้นการผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษา ที่เป็นไปตามความต้องการของสังคม และจะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้ในอนาคตซึ่งในหลักสูตรจะต้องมีโครงสร้างทั้งหมดอย่างน้อย 3 ส่วนประกอบ คือ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต โดยมีหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต ดังสะท้อนจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

“โครงสร้างของหลักสูตร เป็นไปตามข้อบังคับของ สกอ. มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีดังนี้ 1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (1.1) กลุ่มวิชาภาษา (1.2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ (1.3) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์กิต (1.4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี 2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต (2.1) วิชาชีพครู (2.1.1) วิชาบังคับกำหนดให้เรียน (2.1.2) วิชาเลือก (2.1.3) วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (2.2) วิชาเอกไม่น้อยกว่า 82 หน่วยกิต (2.2.1) วิชาเอกพลศึกษา (2.2.2) วิชาการสอนวิชาเอก (2.3) วิชาเลือกวิชาเอก 3. หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ”

ชช1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

“มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต ตามข้อกำหนดของสกอ. โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต 2. หมวดวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต 3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต”

ชช2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

“เป็นไปตามข้อบังคับของ สกอ. มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา มีดังนี้ 1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (1.1) กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต (1.2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (1.3) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (1.4) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต 2. หมวดวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต (2.1) วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 52 หน่วยกิต (2.1.1) วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต (2.1.2) วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต (2.1.3) วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกำหนดให้เรียน 16 หน่วยกิต (2.2) วิชาเอกไม่น้อยกว่า 82 หน่วยกิต (2.2.1) วิชาเอกพลศึกษากำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต (2.2.2) วิชาการสอนวิชาเอกกำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต (2.3) วิชาเลือกวิชาเอกไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต 3 หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต”

ชช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 20 กุมภาพันธ์ 2557

จากข้อมูลดังกล่าวและผลสรุปข้างต้น สามารถนำเสนอเป็นกงล้ออนาคตด้านโครงสร้างของหลักสูตร และสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

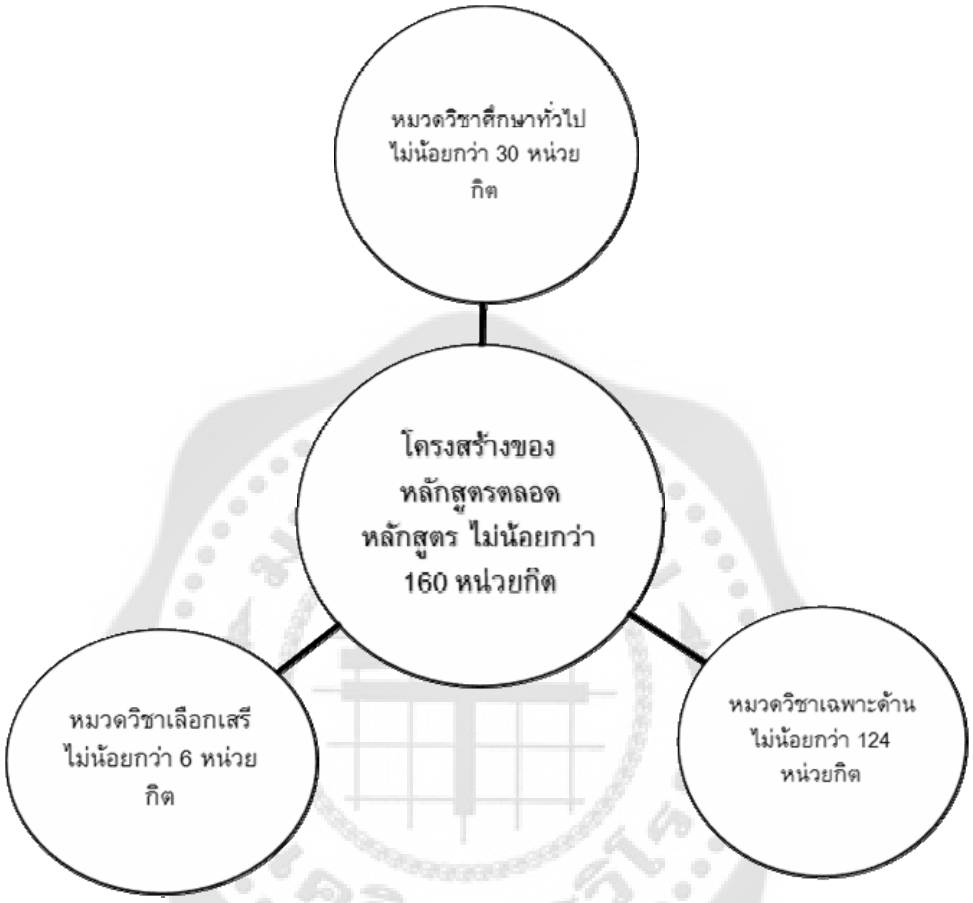

ภาพประกอบ 5 กงล้ออนาคตด้านโครงสร้างของหลักสูตร

ตาราง 3 โครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	**ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต**
1.1 กลุ่มวิชาภาษา	ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	**ไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต**
2.1 วิชาชีพครู	**ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต**
2.1.1 วิชาบังคับ	กำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต
2.1.2 วิชาเลือก	ไม่น้อยกว่า 0 หน่วยกิต
2.1.3 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	กำหนดให้เรียน 12 หน่วยกิต
2.2 วิชาเอก	**ไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต**
2.2.1 วิชาเอกพลศึกษา	กำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต
2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอก	กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต
2.2.3 วิชาเลือกวิชาเอก	ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
รวม	**ไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต**

1.4 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร

ในด้านเนื้อหาของหลักสูตร นั้น พบว่า การกำหนดเนื้อหาของหลักสูตร ควรจะเป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร โดยเน้นการผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษา ที่เป็นไปตามความต้องการของสังคม และจะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในอนาคต ซึ่งมีรายละเอียดในส่วนย่อยของเนื้อหา ดังตาราง

ตาราง 4 สรุปเนื้อหาของหลักสูตรในแต่ละส่วนของโครงสร้างของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

หมวดวิชาในหลักสูตร/รายวิชา (หน่วยกิตที่ควรมีในหลักสูตร)
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
1.1.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต
การใช้ภาษาไทย 2(1-2-3) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)
-การพัฒนาทักษะการฟัง-การพูดภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)
1.1.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้
-ทักษะการใช้ภาษาไทย 2(1-2-3) -ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)
-การอ่านเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3) -วาทการ 2(1-2-3)
-ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2(1-2-3) -ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)
-ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3) -การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)
-ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3) -ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)
-ภาษาตากาล็อกเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3) -ภาษาบาฮาซาเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)
-ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3) -ภาษาลาวเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)
-ภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3) -ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)
-ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3) -การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)
-การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ 2(1-2-3) -ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงาน 2(1-2-3)
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
1.2.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้
-คุณธรรม จริยธรรม สำหรับบัณฑิตอุดมคติไทย 3(3-0-6)
1.2.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้
-จิตวิทยาในการดำเนินชีวิตและการปรับตัว 3(3-0-6) -ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม3(3-0-6)
-ทักษะการเรียนรู้และการแก้ปัญหา 3(3-0-6) -มนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต 3(3-0-6)
-ความงดงามแห่งชีวิต 3(3-0-6) -การเสริมสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาตน 3(3-0-6)
-การจัดการดำเนินชีวิต 3(3-0-6) -ชีวิตกับสุนทรียะ 3(3-0-6)
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
1.3.1 วิชา บังคับ กำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้
สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า 3(3-0-6)

ตาราง 4 (ต่อ)

หมวดวิชาในหลักสูตร/รายวิชา (หน่วยกิตที่ควรมีในหลักสูตร)

1.3.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

-การเมืองการปกครองของไทย 3(3-0-6)
-การศึกษากับสังคม 3(3-0-6)
-วิถีโลกกับการดำรงชีวิต 3(3-0-6)
-ศิลปะวิทยาการเพื่อการพัฒนามนุษย์ 3(3-0-6)
-อาเซียนศึกษา 3(3-0-6)
-เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6)
-วิถีไทยกับการดำรงชีวิต 3(3-0-6)
-กฎหมายในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6)
-มนุษย์กับการเรียนรู้ 3(3-0-6)
-ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย 3(3-0-6)

1.4 รายวิชากลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต

1.4.1 วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

-เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ 2(1-2-3)
-คณิตศาสตร์และสถิติในชีวิต ประจำวัน 2(1-2-3)
-วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน2(1-2-3)

1.4.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

-คอมพิวเตอร์ทั่วไป 2(1-2-3)
-ทักษะการคิดและสร้างสรรค์ 2(1-2-3)
-วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต 2(1-2-3)
-มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 2(2-0-4)
-การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในชีวิตประจำวัน 2(1-2-3)
-คณิตศาสตร์กับการตัดสินใจ 2(1-2-3)
-กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน 2(1-2-3)

2. หมวดวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต

2.1 วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต

2.1.1 วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

-พื้นฐานการศึกษา
-พื้นฐานวิชาชีพครู
-จิตวิทยาแนะแนว
-การพัฒนาหลักสูตร
-การวิจัยในชั้นเรียน
-การวัดและประเมินผลการศึกษา
-การประเมินผลโครงการการสัมมนาทางการศึกษา
-ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครู
-จิตวิทยาสำหรับครู
-การจัดการเรียนรู้
-การวิจัยทางการศึกษา
-นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา
-การบริหารการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา
-เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู

2.1.2 วิชาเลือก ไม่จัดรายวิชาให้เลือกเรียน

ตาราง 4 (ต่อ)

หมวดวิชาในหลักสูตร/รายวิชา(หน่วยกิตที่ควรมีในหลักสูตร)

2.1.3 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดให้เรียน 12 หน่วยกิต

-การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน 1 -การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน 2
-ปฏิบัติการสอน 1 -ปฏิบัติการสอน 2

2.2 วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต

2.2.1 วิชาเอกพลศึกษา กำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต

2.2.1.1 วิชาบังคับทฤษฎี กำหนดให้เรียน 28 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้

-ประวัติและหลักการพลศึกษา (ปรัชญาพลศึกษา) -พื้นฐานวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการ
-การบริหารพลศึกษาในโรงเรียน -ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 1
-ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 2 -การเคลื่อนไหวเบื้องต้น
-การจัดการแข่งขันกีฬา -การประเมินผลทางพลศึกษา
-วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวทางพลศึกษา -การเรียนรู้ทักษะกลไกทางพลศึกษา
-ลูกเสือและยุวกาชาด -สรีรวิทยาการกีฬาและการออกกำลังกาย
-กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 1 -กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 2
-การป้องกันและการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บทางกีฬา

2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ กำหนดให้เรียน 40 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาดังนี้

(1) กลุ่มวิชากีฬา 1 เลือก 20 หน่วยกิต (10 วิชา) จากรายวิชาต่อไปนี้

-กรีฑา 1 -กีฬายิมนาสติก 1
-กีฬาแบดมินตัน 1 -กีฬาบาสเกตบอล 1
-กีฬาว่ายน้ำ 1 -กีฬาวอลเลย์บอล 1
-กีฬาเทเบิลเทนนิส 1 -กีฬาฟุตซอล 1
-กีฬาฟุตบอล 1 -กีฬาเซปักตะกร้อ 1
-กีฬาแฮนด์บอล1กีฬามวยไทย 1 -กระบี่กระบอง 1
-กีฬาลีลาศ 1กิจกรรมเข้าจังหวะ

(2) กลุ่มวิชากีฬา 2 เลือก 14 หน่วยกิต (7 วิชา) จากรายวิชาดังนี้
(ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มวิชากีฬา 1 มาก่อน)

-กรีฑา 2 -กีฬาแบดมินตัน 2 -กีฬาว่ายน้ำ 2 -กีฬายิมนาสติก 2
-กีฬาบาสเกตบอล 2 -กีฬาเทเบิลเทนนิส 2 -กีฬาฟุตบอล 2 -กีฬาวอลเลย์บอล 2
-กีฬาฟุตซอล 2 -กีฬาแฮนด์บอล 2 -กีฬามวยไทย 2 -กีฬาเซปัคตะกร้อ 2
-กีฬากระบี่กระบอง 2 -กีฬาลีลาศ 2

ตาราง 4 (ต่อ)

หมวดวิชาในหลักสูตร/รายวิชา (หน่วยกิตที่ควรมีในหลักสูตร)	
(3) กลุ่มวิชากีพา 3 เลือก 6 หน่วยกิต (3 วิชา) จากรายวิชาดังนี้	
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกรีฑา	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาแบดมินตัน
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายิมนาสติก	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาว่ายน้ำ
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาเทเบิลเทนนิส	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาบาสเกตบอล
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาวอลเลย์บอล	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาฟุตบอล
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาฟุตซอล	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาแฮนด์บอล
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาเซปักตะกร้อ	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาลีลาศ
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพามวยไทย	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกระบี่กระบอง
2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอก กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้	
วิธีสอนพลศึกษา 1	วิธีสอนพลศึกษา 2
2.2.3 วิชาเลือกวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	
2.2.3.1 วิชาเลือกทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้	
-การช่วยชีวิตและความปลอดภัยทางน้ำ	-สมรรถภาพทางกายเพื่อคุณภาพชีวิต
-กิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาวะและสมรรถภาพทางกาย	-โอลิมปิกศึกษา
-พลศึกษาพิเศษ	-นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางพลศึกษา
-สังคมวิทยาและจิตวิทยาการกีพาสำหรับครูพลศึกษา	-ค่ายพักแรม
-การใช้เวลาว่างและนันทนาการเบื้องต้น	
2.2.3.2 วิชาเลือกปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับวิชาบังคับ	
จากกลุ่มวิชากีพา 1 หรือกลุ่มวิชากีพา 2 หรือกลุ่มวิชากีพา 3 ดังนี้	
(1) กลุ่มวิชากีพา 1	
-กรีฑา 1 -กีพาแบดมินตัน 1	-กีพามวยไทย 1 - กีพาแอโรบิกดานซ์ 1
-กีพาลีลาศ 1 -กีพาจักรยาน 1	-กีพากอล์ฟ 1 -กีพาดาบสากล 1
-กีพาเทควันโด 1 -กีพาเทนนิส 1	-กีพาเทเบิลเทนนิส 1 - กีพาปั่นจักรยานสีลัต 1
-กีพาเปตอง1 -กีพามวยปล้ำ 1	-กีพามวยสากล 1 -กีพายกน้ำหนัก 1
กีพายิงธนู 1 กีพายิงปืน 1	กีพายิมนาสติก 1 กีพายิมนาสติกลีลา
กีพายูโด 1 กีพาเรือพาย	กีพาวินด์เซิร์ฟ กีพาสควอช 1

ตาราง 4 (ต่อ)

หมวดวิชาในหลักสูตร/รายวิชา (หน่วยกิตที่ควรมีในหลักสูตร)			
กีฬาสนุกเกอร์และบิลเลียด	หมากล้อม (โกะ)	กีฬาวู๊ดบอล 1	กีฬาขี่ม้า
กีฬาวูซูประลองยุทธ 1	คาราเต้-โด	กีฬาซอฟท์เทนนิส	กีฬาคูราช 1
กีฬาบาสเกตบอล 1	กีฬาฟุตบอล 1	กีฬาวอลเลย์บอล 1	กีฬาแฮนด์บอล 1
กีฬากาบัดดี้	กีฬาซอฟท์บอล	กีฬาเบสบอล	ไต่หน้าผา
กระบี่กระบอง 1	ดำน้ำ	ไอกิโด	ไตรกีฬา
กิจกรรมเข้าจังหวะ	ลีลาศเพื่อสุขภาพ	หมากรุกไทย	เกมและเกมนำ
ศิลปะการป้องกันตัว	โบว์ลิ่ง	ลอนโบว์	หมากรุกสากล
กายบริหารประกอบดนตรี	การละเล่นพื้นเมืองไทย	การละเล่นพื้นเมืองอาเซียน	
(2) กลุ่มวิชากีฬา 2 (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มวิชากีฬา 1 มาก่อน)			
-กรีฑา 2	กีฬากอล์ฟ 2	-กีฬาลีลาศ 2	-กีฬาจักรยาน 2
-กีฬาดาบสากล 2	กีฬาเทควันโด 2	-กีฬาเทนนิส 2	-กีฬาดาบสากล 2
-กีฬาเทควันโด 2	กีฬาเทนนิส 2	-กีฬาเทเบิลเทนนิส 2	-กีฬาแบดมินตัน 2
-กีฬาปันจักสีลัต 2	กีฬามวยไทย 2	-กีฬามวยปล้ำ 2	-กีฬามวยสากล 2
-กีฬายกน้ำหนัก 2	กีฬายิงธนู 2	-กีฬายิงปืน 2	-กีฬายิมนาสติก 2
-กีฬายูโด 2	กีฬาว่ายน้ำ 2	-กีฬาสควอช 2	-กีฬาแอโรบิกดานซ์ 2
-กีฬาวู๊ดบอล 2	กีฬายูโด 2	-กีฬาว่ายน้ำ 2	-กีฬาสควอช 2
-กีฬาแอโรบิกดานซ์ 2	กีฬาวู๊ดบอล 2	-กีฬาวูซูประลองยุทธ 2	-กีฬาคูราช 2
-กีฬาบาสเกตบอล 2	กีฬาโปโลน้ำ 2	-กีฬาฟุตซอล 2	-กีฬาฟุตบอล 2
-กีฬารักบี้ฟุตบอล 2	กีฬาวอลเลย์บอล 2	-กีฬาฮอกกี้ 2	-กีฬาแฮนด์บอล 2
-กีฬาเซปักตะกร้อ 2	กระบี่กระบอง 2		
(3) กลุ่มวิชากีฬา 3 (ต้องสอบผ่านรายกลุ่มวิชากีฬา 2 มาก่อน)			
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกรีฑา		-กลวิธีการฝึกและการจัดการกอล์ฟ	
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาลีลาศ		-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาจักรยาน	
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาดาบสากล		-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเทควันโด	
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาดาบเทเบิ้ลเทนนิส		-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแบดมินตัน	
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาปันจักสีลัต		-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยไทย	
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยปล้ำ		-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยสากล	
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายกน้ำหนัก		-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายิงธนู	

ตาราง 4 (ต่อ)

หมวดวิชาในหลักสูตร/รายวิชา(หน่วยกิตที่ควรมีในหลักสูตร)	
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายิงปืน	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายิมนาสติก
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายูโด	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาว่ายน้ำ
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาสควอช	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแอโรบิคดานซ์
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวู๊ดบอล	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวูซูประลองยุทธ
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาคูราช	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาบาสเกตบอล
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาโปโลน้ำ	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตซอล
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตบอล	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวอลเลย์บอล
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฮ้อกกี้	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแฮนด์บอล
-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเซปักตะกร้อ	-กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬากระบี่กระบอง
หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต จากรายวิชาที่เปิดสอนในสถาบันการพลศึกษา	
รวมไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต	

1.5 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

ในส่วนของกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้สะท้อนข้อมูลใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยสรุปคือ ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางสู่การเตรียมการสอน จัดทำประมวลการสอนและแผนการสอน โดยกิจกรรมควรมีหลากหลายรูปแบบ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดทั้งในและนอกสถานที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น และมีการนำสื่อการสอนมาประกอบกิจกรรมเพื่อสร้างความน่าสนใจและช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนหรือกิจกรรมนั้นๆ สื่อที่ใช้จึงควรเป็นสื่อที่ทันสมัย ประยุกต์ใช้กับกิจกรรม การเรียนการสอนเป็นอย่างดี หลังจากที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จสิ้นควรนำผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นๆ มาคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเมื่อพบปัญหาหรือจุดที่ต้องการปรับปรุงพัฒนาควรนำข้อมูลมาดำเนินการวิจัยเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่มุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพ ทำให้นักศึกษามีความรู้ทักษะทางวิชาชีพเป็นอย่างดี ดังสะท้อนจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

“ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนควรมีประมวลการสอน ครบทุกวิชา ครูผู้สอนควรใช้สื่อประกอบการสอนโดย ครูจะต้องเตรียมการสอนทุกครั้งทำประมวลการสอน และทำแผน การสอนก่อนล่วงหน้า สอนไปตามแผน ใช้สื่อการสอนตามที่กำหนดในแผน และเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน และครูควรมีรูปแบบการสอนและเทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติมาก ฝึกให้คิด วางแผนออกแบบกิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวผู้เรียนเอง จะได้ไม่เบื่อหน่ายการเรียน จัดหาสื่อ การสอนที่หลากหลาย เข้ากับบรรยากาศการเรียน น่าสนใจ”

ชช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 20 กุมภาพันธ์ 2557

“กิจกรรมการเรียนการสอนควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม หรือให้นักศึกษามีคุณลักษณะที่มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ครอบครัว โรงเรียน มีวินัย มีน้ำใจนักกีฬา มีความมรับผิดชอในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีระเบียบวินัยในการทำงาน มีลักษณะการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีความรู้ที่ถูกต้องทางพลศึกษา มีความสามารถสอนพลศึกษา เล่นกีฬา ตัดสินกีฬา และจัดการแข่งขันกีฬาได้”

ชช5 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 18 กุมภาพันธ์ 2557

“กิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะต้องเตรียมการสอนทุกครั้ง ทำประมวลการสอน และแผนการสอนก่อนล่วงหน้า สอนไปตามแผน ใช้สื่อการสอนตามที่กำหนดในแผน และเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน เวลาสอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามหรือถามคำถาม หลังจากการสอนดำเนินไประยะหนึ่งจะต้องมีการทดสอบประเมินความรู้ว่าเด็กรู้ตามที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ ผลเป็นประการใด ผู้สอนจะต้องหาวิธีการปรับปรุงแก้ไข พัฒนาให้ดีขึ้น นอกจากการสอนแล้วครูยังต้องทำวิจัยเพื่อพัฒนาการการเรียนการสอนด้วย”

ผส1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2557

“ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนที่สอนหลายวิชาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติจะต้องมีการเตรียมความพร้อมในการสอนมากกว่าปกติเบื้องต้น ทำประมวลการสอนจนครบ จัดทำ มคอ.3 ทุกรายวิชา ในการสอนวิชาทฤษฎีซึ่งส่วนใหญ่เป็นการบรรยายโดยใช้ power point ควรจะต้องมีการเพิ่มการทำใบงานหรือแบบฝึกหัด ตรวจเช็คเป็นรายคน เพื่อประเมินความเข้าใจ ความรู้ ถ้าทำไม่ได้จะได้แก้ไขทันที จากนั้นจะต้องมอบหมายงานให้ทำ และนัดหมายผู้เรียนล่วงหน้า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ครั้งควรจะใช้สื่อการสอนสอนให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนอย่างถ่องแท้ ถ้ามีปัญหาก็ควรดำเนินการทำวิจัยเพื่อหาทางพัฒนาทันที ”

ผส2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 28 มิถุนายน 2557

"กิจกรรมการเรียนการสอน จะต้องสามารถจัดการเรียนรู้ทางพลศึกษาที่มีรูปแบบหลาก หลายและสร้างสรรค์ โดยครูอาจจะสามารถเลือกใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนตามความสามารถ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถรับความรู้เพิ่มเติมได้ตลอดเวลา ครูผู้สอน ควรบูรณาการการเรียนรู้ตลอดเวลาและควรมีการประเมินการเรียนการสอนทั้งผู้สอนเองและให้ผู้เรียนประเมินการสอนของผู้สอนด้วย แล้วควรนำเอาผลการประเมินนั้นไปปรับปรุงพัฒนาระบบการจัด การเรียนการสอนต่อไป"

ผส6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 กรกฎาคม 2557

จากข้อมูลดังกล่าวและผลสรุปข้างต้น สามารถนำเสนอเป็นกงล้ออนาคตด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ได้ดังนี้

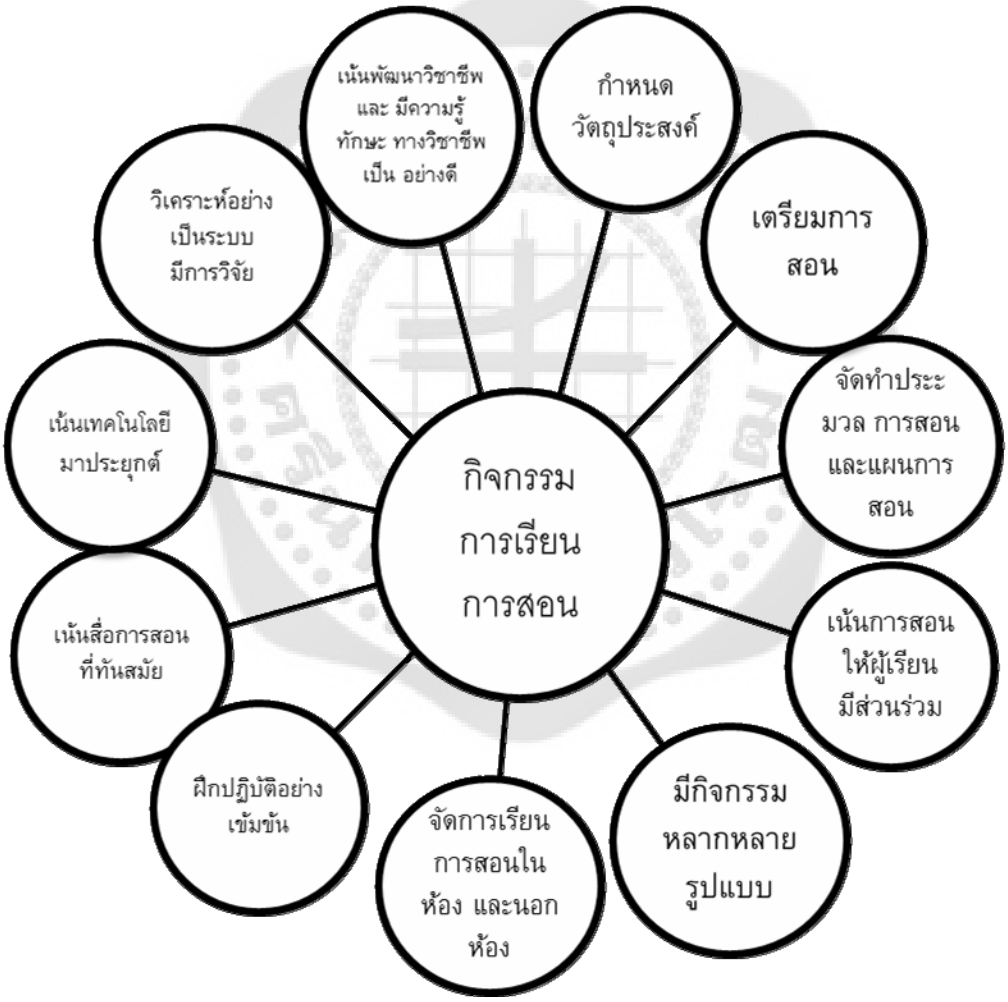

ภาพประกอบ 6 กงล้ออนาคตด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

1.6 ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

ในส่วนของการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้สะท้อนออกมาสรุปได้ 2 ส่วนคือ การจัดประสบการณ์เชิงทฤษฎี และการจัดประสบการณ์เชิงปฏิบัติ ในเชิงทฤษฎีจะเห็นว่าควรมีการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถภาพด้านความรู้ สมรรถภาพด้านเทคนิควิธี และสมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีข้อความรู้เทคนิควิธีในการถ่ายทอดความรู้ในศตวรรษที่ 21 ส่วนการจัดประสบการณ์เชิงปฏิบัติ เป็นการจัดประสบการณ์จำลองในการสอนนักศึกษาให้ได้เรียนรู้ก่อนฝึกประสบการณ์จริง เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและฝึกปฏิบัติวิธีสอน เน้นสอนให้กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ จากนั้นออกฝึกประสบการณ์บางเวลา ออกสังเกตการณ์สอนและออกฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนเสมือนเป็นครูในหน่วยงาน เน้นการฝึกภาคปฏิบัติในโรงเรียนซึ่งเป็นการมุ่งผลิตครู พลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ดังสะท้อนจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

> “จัดประสบการณ์ให้มีความรู้ในเชิงทฤษฎีทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเป็นครู สอนข้อความรู้ในวิชาชีพครู ที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู จัดประสบการณ์ให้มี ความรอบรู้อื่นๆ ที่จะนำมาใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข การจัดประสบการณ์วิชาชีพ ควรจัดให้มีการประสานงานระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของบุคลากรในโรงเรียนให้ใช้ควบคู่กัน การจัดประสบการณ์ให้มีการเน้นการฝึกงานภาคปฏิบัติในโรงเรียน ให้มีการเน้นการฝึกภาคปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา ฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูเป็นระยะๆ และควรทำต่อเนื่องตลอดหลักสูตร”
>
> ชช1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

> “การจัดประสบการการณ์ให้นักศึกษา ได้รับข้อความรู้ในการเตรียมตัวที่จะออกไปเป็นครูควรมีการฝึกให้ปฏิบัติและรู้บทบาทหน้าที่ครูภายในสถาบันและนอกสถาบัน การจัดให้นักศึกษาไปสัมผัสกับบทบาทของครูในสถานศึกษาต่างๆ ออกฝึกประสบการณ์บางเวลา ออกสังเกตการสอน และออกฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนเสมือนเป็นครูในหน่วยงานนั้นๆ”
>
> ชช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 20 กุมภาพันธ์ 2557

> “การจัดประสบการณ์วิชาชีพควรจัดให้มีคุณลักษณะของครูที่ดีและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูจัดให้ได้เรียนรู้งานในหน้าที่ของครูตามหลักสูตรในระดับที่สอนได้อย่างชัดเจนและกว้างขวางจากการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์จริงให้ได้มากที่สุดมีความรับผิดชอบต่องานมีทัศนคติที่ดี สามารถแก้ปัญหาและพัฒนางานของตนให้ดียิ่งขึ้นได้”
>
> ชช4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2557

“จัดประสบการณ์ให้นักศึกษาเป็นผู้มีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นและผู้ร่วมงานพัฒนาตนเองให้มีลักษณะที่เหมาะสม เช่น การ มีความรัก ความศรัทธาและความภาคภูมิใจในอาชีพครู มีค่านิยมที่พึงประสงค์ ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรม จริยธรรมและมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู มีความตระหนักในคุณค่าของการดำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมของชาติมีจิตสำนึกในการพัฒนาสังคมและมีจิตใจเป็นประชาธิปไตย”

ชช6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 21 มีนาคม 2557

“หลังจากการจัดประสบการณ์ทางการเรียนตามหลักสูตรแล้ว ควรจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้นักศึกษาเป็นบางครั้งบางคราวหรือบางเวลา ควรจัดให้มีอาจารย์กำกับดูแลนักศึกษาเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพอย่างใกล้ชิดนอกเหนือจากอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาเตรียมฝึกประสบการณ์ มีการฝึกงานภาคปฏิบัติโดยอาจารย์ประจำวิชาจะจัดให้สอดคล้องกับทฤษฎีของวิชาชีพครูเป็นเรื่องๆ ไป อาจฝึกในสถาบัน ให้มีพัฒนาการที่ดีกว่าเดิม หลังจากนั้นจึงออกนอกสถาบันและมีการเน้นการฝึกงานภาคปฏิบัติในโรงเรียน มีวิธีการถ่ายทอดความรู้ในศตวรรษที่ 21”

ผส2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 28 มิถุนายน 2557

“จัดประสบการณ์ให้เด็กมีสิ่งต่อไปนี้ สมรรถภาพด้านความรู้สมรรถภาพด้านเทคนิควิธีและสมรรถภาพด้านคุณลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ในด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ควรมีกระบวนการประสานความรู้ทางด้านทฤษฎีกับความรู้ทางด้านการปฏิบัติ จากนั้นให้ฝึกปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง อย่างเป็นขั้นตอนและต่อเนื่อง”

ผส4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 17 พฤษภาคม 2557

“จัดประสบการณ์ให้มีการเน้นการฝึกงานภาคปฏิบัติในโรงเรียน และมีการเน้นการฝึกงานภาคปฏิบัติในโรงเรียน เป็นความสามารถของนักศึกษาครูในการพัฒนาตนเองให้มีเทคนิคและทักษะในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูด้านต่างๆ ดังนี้ งานสอน งานธุรการ งานแนะแนว งานกิจการนักเรียน นักศึกษางานพัฒนาตน งานพัฒนาโรงเรียนและชุมชน”

ผส6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 กรกฎาคม 2557

“สอนให้รู้ถึงบทบาทหน้าที่ของครู จัดประสบการณ์ด้านการใช้เทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรมทางการสอนให้นักศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและฝึกปฏิบัติวิธีสอน สอนให้กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ”

นศ2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2558

“จัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้ทดลองสอนและได้ไปเรียนรู้ชีวิตครูในโรงเรียน สอนให้รู้ว่าการเป็นครูที่ดีทำอย่างไรบ้างสอนให้รู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู”

นศ3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 2 กรกฎาคม 2558

"ประสบการณ์วิชาชีพนอกจากการเรียนวิชาต่างๆตามตารางเรียนแล้ว ควรฝึกให้นักศึกษาได้ออกไปดูโรงเรียนต่างๆที่ครูในโรงเรียนได้ทำงานจริงๆ นักเรียนในแต่ละโรงเรียนทำอะไรในโรงเรียน นักศึกษาได้สัมผัสกับสภาพจริง"

นศ5 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 7 กันยายน 2558

"จัดประสบการณ์ให้มีความรู้ในเชิงทฤษฎีทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเป็นครู สอนความรู้ในวิชาชีพครู ที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู จัดประสบการณ์ให้มีความรอบรู้อื่นๆ และมีบุคลิกภาพดี มีน้ำใจช่วยงาน มีวินัยในการทำงานตามเงื่อนไขของโรงเรียน ทำงานและอยู่ร่วมกับคนอื่นได้"

ผช2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 12 มีนาคม 2558

จากข้อมูลดังกล่าวและผลสรุปข้างต้น สามารถนำเสนอเป็นกงล้ออนาคตด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ได้ดังนี้

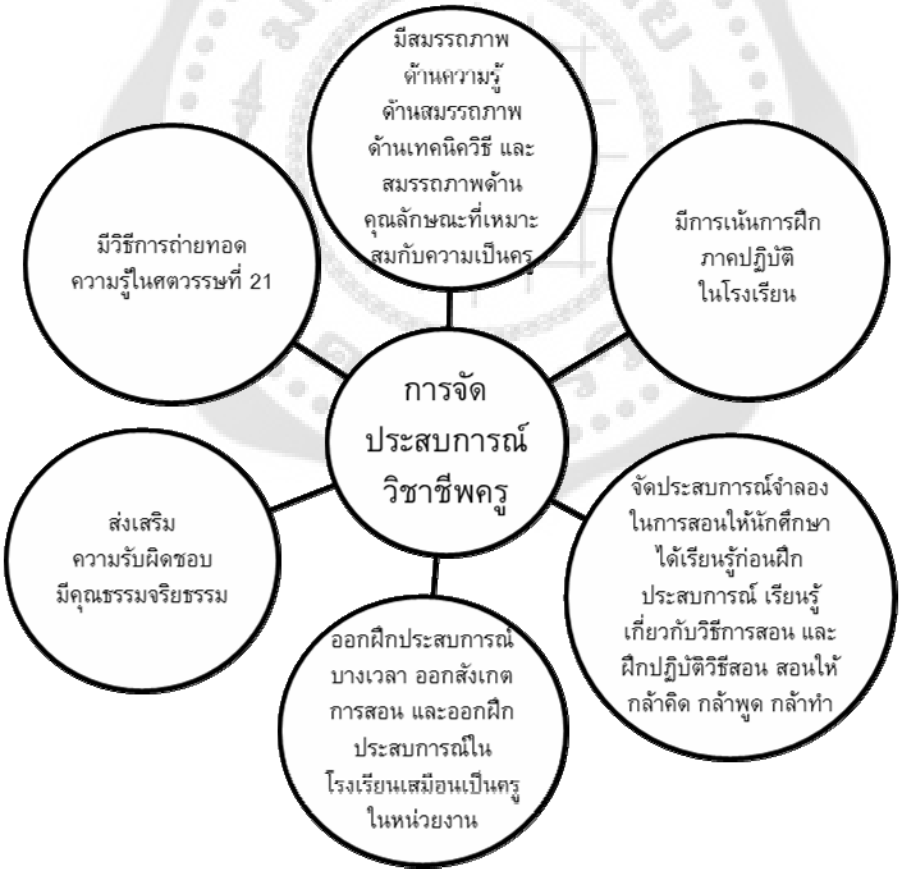

ภาพประกอบ 7 กงล้ออนาคตด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

1.7 ด้านสื่อการเรียนการสอน

ในส่วนของสื่อการเรียนการสอน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้สะท้อนถึงสื่อการเรียนการสอนโดยสรุปแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) แหล่งสื่อที่ควรมี คือ สนามกีฬาและโรงยิมเนเซียมที่เพียงพอต่อการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการการเรียนรู้ทางวิชาชีพพลศึกษา ห้องเรียนที่พอเพียงและถูกต้องตามข้อกำหนด ห้องสมุดของคณะที่เพียงพอ 2) คุณลักษณะของสื่อควรที่จะเป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน สื่อการสอนควรมีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลา และการลงทุน สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป สื่อการเรียนการสอนควรเป็นสื่อที่มีคุณภาพมีเทคนิคการผลิตและการใช้งานที่ดี มีความชัดเจน และเป็นจริง สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน มีอุปกรณ์กีฬาและสื่อการสอนด้านกีฬาอย่างเพียงพอ และ 3) การวิเคราะห์สื่อ การเตรียมสื่อ ผู้สอนควร มีการเตรียมพร้อมในการใช้สื่อการสอน เช่น การเตรียมบทบรรยายประกอบสื่อ การจัดลำดับการใช้สื่อ เลือกสื่อที่สอดคล้องเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อ การเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดี เป็นลำดับขั้นตอน ผู้ใช้สื่อควรทดสอบการใช้สื่อก่อนใช้งานจริง เช่น การตรวจสอบแหล่งจ่ายกระแสไฟฟ้า การตรวจ สอบการเสียบปลั๊กหรือสายไฟต่างๆ ดังสะท้อนจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

> “ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรจะต้องมีความพร้อมของสิ่งเหล่านี้- มีห้องเรียนพอเพียงและถูกต้องตามข้อกำหนด มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีระบบสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ มีห้อง ปฏิบัติการการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีโรงฝึกกีฬาที่เหมาะสมเพียงพอ มีสนามกีฬาเพียงพอต่อ การเรียนการสอน มีห้องสมุดของคณะเพียงพอ มีเอกสาร ตำราเรียน วารสารทางวิชาการ มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ มีวัสดุสำนักงาน เพียงพอ มีห้องเก็บสื่อการสอนและสื่อการสอนที่พร้อมใช้งาน มีโครงการส่งเสริมการผลิตสื่อการสอน”
>
> ชช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 20 กุมภาพันธ์ 2557

> “การใช้สื่อการเรียนการสอนเป็นการย้ำเนื้อหาบทเรียนให้ผู้เรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้องและตรงตาวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การใช้สื่อจึงควรครอบคลุมเนื้อหาสำคัญทั้งหมด เช่น แผนภูมิ แผ่นโปร่งใส เป็นต้น ผู้เรียน เป็นการทดสอบว่าผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนไปถูกต้องมากน้อยเพียงใด และบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ สื่อในขั้นการประเมินนี้มักจะเป็นคำถามจากเนื้อหาบทเรียนโดยอาจมีภาพประกอบด้วยก็ได้”
>
> ชช6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 21 มีนาคม 2557

> “การจัดสื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนต้องมีการวางแผนพิจารณาว่าจะเลือกใช้สื่อใด ใช้สื่อการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนควรมีการเตรียมพร้อมในการใช้สื่อการสอน เช่น การเตรียมบทบรรยายประกอบสื่อ การจัดลำดับการใช้สื่อลักษณะการใช้สื่อการสอนเพื่อให้ผู้เรียนทราบบทบาทของตน และเตรียมตัวที่จะมีส่วนร่วมกับกิจกรรม หรือตอบสนองต่อสื่อ”
>
> ผส1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2557

“การเตรียมความพร้อมของสื่อและอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่ใช้ร่วมกัน สื่อการสอนบาง อย่างต้องใช้ร่วมกับอุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นด้วย ดังนั้น ผู้ใช้สื่อควรทดสอบการใช้สื่อ ก่อนใช้งานจริง เช่น การตรวจสอบแหล่งจ่ายกระแสไฟฟ้า การตรวจสอบการเสียบปลั๊กหรือสายไฟต่างๆ เป็นต้น”

ผส2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 28 มิถุนายน 2557

“การสอน ควรมีการใช้สื่อการสอนเพื่อสรุปเนื้อหาที่สำคัญของบทเรียน เพื่อช่วยผู้เรียนในการ สรุปสาระที่ควรจำ สื่อการเรียนการสอนควรเป็นสื่อที่มีคุณภาพมีเทคนิคการผลิตและการใช้งานที่ดี มีความชัดเจน และเป็นจริง สื่อการสอนควรมีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลา และการลงทุน- การสอน ควรมีการใช้สื่อการสอนเพื่อสรุปเนื้อหาที่สำคัญของบทเรียน เพื่อช่วยผู้เรียนในการ สรุปสาระที่ควร”

ผส5 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 สิงหาคม 2557

“สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน เลือกสื่อที่สอดคล้องเนื้อหาถูกต้องทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดี เป็นลำดับขั้นตอน เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป”

ผส6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 กรกฎาคม 2557

“ด้านสื่อการเรียนการสอนควรจัดให้เหมาะสมกับรายวิชาที่สอน และเพียงพอมีห้องเรียนพอเพียง มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีระบบสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ มีห้องปฏิบัติการการเรียนรู้ทางวิชาชีพ”

นศ1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2558

“มีโรงฝึกกีฬาที่เหมาะสมเพียงพอ มีสนามกีฬาเพียงพอต่อการเรียนการสอน มีห้องสมุดของคณะเพียงพอ มีเอกสาร ตำราเรียน วารสารทางวิชาการมีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์”

นศ2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2558

“มีห้องเรียนพอเพียงและถูกต้องตามข้อกำหนด มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีห้องสมุด มีห้องปฏิบัติการการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีโรงฝึกกีฬาที่เหมาะสมเพียงพอ มีสนามกีฬาเพียงพอต่อการเรียนการสอน มีห้องสมุดของคณะเพียงพอ”

นศ3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 2 กรกฎาคม 2558

จากข้อมูลดังกล่าวและผลสรุปข้างต้น สามารถนำเสนอเป็นกงล้ออนาคตด้านสื่อการเรียนการสอน ได้ดังนี้

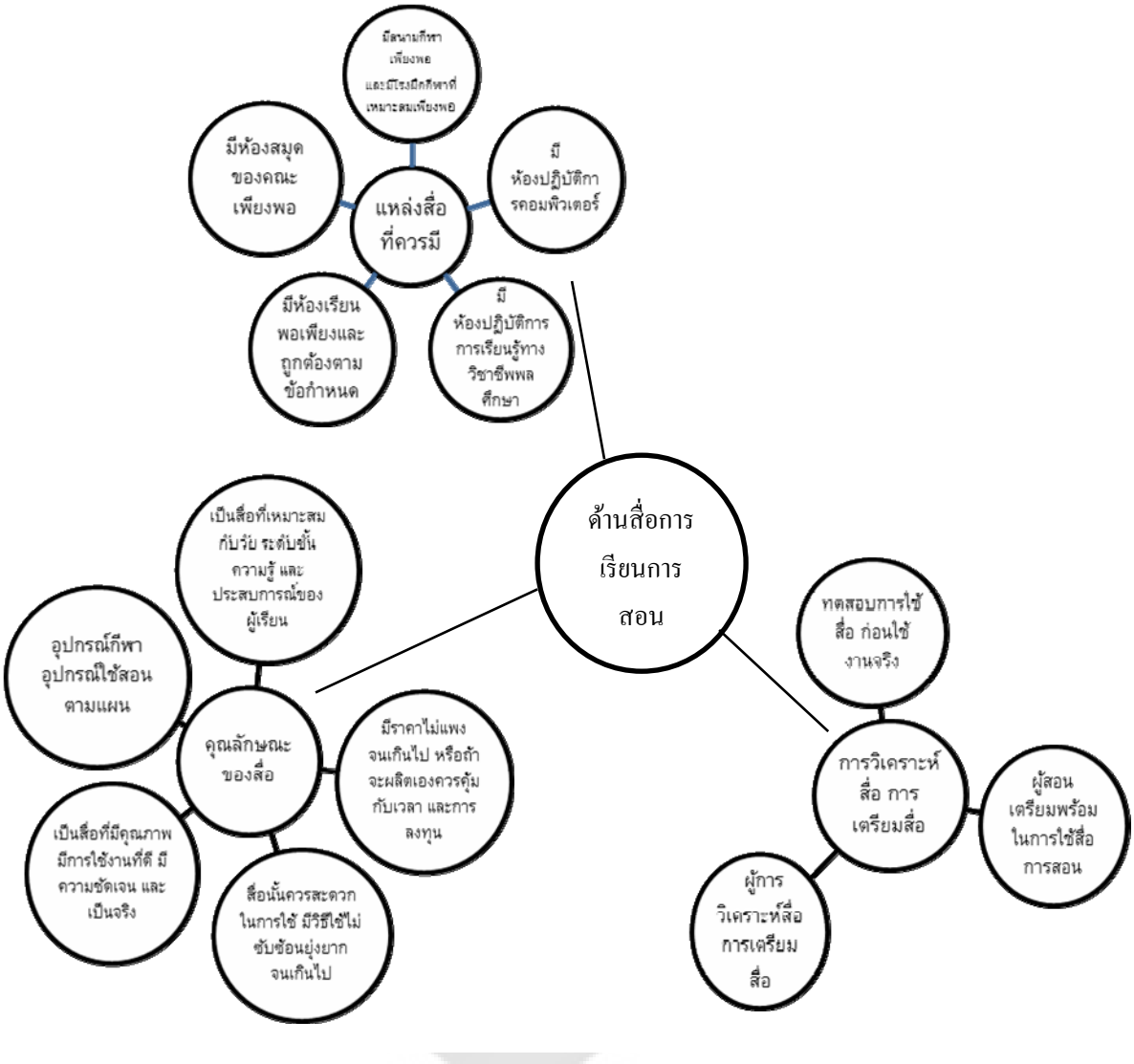

ภาพประกอบ 8 กงล้ออนาคตด้านสื่อการเรียนการสอน

1.8 ด้านการวัดและประเมินผล

ในส่วนของการวัดและประเมินผล ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้สะท้อนถึงการวัดและประเมินผลโดยสรุปคือ ควรมีระเบียบแบบแผนเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะที่วัดได้ มีการประเมินผลการเรียนครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เข้าใจในสิ่งที่จะวัดชัดเจน ทำให้ความหมายหรือคำจำกัดความของสิ่งที่จะวัดนั้นตรงตามต้องการ ควรวัดให้ตรงกับเรื่องที่สอนและควรมีการรายงานผล มีการใช้เครื่องมือถูกต้อง เครื่องมือที่ใช้วัดครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะนั้นๆ และควรประเมินตามสภาพจริง ด้านกระบวนการเก็บข้อมูลของนักเรียนควรทำด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีผลการวัดที่น่าเชื่อถือและสอดคล้องกับความต้องการ มีการประเมินผลการเรียนตามกรอบมาตรฐาน

คุณวุฒิ และใช้การประเมินเป็นกลไกในการติดตามพัฒนา ช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนให้บรรลุเป้าหมายการเรียน ดังสะท้อนจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

"การวัดและประเมินผล มีหลากหลายวิธีการและเครื่องมือประเมินก็เช่นกัน การประเมิน แบบเลือกคำตอบ Selected responses เหมาะในการประเมินความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง แนวคิดพื้นฐาน ทักษะที่ไม่ซับซ้อน ตรวจให้คะแนนรวดเร็ว ไม่เหมาะในการประเมินทักษะการคิดระดับสูง การประเมินสภาพจริง และการประเมินแบบสร้างคำตอบConstructed responds ประเภทเครื่องมือ เรียงความ งานเขียนสะท้อนการเรียนรู้ (อนุทิน) เขียนตอบแบบสั้น ตาราง แผนภูมิ กราฟ รายงาน นิทรรศการ แฟ้มสะสมงาน โครงการ ประเภทเครื่องมือ การนำเสนอ การทดสอบสมรรถภาพ การเตรียมพร้อมด้านร่างกาย กิจกรรมที่แสดงออก การแสดงดนตรี กีฬา การวาดภาพ การสาธิตประเมินความสามารถในการนำความรู้และทักษะ ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เหมาะในการประเมินสภาพจริงการตรวจมีความซับซ้อนต้องใช้เกณฑ์ที่ชัดเจน เจาะจง เพื่อระบุระดับคุณภาพ"

ชช1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

"การวัดและประเมินผล ควรวัดให้ตรงกับเรื่องที่สอน และควรมีการรายงานผล การประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ของแต่ละรายวิชา ครบ 6 ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ ความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านสุดท้ายคือด้านทักษะพิสัยและทักษะอื่นๆ"

นศ1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2558

"ในการวัดและประเมินผลควรเลือกใช้เครื่องมือที่ถูกต้องเหมาะสมจะช่วยทำให้ผลการวัดและประเมินน่าเชื่อถือและสอดคล้องกับความต้องการ มีความเชื่อถือได้"

ผช1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 5 มีนาคม 2558

"การวัดและประเมินผล ผู้ประเมินมีความเข้าใจในสิ่งที่จะวัดชัดเจน หรือเข้าใจ เกี่ยวกับสิ่งที่จะวัดทำให้ความหมายหรือคำจำกัดความของสิ่งที่จะวัดนั้นตรงตามต้องการ อันเป็น ผลทำให้การวัดไม่คลาดเคลื่อนและตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ"

ผช2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 12 มีนาคม 2558

"การวัดและประเมินผลทางการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีระเบียบแบบแผน เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่แสดงถึงปริมาณ หรือคุณภาพของคุณลักษณะที่วัดได้ เพื่อจะได้นำผลของการวัดมาเป็นข้อมูลในการประเมินผลได้อย่างถูกต้อง การประเมินผลควรใช้วิธีการประเมินผลที่ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและสื่อที่ต้องการประเมินระหว่างการเรียนรู้"

ผช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 23 มีนาคม 2558

จากข้อมูลดังกล่าวและผลสรุปข้างต้น สามารถนำเสนอเป็นกงล้ออนาคตด้านการวัดและประเมินผล ได้ดังนี้

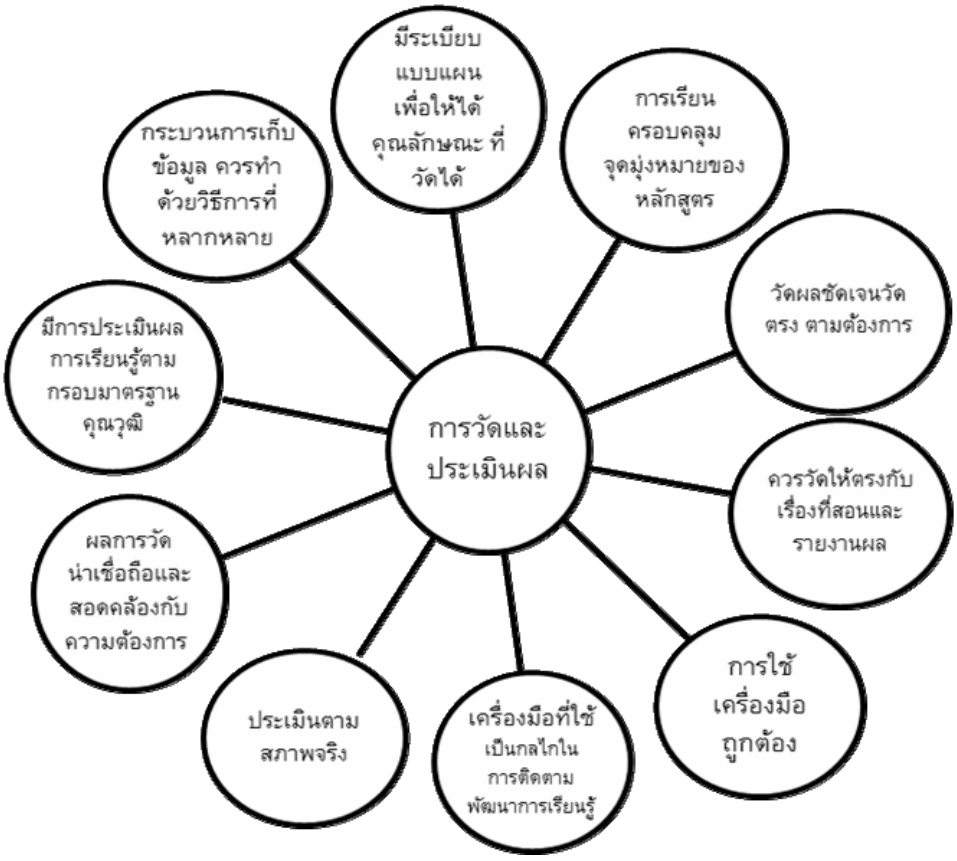

ภาพประกอบ 9 กงล้ออนาคตด้านการวัดและประเมินผล

1.9 ด้านการบริหารหลักสูตร

ในส่วนของการบริหารหลักสูตร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้สะท้อนถึงการบริหารหลักสูตรโดยสรุปคือ มีการจัดทำแผนบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดโปรแกรมการศึกษาให้ถูกต้องตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร ควรมีระบบเทียบโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบัน ต่างสถาบัน ต่างสังกัด และสังกัดเดียวกัน ควรมีแผนการเรียนให้ผู้เรียนศึกษาในคู่มือนักศึกษา ให้โอกาสผู้เรียนร่วมกำหนดแผนการเรียน มีการจัดประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการจัดอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์ จัดให้มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัยสะดวกใช้งาน ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ และการทำวิจัย เพื่อการมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการ และเป็นไปตามความต้องการของสังคม เป็นผู้มีความรู้ มี

เจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น ดังสะท้อนจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

"มีการจัดประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง มีการจัดโปรแกรมการศึกษาให้ถูกต้องตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร มีการจัดอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์ กิจกรรมที่แสดงออกการแสดงดนตรี กีฬา การวาดภาพ การสาธิตประเมินความสามารถในการนำความรู้และทักษะ ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เหมาะในการประเมินสภาพจริงการตรวจมีความซับซ้อน ต้องใช้เกณฑ์ที่ชัดเจน เจาะจง เพื่อระบุระดับคุณภาพ"

ชช1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

"มีการนิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอน มีระบบการติดตามให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตลอดจนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง"

ชช2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

"มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำคณะประจำโปรแกรมวิชา มีการจัดทำแผนบริการงานอย่างเป็นระบบ เช่น มีแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์ทั้งด้านวิชาการเทคนิคการสอนและการวัดผลและมีแผนการบริหารและพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน มีการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด"

ชช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 20 กุมภาพันธ์ 2557

"มีเอกสารหลักสูตรที่ชัดเจนทันสมัย สมบูรณ์ ทันสมัย ชี้แนวทางในการจัดการเรียน การสอน พัฒนาอาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร วางแผน การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบคณะกรรมการ แผนการเรียนการสอน ควรยืดหยุ่น ปรับเปลี่ยนได้ตามเหตุและผลของความจำเป็นของสถาบัน"

ชช4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2557

"มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การประเมินผลการสอนและใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนจัดให้มีสื่อโสตทัศนูปกรณ์ที่ผู้เรียนเข้าถึงและศึกษาด้วยตนเอง"

ชช5 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 18 กุมภาพันธ์ 2557

"ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ได้จัดทำผลงานทางวิชาการและการทำวิจัยจัดให้มีคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลในระบบเครือข่าย"

ชช6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 21 มีนาคม 2557

“มีการจัดประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง มีการจัดโปรแกรมการศึกษาให้ถูกต้องตามเกณฑ์การใช้หลักสูตรมีการจัดอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์”

ผส3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 พฤษภาคม 2557

“ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ได้จัดทำผลงานทางวิชาการและการทำวิจัย จัดให้มีคอมพิวเตอร์เพื่อสืบค้นข้อมูลในระบบเครือข่ายระดับประเทศและระดับโลก ส่งเสริมการจัดระบบให้อาจารย์และนักศึกษาเรียนรู้เทคโนโลยีสาระสนเทศร่วมกัน”

ผส5 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 สิงหาคม 2557

“ควรมีแผนการเรียนให้ผู้เรียนศึกษาในคู่มือนักศึกษาให้โอกาสผู้เรียนร่วมกำหนดแผน การเรียนควรมีระบบเทียบโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบัน ต่างสังกัด และในสังกัดเดียวกัน”

นศ2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2558

จากข้อมูลดังกล่าวและผลสรุปข้างต้น สามารถนำเสนอเป็นกงล้ออนาคตด้านการบริหารหลักสูตร ได้ดังนี้

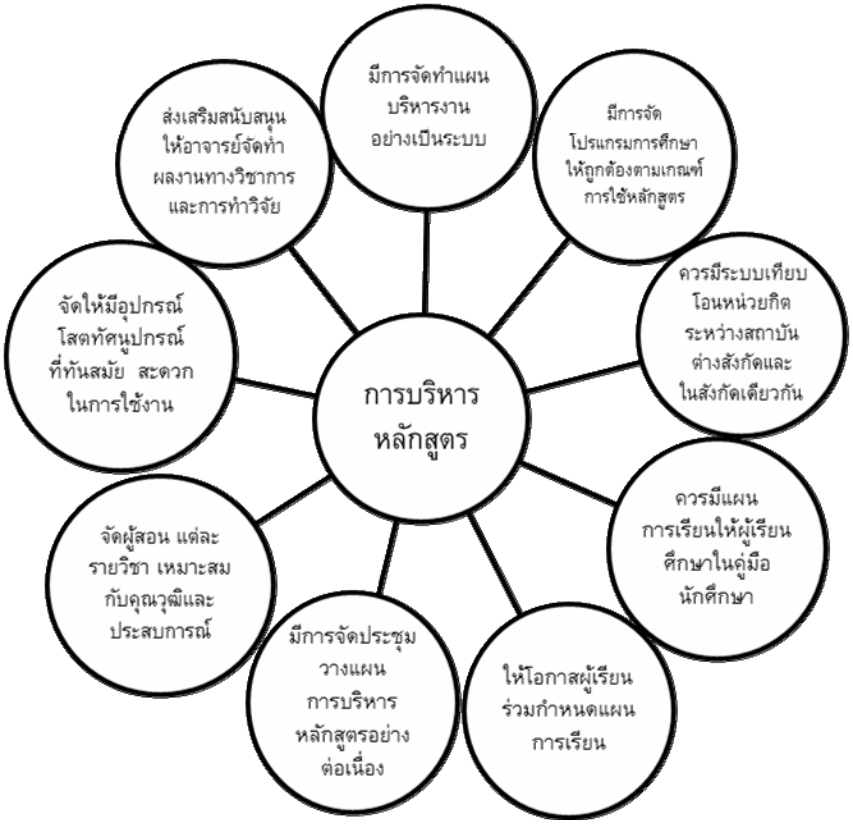

ภาพประกอบ 10 กงล้ออนาคตด้านการบริหารหลักสูตร

1.10 ด้านการประเมินหลักสูตร

ในส่วนของการประเมินหลักสูตร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ได้สะท้อนถึง การประเมินหลักสูตรโดยสรุป ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ 1) สิ่งที่มุ่งประเมิน ควรมีการประเมินในสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏในหลักสูตรดังนี้ ประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร ประเมินผลกระทบหลักสูตร ประเมินผลผลิตของหลักสูตร ประเมินด้านการวัดและประเมินการเรียนรู้ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ประเมินกระบวนการบริหารหลักสูตร ประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินระบบการประเมินหลักสูตร 2) กระบวนการประเมิน ควรมีการกำหนดรูปแบบการประเมินที่ชัดเจนโดยมีการกำหนดเป้าหมายในการประเมิน มีระบบการประเมินอย่างครบวงจร มีวิธีการประเมินที่หลาก หลาย มีการใช้การวิจัยในการประเมิน 3) ข้อมูลย้อนกลับ ในส่วนนี้เป็นการเน้นการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาหลักสูตรโดยต้องนำผลการประเมินที่ได้สะท้อนกลับไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งการประเมินนั้นควรมีการประเมินด้านการประเมินการสอน มีระบบประเมินการสอนเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้สอน การประเมินผลหลักสูตรควรใช้รูปแบบในการวิจัยเชิงประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร ตัดสินใจวางแผนเลือกหลักสูตร กำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดโครงสร้าง ต้องมีการประเมินด้านบริบท เช่น ภาวะแวดล้อม ความต้องการจำเป็นของบุคคล และหน่วยงาน ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย เพื่อผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการ และเป็นไปตามความต้องการของสังคม เป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น ดังสะท้อนจากคำให้สัมภาษณ์ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

> “ประเมินผลผลิตของหลักสูตร ด้านผู้เรียนมีสัดส่วนของการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรเพียงใด และสำเร็จการศึกษา มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร ผู้สำเร็จการศึกษานำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ได้จริงเพียงใด เป็นที่ยอมรับของสังคม และเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้ผลผลิตหรือบัณฑิตมากน้อยเพียงใด ประเมินด้าน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ”
>
> ชช1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

> “ควรมีการออกแบบการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบครบวงจร ประกอบด้วย การประเมินตัวหลักสูตร ประเมินปัจจัยเบื้องต้นของหลักสูตร ประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร และประเมินผลการใช้หลักสูตร ทั้งผลผลิตและผลลัพธ์ของหลักสูตร”
>
> ชช2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 มีนาคม 2557

“ควรประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินด้านการวัดและประเมิน การเรียนรู้ ประเมินด้านการประเมินการสอน มีระบบประเมินการสอนเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้สอน การประเมินหลักสูตร มีระบบการประเมินหลักสูตรเมื่อใช้หลักสูตรครบวงจรแล้ว เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย ทันการเปลี่ยนแปลง”

ชช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 20 กุมภาพันธ์ 2557

“การประเมินหลักสูตรควรประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร จากนั้นทำการวิเคราะห์ เพื่อวินิจฉัยจุดเด่น จุดด้อยของตัวหลักสูตร การบริหารหลักสูตรอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกระบวนการของหลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตรให้มีความทันสมัยทางวิชาการ ทันการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการของสังคม”

ชช4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 7 มีนาคม 2557

“การประเมินหลักสูตรควรประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นกระบวนการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร จากนั้นทำการวิเคราะห์ เพื่อวินิจฉัยจุดเด่น จุดด้อยของตัวหลักสูตร การบริหารหลักสูตรอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงกระบวนการของหลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตรให้มีความทันสมัยทางวิชาการ ทันการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการของสังคม”

ชช6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 21 มีนาคม 2557

“ควรประเมินผลกระทบของหลักสูตร เพื่อดูผลกระทบของหลักสูตรที่เกิดขึ้นทั้งในส่วนที่เราคาดหวังกับที่ไม่คาดหวัง เช่น ดูผลกระทบที่เกิดกับผู้เรียน ชุมชน โรงเรียน ประเมินหลักสูตรในด้านการจัดกระบวนการการเรียนรู้ของอาจารย์ การใช้สื่อการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนมีการเตรียมพร้อมในการใช้สื่อการสอน จัดลำดับการใช้สื่อ”

ผส1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 19 มิถุนายน 2557

“ต้องมีการประเมินหลักสูตรเป็นระยะ ประเมินตัวหลักสูตรว่ามีความเหมาะสม ความเป็น ไปได้ของแผนการเรียนรู้ที่จะส่งผลต่อความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินการผลิตสื่อ ผลลัพธ์ของหลักสูตร”

ผส2 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 28 มิถุนายน 2557

“มีการวิเคราะห์หลักสูตร หลักการและเหตุผลของการพัฒนาหลักสูตร ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างปัจจัยการผลิตกับผลลัพธ์ ความสอดคล้องระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ด้านการปฏิบัติและผลลัพธ์ ประเมินการตัดสินคุณค่าของหลักสูตร เช่น กำหนดมาตรฐานของหลักสูตรด้านปัจจัย การปฏิบัติ ผลลัพธ์ เปรียบเทียบสิ่งที่เกิดขึ้นจริงกับ มาตรฐานเพื่อตัดสินคุณค่าของหลักสูตรด้านปัจจัย การปฏิบัติ ผลลัพธ์”

ผส3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 พฤษภาคม 2557

“มีการประเมินผลกระทบของหลักสูตร เพื่อดูผลกระทบของหลักสูตรที่เกิดขึ้นทั้งในส่วนที่เราคาดหวังกับที่ไม่คาดหวัง เช่น ดูผลกระทบที่เกิดกับผู้เรียน ชุมชน โรงเรียน ประเมินกระบวนการบริหารจัดการในด้านบุคลากร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รูปแบบการประเมินใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการประเมินด้านปริมาณและคุณภาพ ในการประเมินควรทำอย่างต่อเนื่องและตรงสภาพจริง”

ผส4 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 17 พฤษภาคม 2557

“มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำคณะประจำโปรแกรมวิชา ควรมีการประเมินกระบวนการการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล การประเมินผลผลิต เช่นประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา การบรรลุจุดมุ่งหมาย ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร ตัดสินใจวางแผนเลือกหลักสูตร กำหนดจุ่งหมาย กำหนดโครงสร้าง วางโครงสร้างเนื้อหา วางแผนดำเนินงานปฏิบัติการใช้หลักสูตร ปรับปรุงแก้ปัญหาการใช้”

ผส6 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 15 กรกฎาคม 2557

“ประเมินด้านการวัดและประเมินการเรียนรู้ ผู้สอนควรมีการวัดและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนและมีการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้เรียนว่าเหมาะสมเพียงใด มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัยสะดวกใช้งาน”

นศ1 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 10 ตุลาคม 2558

“การประเมินผลหลักสูตรควรใช้รูปแบบในการวิจัยเชิงประเมินทั้งทางด้านปริมาณและ คุณภาพประเมินผลหลักสูตรควรทำอย่างต่อเนื่องและตรงตามสภาพจริง”

ผช3 ผู้ให้การสัมภาษณ์ วันที่สัมภาษณ์ 23 มีนาคม 2558

จากข้อมูลดังกล่าวและผลสรุปข้างต้น สามารถนำเสนอเป็นกงล้ออนาคตด้านสื่อการเรียนการสอน ได้ดังนี้

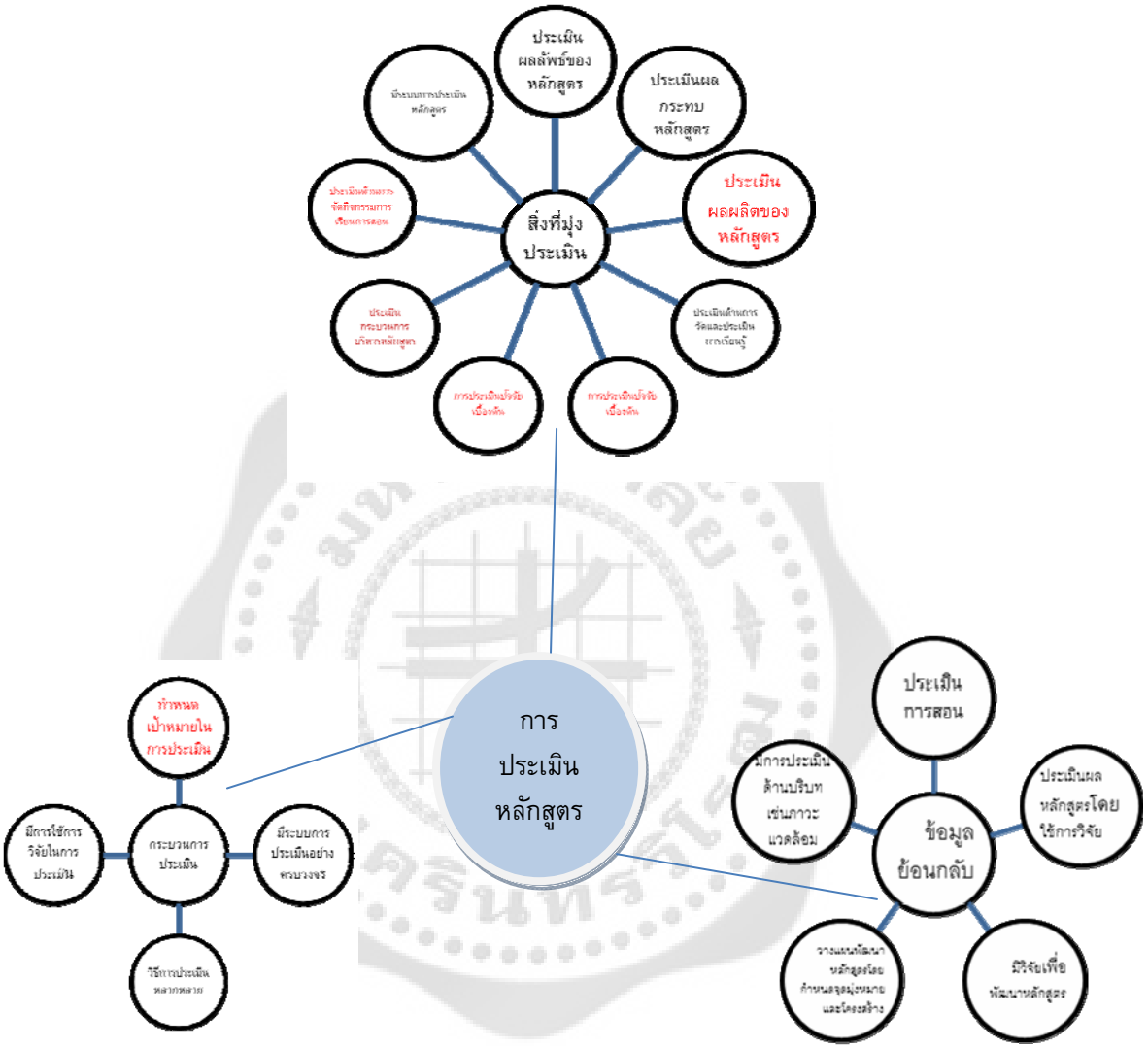

ภาพประกอบ 11 กงล้ออนาคตด้านการประเมินหลักสูตร

การเขียนคุณภาพของหลักสูตร จาก 10 องค์ประกอบ

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา คือ แนวทางสร้างความสำเร็จทางการศึกษา ซึ่งควรมีองค์ประกอบสำคัญเพื่อให้หลักสูตรมีคุณภาพ ดังนี้ 1) ปรัชญาของหลักสูตร เป็นการกำหนดแนวทางหรือทิศทาง แนวคิด ความเชื่อ ที่ใช้เป็นฐานหลักในการสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา โดยควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการและความต้องการของสังคม นักศึกษาที่ผ่านการเรียนใน

หลักสูตรเป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดียิ่งขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น เพื่อดำเนินการจัดทำ คุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นมีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรกับผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนตามกลุ่มวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต จึงนำไปสู่องค์ประกอบที่ 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลังจากหลักสูตรได้กำหนดปรัชญา ควรมี การกำหนดจุดมุ่งหมายโดยเน้นการผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษา ที่เป็นไปตามความต้องการของสังคม และจะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้ในอนาคตซึ่งมีความสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตรที่กำหนดไว้ และเชื่อมโยงไปสู่ 3) โครงสร้างของหลักสูตร ในด้านโครงสร้างของหลักสูตรนั้นมีการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งต้องเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยเน้นการผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษา ที่เป็นไปตามความต้องการของสังคม และจะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้ในอนาคตโดยในหลักสูตรจะต้องมีโครงสร้างทั้งหมดอย่างน้อย 3 ส่วนประกอบ คือ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต โดยมีหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต

จากโครงสร้างดังกล่าวผู้จัดทำหลักสูตร จะต้องมีกำหนด 4) เนื้อหาของหลักสูตร ในด้านเนื้อหาของหลักสูตร นั้น มีการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตร เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร โดยเน้นการผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษา ที่เป็นไปตามความต้องการของสังคม และจะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในอนาคต ซึ่งมีรายละเอียดในส่วนย่อยของเนื้อหา ดังนี้

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต 1.1 กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต 1.1.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต 1.1.2 วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต 1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 1.2.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต 1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 1.3.1 วิชา บังคับ กำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต 1.3.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต 1.4 รายวิชากลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต 1.4.1 วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต 1.4.2 วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต

2. หมวดวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต 2.1 วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต 2.1.1 วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต 2.1.2 วิชาเลือก (ไม่จัดรายวิชา) 2.1.3 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดให้เรียน 12 หน่วยกิต 2.2 วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต 2.2.1 วิชาเอกพลศึกษา กำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต 2.2.1.1 วิชาบังคับทฤษฎี กำหนดให้เรียน 28 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ กำหนดให้เรียน 40 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชา

ดังนี้ (1) กลุ่มวิชากีพา 1 เลือก 20 หน่วยกิต (10 วิชา) จากรายวิชาต่อไปนี้ (2) กลุ่มวิชากีพา 2 เลือก 14 หน่วยกิต (7 วิชา) จากรายวิชาดังนี้ (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มวิชากีพา 1 มาก่อน) (3) กลุ่มวิชากีพา 3 เลือก 6 หน่วยกิต (3 วิชา) จากรายวิชาดังนี้ 2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอก กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ 2.2.3 วิชาเลือกวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต 2.2.3.1 วิชาเลือกทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต 2.2.3.2 วิชาเลือกปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับวิชบังคับ จากกลุ่มวิชากีพา 1 หรือกลุ่มวิชากีพา 2 หรือกลุ่มวิชากีพา 3 3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ในการกำหนดเนื้อหาวิชาเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนในหลักสูตรมีความรู้ทางวิชาชีพพลศึกษาอย่างลึกซึ้ง จึงส่งผลไปยังองค์ประกอบข้อ 5) กิจกรรมการเรียนการสอนต่อไป

กิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรศึกษาศาสตรสาขาวิชาพลศึกษาในอนาคตจะต้องเน้นวิธีการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางสู่การเตรียมการสอน จัดทำประมวลการสอนและแผนการสอน โดยกิจกรรมควรมีหลากหลายรูปแบบ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจัดทั้งในและนอกสถานที่เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น และมีการนำสื่อการสอนมาประกอบกิจกรรมเพื่อสร้างความน่าสนใจและช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนหรือกิจกรรมนั้นๆ สื่อที่ใช้จึงควรเป็นสื่อที่ทันสมัย ประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี หลังจากที่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเสร็จสิ้นควรนำผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นๆ มาคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบเมื่อพบปัญหาหรือจุดที่ต้องการปรับปรุงพัฒนาควรนำข้อมูลมาดำเนินการวิจัยเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่มุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพ ทำให้นักศึกษามีความรู้ทักษะทางวิชาชีพเป็นอย่างดี ส่งผลไปสู่ข้อที่ 6) การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งควรมี 2 ส่วนควบคู่กันไป คือ การจัดประสบการณ์เชิงทฤษฎี และการจัดประสบการณ์เชิงปฏิบัติ ในเชิงทฤษฎีนั้นควรมีการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถภาพด้านความรู้ สมรรถภาพด้านเทคนิควิธี และสมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ส่งเสริมให้มี ความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีข้อความรู้เทคนิควิธีในการถ่ายทอดความรู้ในศตวรรษที่ 21 ส่วนการจัดประสบการณ์เชิงปฏิบัติจะต้องเป็นการจัดประสบการณ์จำลองในการสอนนักศึกษาให้ได้เรียนรู้ก่อนฝึกประสบการณ์จริง เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและฝึกปฏิบัติวิธีสอน เน้นสอนให้กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ จากนั้นออกฝึกประสบการณ์บางเวลา ออกสังเกตการณ์สอนและออกฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนเสมือนเป็นครูในหน่วยงาน เน้นการฝึกภาคปฏิบัติในโรงเรียนซึ่งเป็น การมุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถนำความรู้ทางพลศึกษาร่วมพัฒนาคน พัฒนาประเทศชาติต่อไป กระบวนการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริงเพื่อพัฒนาศักยภาพความเป็นครูที่สมบูรณ์ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ซึ่งจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้มากน้อยเพียงใดยังมีองค์ประกอบที่ขาดไม่ได้คือ 7) สื่อการเรียนการสอน

ในส่วนของสื่อการเรียนการสอน สรุปแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) แหล่งสื่อที่ควรมี คือ มีสนามกีพาและโรงยิมเนเซียมเพียงพอต่อการเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มี

ห้องปฏิบัติการการเรียนรู้ทางวิชาชีพพลศึกษา มีห้องเรียนพอเพียงและถูกต้องตามข้อกำหนด มีห้องสมุดของคณะที่เพียงพอ 2) คุณลักษณะของสื่อ เป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของผู้เรียน สื่อการสอนควรมีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป สื่อการเรียนการสอนควรเป็นสื่อที่มีคุณภาพมีเทคนิคการผลิตและการใช้งานที่ดี มีความชัดเจน และเป็นจริง สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน มีอุปกรณ์กีฬาและสื่อการสอนด้านกีฬาอย่างเพียงพอ และ 3) การวิเคราะห์สื่อ การเตรียมสื่อ ผู้สอนควร มีการเตรียมพร้อมในการใช้สื่อการสอน เช่น การเตรียมบทบรรยายประกอบสื่อ การจัดลำดับการใช้สื่อ เลือกสื่อที่สอดคล้องเนื้อหาถูกต้องทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดี เป็นลำดับขั้นตอน ผู้ใช้สื่อควรทดสอบการใช้สื่อก่อนใช้งานจริง

สำหรับองค์ประกอบที่ 8) การวัดและประเมินผล หมายถึงกระบวนการ ตลอดจนเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมิน เพื่อตัดสินว่านักศึกษาหรือผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร ในส่วนของการวัดและประเมินผล มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรโดยสรุปคือ ควรมีระเบียบแบบแผนเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะที่วัดได้ มีการประเมินผลการเรียนครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เข้าใจในสิ่งที่จะวัดชัดเจน ทำให้ความหมายหรือคำจำกัดความของสิ่งที่จะวัดนั้นตรงตามต้องการ ควรวัดให้ตรงกับเรื่องที่สอนและควรมีการรายงานผล มีการใช้เครื่องมือถูกต้องเครื่องมือที่ใช้วัดครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะนั้นๆ และควรประเมินตามสภาพจริง ด้านกระบวนการเก็บข้อมูลของนักเรียนควรทำด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีผลการวัดที่น่าเชื่อถือและสอดคล้องกับความต้องการ มีการประเมินผลการเรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และใช้การประเมินเป็นกลไกในการติดตามพัฒนา ช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนให้บรรลุเป้าหมาย การเรียน อีกองค์ประกอบที่จะสะท้อนให้เห็นว่าหลักสูตรจะบรรลุจุดหมายหรือไม่ คือ 9) การบริหารหลักสูตร เป็นรูปแบบและกระบวนการบริหารจัดการทั้งทางด้านผู้เรียน ผู้สอน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การประกันคุณภาพหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรบรรลุตามปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ในส่วนของการบริหารหลักสูตร ได้สะท้อนถึง การบริหารหลักสูตรโดยสรุปคือ มีการจัดทำแผนบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดโปรแกรมการศึกษาให้ถูกต้องตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร ควรมีระบบเทียบโอนหน่วยกิต ระหว่างสถาบัน ต่างสถาบัน ต่างสังกัด และสังกัดเดียวกัน ควรมีแผนการเรียนให้ผู้เรียนศึกษาในคู่มือนักศึกษา ให้โอกาสผู้เรียนร่วมกำหนดแผนการเรียน มีการจัดประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการจัดอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์ จัดให้มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย สะดวกใช้งาน ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ และการทำวิจัย เพื่อการมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการ และเป็นไปตามความต้องการของสังคม เป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น

เมื่อการบริหารหลักสูตรเสร็จสมบูรณ์แล้วยังไม่สามารถสรุปว่าการทำงานเสร็จสิ้นยังคงต้องมีการนำองค์ประกอบที่ 10) การประเมินหลักสูตร คือ วิธีการที่ใช้ในการพิจารณาตัดสินว่าหลักสูตรนั้นมีจุดเด่น มีข้อจำกัดหรือมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุง ในส่วนของการประเมินหลักสูตร ได้สะท้อนถึงการประเมินหลักสูตรโดยสรุปแบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ 1) สิ่งที่มุ่งประเมิน มีดังนี้ ประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร ประเมินผลกระทบหลักสูตร ประเมินผลผลิตของหลักสูตร ประเมินด้านการวัดและประเมินการเรียนรู้ การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ประเมินกระบวนการบริหารหลักสูตร ประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินระบบการประเมินหลักสูตร 2) กระบวนการประเมิน มีดังนี้ กำหนดเป้าหมายในการประเมิน มีระบบการประเมินอย่างครบวงจร มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย มีการใช้การวิจัยในการประเมิน 3) ข้อมูลย้อนกลับ มีดังนี้ มีการประเมินด้าน การประเมินการสอน มีระบบประเมินการสอนเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้สอน การประเมินผลหลักสูตรควรใช้รูปแบบในการวิจัยเชิงประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร ตัดสินใจวางแผนเลือกหลักสูตร กำหนดจุ่งหมาย กำหนดโครงสร้าง ต้องมี การประเมินด้านบริบท เช่น ภาวะแวดล้อม ความต้องการจำเป็นของบุคคล และหน่วยงาน ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย เพื่อผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทาง พลศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการ และเป็นไปตามความต้องการของสังคม เป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น

อนึ่ง หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) นั้น ควรคำนึงถึงองค์ประกอบหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้ง 10 องค์ประกอบ ที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรที่โดดเด่นและรองรับความจริงที่จะเกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพในอนาคต

ตาราง 5 การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านปรัชญา

หลักสูตร เดิม 2556	หลักสูตรในอนาคต	การเปลี่ยนแปลง
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา (5 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2556)เป็นการเตรียมครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษาตามความต้องการของสังคมให้เป็นผู้มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมอย่างยั่งยืน	หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรเป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทาง พลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการและความต้องการของสังคม เป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดียิ่งขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น	ด้านปรัชญาพบว่ามีสิ่งที่แตกต่างจากหลักสูตรเดิมดังนี้ 1. ความก้าวหน้าทางวิทยาการที่ ทันสมัย 2. รักในวิชาชีพ 3. มีคุณธรรมจริยธรรม สรุปคือ ผลิตครูพลศึกษารุ่นใหม่ที่มีความทันสมัยทางวิทยาการโดยใช้เทคโนโลยี บนพื้นฐานความรักในวิชาชีพและคุณธรรมจริยธรรม

ตาราง 6 การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพ

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านจุดมุ่งหมาย

หลักสูตรเดิม	หลักสูตรในอนาคต	การเปลี่ยนแปลง
1. ให้มีความรู้ เจตคติและทักษะที่ถูกต้อง มีความสามารถด้านความเป็นครูและผู้นำทางพลศึกษา สามารถนำไปใช้ประกอบอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคมได้ 2. ให้เป็นผู้ใฝ่รู้ รู้จักคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลทางสังคม และส่งเสริมปฏิสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน 3. ให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย น้ำใจนักกีฬา ม จรรยาบรรณในวิชาชีพ และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม 4. ที่สามารถนำความรู้ความเข้าใจ เจตคติและทักษะไปใช้ให้เอื้ออำนวยต่อ การพัฒนาท้องถิ่นและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในปัจจุบัน	1. เพื่อผลิตบัณฑิตทาง พลศึกษาที่มีความรู้ และทักษะอย่างลุ่มลึกในวิชาชีพตลอดจนสามารถนำทักษะไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ทางสังคมได้อย่างเหมาะสม 2. เพื่อผลิตบัณฑิตทาง พลศึกษา ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพลศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพ 3. เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีค่านิยมด้านคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามกรอบแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพ 4. เพื่อผลิตบัณฑิตทาง พลศึกษาที่มีความมุ่งมั่นใน การพัฒนาตนเองและสังคมด้วยกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง 5. เพื่อผลิตบัณฑิตทาง พลศึกษาที่มีทักษะเชิงสังคมสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ตลอดจนมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้า 6. ผลิตบัณฑิตที่มีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย	ด้านจุดมุ่งหมาย พบว่ามีสิ่งที่แตกต่างจากหลักสูตรเดิมดังนี้ 1. มีความรู้ และทักษะอย่างลุ่มลึกในวิชาชีพ 2. ใช้เทคโนโลยีออกแบบการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ 4. มุ่งมั่นพัฒนาตนเองและสังคม มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ภาคภูมิใจในความเป็นไทย 5.ใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนา สรุปคือ ผลิตครูที่มีคุณภาพ ลุ่มลึกทางวิชาชีพ ทันสมัยทางวิชาการ

ตาราง 7 การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านโครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรเดิม	หลักสูตรในอนาคต	การเปลี่ยนแปลง
1.โครงสร้างหลักสูตร มี 3 หมวด ไม่น้อยกว่า 170 หน่วยกิต	1.โครงสร้างหลักสูตร มี 3 หมวด ไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต	ด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่ามีสิ่งที่แตกต่างจากหลักสูตรเดิมดังนี้
1.1 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30	1.1 หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30	1. จำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ จาก เดิม 134 หน่วยกิต ลดเหลือ 124 หน่วยกิต โดย ลดวิชาเลือก เพิ่มความเข้มข้นทักษะการสอน การตัดสิน การจัดการแข่งขัน และการเป็นผู้ฝึกสอน
1.2 หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 134 หน่วยกิต	1.2 หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต	
1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	

ตาราง 8 สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

รายวิชาเดิมที่มีการปรับปรุง		รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม	
ชื่อเดิม	ชื่อใหม่	ชื่อวิชา	
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ประกอบไปด้วย กลุ่มวิชาดังนี้ 1.1 กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต 1.1.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 6 หน่วย 1.1.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต 1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 1.2.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต 1.2.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต 1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 1.3.1 วิชา บังคับ กำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต 1.3.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต 1.4 รายวิชากลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต 1.4.1 วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต 1.4.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต		ไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมทั้งหน่วยกิตและรายวิชา	
2. หมวดวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต			
2.1 วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต			
-การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 1 2 (ไม่น้อยกว่า 120 ชม.)		-การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน 1 2 (ไม่น้อยกว่า 120 ชม.)	
-การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู 2 (ไม่น้อยกว่า 120 ชม.)		-การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน 2 2 (ไม่น้อยกว่า 120 ชม.)	
ปฏิบัติการสอน 1 6 (ไม่น้อยกว่า 360 ชม.)		-ปฏิบัติการสอน 1 4 (ไม่น้อยกว่า 240 ชม.)	

ตาราง 8 (ต่อ)

รายวิชาเดิมที่มีการปรับปรุง		รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม	
ชื่อเดิม	ชื่อใหม่	ชื่อวิชา	
ปฏิบัติการสอน 2 6 (ไม่น้อยกว่า 360 ชม.)		-ปฏิบัติการสอน 1 4 (ไม่น้อยกว่า 240 ชม.)	
2.2 วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต			
2.2.1.1 วิชาบังคับทฤษฎี กำหนดให้เรียน 28 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้			
ประวัติและหลักการพลศึกษา 2(2-0-4) ปรัชญาพลศึกษา2(2-0-4) บูรณาการเนื้อหา 2 วิชา		ประวัติและหลักการพลศึกษา 2(2-0-4)	
การบริหารพลศึกษาในโรงเรียน 2(2-0-4)การจัดการแข่งขันกีฬา 2(2-0-4) บูรณาการเนื้อหา 2 วิชา		การจัดการแข่งขันกีฬา 3(2-2-5)	

ตาราง 9 สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

รายวิชาเดิมที่มีการปรับปรุง		รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม	
ชื่อเดิม	ชื่อใหม่	ชื่อวิชา	หมายเหตุ
2.2.1.1 วิชาบังคับทฤษฎี กำหนดให้เรียน 28 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ (ต่อ)		มีการเพิ่มรายวิชาต่อไปนี้ ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 1 ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 2 พลศึกษาพิเศษ (เดิมเป็นวิชาเลือก) สัมมนาและแนวโน้มทางพลศึกษา	
การประเมินผลทางพลศึกษา (สมรรถภาพทางกาย/การทดสอบฯ) 2(2-0-4)บูรณาการเนื้อหา 2 วิชา		การประเมินผลทางพลศึกษา 2(2-0-4)	
วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวทางพลศึกษา /การเคลื่อนไหวเบื้องต้น 3(3-0-6) บูรณาการเนื้อหา 2 วิชา		วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวทางพลศึกษา 3(3-0-6)	
		ลูกเสือและยุวกาชาด	เดิมเป็นวิชาเลือก
กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 1 /กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 2 3(3-0-6)	กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 3(3-0-6)		
2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ กำหนดให้เรียน 40 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาดังนี้			
(1) กลุ่มวิชากีฬา 1 เลือก 20 หน่วยกิต (10 วิชา) จากรายวิชาต่อไปนี้			
		กรีฑา 1 กีฬาแบดมินตัน 1 กีฬาว่ายน้ำ กีฬายิมนาสติก 1 กีฬาบาสเกตบอล 1 กีฬาวอลเลย์บอล 1 กีฬาฟุตซอล 1 กีฬาเซปักตะกร้อ 1 กระบี่กระบอง 1	

ตาราง 10 สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม		รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม	
ชื่อเดิม	ชื่อใหม่	ชื่อวิชา	หมายเหตุ
2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ กำหนดให้เรียน 40 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชาดังนี้ (ต่อ) (1) กลุ่มวิชากีพา 1 เลือก 20 หน่วยกิต (10 วิชา) จากรายวิชาต่อไปนี้ (ต่อ)		กีพาเทเบิลเทนนิส 1 กีพาฟุตบอล 1 กีพาแฮนด์บอล1 กีพามวยไทย 1 กีพาลีลาศ 1 กิจกรรมเข้าจังหวะ 1	
(2) กลุ่มวิชากีพา 2 เลือก 14 หน่วยกิต (7 วิชา) จากรายวิชาดังนี้ (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มวิชากีพา 1 มาก่อน)		กรีฑา 2 กีพาแบดมินตัน 2 กีพาว่ายน้ำ 2 กีพายิมนาสติก 2 กีพาบาสเกตบอล 2 กีพาวอลเลย์บอล 2 กีพาฟุตซอล 2 กีพาเซปักตะกร้อ 2 กระบี่กระบอง 2 กีพาเทเบิลเทนนิส 2 กีพาฟุตบอล 2 กีพาแฮนด์บอล 2 กีพามวยไทย 2 กิจกรรมเข้าจังหวะ 2	
(3) กลุ่มวิชากีพา 3 เลือก 6 หน่วยกิต (3 วิชา) จากรายวิชาดังนี้		กลวิธีการฝึกและการจัดการกรีฑา	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาแบดมินตัน	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายิมนาสติก	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาว่ายน้ำ	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาเทเบิลเทนนิส	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาบาสเกตบอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาวอลเลย์บอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาฟุตบอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาฟุตซอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาแฮนด์บอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาเซปักตะกร้อ	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาลีลาศ	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพามวยไทย	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกระบี่กระบอง	

ตาราง 11 สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม		รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม	
ชื่อเดิม	**ชื่อใหม่**	**ชื่อวิชา**	**หมายเหตุ**
2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอก กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ ไม่เปลี่ยนแปลง		ไม่เปลี่ยนแปลง	
2.2.3 วิชาเลือกวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต 2.2.3.1 วิชาเลือกทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ (ไม่เปลี่ยนแปลง)			
2.2.3.2 วิชาเลือกปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับวิชาบังคับ จากกลุ่มวิชากีพา 1 หรือกลุ่มวิชากีพา 2 หรือกลุ่มวิชากีพา 3 ดังนี้			
(1) กลุ่มวิชากีพา 1		กรีฑา 1 กีพาแบดมินตัน 1 กีพาว่ายน้ำ กีพายิมนาสติก 1 กีพาบาสเกตบอล 1 กีพาวอลเลย์บอล 1 กีพาฟุตซอล 1 กีพาเซปักตะกร้อ 1 กระบี่กระบอง 1 กีพาเทเบิลเทนนิส 1 กีพาฟุตบอล 1 -กีพาแฮนด์บอล1 กีพามวยไทย 1 กีพาลีลาศ 1 กิจกรรมเข้าจังหวะ 1 กีพาแอโรบิกดานซ์ 1 กีพาจักรยาน 1 กีพากอล์ฟ 1กีพาฟันดาบ 1กีพาเทควันโด 1 กีพาเทนนิส 1กีพาปันจักสีลัต 1กีพาเปตอง1 กีพามวยสากล 1กีพายกน้ำหนัก 1 กีพายิงธนู 1 กีพายิงปืน 1กีพายิมนาสติกลีลา กีพายูโด 1 กีพาเรือพาย กีพาวินด์เซิร์ฟ กีพาสควอช 1กีพาสนุกเกอร์และบิลเลียด หมากล้อม (โกะ)กีพาวู๊ดบอล 1 กีพาขี่ม้ากีพาวูซูประลองยุทธ 1 คาราเต้-โด กีพาซอฟท์เทนนิส กีพาคูราช 1 ดำน้ำ ไต่หน้าผา ไอกิโด	

ตาราง 12 สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม		รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม	
ชื่อเดิม	ชื่อใหม่	ชื่อวิชา	หมายเหตุ
(1) กลุ่มวิชากีพา 1 (ต่อ)		ไตรกีพา กิจกรรมเข้าจังหวะ ลีลาศเพื่อสุขภาพ หมากรุกไทย เกมและเกมนำ ศิลปะการป้องกันตัว โบว์ลิ่ง ลอนโบว์ หมากรุกสากล กายบริหารประกอบดนตรี การละเล่นพื้นเมืองของไทย การละเล่นพื้นเมืองอาเซียน	
(2) กลุ่มวิชากีพา 2 (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มวิชากีพา 1 มาก่อน)		กรีฑา 2 กีพาแบดมินตัน 2 กีพาว่ายน้ำ2 กีพายิมนาสติก 2 กีพาบาสเกตบอล 2 กีพาวอลเลย์บอล 2 กีพาฟุตซอล 2 กีพาเซปักตะกร้อ 2 กระบี่กระบอง 2 กีพาเทเบิลเทนนิส 2 กีพาฟุตบอล 2 กีพาแฮนด์บอล2 กีพามวยไทย 2 กีพาลีลาศ 2 กิจกรรมเข้าจังหวะ 2 กีพาแอโรบิกดานซ์ 2 กีพาจักรยาน 2 กีพากอล์ฟ 2 กีพาฟันดาบ 2กีพาเทควันโด 2 กีพาเทนนิส 2 กีพาปันจักสีลัต 2 กีพาเปตอง2 กีพามวยสากล 2กีพายกน้ำหนัก 2 กีพายิงธนู 2กีพายิงปืน 2กีพายิมนาสติกลีลา กีพายูโด 2 กีพาเรือพาย2 กีพาวินด์เซิร์ฟ 2 กีพาสควอช 2 กีพาสนุกเกอร์และบิลเลียด 2 หมากล้อม (โกะ)กีพาวู๊ดบอล 2 กีพาขี่ม้า กีพาวูซูประลองยุทธ 2 คาราเต้-โด กีพาซอฟท์เทนนิส2 กีพาคูราช 2	

ตาราง 13 สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม		รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม	
ชื่อเดิม	ชื่อใหม่	ชื่อวิชา	หมายเหตุ
(3) กลุ่มวิชากีพา 3 (ต้องสอบผ่านรายกลุ่มวิชากีพา 2 มาก่อน)		กลวิธีการฝึกและการจัดการกรีฑา	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาแบดมินตัน	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายิมนาสติก	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาว่ายน้ำ	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาเทเบิลเทนนิส	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาบาสเกตบอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาวอลเลย์บอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาฟุตบอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาฟุตซอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาแฮนด์บอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาเซปักตะกร้อ	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาลีลาศ	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพามวยไทย	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพามวยปล้ำ	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายิงธนู	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพามวยสากล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายกน้ำหนัก	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายิงปืน	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายิมนาสติก	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาว่ายน้ำ	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาแอโรบิคดานซ์	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาวู๊ดบอล	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาวูซูประลองยุทธ	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาสควอช	
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายูโด	

ตาราง 14 สรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม		รายวิชาใหม่ที่เพิ่มเติม
ชื่อเดิม	ชื่อใหม่	ชื่อวิชา
(3) กลุ่มวิชากีพา 3 (ต้องสอบผ่านรายกลุ่มวิชากีพา 2 มาก่อน) (ต่อ)		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาว่ายน้ำ
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาสควอช
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพา แอโรบิคดานซ์
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาวู๊ดบอล
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาวูซู ประลองยุทธ
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาคูราช
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาบาสเกตบอล
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาโปโลน้ำ
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาฟุตซอล
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาฟุตบอล
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาวอลเลย์บอล
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาฮ้อกกี้
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาแฮนด์บอล
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาเซปักตะกร้อ
		กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพากระบี่กระบอง

แต่เดิมเนื้อหาของหลักสูตรจัดให้เรียน 170 จาก 3 หมวดวิชา คือหมวดการศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 134 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต

ส่วนในหลักสูตรอนาคต จัดหลักสูตร ให้เรียน 160 หน่วยกิต ในหมวดหมวดการศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 134 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต จัดรายวิชาให้เรียนเหมือนเดิม หลักสูตรเริ่มเปลี่ยนแปลงที่หมวดวิชาเฉพาะหน่วยกิตลดลง จาก 134 หน่วยกิต เป็น 124 หน่วยกิต รายวิชาที่จัดให้เรียน มีการบูรณาการวิชาที่เนื้อหาใกล้เคียงกัน เข้าด้วยกันแล้วกำหนดชื่อวิชาขึ้นใหม่ หรือคงชื่อเดิมไว้ แต่คำอธิบายรายวิชาเปลี่ยนแปลง ดังปรากฏในตารางสรุปการเปลี่ยนแปลงด้านรายละเอียดเนื้อหาของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในทศวรรษหน้า

ตาราง 15 การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพ

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

หลักสูตร เดิม 2556	**หลักสูตรในอนาคต**	***การเปลี่ยนแปลง***
- ดำเนินการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ครบถ้วน - ดำเนินการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ครบถ้วน - เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน - มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตลอดหลักสูตร - นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน - วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา - ให้โอกาสผู้เรียนประเมินผลการสอนของอาจารย์ - ผู้สอนนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	- กิจกรรมการเรียนการสอน ครูจะเตรียมการสอนทุกครั้งทำประมวลการสอน และทำแผนการสอนก่อนล่วงหน้า สอนไปตามแผน ใช้สื่อการสอนตามที่กำหนดในแผน และเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน เวลาสอนก็เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามหรือถามคำถามหลังจากการสอนดำเนินไประยะหนึ่งจะมีการทดสอบประเมินความรู้ว่าเด็กรู้ตามที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ ผลเป็นประการใดมีประมวลการสอน • มีแผนการสอน • มีสื่อการสอน เช่นคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ • มีการวิจัย • เตรียมการสอน • ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ • กิจกรรมหลากหลายรูปแบบ • จัดการเรียนการสอนในห้องและนอกห้อง • ฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น • เน้นการสอบ • ใช้เครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีพัฒนาวิชาชีพ • มีความรู้ ทักษะ ทางวิชาชีพที่เป็นอย่างดี	*บูรณาการงานวิจัยเข้ากับการเรียนการสอนโดยเน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการวิจัยและการใช้องค์ความรู้ด้านการวิจัยมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน*

ตาราง 16 การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

หลักสูตร เดิม 2556	**หลักสูตรในอนาคต**	***การเปลี่ยนแปลง***
- มีการจัดประสบการณ์วิชาชีพตามที่หลักสูตรกำหนด - จัดประสบการณ์ด้านทฤษฎีและปฏิบัติ - ฝึกออกสังเกตการณ์สอนในโรงเรียน -สร้างสถานการณ์สมมุติ ให้ฝึกประสบการณ์ - ฝึกปฏิบัติกับสภาพจริง	สรุปได้ 2 ส่วนคือ การจัดประสบการณ์เชิงทฤษฎี และการจัดประสบการณ์เชิงปฏิบัติ ในเชิงทฤษฎีจะเห็นว่าควรมีการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถภาพด้านความรู้ สมรรถภาพด้านเทคนิควิธี และสมรรถภาพทางด้านคุณลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม มีข้อความรู้เทคนิควิธีในการถ่ายทอดความรู้ในศตวรรษที่ 21 ส่วนการจัดประสบการณ์เชิงปฏิบัติเป็นการจัดประสบการณ์จำลองในการสอนนักศึกษาให้ได้เรียนรู้ก่อนฝึกประสบการณ์จริง เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการสอนและฝึกปฏิบัติวิธีสอน เน้นสอนให้กล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ จากนั้นออกฝึกประสบการณ์บางเวลา ออกสังเกตการณ์สอนและออกฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนเสมือนเป็นครูในหน่วยงาน เน้นการฝึกภาคปฏิบัติในโรงเรียนซึ่งเป็นการมุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทาง พลศึกษาในรูปแบบต่างๆ	*ไม่มีความเปลี่ยนแปลง*

ตาราง 17 การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านสื่อการเรียนการสอน

หลักสูตร เดิม 2556	**หลักสูตรในอนาคต**	***การเปลี่ยนแปลง***
1. มีห้องเรียนพอเพียง 2. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ 3. มีห้องปฏิบัติการทางภาษา 4. มีระบบสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ 5. มีห้องปฏิบัติการการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 6. มีสนามกีฬา โรงฝึกกีฬา 7. มีห้องสมุด 8. มีโสตทัศนูปกรณ์ 9. เอกสาร ตำราเรียน วารสารทางวิชาการ	สรุปแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ 1) แหล่งสื่อที่ควรมี คือ สนามกีฬาและโรงยิมเนเซียมที่เพียงพอต่อการเรียนการสอน ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการการเรียนรู้ทางวิชาชีพพล ศึกษา ห้องเรียนที่พอเพียงและถูกต้องตามข้อกำหนด ห้องสมุดของคณะที่เพียงพอและทันสมัยน่าใช้ ง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล 2) คุณลักษณะของสื่อควรที่จะเป็นสื่อที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน สื่อการสอนควรมีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลา และการลงทุน สื่อนั้นควรสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป สื่อการเรียนการสอนควรเป็นสื่อที่มีคุณภาพมีเทคนิคการผลิตและการใช้งานที่ดี มีความชัดเจน และเป็นจริง สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน มีอุปกรณ์กีฬาและสื่อการสอนด้านกีฬาอย่างเพียงพอ และ 3) การวิเคราะห์สื่อการเตรียมสื่อ ผู้สอนควร มีการเตรียมพร้อมในการใช้สื่อการสอน เช่น การเตรียมบทบรรยายประกอบสื่อ การจัดลำดับการใช้สื่อ เลือกสื่อที่สอดคล้องเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดี เป็นลำดับขั้นตอน ผู้ใช้สื่อควรทดสอบการใช้สื่อก่อนใช้งานจริง เช่น การตรวจสอบแหล่งจ่ายกระแสไฟฟ้า การตรวจสอบการเสียบปลั๊กหรือสายไฟต่างๆ	*1. ด้านองค์ประกอบของสื่อ* *1.1 สื่อที่เป็นแหล่งสื่อที่ควรมี โรงยิมเนเซียม ห้องปฏิบัติเทคโนโลยีทางพลศึกษา* *1.2 คุณลักษณะของสื่อ* *1.3 การวิเคราะห์สื่อ* *2.ด้านคุณภาพสื่อ* *2.1 ทันสมัย มีความชัดเจน ดึงดูดความสนใจ* *2.2 วิธีใช้ไม่ซับซ้อน ยุ่งยาก* *3.กระบวนการบริหารจัดการสื่อไม่พบว่ามีการเปลี่ยนแปลง*

ตาราง 18 การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านการวัดและประเมินผล

หลักสูตร เดิม 2556	**หลักสูตรในอนาคต**	***การเปลี่ยนแปลง***
1. วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา 2. ให้โอกาสผู้เรียนประเมินผลการสอนของอาจารย์ 3. ผู้สอนนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	สรุปคือ ควรมีระเบียบแบบแผนเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะที่วัดได้ มีการประเมินผลการเรียนครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เข้าใจในสิ่งที่จะวัดชัดเจน ทำให้ความหมายหรือคำจำกัดความของสิ่งที่จะวัดนั้นตรงตามต้องการ ควรวัดให้ตรงกับเรื่องที่สอนและควรมีการรายงานผล มีการใช้เครื่องมือถูกต้อง เครื่องมือที่ใช้วัดครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะนั้นๆ และควรประเมินตามสภาพจริง ด้านกระบวนการเก็บข้อมูลของนักเรียนควรทำด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีผลการวัดที่น่าเชื่อถือและสอดคล้องกับความต้องการ มีการประเมินผลการเรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และใช้การประเมินเป็นกลไกในการติดตามพัฒนา ช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนให้บรรลุเป้าหมายการเรียน	*1. ไม่มีการเปลี่ยนแปลง*

ตาราง 19 การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านการบริหารหลักสูตร

หลักสูตร เดิม 2556	**หลักสูตรในอนาคต**	***การเปลี่ยนแปลง***
- มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำคณะประจำโปรแกรมวิชา - มีการจัดทำแผนบริการงานอย่างเป็นระบบ - มีการจัดประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง - มีการจัดโปรแกรมการศึกษาให้ถูกต้องตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร - มีการจัดอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์ - มีการนิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอน - มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน - มีการประเมินผลการสอนและใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน	สรุปคือ มีการจัดทำแผนบริหารงานอย่างเป็นระบบ จัดโปรแกรมการศึกษาให้ถูกต้องตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร ควรมีระบบเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบัน ต่างสถาบัน ต่างสังกัดและสังกัดเดียวกัน ควรมีแผนการเรียนให้ผู้เรียนศึกษาในคู่มือนักศึกษา ผู้เรียนร่วมกำหนดแผนการเรียน ประชุมวางแผนการบริหาร หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จัดอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์ จัดให้มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย สะดวกใช้งาน ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ และวิจัย ผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการ และเป็นไปตามความต้องการของสังคม มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น	*1. ใช้เทคโนโลยี และวิทยาการที่ทันสมัยมาจัดระบบการเรียนและการเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบัน ต่างสถาบัน ต่างสังกัด และสังกัดเดียวกัน* *2. มีระบบกลไกในการบริหารจัดการอย่างครบวงจร*

ตาราง 20 การวิเคราะห์หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา 2556 และอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า ด้านการประเมินหลักสูตร

หลักสูตร เดิม 2556	**หลักสูตรใหม่(อนาคต)**	***การเปลี่ยนแปลง***
- หาข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรที่จะเป็นประโยชน์ - มีการการตัดสินใจ ปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน - ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต - มีการการประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตร - การประเมินโครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตร - มีการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น 2.1 ด้านทรัพยากรในการดำเนินงาน 3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ 3.1 ด้านการบริหารหลักสูตร 3.2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล 4. ผลการประเมินด้านผลผลิต 4.1 ด้านคุณภาพการปฏิบัติงานทั่วไปของบัณฑิต 4.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพะ	สรุป ซึ่งแบ่งเป็น 3 ประเด็น คือ 1) สิ่งที่มุ่งประเมิน ควรมีการประเมินในสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏในหลักสูตรดังนี้ ประเมินผลลัพธ์ ผลกระทบ ผลผลิตของหลักสูตร ประเมินด้านการวัดและประเมินการเรียนรู้ ประเมินปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการบริหารหลักสูตร ประเมินด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประเมินระบบการประเมินหลักสูตร 2) กระบวนการประเมิน ควรมีการกำหนดรูปแบบการประเมินที่ชัดเจน โดยมีการกำหนดเป้าหมาย มีระบบการประเมินอย่างครบวงจร มีวิธีการประเมินที่หลากหลาย มีการใช้การวิจัยในการประเมิน 3) ข้อมูลย้อนกลับ ในส่วนนี้เป็นการเน้นการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาหลักสูตรโดยต้องนำผลการประเมินที่ได้สะท้อนกลับไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งการประเมินนั้นควรมีการประเมินด้านการประเมินการสอน มีระบบประเมินการสอนเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้สอน การประเมินผลหลักสูตรควรใช้รูปแบบในการวิจัยเชิงประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร ตัดสินใจ	*ไม่เปลี่ยนแปลง*

ตาราง 20 (ต่อ)

หลักสูตร เดิม 2556	หลักสูตรใหม่(อนาคต)	*การเปลี่ยนแปลง*
4.4 ด้านการปฏิบัติงานด้านพลศึกษา - มีการประเมินผลการสอนและใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน	วางแผนเลือกหลักสูตร กำหนดจุ่งหมาย กำหนดโครงสร้าง ต้องมีการประเมินด้านบริบท เช่น ภาวะแวดล้อม ความต้องการจำเป็นของบุคคล และหน่วยงาน ความเหมาะสมของจุดมุ่งหมาย เพื่อผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการ และเป็นไปตามความต้องการของสังคม เป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น	

ตอนที่ 2 ผลการประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

การประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่ผู้วิจัยดำเนินการจากกลุ่มตัวอย่าง 6 กลุ่ม จำนวน 270 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 231 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.56 ดังแสดงในตาราง

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำแนกตามสถานภาพ (n=231)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	5	2.16
รองคณบดี	16	6.93
หัวหน้าหลักสูตร	17	7.36
อาจารย์ผู้สอน	51	22.08
อาจารย์พี่เลี้ยง	85	36.80
นักศึกษา	57	24.68
รวม	231	100.00

จากตาราง 21 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่คือกลุ่มอาจารย์พี่เลี้ยง รองลงมาคือ นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนในสถาบันการพลศึกษาคิดเป็นร้อยละ 36.80 , 24.68 และ 22.08 ตามลำดับ โดยเมื่อวิเคราะห์ผลการประเมิน ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เฉพาะ 10 องค์ประกอบหลัก ปรากฏผลดังตาราง 22

ตาราง 22 ผลการประเมิน ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ด้านความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (n=231)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig
1. ปรัชญาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต												
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการและความต้องการของสังคม เป็น ผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดียิ่งขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะ ที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร												
1. เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีความรู้ และทักษะอย่าง ลุ่มลึกในวิชาชีพ ตลอดจนสามารถนำทักษะไปใช้ในการออก แบบการเรียนรู้และปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ทางสังคมได้อย่างเหมาะสม	4.52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
2. เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษา ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพลศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
3. เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีค่านิยมด้านคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามกรอบแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.48	.66	22.74*	<.01	4.38	.74	17.98*	<.01	4.42	.68	20.65*	<.01
4. เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและสังคมด้วยกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง	4.50	.63	24.12*	<.01	4.31	.73	16.77*	<.01	4.27	.60	19.45*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig
5. เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีทักษะเชิงสังคมสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ตลอดจนมีวิสัยทัศน์ใน การพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้า	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
6. ผลิตบัณฑิตที่มีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย	4.60	.56	29.90*	<.01	4.43	.67	20.93*	<.01	4.42	.60	23.38*	<.01
3. โครงสร้างหลักสูตร												
มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 170 หน่วยกิต โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา	4.64	.58	29.76*	<.01	4.41	.73	18.95*	<.01	4.46	.66	22.26*	<.01
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	4.53	.62	25.15*	<.01	4.35	.74	17.57*	<.01	4.43	.75	21.78*	<.01
1.1 กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต	4.48	.62	23.71*	<.01	4.34	.72	17.72*	<.01	4.30	.71	17.21*	<.01
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	4.56	.63	27.59*	<.01	4.41	.60	20.03*	<.01	4.45	.60	20.69*	<.01
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	4.50	.59	25.87*	<.01	4.39	.71	19.20*	<.01	4.31	.68	18.04*	<.01
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
2. หมวดวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 134 หน่วยกิต	4.59	.61	27.07*	<.01	4.44	.74	19.26*	<.01	4.39	.74	18.35*	<.01
2.1 วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 52 หน่วยกิต	4.48	.64	23.01*	<.01	4.35	.78	16.59*	<.01	4.38	.67	19.87*	<.01
2.1.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต	4.48	.60	25.12*	<.01	4.44	.72	19.82*	<.01	4.45	.55	26.33*	<.01
2.1.2 วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	..73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig
2.1.3 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกำหนดให้เรียน 16 หน่วยกิต	4.48	.65	22.97*	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
2.2 วิชาเอกไม่น้อยกว่า 82 หน่วยกิต	4.58	.55	29.98*	<.01	4.45	.65	22.31*	<.01	4.36	.59	22.26	<.01
2.2.1 วิชาเอกพลศึกษากำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต	4.54	.60	26.16*	<.01	4.46	.68	21.33*	<.01	4.36	.62	21.21*	<.01
2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอกกำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต	4.52	.61	25.28*	<.01	4.48	.67	22.20*	<.01	4.40	.62	22.15*	<.01
2.2.3 วิชาเลือกวิชาเอกไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต	4.51	.62	24.49*	<.01	4.46	.66	21.95*	<.01	4.42	.63	22.32*	<.01
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	4.55	.58	27.41*	<.01	4.52	.64	24.17*	<.01	4.46	.63	23.12*	<.01
4. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร												
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	4.58	.55	29.98*	<.01	4.45	.65	22.31*	<.01	4.36	.59	22.26*	<.01
1.1 กลุ่มวิชาภาษาไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต												
วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้												
การใช้ภาษาไทย 2(1-2-3)	4.54	.60	26.16*	<.01	4.46	.68	21.33*	<.01	4.36	.62	21.21*	<.01
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.58	.55	29.98*	<.01	4.45	.65	22.31*	<.01	4.36	.59	22.26*	<.01
การพัฒนาทักษะการฟัง-การพูดภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)	4.54	.60	26.16*	<.01	4.46	.68	21.33*	<.01	4.36	.62	21.21*	<.01
วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้												
ทักษะการใช้ภาษาไทย 2(1-2-3)	4.58	.55	29.98*	<.01	4.45	.65	22.31*	<.01	4.36	.59	22.26*	<.01
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.45	.60	26.16*	<.01	4.46	.68	21.33*	<.01	4.36	.62	21.21*	<.01
การอ่านเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.52	.61	25.28*	<.01	4.48	.67	22.20*	<.01	4.40	.62	22.15*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig
วาทการ 2(1-2-3)	4.51	.62	24.49*	<.01	4.46	.66	21.95*	<.01	4.42	.63	22.32*	<.01
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2(1-2-3)	4.59	.61	27.07*	<.01	4.44	.74	19.26*	<.01	4.39	.74	19.87*	<.01
การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)	4.48	.64	23.01*	<.01	4.35	.78	16.59*	<.01	4.38	.67	19.87*	<.01
ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.48	.60	25.12*	<.01	4.44	.72	19.82*	<.01	4.45	.55	26.33*	<.01
ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.59	.61	27.08*	<.01	4.44	.74	19.26*	<.01	4.39	.74	18.35*	<.01
ภาษาบาฮาซาเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.48	.64	23.01*	<.01	4.35	.78	16.59*	<.01	4.38	.67	19.87*	<.01
ภาษาตากาล็อกเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.48	.60	25.12*	<.01	4.44	.72	19.82*	<.01	4.45	.55	26.33*	<.01
ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
ภาษาลาวเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.48	.65	22.97*	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
ภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.59	.61	27.07*	<.01	4.44	.74	19.26*	<.01	4.39	.74	18.35*	<.01
ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.48	.64	23.01*	<.01	4.35	.78	16.59*	<.01	4.38	.67	19.87*	<.01
ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)	4.48	.60	25.12*	<.01	4.44	.72	19.82*	<.01	4.45	.55	26.33*	<.01
การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)	4.48	.65	22.97	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงาน 2(1-2-3)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต												
วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้												
คุณธรรม จริยธรรม สำหรับบัณฑิตอุดมคติไทย 3(3-0-6)	4.50	.63	24.12*	<.01	4.31	.73	16.77*	<.01	4.27	.60	19.45*	<.01
วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้												
จิตวิทยาในการดำเนินชีวิตและการปรับตัว 3(3-0-6)	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม 3(3-0-6)	4.60	.56	29.90*	<.01	4.43	.67	20.93*	<.01	4.42	.60	23.38*	<.01
ทักษะการเรียนรู้และการแก้ปัญหา 3(3-0-6)	4.48	.65	22.97*	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
มนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต 3(3-0-6)	4.59	.61	27.07*	<.01	4.44	.74	19.26*	<.01	4.39	.74	18.35*	<.01
ความงดงามแห่งชีวิต 3(3-0-6)	4.48	.64	23.01*	<.01	4.35	.78	16.59*	<.01	4.38	.67	19.87*	<.01
การเสริมสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาตน 3(3-0-6)	4.48	.60	25.12*	<.01	4.44	.72	19.82*	<.01	4.45	.55	26.33*	<.01
การจัดการดำเนินชีวิต 3(3-0-6)	4.48	.65	22.97*	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
ชีวิตกับสุนทรียะ 3(3-0-6)	4.59	.61	27.07*	<.01	4.44	.74	19.26*	<.01	4.39	.74	18.35*	<.01
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต												
วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้												
สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า 3(3-0-6)	4.48	.64	23.01*	<.01	4.35	.78	16.59*	<.01	4.38	.67	19.87*	<.01
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้												
การเมืองการปกครองของไทย 3(3-0-6	4.48	.60	25.12*	<.01	4.44	.72	19.82*	<.01	4.45	.55	26.33*	<.01
เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6)	4.48	.64	23.01*	<.01	4.35	.78	16.59*	<.01	4.38	.67	19.87*	<.01
การศึกษากับสังคม 3(3-0-6)	4.48	.60	25.12*	<.01	4.44	.72	19.82*	<.01	4.45	.55	26.33*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig	$\bar{x}$	S	t	sig
วิถีไทยกับการดำรงชีวิต 3(3-0-6)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
วิถีโลกกับการดำรงชีวิต 3(3-0-6)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49	<.01	4.37	.67	20.67*	<.01
กฎหมายในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6)	4.48	.65	22.97*	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
ศิลปะวิทยาการเพื่อการพัฒนามนุษย์ 3(3-0-6)	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
มนุษย์กับการเรียนรู้ 3(3-0-6)	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
อาเซียนศึกษา 3(3-0-6)	4.52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย 3(3-0-6)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
1.4 รายวิชากลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต												
วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้												
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ 2(1-2-3)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
คณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน 2(1-2-3)	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในชีวิตประจำวัน 2(1-2-3)	4.56	.63	27.59*	<.01	4.41	.60	20.03*	<.01	4.45	.60	20.69*	<.01
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้												
คอมพิวเตอร์ทั่วไป 2(1-2-3)	4.50	.59	25.87*	<.01	4.39	.71	19.20*	<.01	4.31	.68	18.04*	<.01
การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในชีวิตประจำวัน 2(1-2-3)	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
ทักษะการคิดและสร้างสรรค์ 2(1-2-3)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
คณิตศาสตร์กับการตัดสินใจ 2(1-2-3)	4.48	.65	22.97*	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต 2(1-2-3)	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน 2(1-2-3)	4.56	.63	27.59*	<.01	4.41	.60	20.03*	<.01	4.45	.60	20.69*	<.01
มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 2(2-0-4)	4.50	.59	25.87*	<.01	4.39	.71	19.20*	<.01	4.31	.68	18.04*	<.01
2. หมวดวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต												
2.1 วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต												
วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้												
พื้นฐานการศึกษา	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
พื้นฐานวิชาชีพครู	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครู	4.48	.65	22.97*	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
จิตวิทยาสำหรับครู	4.57	.5	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
จิตวิทยาแนะแนว	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
การพัฒนาหลักสูตร	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
การจัดการเรียนรู้	4.48	.65	22.97*	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
การวิจัยทางการศึกษา	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
การวิจัยในชั้นเรียน	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา	4.52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.50	.59	25.87*	<.01	4.39	.71	19.20*	<.01	4.31	.68	18.04*	<.01
การบริหารการศึกษาและ เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู	4.50	.59	25.87*	<.01	4.39	.71	19.20*	<.01	4.31	.68	18.04*	<.01
การสัมมนาทางการศึกษา	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
การประกันคุณภาพการศึกษาการประเมินผลโครงการ	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
การวิจัยทางการศึกษา	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
การวิจัยในชั้นเรียนนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
การวัดและประเมินผลการศึกษา	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
การบริหารการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา	4.50	.59	25.87*	<.01	4.39	.71	19.20*	<.01	4.31	.68	18.04*	<.01
การประเมินผลโครงการ	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
การสัมมนาทางการศึกษา	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดให้เรียน 12 หน่วยกิต												
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน 1 2 (ไม่น้อยกว่า 120 ชม.)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน 2 2 (ไม่น้อยกว่า 120 ชม.)	4.50	.59	25.87*	<.01	4.39	.71	19.20*	<.01	4.31	.68	18.04*	<.01
ปฏิบัติการสอน 1 4 (ไม่น้อยกว่า 240 ชม.)	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
ปฏิบัติการสอน 2 4 (ไม่น้อยกว่า 240 ชม.)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
2.2 วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
วิชาเอกพลศึกษา กำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
วิชาบังคับทฤษฎี กำหนดให้เรียน 28 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
ประวัติและหลักการพลศึกษา (ปรัชญาพลศึกษา)	4.48	.65	22.97*	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
พื้นฐานวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการ และการบริหารพลศึกษาในโรงเรียน	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 2	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
การเคลื่อนไหวเบื้องต้น	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
การจัดการแข่งขันกีฬาการประเมินผลทางพลศึกษา (สมรรถภาพทางกาย/การทดสอบฯ)	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวทางพลศึกษา	4.48	.65	22.97*	<.01	4.48	.70	21.20*	<.01	4.48	.62	24.14*	<.01
การเรียนรู้ทักษะกลไกทางพลศึกษา	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
ลูกเสือและยุวกาชาด	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
สรีรวิทยาการกีฬาและการออกกำลังกาย	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 2	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
การป้องกันและการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บทางกีฬา	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
วิชาบังคับปฏิบัติ กำหนดให้เรียน 40 หน่วยกิต	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
(1) กลุ่มวิชากีฬา 1 เลือก 20 หน่วยกิต (10 วิชา) จากรายวิชาต่อไปนี้												
กรีฑา 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาแบดมินตัน 1	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
กีฬาว่ายน้ำ 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬายิมนาสติก 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาบาสเกตบอล 1	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬาเทเบิ้ลเทนนิส 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาฟุตบอล 1	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
กีฬาวอลเลย์บอล 1	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬาฟุตซอล 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาแฮนด์บอล1	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬามวยไทย 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาเซปักตะกร้อ 1	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กระบี่กระบอง 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาลีลาศ 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กิจกรรมเข้าจังหวะ	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
(2) กลุ่มวิชากีฬา 2 เลือก 14 หน่วยกิต (7 วิชา) จากรายวิชาดังนี้ (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มวิชากีฬา 1 มาก่อน)												
กรีฑา 2	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาแบดมินตัน 2	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาว่ายน้ำ	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬายิมนาสติก 2	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬาบาสเกตบอล 2	4.55	.64	25.07	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาเทเบิลเทนนิส 2	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
กีฬาฟุตบอล 2	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาวอลเลย์บอล 2	4.60	.56	29.90*	<.01	4.43	.67	20.93*	<.01	4.42	.60	23.38*	<.01
กีฬามวยไทย 2	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬาเซปัคตะกร้อ 2	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
กีฬายิมนาสติก 2	4.60	.56	29.90*	<.01	4.43	.67	20.93*	<.01	4.42	.60	23.38*	<.01
กีฬาฟุตซอล 2	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาแฮนด์บอล 2	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬาว่ายน้ำ 2	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬากระบี่กระบอง 2	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
กีฬาลีลาศ 2	4.60	.56	29.90*	<.01	4.43	.67	20.93*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
(3) กลุ่มวิชากีฬา 3 เลือก 6 หน่วยกิต (3 วิชา) จากรายวิชาดังนี้												
กลวิธีการฝึกและการจัดการกรีฑา	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตบอล	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตซอล	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแฮนด์บอล	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเซปักตะกร้อ	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาลีลาศ	4.60	.56	29.90*	<.01	4.43	.67	20.93*	<.01	4.42	.60	23.38*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยไทย	4.52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกระบี่กระบอง	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
วิชาการสอนวิชาเอก กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้												
วิธีสอนพลศึกษา 1	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
วิธีสอนพลศึกษา 2	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
วิชาเลือกวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	4.60	.56	29.90*	<.01	4.43	.67	20.93*	<.01	4.42	.60	23.38*	<.01
วิชาเลือกทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้												
การช่วยชีวิตและความปลอดภัยทางน้ำ	4.52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
สมรรถภาพทางกายเพื่อคุณภาพชีวิต	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาวะและสมรรถภาพทางกาย	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
โอลิมปิกศึกษา	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
พลศึกษาพิเศษ	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางพลศึกษา	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
สังคมวิทยาและจิตวิทยาการกีฬาสำหรับครูพลศึกษา	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
ค่ายพักแรม	4.48	.66	22.74*	<.01	4.38	.74	17.98*	<.01	4.42	.68	20.65*	<.01
การใช้เวลาว่างและนันทนาการเบื้องต้น	4.55	.64	25.07*	.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
วิชาเลือกปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับวิชาบังคับ จากกลุ่มวิชากีฬา 1 หรือกลุ่มวิชากีฬา 2 หรือกลุ่มวิชากีฬา 3 ดังนี้												
(1) กลุ่มวิชากีฬา 1												
กรีฑา 1	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬาแบดมินตัน 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬามวยไทย 1	4..52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
กีฬาแอโรบิกดานซ์1	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬาลีลาศ 1	4.48	.66	22.74*	<.01	4.38	.74	17.98*	<.01	4.42	.68	20.65*	<.01
กีฬาจักรยาน 1	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
กีฬากอล์ฟ 1	4.60	.56	29.90*	<.01	4.43	.67	20.93*	<.01	4.42	.60	23.38*	<.01
กีฬาดาบสากล 1	4.48	.66	22.74*	<.01	4.38	.74	17.98*	<.01	4.42	.68	20.65*	<.01
กีฬาเทควันโด 1	4.50	.63	24.12*	<.01	4.31	.73	16.77*	<.01	4.27	.60	19.45*	<.01
กีฬาเทนนิส1	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
กีฬาเทเบิลเทนนิส 1	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬาปันจักสีลัต 1	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
กีฬาเปตอง 1	4.52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
กีฬามวยปล้ำ 1	4.48	.66	22.74*	<.01	4.38	.74	17.98*	<.01	4.42	.68	20.65*	<.01
กีฬามวยสากล 1	4.50	.63	24.12*	<.01	4.31	.73	16.77*	<.01	4.27	.60	19.45*	<.01
กีฬายกน้ำหนัก 1	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬายิงธนู 1	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬาวินด์เซิร์ฟ	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
กีฬาสควอช 1	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬายิมนาสติก 1	4.60	.56	29.90*	<.01	4.43	.67	20.93*	<.01	4.42	.60	23.38*	<.01
กีฬายิมนาสติกลีลา	4.55	.64	25.07*	<.01	4.36	.76	17.23*	<.01	4.30	.76	16.06*	<.01
กีฬายูโด 1	4.52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
กีฬาเรือพาย	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬายิงปืน 1	4.55	.62	25.62	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬาสนุกเกอร์และบิลเลียด	4.52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
หมากล้อม (โกะ)	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬาวู้ดบอล 1	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬาขี่ม้า	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
กีฬาวูซูประลองยุทธ 1	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
คาราเต้-โด	4.63	.54	32.00*	<.01	4.42	.60	23.47*	<.01	4.47	.60	24.51*	<.01
กีฬาซอฟท์เทนนิส	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬาคูราช 1	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	16.26*	<.01
กีฬาบาสเกตบอล 1	4.52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
กีฬาฟุตบอล 1	4.47	.62	23.67*	<.01	4.52	.57	27.14*	<.01	4.48	.60	25.01*	<.01
กีฬาวอลเลย์บอล 1	4.49	.62	24.07*	<.01	4.52	.53	29.00*	<.01	4.45	.53	27.03*	<.01
กีฬาแฮนด์บอล 1	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
กีฬากาบัดดี้	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬาซอฟท์บอล	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
กีฬาเบสบอล	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กระบี่กระบอง 1	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
ดำน้ำ	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.65	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01
ไต่หน้าผา	4.52	.67	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
ไอกิโด	4.47	.62	23.67*	<.01	4.52	.57	27.14*	<.01	4.48	.60	25.01*	<.01
ไตรกีฬา	4.49	.62	24.07*	<.01	4.52	.53	29.00*	<.01	4.45	.53	27.03*	<.01
กิจกรรมเข้าจังหวะ	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
ลีลาศเพื่อสุขภาพ	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.65	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01
หมากรุกไทย	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
เกมและเกมนำ	4.61	.52	32.26*	<.01	4.55	.54	29.67*	<.01	4.36	.64	21.35*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
ศิลปะการป้องกันตัว	4.52	.57	27.02*	<.01	4.31	.78	18.15*	<.01	4.22	.71	23.38*	<.01
โบว์ลิ่ง	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
ลอนโบว์	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
หมากรุกสากล	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กายบริหารประกอบดนตรี	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
การละเล่นพื้นเมืองของไทย	4.38	.75	17.19*	<.01	4.28	.72	16.47*	<.01	4.23	.77	14.32*	<.01
การละเล่นพื้นเมืองอาเซียน	4.30	.88	13.92*	<.01	4.29	.86	13.98*	<.01	4.25	.88	13.00*	<.01
(2) กลุ่มวิชากีฬา 2 (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มวิชากีฬา 1 มาก่อน)												
กรีฑา 2	4.48	.72	20.92*	<.01	4.41	.70	19.78*	<.01	4.40	.66	20.57*	<.01
กีฬากอล์ฟ 2	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
กีฬาลีลาศ 2	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬาจักรยาน 2	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
กีฬาดาบสากล 2	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬาเทควันโด 2	4.47	.62	23.67*	<.01	4.52	.57	27.14*	<.01	4.48	.60	25.01*	<.01
กีฬาเทนนิส 2	4.49	.62	24.07*	<.01	4.52	.53	29.00*	<.01	4.45	.53	27.03*	<.01
กีฬาดาบสากล 2	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
กีฬาเทควันโด 2	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬาเทนนิส 2	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.65	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
กีฬาเทเบิ้ลเทนนิส 2	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬาแบดมินตัน 2	4.47	.62	23.67*	<.01	4.52	.57	27.14*	<.01	4.48	.60	25.01*	<.01
กีฬาปันจักสีลัต 2	4.49	.62	24.07*	<.01	4.52	.53	29.00*	<.01	4.45	.53	27.03*	<.01
กีฬามวยไทย 2	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
กีฬามวยปล้ำ 2	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬามวยสากล 2	4.50	.60	25.13*	<.01	4.39	.73	18.49*	<.01	4.37	.64	20.67*	<.01
กีฬายกน้ำหนัก 2	4.57	.55	29.67*	<.01	4.47	.57	26.12*	<.01	4.43	.55	23.94*	<.01
กีฬายิงธนู 2	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
กีฬายิงปืน 2	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.65	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01
กีฬายิมนาสติก 2	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬายูโด 2	4.38	.75	17.19*	<.01	4.28	.72	16.47*	<.01	4.23	.77	14.32*	<.01
กีฬาว่ายน้ำ 2	4.43	.88	13.92*	<.01	4.29	.86	13.98*	<.01	4.25	.88	13.00*	<.01
กีฬาสควอช 2	4.48	.72	20.92*	<.01	4.41	.70	19.78*	<.01	4.40	.66	20.57*	<.01
กีฬาแอโรบิกดานซ์ 2	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬาวู๊ดบอล 2	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.65	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01
กีฬายูโด 2	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.65	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01
กีฬาว่ายน้ำ 2	4.61	.52	32.26*	<.01	4.55	.54	29.67*	<.01	4.36	.64	21.35*	<.01
กีฬาสควอช 2	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26*	<.01
กีฬาแอโรบิกดานซ์ 2	4.38	.75	17.19*	<.01	4.28	.72	16.47*	<.01	4.23	.77	14.32*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
กีฬาวู๊ดบอล 2	4.30	.88	13.92*	<.01	4.29	.86	13.98*	<.01	4.25	.88	13.00*	<.01
กีฬาวูซูประลองยุทธ 2	4.48	.72	20.92*	<.01	4.41	.70	19.78*	<.01	4.40	.66	20.57*	<.01
กีฬาคูราช 2	4.37	.71	18.67*	<.01	4.32	.67	18.45*	<.01	4.34	.71	17.95*	<.01
กีฬาบาสเกตบอล 2	4.30	.79	15.49*	<.01	4.25	.73	15.58*	<.01	4.23	.86	12.88*	<.01
กีฬาโปโลน้ำ 2	4.55	.62	25.62*	<.01	4.57	.55	15.73*	<.01	4.57	.55	15.26	<.01
กีฬาฟุตซอล 2	4.35	.83	15.57*	<.01	4.28	.83	14.30*	<.01	4.28	.80	14.77*	<.01
กีฬาฟุตบอล 2	4.45	.62	23.67*	<.01	4.52	.57	27.14*	<.01	4.48	.60	25.01*	<.01
กีฬารักบี้ฟุตบอล 2	4.49	.62	24.07*	<.01	4.52	.53	29.00*	<.01	4.45	.53	27.03*	<.01
กีฬาวอลเลย์บอล 2	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
กีฬาฮอกกี้ 2	4.61	.52	32.26*	<.01	4.55	.54	29.67*	<.01	4.36	.64	21.35*	<.01
กีฬาแฮนด์บอล 2	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.65	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01
กีฬาเซปักตะกร้อ 2	4.47	.62	23.67*	<.01	4.52	.57	27.14*	<.01	4.48	.60	25.01*	<.01
กระบี่กระบอง 2	4.49	.62	24.07*	<.01	4.52	.53	29.00*	<.01	4.45	.53	27.03*	<.01
(3) กลุ่มวิชากีฬา 3 (ต้องสอบผ่านรายกลุ่มวิชากีฬา 2 มาก่อน)												
กลวิธีการฝึกและการจัดการกรีฑา	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกอล์ฟ	4.61	.52	32.26*	<.01	4.55	.54	29.67*	<.01	4.36	.64	21.35*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาลีลาศ	4.50	.57	26.90*	<.01	4.45	.56	26.06*	<.01	4.42	.57	24.60*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาจักรยาน	4.38	.75	17.19*	<.01	4.28	.72	16.47*	<.01	4.23	.77	14.32*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟันดาบ	4.30	.88	13.92*	<.01	4.29	.86	13.98*	<.01	4.25	.88	13.00*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเทควันโด	4.48	.72	20.92*	<.01	4.41	.70	19.78*	<.01	4.40	.66	20.57*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาดาบเทเบิ้ลเทนนิส	4.37	.71	18.67*	<.01	4.32	.67	18.45*	<.01	4.34	.71	17.95*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแบดมินตัน	4.30	.79	15.49*	<.01	4.25	.73	15.58*	<.01	4.23	.86	12.88*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาปันจักสีลัต	4.38	.74	17.77*	<.01	4.26	.79	14.57*	<.01	4.26	.81	14.13*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยไทย	4.35	.83	15.57*	<.01	4.28	.83	14.30	<.01	4.28	.80	14.77*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยปล้ำ	4.43	.68	20.64*	<.01	4.36	.76	17.29*	<.01	4.36	.74	17.57*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยสากล	4.61	.52	32.26*	<.01	4.55	.54	29.67*	<.01	4.36	.64	21.35*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายกน้ำหนัก	4.49	.60	25.02*	<.01	4.44	.61	23.55*	<.01	4.41	.66	20.93*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายิงธนู	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.65	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายิงปืน	4.54	.54	29.10*	.01	4.52	.55	28.28*	<.01	4.45	.56	25.60*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายิมนาสติก	4.46	.61	23.92*	<.01	4.49	.57	26.55*	<.01	4.36	.58	22.62*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬายูโด	4.45	.64	22.69*	<.01	4.52	.55	28.15*	<.01	4.41	.58	23.79*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาว่ายน้ำ	4.47	.62	23.67*	<.01	4.52	.57	27.14*	<.01	4.48	.60	25.01*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาสควอช	4.49	.62	24.07*	<.01	4.52	.53	29.00*	<.01	4.45	.53	27.03*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแอโรบิคดานซ์	4.52	.64	24.39*	<.01	4.46	.68	21.33*	<.01	4.45	.67	21.56*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวู้ดบอล	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.65	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวูซูประลองยุทธ	4.50	.57	26.90*	<.01	4.45	.56	26.06*	<.01	4.42	.57	24.60*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาคูราช	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.66	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาบาสเกตบอล	4.61	.52	32.26*	<.01	4.55	.54	29.67*	<.01	4.36	.64	21.35*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาโปโลน้ำ	4.52	.64	24.39*	<.01	4.46	.68	21.33*	<.01	4.45	.67	21.56*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตซอล	4.49	.60	25.02*	<.01	4.44	.61	23.55*	<.01	4.41	.66	20.93*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตบอล	4.50	.57	26.90*	<.01	4.45	.56	26.06*	<.01	4.42	.57	24.60*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวอลเลย์บอล	4.54	.54	29.10*	<.01	4.52	.55	28.28*	<.01	4.45	.56	25.60*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฮ้อกกี้	4.60	.54	30.77*	<.01	4.51	.63	24.33*	<.01	4.46	.67	21.83*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแฮนด์บอล	4.46	.61	23.92*	<.01	4.49	.57	26.55*	<.01	4.36	.58	22.62*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเซปักตะกร้อ	4.45	.64	22.69*	<.01	4.52	.55	28.15*	<.01	4.41	.58	23.79*	<.01
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬากระบี่กระบอง	4.47	.62	23.67*	<.01	4.52	.57	27.14*	<.01	4.48	.60	25.01*	<.01
5. กิจกรรมการเรียนการสอน												
1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถไปเป็นครูในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีระสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีความสุข มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	4.60	.54	30.77*	<.01	4.51	.63	24.33*	<.01	4.46	.67	21.83*	<.01
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาเข้าใจพลวัตของชุมชนสังคม อยู่ร่วมกับโลกสมัยใหม่ภายใต้ระบบทุนนิยม ทุนนิยมใหม่ ปัจเจกชนนิยมและการเมืองใหม่อย่างรู้เท่าทัน มุ่งเน้นพัฒนาครูไทยให้มีความเป็นนักวิชาการ มีความรู้ในสาขาของตนเองและรอบรู้ในสาขาวิชาอื่น สร้างความรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต สอนเก่ง รักการสอน มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณบุคลิกภาพที่มี ความเป็นครูที่ดี รักและศรัทธาวิชาชีพครู มุ่งปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความคิดสร้างสรรค์ และ เป็นผู้นำชุมชน	4.64	.55	31.07*	<.01	4.58	.60	27.45*	<.01	4.48	.64	23.01*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

	ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
		$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
3.	ผู้สอนจัดทำประมวลการสอนที่เป็นปัจจุบันในทุกรายวิชา	4.47	.60	24.80*	<.01	4.47	.66	22.36*	<.01	4.40	.67	20.44*	<.01
4.	ปฏิบัติการสอนตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้ครบถ้วน	4.52	.64	24.39*	<.01	4.46	.68	21.33*	<.01	4.45	.67	21.56*	<.01
5.	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	4.49	.60	25.02*	<.01	4.44	.61	23.55*	<.01	4.41	.66	20.93*	<.01
6.	ผู้สอนมีวิธีการสอนที่หลากหลายน่าสนใจ	4.50	.57	26.90*	<.01	4.45	.56	26.06*	<.01	4.42	.57	24.60*	<.01
7.	มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตลอดหลักสูตร	4.54	.54	29.10*	<.01	4.52	.55	28.28*	<.01	4.45	.56	25.60*	<.01
8.	นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.46	.61	23.92*	<.01	4.49	.57	26.55*	<.01	4.36	.58	22.62*	<.01
9.	วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา	4.45	.64	22.69*	<.01	4.52	.55	28.15*	<.01	4.41	.58	23.79*	<.01
10.	ให้โอกาสผู้เรียนประเมินผลการสอนของอาจารย์	4.47	.62	23.67*	<.01	4.52	.57	27.14*	<.01	4.48	.60	25.01*	<.01
11.	ผู้สอนนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน	4.49	.62	24.07*	<.01	4.52	.53	29.00*	<.01	4.45	.53	27.03*	<.01
12.	มีการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.46	.63	23.12*	<.01	4.49	.57	26.20*	<.01	4.43	.55	25.57*	<.01
6. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู													
1	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลามีการฝึกงานภาคปฏิบัติ โดยอาจารย์ประจำวิชาจะจัดให้สอดคล้องกับทฤษฎีของวิชาชีพครูเป็นเรื่องๆ ไป อาจฝึกในสถาบันฯ หรือนอกสถาบันและมีการเน้น การฝึกงานภาคปฏิบัติในโรงเรียน	4.61	.52	32.26*	<.01	4.55	.54	29.67*	<.01	4.36	.64	21.35*	<.01
2	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม จัดให้มีอาจารย์พี่เลี้ยงคอยดูแลกิจกรรมที่นักศึกษาต้องปฏิบัติ เช่น การไปดู ฟัง สอบถาม และ หาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง สภาพทั่วไปของโรงเรียน งานในหน้าที่ของครูผู้สอนและครูประจำชั้น พฤติกรรมการสอน พฤติกรรมนักเรียนสภาพชุมชนและความสัมพันธ์ระหว่าง	4.52	.62	24.99*	<.01	4.52	.55	28.28*	<.01	4.45	.57	25.26*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
โรงเรียนกับชุมชนมีส่วนร่วมในงานด้านธุรการชั้นเรียน ด้านการเรียนการสอนหรือสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว ด้านพัฒนาโรงเรียน และชุมชน และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายหลังจากที่ศึกษา สังเกตและมีส่วนร่วมในแต่ละเรื่องแล้วจะต้องบันทึกลงในแบบบันทึกที่ทางฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้จัดเตรียมไว้คนละ 1 เล่ม ซึ่งนักศึกษาจะมีหน้าที่ในการบันทึกผลการศึกษา สังเกต และมีส่วนร่วม และตอบคำถามให้ถูกต้องตามความเป็นจริง หลังจากนั้นให้ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศลงชื่อรับรองในแต่ละเรื่อง												
-3. จัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในงานด้านธุรการชั้นเรียน ด้านการเรียนการสอนหรือสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว ด้านพัฒนาโรงเรียนและชุมชน และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย	4.57	.54	30.27*	<.01	4.55	.54	29.52*	<.01	4.44	.65	22.04*	<.01
4. จัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาและปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน 1 ปีการศึกษา	4.54	.58	27.16*	<.01	4.54	.60	26.16*	<.01	4.45	.54	26.83*	<.01
มีการนิเทศติดตามผลและมีประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	4.46	.58	25.13*	<.01	4.45	.59	24.71*	<.01	4.38	.52	25.61*	<.01
ปฏิบัติการสอนตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้ครบถ้วน	4.57	.57	27.64*	<.01	4.46	.61	24.02*	<.01	4.47	.55	26.75*	<.01
จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	4.50	.61	24.84*	<.01	4.51	.58	26.31*	<.01	4.48	.55	26.97*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
8. ควรมีวิธีการสอนที่หลากหลายและน่าสนใจ	4.50	.62	24.66*	<.01	4.43	.62	22.33*	<.01	4.40	.65	20.98*	<.01
9. นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.45	.60	23.92*	<.01	4.45	.59	24.31*	<.01	4.44	.59	24.33*	<.01
10. มีการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	4.43	.65	21.44*	<.01	4.36	.75	17.43*	<.01	4.35	.61	21.39*	<.01
7. สื่อการเรียนการสอน												
1. มีห้องเรียนพอเพียงและถูกต้องตามข้อกำหนด	4.39	.72	18.73*	<.01	4.35	.76	16.96*	<.01	4.35	.70	18.41*	<.01
2. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	4.43	.68	20.64*	<.01	4.36	.76	17.29*	<.01	4.35	.74	17.57*	<.01
3. มีห้องปฏิบัติการทางภาษา	4.37	.83	16.00*	<.01	4.36	.81	14.18*	<.01	4.23	.85	13.07*	<.01
4. มีระบบสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ	4.38	.75	17.19*	<.01	4.28	.72	16.47*	<.01	4.23	.77	14.32*	<.01
5. มีห้องปฏิบัติการการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	4.30	.88	13.92*	<.01	4.29	.86	13.98*	<.01	4.25	.88	13.00*	<.01
6. มีโรงฝึกกีพาที่เหมาะสมเพียงพอ	4.48	.72	20.92*	<.01	4.41	.70	19.78*	<.01	4.40	.66	20.57*	<.01
7. มีสนามกีพาเพียงพอต่อการเรียนการสอน	4.37	.71	18.67*	<.01	4.32	.67	18.45*	<.01	4.34	.71	17.95*	<.01
8. มีห้องสมุดของคณะเพียงพอ	4.30	.79	15.49*	<.01	4.25	.73	15.58*	<.01	4.23	.86	12.88*	<.01
9. มีเอกสาร ตำราเรียน วารสารทางวิชาการ	4.38	.74	17.77*	<.01	4.26	.79	14.57*	<.01	4.26	.81	14.13*	<.01
10. มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์	4.35	.83	15.57*	<.01	4.28	.83	14.30*	<.01	4.28	.80	14.77*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
8. การวัดและประเมินผล												
1. มีการรายงานผลการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ที่ระบุไว้ใน มคอ.5 ของแต่ละรายวิชา ครบ 6 ด้าน คุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านสุดท้ายคือด้านทักษะพิสัยและทักษะอื่นๆ	4.47	.64	22.92*	<.01	4.37	.64	20.74*	<.01	4.37	.87	19.17*	<.01
2. มีคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลการเรียนของนักศึกษาร่วมกับคณะกรรมการวิชาการคณะ	4.42	.67	20.97*	<.01	4.37	.64	20.74*	<.01	4.37	.87	19.17*	<.01
3. มีคณะกรรมการอาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันพิจารณาข้อสอบในภาคเรียน ว่ามีการประเมินผลตามรอบมาตรฐานการเรียนรู้ที่เขียนไว้ใน มคอ.3 หรือไม่ รวมทั้งสอดคล้องกับการรายงานผลใน มคอ.5 หรือไม่	4.34	.72	17.80*	<.01	4.28	.73	16.26	<.01	4.27	.68	17.31*	<.01
4. มีการประชุมพิจารณาผลการเรียนจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะกรรมการวิชาการคณะ เพื่อนำเรียนรองคณะบดี ก่อนการประกาศผลสอบ	4.44	.68	21.18*	<.01	4.35	.66	19.84*	<.01	4.29	.69	17.34*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
9. การบริหารหลักสูตร												
1. มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำคณะประจำโปรแกรมวิชา	4.45	.69	20.88*	<.01	4.44	.62	23.01*	<.01	4.41	.58	23.71*	<.01
2. . มีการจัดทำแผนบริการงานอย่างเป็นระบบ เช่น มีแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์ทั้งด้านวิชาการเทคนิคการสอนและการวัดผลและมีแผนการบริหารและพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน มีการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด	4.42	.67	20.77	<.01	4.39	.64	20.97*	<.01	4.34	.62	20.69*	<.01
3. มีการจัดประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง	4.49	.62	24.07*	<.01	4.48	.57	26.33*	<.01	4.37	.57	22.99*	<.01
4. มีการจัดโปรแกรมการศึกษาให้ถูกต้องตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร	4.39	.64	20.97*	<.01	4.27	.70	16.70*	<.01	4.30	.62	19.64*	<.01
5. มีการจัดอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์	4.35	.74	17.63*	<.01	4.36	.65	20.09*	<.01	4.26	.72	16.15*	<.01
6. มีการนิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนมีระบบการติดตามให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตลอดจนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	4.38	.69	19.50	<.01	4.32	.75	16.76*	<.01	4.23	.61	18.20*	<.01
7. มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน	4.25	.78	14.60*	<.01	4.25	.68	16.86*	<.01	4.16	.70	14.49*	<.01
8. มีการประเมินผลการสอนและใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน	4.32	.75	16.57*	<.01	4.33	.71	17.67*	<.01	4.20	.76	13.98*	<.01

ตาราง 22 (ต่อ)

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง				ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig	$\bar{X}$	S	t	sig
9. ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ได้จัดทำผลงานทางวิชาการและการทำวิจัย	4.26	.75	15.28*	<.01	4.25	.75	15.22*	<.01	4.25	.66	17.36*	<.01
10. การประเมินหลักสูตร												
1. การประเมินผลหลักสูตรควรใช้รูปแบบในการวิจัยเชิงประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ	4.48	.60	24.61*	<.01	4.37	.65	20.24*	<.01	4.32	.62	20.12*	<.01
2. ประเมินผลหลักสูตรควรทำอย่างต่อเนื่องและตรงตามสภาพจริง	4.36	.67	19.50*	<.01	4.40	.64	21.20*	<.01	4.24	.66	17.02*	<.01
3. มีการกำหนดตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน ซึ่งสิ่งที่ควรประเมินผล ก็คือ ประเมินตัวผู้เรียน ประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาประเมินตัวหลักสูตร ประเมินผลหลักสูตรในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของอาจารย์ผู้สอน	4.47	.62	23.67*	<.01	4.40	.64	21.51*	<.01	4.34	.68	18.81*	<.01
4. มีการประเมินผลกระทบของหลักสูตร เพื่อดูผลกระทบของหลักสูตรที่เกิดขึ้นทั้งในส่วนที่คาดหวังกับที่ไม่คาดหวัง	4.40	.67	20.37*	<.01	4.43	.63	22.25*	<.01	4.31	.68	18.21*	<.01
5. มีการประเมินกระบวนการบริหารจัดการทั้งในด้านบุคลากร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	4.40	.67	22.39*	<.01	4.51	.65	23.81*	<.01	4.36	.65	20.17*	<.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง พบว่า

1. ด้านปรัชญาหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกจุดมุ่งหมาย

3. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

4. ด้านเนื้อหาหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

5. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เกินตัวเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

6. ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

7. ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

8. ด้านการวัดและประเมินผล พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็น ไปได้ เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

9. ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

10. ด้านการประเมินหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) โดยใช้วิธีการวิจัยและพัฒนาร่วมกับการวิจัยเชิงอนาคต ตามแนวบรรทัดฐานทางสังคมในการศึกษาอนาคตแบบ EFR และการวิจัยเชิงประเมินแบบอิงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยแบบผสานวิธี ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายหลักเพื่อพัฒนาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) โดยกำหนดความมุ่งหมายเฉพาะดังนี้

1. เพื่อสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ในด้าน 1) ปรัชญาของหลักสูตร 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 3) โครงสร้างของหลักสูตร 4) เนื้อหาของหลักสูตร 5) กิจกรรมการเรียนการสอน 6) การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู 7) สื่อการเรียนการสอน 8) การวัดและประเมินผล 9) การบริหารหลักสูตรพลศึกษา และ 10) การประเมินหลักสูตรพลศึกษา

2. เพื่อประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยโดยแบ่งเป็นระยะของการวิจัย โดยแบ่งระยะของการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย เป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การสร้างอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)

ในระยะนี้ มีเป้าหมายเพื่อสำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ปีการศึกษา 2553 และปีการศึกษา 2556 (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิในการศึกษาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา และการร่างอนาคตภาพโดยการศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรโดยการประยุกต์ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบ EFR ในด้าน

อนาคตภาพที่น่าจะเป็นไปได้มากที่สุด จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จำนวน 24 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์การคัดเข้าที่กำหนด และเมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์จัดหมวดหมู่ความคิดรวบยอดคุณลักษณะของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตในอนาคต โดยจัดทำเป็นรูปกงล้ออนาคตแยกตามประเด็นที่ศึกษา จากนั้นจึงสรุปสาระที่ได้ทั้งหมดเพื่อเขียนอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า

ระยะที่ 2 การประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

ในระยะนี้มีเป้าหมายเพื่อตรวจสอบคุณภาพของอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใน 3 ด้าน คือ ความถูกต้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของอนาคตภาพหลักสูตร โดยยึดหลักการประเมินแบบอิงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาของสถาบันการพลศึกษา จำนวน 270 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การคัดเข้าที่กำหนด วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดคือค่าเฉลี่ยเท่ากับหรือมากกว่า 3.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00

สรุปผล

1. อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบัน การพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569)พบว่าหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา พลศึกษาของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรประกอบด้วย 10 องค์ประกอบดังนี้

1.1 ปรัชญาของหลักสูตรควรเน้นการมุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการและความต้องการของสังคม ภาพลักษณ์ของนักศึกษาที่ผ่านการเรียนในหลักสูตรต้องเป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพพลศึกษา มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดียิ่งขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพพลศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น

1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรเน้นการผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษา ที่เป็นไปตามความต้องการของสังคมและจะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้ในอนาคตซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของหลักสูตร

1.3 โครงสร้างของหลักสูตร มีการจัดหน่วยกิตให้เรียนน้อยลง เพื่อประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ซึ่งควรประกอบด้วย 3 ส่วนคือ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต หมวด

วิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต โดยมีหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต

1.4 เนื้อหาของหลักสูตร ควรมีการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร จัดรายวิชาเรียนให้สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รายวิชาที่จัดให้เรียนเน้นเรื่องทักษะการสอนพลศึกษา การตัดสิน การจัดการแข่งขัน และการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา

1.5 กิจกรรมการเรียนการสอน หลักสูตรจะต้องเน้นวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ชัดเจน ใช้เทคโนโลยีช่วยในการกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในและนอกสถานที่ เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น และมีการนำสื่อการสอนมาใช้ประกอบการทำกิจกรรม และควรนำผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นๆ มาคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เมื่อพบปัญหาหรือจุดที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนาควรนำข้อมูลมาดำเนินการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.6 การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ควรจัดประสบการณ์ทั้งเชิงทฤษฎีและเชิงปฏิบัติ โดยจะต้องมีการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถภาพ ด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครูพลศึกษา ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ในเทคนิควิธีในการถ่ายทอดความรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นให้นักศึกษากล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ และสามารถปฏิบัติได้จริง

1.7 สื่อการเรียนการสอน พบว่า หลักสูตรในอนาคตควรพิจารณาถึง 3 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอนคือ 1) แหล่งของสื่อที่ควรมี 2) คุณลักษณะของสื่อ และ 3) การวิเคราะห์คุณภาพของสื่อ ตลอดจนควรมีกระบวนการวิเคราะห์ การเตรียมสื่อการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนด้วย

1.8 การวัดและประเมินผล ควรมีระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน เน้นการประเมินที่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรวัดให้ตรงกับเรื่องที่สอน มีการใช้เครื่องมือถูกต้อง มีคุณภาพ และควรมีการรายงานผลที่เป็นรูปธรรม

1.9 การบริหารหลักสูตร ควรมีการจัดทำแผนบริหารงานอย่างเป็นระบบ ใช้คอม-พิวเตอร์จัดโปรแกรมการศึกษา มีระบบเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างคณะในสถาบันเดียวกัน ต่างสถาบันทั้งใน สังกัดเดียวกันและต่างสังกัด และควรมีแผนการเรียนให้ผู้เรียนศึกษาในคู่มือนักศึกษา เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนร่วมกำหนดแผนการเรียน มีการจัดประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัยและสะดวกต่อการใช้งาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ และทำวิจัย

1.10 การประเมินหลักสูตร ควรกำหนดสิ่งต่อไปนี้ให้ชัดเจนไว้ในหลักสูตร คือ 1) สิ่งที่มุ่งประเมิน ซึ่งควรประเมินทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของหลักสูตร 2) กระบวนการประเมิน ควรกำหนดเป้าหมายและระบบการประเมินอย่างครบวงจร ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย มีการใช้การวิจัยในการประเมิน และ 3) การให้ข้อมูลย้อนกลับ ควรมีระบบประเมินการสอนเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้สอน

2. ผลการประเมินอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรในแต่ละองค์ประกอบของอนาคตภาพ 10 องค์ประกอบหลัก พบว่า

2.1 ด้านปรัชญาของหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกจุดมุ่งหมาย

2.3 ด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

2.4 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้เกินตัวเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

2.5 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้เกินตัวเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

2.6 ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

2.7 ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

2.8 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

2.9 ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

2.10 ด้านการประเมินหลักสูตร พบว่ามีค่าเฉลี่ยความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{x}$ = 3.50) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทุกประเด็นที่พิจารณา

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่นำมาอภิปรายตามข้อค้นพบในแต่ละตอนของการพัฒนาอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2560-2569) ควรประกอบด้วย 10 องค์ประกอบ ที่สอดคล้องกับ แนวคิด ทฤษฎี เพราะแต่ละองค์ประกอบมุ่งเน้นว่าผู้เรียนควรมีความสามารถที่จะทำอะไรได้ มีความรู้อะไรบ้าง รวมทั้งสามารถที่จะบูรณาการความรู้ ทักษะ และเจตคติ แสดงออกมาในรูปแบบของสมรรถภาพ เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพในอนาคต ซึ่งสามารถอธิบายในรายองค์ประกอบย่อยได้ดังนี้

1.1 ปรัชญาของหลักสูตร ปรัชญาของหลักสูตรเป็นองค์ประกอบแรกที่มีความสำคัญในหลักสูตร เพราะปรัชญาคือหลักแห่งความรู้และความจริง ปรัชญามีหน้าที่สืบเสาะหาความรู้เกี่ยวกับความจริงของสรรพสิ่งทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม เป็นแนวคิดหรือความเชื่อที่ใช้เป็นฐานหลัก ทำให้ความสำคัญของปรัชญาหลักสูตรถูกนำมาตั้งไว้เป็นองค์ประกอบแรกในการสร้างหลักสูตร ตรงกับ ที่ บิชอบ (ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์. 2557; อ้างอิงจาก Bishop.1985) ได้กล่าวถึงพื้นฐานใน การพัฒนาหลักสูตรว่าต้องมีตัวกำหนดหลัก ซึ่งจัดเป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 1) ปรัชญา ซึ่งหมายรวมถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษาความนึกคิดทางลัทธิต่างๆ และอื่นๆ 2) การเงินรวมถึงทรัพยากรบุคคลและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ 3) สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งรวมถึงภาษาด้วย 4) ความรู้ ซึ่งรวมถึงเนื้อหาวิชามโนทัศน์และกระบวนการทางสมอง และ 5) จิตวิทยา ซึ่งประกอบด้วยทฤษฎีการเรียนรู้วิธีสอน และอื่นๆ สอดคล้องกับแนวคิดของ คาวาลลินี่ เอ็ม เฟลิเซีย (Cavallini, M. Felicia.2008) ได้เขียนไว้ในบทความเรื่อง “ใครคือผู้ต้องการปรัชญาทางพลศึกษา” โดยได้ระบุไว้ว่าการที่บุคคลเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของพลศึกษา จะส่งผลให้สามารถบอกหรือจำแนกความหมายที่แตกต่างระหว่างความคิดที่เน้นการสอนแบบไปเรื่อยๆ เหมือนกับการกลิ้งลูกบอลออกห่างจากตัว กับมุมมองการสอนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงชีวิตของนักเรียนไปตลอดกาล ว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และจะช่วยให้สามารถตอบคำถามที่ว่า “อะไรควรเป็นสิ่งที่ควรจัดหรือบรรจุในวิชาพลศึกษาเพื่อการพัฒนาจิตใจให้ดีขึ้น ถึงแม้ว่าร่างกายจะไม่เอื้ออำนวย” โดย คาวาลลินี่ เอ็ม เฟลิเซีย ระบุว่า ครูพลศึกษาควรได้รับการฝึกฝน เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่สำคัญของตนเองในการพัฒนาเยาวชนอเมริกันให้มีพฤติกรรมการเคลื่อนไหวที่ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยลดแนวโน้มของการเกิดโรคอ้วนในเยาวชนในอนาคตได้ ดังนั้นพลศึกษาจึงเป็นความหวังอันสูงสุดในการสอนเด็กและเยาวชนในชาติ ให้เกิดนิสัย และมีกิจกรรมทางกายที่เหมาะสม แต่การที่จะบรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าวนั้น ครูพลศึกษา จะต้องเข้าใจถึงความต้องการจำเป็น คุณค่า ค่านิยม และปริมาณที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องปรากฏอยู่ในปรัชญาที่เป็นจุดนำทางของหลักสูตร จึงเป็นเหตุผลหลักที่นักศึกษาครูฝึกสอนในสาขาวิชาพลศึกษา จำเป็นที่จะต้องได้รับการ

เน้นย้ำจากอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร และควรกำหนดปรัชญาพื้นฐานทางพลศึกษาไว้ในหลักสูตอย่างชัดเจน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมพูนุช ร่วมชาติ (2550) ที่ศึกษางานวิจัย เรื่องอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ. 2550-2559) ผลการวิจัยพบว่าลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพครูในอนาคตเป็นสารสนเทศพื้นฐานที่สำคัญมากสำหรับสถาบันที่ทำหน้าที่ในการผลิตครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรซึ่งประกอบด้วยลักษณะของหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2550-2559) 11 ด้าน คือ ด้านปรัชญาหลักสูตรวิชาชีพครู ด้านรูปแบบของหลักสูตรวิชาชีพครู ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาชีพครู ด้านโครงสร้างของหลักสูตรวิชาชีพครู ด้านเนื้อหาสาระของหลักสูตรวิชาชีพครู ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการบริหารหลักสูตร และด้านการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งได้กล่าวถึงรายละเอียดของด้านปรัชญาของหลักสูตรวิชาชีพครูไว้ว่า ปรัชญาหรือแนวคิดที่ใช้เป็นหลักในการจัดหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้าของมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้นควรมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถไปเป็นครูในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีความสุข มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เข้าใจพลวัตรของชุมชนและสังคมอยู่ร่วมกับโลกสมัยใหม่ภายใต้ระบบทุนนิยม ปัจเจกชนนิยม และการเมืองใหม่อย่างรู้เท่าทัน ซึ่งผลการวิจัยหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาด้านปรัชญาของหลักสูตรของผู้วิจัยครั้งนี้จึงมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ บิชอบ และงานวิจัยชมพูนุช ร่วมชาติ ดังที่กล่าว สรุปได้ว่า ปรัชญาของหลักสูตรควรเน้นการมุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการและความต้องการของสังคม ภาพลักษณ์ของนักศึกษาที่ผ่านการเรียนในหลักสูตรต้องเป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพพลศึกษา มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดียิ่งขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพพลศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น

1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดมุ่งหมายคือจุดที่ต้องพยายามไปให้ถึง หรือจุดที่ตั้งใจจะให้บรรลุถึง ส่วนจุดมุ่งหมายของหลักสูตรคือความมุ่งหวังเป้าหมาย หรืออุดมการณ์ที่เป็นตัวกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นแก่ตัวผู้เรียนหลังจากได้ใช้หลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่างๆ (กรมวิชาการ. 2550) จากผลการวิจัยหลักสูตรในอนาคตมีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อดำเนินการสร้างหลักสูตรให้บรรลุตามที่กำหนดเอาไว้ ดังที่ นิตยา เปลื้องนุช (2554) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรไว้ 5 ประเด็น และได้ยกประเด็นด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการเรียนการสอน ไว้เป็นประเด็นแรก เนื่องจากหลักสูตรต้องมีความมุ่งหมายเป็นอันดับแรก ต้องชัดเจนทั้งความมุ่งหมายทั่วไปและความมุ่งหมายเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับ อภิภา ปรัชญพฤทธิ์ (2555) ที่ได้สรุปทัศนะของนักการศึกษาสมัยใหม่ เช่น โจน และลิสา (Joan S. Stark; & Lisa R. Lattuca. 1997) ว่าหลักสูตรควรมีจุดมุ่งหมาย (purposes) หรือเป้าหมายทั่วไปที่กำหนดว่าผู้เรียนควรมีความรู้และทักษะอะไรและมีทัศนคติอย่างไร ซึ่งก็คือผลลัพธ์

การเรียนรู้ที่คาดหวัง เช่น พัฒนาทักษะการคิด ความรู้สึกในเนื้อหาเฉพาะสาขา และการมีจิตสำนึกต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ผู้วิจัยค้นพบว่า ควรจะกำหนดความสามารถของนักศึกษาในอนาคตเป็น 3 ด้าน คือ ความสามารถเชิงวิชาชีพในการสอน พลศึกษา ความสามารถเชิงวิชาการในการแสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และความสามารถในการดำรงชีวิตในโลกสมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลง ฉะนั้นควรเน้นการผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษาที่เป็นไปตามความต้องการของสังคม และจะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ เจตคติ และทักษะที่จำเป็นทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมได้ในอนาคต สอดคล้องกับงานวิจัยของ ละเอียด แจ่มจันทร์ (2540) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง อนาคตภาพของหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ สำหรับพยาบาลวิชาชีพ ของวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่าในด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีข้อกำหนดไว้ 11 ประเด็น โดยมีการกำหนดความสามารถไว้เป็น 3 ด้าน คือด้านความสามารถเชิงวิชาชีพในการให้บริการพยาบาล ด้านความสามารถเชิงวิชาการในการแสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และด้านความสามารถใน การดำรงชีวิตในโลกสมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไลยรา เลสกาย เนลลี เอสโค่ และไฮคินาโร โจแอนสัน พิวิคกี้ (Lyyra, Nelli; Leskinen, Esko; Heikinaro-Johansson, Pilvikki. 2015) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยด้านการวัดประเมินผลด้านเป้าหมายหลักสูตรทางพลศึกษา พบว่า การวัดในพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายมีความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ในการรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อเป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายหลักสูตรทางพลศึกษา คือด้านสุขภาพ การเรียนรู้ทางสังคม และทางอารมณ์ และพัฒนาทักษะ การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือที่ออกแบบมาเพื่อวัดการรับรู้ของนักเรียนที่เรียนในหลักสูตรเป้าหมายในพลศึกษา วัตถุประสงค์ของแบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรพลศึกษา มีผู้เข้าร่วม จำนวน 879 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาในประเทศฟินแลนด์และเป็นนักเรียนเกรด 7-9 (เด็กผู้หญิงจำนวน 412 คน เด็กผู้ชาย 467 อายุเฉลี่ย 13.81) ทำการสำรวจปัจจัยการวิเคราะห์ตามตัวอย่าง 1 (n = 287), เปิดเผยวิธีการแก้ปัญหาปัจจัยสี่ และบอกว่า โครงสร้างปัจจัยจะข้ามการตรวจสอบกับปัจจัยเมื่อวิเคราะห์ใน 2 ตัวอย่าง (n = 592) วิเคราะห์ปัจจัยที่สามารถแสดงให้เห็นการยอมรับได้พอดี และสนับสนุนปัจจัยสี่แบบ ด้านสุขภาพ การเรียนรู้ทางสังคม และทางอารมณ์ และพัฒนาทักษะ การทดสอบสำหรับเพศ invariance สนับสนุน configural วัด และ invariance สเกลา การวิเคราะห์ปัจจัยหมายถึง ความแตกต่างระบุว่า เด็กผู้หญิงเป็นตัวชี้วัดสำคัญทางพลศึกษามากกว่าเด็กผู้ชาย เป้าหมายด้านสุขภาพ การเรียนรู้ทางสังคม และทางอารมณ์ และการพัฒนาทักษะ ดังนั้น ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา จึงควรมีองค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมายที่ต้องกำหนดความสามารถของผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน โดยให้ครอบคลุมความสามารถเชิงวิชาชีพในการสอนพลศึกษา ความสามารถเชิงวิชาการในการแสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และความสามารถในการดำรงชีวิตในโลกสมัยใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ

1.3 โครงสร้างของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรหมายถึงจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ซึ่งประกอบด้วยการแบ่งหมวดวิชา กลุ่มวิชา และจำนวนหน่วยกิตของแต่ละกลุ่มวิชา พบว่าโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตของสถาบันการพลศึกษา ได้กำหนดไว้เป็นหมวดวิชา เหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ คือ หมวดวิชาทั่วไป ซึ่งเป็นหมวดของรายวิชาเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีความรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์อย่างกว้างไกล เข้าใจตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้มีเหตุผล ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรม สามารถดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้ แบ่งเป็นกลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์ และกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ส่วนหมวดวิชาเฉพาะและหมวดวิชาเลือกเสรี เป็นรายวิชาเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอนให้ผู้เรียนแต่ละคนเลือกเรียนตามความสนใจ สิ่งสำคัญในการทำให้หลักสูตรน่าสนใจคือควรจะจัดหน่วยกิตให้เรียนน้อย ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ซึ่งในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาจึงควรกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรไว้ดังนี้ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต โดยมีหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิตเป็นไปตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และตอบสนองต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์ (2557) ที่ศึกษาถึงการจัดโครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาที่มีคุณภาพ พบว่าควรประกอบด้วยหมวดของรายวิชา 3 หมวด คือหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยให้มี หน่วยกิตการเรียนน้อย ระยะเวลาที่เรียนเหมาะสมบัณฑิตที่จบออกมา จึงจะมีคุณภาพตามมาตรฐานและตอบสนองสังคม

1.4 เนื้อหาของหลักสูตร หมายถึง ลักษณะวิชาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ซึ่งประกอบด้วยลักษณะวิชาของแต่ละกลุ่มวิชาและชื่อรายวิชาในหลักสูตร การจัดรายวิชาในหลักสูตรมีความสำคัญมากเพราะต้องจัดให้รองรับหรือสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังที่ นิตยา เปลื้องนุช (2554) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรไว้ 5 ประเด็น และได้ยกประเด็นด้านเนื้อหาของหลักสูตรให้มีความสำคัญมากเช่นกัน เพราะเนื้อหาของหลักสูตรเป็นส่วนสำคัญของหลักสูตรที่ต้องกำหนดว่าจะต้องจัดสอนเนื้อหาอย่างไรบ้างจึงจะเหมาะสมและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยจะเรียงลำดับความสำคัญตามนโยบายของการศึกษา ดังที่ อภิภา ปรัชญพฤทธิ์ (2555) ที่ได้สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรด้านเนื้อหาสาระว่าควรจะครอบคลุมทั้งเนื้อหาทางวิชาการของแต่ละสาขาและทักษะที่จำเป็น ผู้สอนควรคัดเลือกเนื้อหาทางวิชาการของแต่ละสาขาและทักษะที่จำเป็น ผู้สอนควรคัดเลือกเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากแนวคิดที่นักการศึกษาได้กล่าวมา สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาทาบา (ไพฑูรย์ ฤทธิ์กระโทก. 2554; อ้างอิงจาก Taba. 1962) ที่ได้กล่าวถึงการเลือกเนื้อหาจุดมุ่งหมายที่เลือกไว้หรือที่สร้างขึ้นจะเป็นตัวชี้แนะแนวทางในการเลือกรายวิชาหรือเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งควรเลือกเนื้อหาที่มีความเที่ยงตรงและสำคัญด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษา

ในครั้งนี้ซึ่งพบว่า ควรมีการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร จัดรายวิชาเรียนให้สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร รายวิชาที่จัดให้เรียนเน้นเรื่องทักษะการสอนพลศึกษา การตัดสิน การจัดการแข่งขัน และการเป็นผู้ฝึกสอนกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สปิทเทิล และคณะ (Spittle; et.al .2016) ได้ศึกษาเรื่อง เนื้อหาของหลักสูตรการศึกษาครูพลศึกษา : ความคาดหวังของนักศึกษาปริญญาตรีพลศึกษา โดยการวิจัยนี้ได้สำรวจการรับรู้ของนักศึกษาพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 188 คน ที่มีต่อความสำคัญของหลักสูตรพลศึกษา เนื้อหาและขอบเขตที่ควรกำหนด และการรับรู้ที่ความสัมพันธ์กับเหตุผลในการเลือกเรียนตลอดจนแรงจูงใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนสาขาวิชาพลศึกษา โดยเป็นการวัดการรับรู้ต่อขอบเขตของเนื้อหาวิชาพลศึกษา ปัจจัยที่ส่งเสริมและแรงจูงใจที่ส่งผลต่อการเลือกเรียนพลศึกษาของนักศึกษา พบว่าเหตุผลสำคัญในการเลือกเรียนหลักสูตรพลศึกษา คือ การที่ได้เรียนกีฬาและกิจกรรมทางพลศึกษาที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน โดยเฉพาะในส่วนของทักษะการเคลื่อนไหว สุขศึกษา เกม การพัฒนาทักษะทางกลไก และการพัฒนาคุณลักษณะของความเป็นนักพลศึกษาเชิงวิชาชีพ ในขณะที่ชนิดของกีฬาและมุมมองของสังคมที่มีต่อการเป็นนักพลศึกษาจะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญน้อยกว่า และพบว่าการที่นักศึกษาเห็นความสำคัญของขอบเขตเนื้อหาทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกัน จะเป็นเหตุผลสำคัญที่จะส่งผลให้นักศึกษาเลือกที่จะเรียนพลศึกษา และมีความเชื่อมั่นต่อการให้บริการทางวิชาการของหลักสูตร รวมถึงการจัดให้มีกิจกรรมกีฬาและกิจกรรมพลศึกษาที่เหมาะสม การสร้างความยึดมั่นต่อบุคคลต้นแบบ จะก่อให้เกิดแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกเกิดขึ้นกับนักศึกษา ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้หลักสูตรพลศึกษาควรที่ตระหนัก ให้ความสำคัญ และบูรณาการระหว่างทฤษฎีพลศึกษากับปฏิบัติการทางพลศึกษาให้เป็นไปควบคู่กัน และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์ (2557) ที่ศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรและพบว่า การจัดรายวิชาของมหาวิทยาลัยที่ผลิตนักศึกษาวิชาชีพครู เช่นคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีนันยางของสิงคโปร์ มีความคล้ายคลึงกัน แต่มีรายวิชาเอกที่ต่างกันออกไปซึ่งมีลักษณะของวิธีวิทยาการสอนและเนื้อหาความรู้ตามศาสตร์ต่างๆ ดังนั้นจึงได้สรุปว่าในด้านเนื้อหาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จึงควรกำหนดให้เป็นองค์ประกอบในหลักสูตร และการจัดเนื้อหาของหลักสูตรควรจัดให้เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร สอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และควรเรียงลำดับขั้นตอนให้ถูกต้องโดยคำนึงถึงวุฒิภาวะของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจของผู้เรียนด้วย

1.5 กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังที่ นิตยา เปลื้องนุช (2554: 11) ที่ได้กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียนการสอน ควรให้เป็นไปตามหลักสูตรเริ่มด้วยวิธีสอน การจัดชั้นเรียน เทคนิคในการจัดกิจกรรมให้แก่ผู้เรียน การวัดประเมินผล สอดคล้องกับที่ อภิภา ปรัชญพฤทธิ์ (2555) ได้กล่าวไว้ว่ากระบวนการเรียนการสอน หรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่เลือก ควรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหา และลักษณะของผู้เรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับคำกล่าวของ วรศักดิ์ เพียรชอบ (2548) ที่กล่าวว่า การจัดกระบวนการเรียน การสอนพลศึกษา ควรคำนึงถึงการ

จัดบรรยากาศ สภาพการณ์ ระเบียบหรือข้อตกลงในการเรียนการสอน เพื่อให้การดำเนินการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียน รวมทั้งการที่จะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ของการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพนั้น ครูจะต้องปฏิบัติและคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ 1) การประกันว่าผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม 2) ความชำนาญในการใช้วิธีสอนและกิจกรรมที่แตกต่างกัน 3) มีแหล่งสนับสนุนทั้งในเรื่องของ การเรียนอุปกรณ์ที่จะสนับสนุนวิธีการจัดกิจกรรมที่ปรารถนา 4) กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจภายในและมีความสงสัยใคร่รู้ 5) ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 6) ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการทำงานร่วมกับคนอื่น 7) จัดสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ให้ท้าทายที่จะเรียนมีการสนับสนุนส่งเสริมการเรียนรู้ 8) มีการใช้ข้อมูลป้อนกลับบ่อยๆ และสร้างสรรค์สามารถที่จะไปปรับปรุงแก้ไขได้ 9) มีการจัดระบบการเรียนการสอนที่ชัดเจน 10) มีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการจะให้เรียนรู้ 11) มีการเน้นย้ำจุดประสงค์ในระดับที่สูงขึ้น 12) มีการฝึกปฏิบัติการการเสริมแรงสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัลลา เจ บี และ อจิบัว เอ็ม เอ (Alla, J.B. Ajibua, M.A. 2012) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการพลศึกษาในไนจีเรีย พบว่า พลศึกษาเป็นส่วนสำคัญของการรวมการศึกษา พลศึกษาเป็นกระบวนการที่การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางกายภาพ การพัฒนา และรักษาร่างกายมนุษย์ ความสำเร็จของเป้าหมายขึ้นอยู่กับโครงสร้างควบคุมดูแลมากกว่าสิ่งอื่น ๆ หลักสูตรพลศึกษายึดเป็นที่มั่นในนโยบายการศึกษาชาติ และดังนั้นพลศึกษาจะมีสอนทุกระดับการศึกษาพัฒนาในไนจีเรีย การบริหารการพลศึกษาแบ่งออกเป็นสี่ส่วนคือ 6-3-3-4 อย่างไรก็ตาม การบริหารด้านพลศึกษาไม่ได้รับความสนใจที่จำเป็นจากรัฐบาลส่วนหนึ่งเนื่องจากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศ นี้อย่างมากได้รับผลกระทบการเจริญเติบโตและการพัฒนา มีความเชื่อในบางไตรมาสที่แม้ มีทัศนคติเชิงลบของรัฐบาล พลศึกษาที่อยู่รอด และบรรลุเป้าหมายในไนจีเรียกับประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ดังนั้น การศึกษานี้กำลังเสนอให้แบบจำลองโครงสร้างองค์กรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาของพลศึกษาในประเทศไนจีเรีย และที่ผู้วิจัยศึกษา พบว่า หลักสูตรจะต้องเน้นวิธีการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ชัดเจนรู้จักใช้เทคโนโลยีช่วยในการกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในและนอกสถานที่ เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น และมีการนำสื่อการสอนมาประกอบกิจกรรม และควรนำผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นๆ มาคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เมื่อพบปัญหาหรือจุดที่ต้องการปรับปรุงพัฒนา ควรนำข้อมูลมาดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนา และสอดคล้องกับงานวิจัยของชมพูนุช ร่วมชาติ (2550) ที่กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ว่าควรจัดในลักษณะที่ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถไปเป็นครูในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีความสุข มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เข้าใจพลวัตของชุมชนและสังคม อยู่ร่วมกับโลกสมัยใหม่ภายใต้ระบบทุนนิยม ควรมุ่งเน้นพัฒนาครูไทยให้มีความเป็นนักวิชาการ มีความรู้ในสาขาของตนเองและรอบรู้ในสาขาวิชาอื่น สร้างความรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต สอนเก่ง รักการสอน มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ บุคลิกภาพที่มีความเป็นครูที่ดี รักและศรัทธาวิชาชีพครู มุ่งปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความคิดสร้างสรรค์และเป็นผู้นำชุมชนและสังคมนั้น กิจกรรมการเรียนการสอนทั้งกิจกรรมในหลักสูตรและเสริมหลักสูตรควรจัดในลักษณะที่เป็นต้นแบบหรือเป็น

แบบอย่างให้กับนักศึกษาคือต้องการให้นักศึกษาครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับนักเรียนในอนาคตอย่างไร ทางคณาจารย์ก็จัดในลักษณะแบบนั้นซึ่งควรมีการจัดในลักษณะที่การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีการผสมผสานทฤษฎีและการปฏิบัติ โดยบูรณาการแนวคิดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ได้แก่แนวคิดในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งแนวคิดการประเมินตามสภาพจริง และการจัดกิจกรรมนั้นควรเน้นการสอนแบบบูรณาการทั้งแบบสอดแทรกแบบคู่ขนาน แบบสหวิทยาการ แบบข้ามกลุ่มวิชาโดยมีการสอนเป็นทีม อาจมีกิจกรรมลักษณะดังนี้ 1) กิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง (Self –directed learning) และการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Instruction) 2) การจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการวิจัย (Research-based Instruction) 3) กิจกรรมการเรียนการสอนควรหลากหลาย เช่น การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (Problem-based) การเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิด (Thinking–based Instruction) การจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายเวิลด์ไวด์เว็บ (Web-based Instruction) การเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (Cooperative learning) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้โครงการเป็นหลัก (Project-based learning) 4) ให้นักศึกษาได้ทำภาคปฏิบัติ 5) กิจกรรมควรเน้นกระบวนการคิดวางแผนบริหารจัดการด้วยตนเองเช่น การทำโครงการต่างๆ 6) ทุกกิจกรรมควรมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณของความเป็นครู 7) กิจกรรมที่มีการบูรณาการภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์คือสนับสนุนให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านพูดฟังเขียนและใช้คอมพิวเตอร์โดยเฉพาะอย่างยิ่งการค้นคว้าทำวิจัยหรือหาความรู้ทางอินเตอร์เน็ต 8) กิจกรรมที่สอนทักษะชีวิตให้กับนักศึกษาเช่นการแต่งกายการแต่งหน้า การดูหนัง การเสียภาษี 9) กิจกรรมที่ให้นักศึกษาได้มีโอกาสไปเรียนรู้กับปราชญ์ชาวบ้านหรือแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรกำหนดให้เป็นองค์ประกอบในหลักสูตร โดยเน้นวิธีการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่ชัดเจน รู้จักใช้เทคโนโลยีช่วยในการกิจกรรมที่หลากหลายทั้งในและนอกสถานที่ เน้นการฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น และมีการนำสื่อการสอนมาประกอบกิจกรรม และควรนำผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นๆ มาคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เมื่อพบปัญหาหรือจุดที่ต้องการปรับปรุงพัฒนา ควรนำข้อมูลมาดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนา และควรส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถไปเป็นครูในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมุ่งเน้นพัฒนาให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีความสุข มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เข้าใจพลวัตของชุมชนและสังคม สร้างความรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต สอนเก่ง รักการสอน มีคุณธรรมจริยธรรมจรรยาบรรณครู

1.6 การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูหมายถึง กระบวนการเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ครูในสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริงเพื่อพัฒนาศักยภาพความเป็นครูที่สมบูรณ์ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ดังพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2548 ในหมวด 7 ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้กำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบอาชีพครู ในการจัดประสบการณ์วิชาชีพ

ครูควรคำนึงถึงมาตรฐานที่ พระราชบัญญัติการศึกษากำหนด การจัดประสบการณ์วิชาชีพควรจัดให้นักศึกษาผ่านปฏิบัติการสอนตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังนี้ 1) มีการฝึกวิชาชีพระหว่างเรียน 2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ และผ่านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังนี้ 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ 2)ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน 5) พัฒนาสื่อการสอน ให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของการเรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ คาวาลลินี่ เอ็ม เฟลิเซีย (Cavallini, M. Felicia.2008) ได้เขียนไว้ในบทความเรื่อง “ใครคือผู้ต้องการปรัชญาทางพลศึกษา” โดยได้ระบุไว้ว่าการที่บุคคลเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของพลศึกษา จะส่งผลให้สามารถบอกหรือจำแนกความหมายที่แตกต่างระหว่างความคิดที่เน้นการสอนแบบไปเรื่อยๆ เหมือนกับการกลิ้งลูกบอลออกห่างจากตัว กับมุมมองการสอนที่เน้นการเปลี่ยนแปลงชีวิตของนักเรียนไปตลอดกาลว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร และจะช่วยให้สามารถตอบคำถามที่ว่า “อะไรควรเป็นสิ่งที่ควรจัดหรือบรรจุในวิชาพลศึกษาเพื่อการพัฒนาจิตใจให้ดีขึ้น ถึงแม้ว่าร่างกายจะไม่เอื้ออำนวย” โดย คาวาลลินี่ เอ็ม เฟลิเซีย ระบุว่า ครูพลศึกษาควรได้รับการฝึกฝน เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่สำคัญของตนเองในการพัฒนาเยาวชนอเมริกันให้มีพฤติกรรมการเคลื่อนไหวที่ดีขึ้น ซึ่งจะช่วยลดแนวโน้มของการเกิดโรคอ้วนในเยาวชนในอนาคตได้ ดังนั้นพลศึกษาจึงเป็นความหวังอันสูงสุดในการสอนเด็กและเยาวชนในชาติ ให้เกิดนิสัย และมีกิจกรรมทางกายที่เหมาะสม แต่การที่จะบรรลุเป้าประสงค์ดังกล่าวนั้น ครูพลศึกษา จะต้องเข้าใจถึงความต้องการจำเป็น คุณค่า ค่านิยม และปริมาณที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้พลศึกษา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะต้องปรากฏอยู่ในปรัชญาที่เป็นจุดนำทางของหลักสูตร จึงเป็นเหตุผลหลักที่นักศึกษาครูฝึกสอนในสาขาวิชาพลศึกษา จำเป็นที่จะต้องได้รับการเน้นย้ำจากอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร และควรกำหนดปรัชญาพื้นฐานทางพลศึกษาไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจน สรุปผลการวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษาซึ่งพบว่า การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูควรมีการจัดประสบการณ์เชิงทฤษฎี และการจัดประสบการณ์เชิงปฏิบัติ ควรมีการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถภาพ ด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ในเทคนิควิธีในการถ่ายทอดความรู้ เน้นให้นักศึกษากล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ และทำเป็น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมพูนุช ร่วมชาติ (2550) ที่พบว่าในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในทศวรรษหน้าของมหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีลักษณะดังนี้ (1) รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมี 2 รูปแบบคือ 1) รูปแบบแรกการฝึกบางเวลาที่โรงเรียนโดยให้เริ่มฝึกตั้งแต่ชั้นปีที่ 3 จนถึงปีที่ 4 โดยฝึกเป็นบางเวลาในช่วงระหว่างเรียน 2) รูปแบบที่สองการฝึกเต็มเวลาโดยให้ฝึกในชั้นปีที่ 5 คือให้ทำทุกอย่างเหมือนครูจริงๆ โดยอาศัยความร่วมมือ

ระหว่างสถาบันโรงเรียนและชุมชน นอกจากนี้ การจัดการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูควรจัดเป็นระบบสหกิจศึกษา คือตัวนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์ควรได้รับเงินเดือนและเงินทุนผลิตสื่อการเรียนการสอนด้วยเช่น อาจให้เงินเดือนจำนวนครึ่งหนึ่งของครูที่บรรจุใหม่ในระดับปริญญาตรีและให้เงินทุนผลิตสื่อภาคเรียนละ 2,000 บาท นอกจากนี้แล้วก็ยังได้รับการบรรจุให้เป็นครูอัตราจ้างหรือครูจริงๆ ที่โรงเรียนนั้น และนับอายุราชการตั้งแต่เริ่มฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (2) ลักษณะของหน่วยหรือโรงเรียนที่เป็นแหล่งในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในอนาคตควรมีลักษณะดังนี้ 1) เป็นโรงเรียนร่วมพัฒนาวิชาชีพครูที่ได้มาตรฐานตามที่สภาวิชาชีพครูกำหนดและตามที่ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของสถาบันกำหนด 2) เป็นโรงเรียนที่มีเด็กครบทุกประเภท 3) ผู้บริหารโรงเรียนมีความเข้าใจเรื่องการศึกษาและเห็นคุณค่าในการพัฒนาการศึกษาสามารถรับเทคนิคการสอนสมัยใหม่และพัฒนาตนเอง 4) มีวัฒนธรรมที่ดีในการทำงานภายในองค์กร 5) เป็นโรงเรียนที่พร้อมจะเป็นตัวอย่างในการจัดการเรียนการสอน 6) เหมาะกับนักศึกษาเฉพาะสาขา 7) ความเข้าใจตรงกันกับสถาบันทั้งผู้บริหารโรงเรียนครูผู้เรียนผู้ปกครองและพร้อมที่จะเป็นพี่เลี้ยง 8) โรงเรียนต้องมีความรับผิดชอบผูกพัน (Accountability) ร่วมกันกับสถาบันนอกจากนี้แล้วควรมีระบบแรงจูงใจบางอย่างให้กับโรงเรียนที่เป็นแหล่งการฝึกประสบการณ์ เช่น มอบเกียรติบัตร มีค่าตอบแทนให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการฝึกของนักศึกษา มีการคิดภาระงาน ให้แต่งตั้งเป็นอาจารย์พิเศษของสถาบันด้วย สรุปว่าในด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรกำหนดให้เป็นองค์ประกอบในหลักสูตร และการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูควรจัดให้เป็นไปตามเงื่อนไขของคุรุสภา และสอดคล้องกับปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และมีการจัดประสบการณ์เชิงปฏิบัติ มีการเตรียมความพร้อมด้านสมรรถภาพ ด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความรู้ในเทคนิควิธีในการถ่ายทอดความรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นให้นักศึกษากล้าคิด กล้าพูด กล้าทำ และสามารถทำงานเป็น และร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาและในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

1.7 สื่อการเรียนการสอน หมายถึงวัสดุอุปกรณ์หรือแหล่งการเรียนรู้ที่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสื่อการเรียนการสอนควรมีลักษณะหลากหลายผสมผสานกัน ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554.) ได้กล่าวถึงสื่อว่าแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ 1) วัสดุและสื่อที่ใช้ในการเรียนรู้ผ่านโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต 2) เครื่องมือโสตทัศนศึกษา 3) สื่อที่ใช้ทำกิจกรรม ดังที่ แคนนอน และ นิวเบิล (Cannon; & Newble. 2000:) ที่ได้กล่าวว่า หลักการในการออกแบบและเลือกใช้สื่อให้มีประสิทธิภาพนั้นควรยึดหลักการดังนี้ 1) มีความเกี่ยวข้อง (Relevance) กับจุดประสงค์ของหลักสูตรและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนในด้านอื่นๆ 2) ความเชื่อมโยง (Linkage) คือ สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้และตรงตามจุดประสงค์ของหลักสูตร 3)ความสะดวก (Simplicity) คือความสะดวกในการใช้ 4) มีจุดเน้น (Emphasis) คือมีลักษณะเด่นที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ 5) มีความสอดคล้องเหมาะสมกับรูปแบบการใช้ (Consistency in the use of pattern style) 6) มีความสอดคล้องเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อสมัยใหม่ ทั้งที่อยู่ในสถาบันและอยู่ในชุมชน จากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า หลักสูตรในอนาคต

ควรพิจารณาถึงใน 3 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน คือ 1) แหล่งของสื่อที่ควรมี 2) คุณลักษณะของสื่อ และ 3) การวิเคราะห์คุณภาพสื่อ ตลอดจนการเตรียมสื่อของอาจารย์ผู้สอน จากงานวิจัยของ ชูวีตา มะขามทอง (2556.) พบว่าสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความสะดวกและช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพในการจัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นต่อครูผู้สอนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และสื่อต่างๆ ที่จัดทำหรือจัดหาเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องเชื่อมั่นได้ว่าให้สาระการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ดังนั้นผู้บริหารควรมีการสำรวจความต้องการที่จะใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อจัดเตรียมไว้ล่วงหน้า ทันความต้องการใช้ของครูผู้สอน โดยพบว่าสื่อการเรียนการสอนที่นิยมใช้กันมากก็คือเอกสารประกอบ การสอนและแผ่นใส ซึ่งใช้ประกอบการบรรยาย ส่วนการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการจัดการเรียน การสอนนั้นยังมีน้อยมาก ประการที่สองก็คืออุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีจำนวนไม่เพียงพอและมีจำนวนน้อยซึ่งสะท้อนออกมาดังคำให้สัมภาษณ์ของนักศึกษาบางคนว่า สื่อที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนส่วนใหญ่ที่เป็นตำราเรียนและแผ่นใส สถาบันการพลศึกษาสนับสนุนไม่เต็มที่นัก เช่น ห้องเรียนไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวก เช่น คอมพิวเตอร์ การเรียนการสอนควรใช้เทคโนโลยีให้ทันสมัย ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ไม่ใช่ใช้แผ่นใสอย่างเดียวควรใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนให้มากที่สุด อาจารย์ผู้สอนทุกคนสามารถผลิตโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยสอนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Elder, William Thomas (1981) ที่ทำการวิจัยอนาคตของโปรแกรมพลศึกษาในสถาบันศึกษาหลังมัธยมศึกษา ของอลาบามาส์ พบว่า ในเรื่องเกี่ยวกับอนาคตของหน่วยงานทั้งระดับเล็กและระดับใหญ่ เช่น ควรจัดให้มี แหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพอเพียง รวมถึงควรจัดหอพักหรือที่พักอาศัยสำหรับผู้เรียนและบุคลากร เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการและการดำเนินงาน การใช้สื่อการเรียนการสอน ประกอบการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาครูได้ข้อสรุปว่าควรมีการนำเทคโนโลยีมาใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอน และจัดแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น รวมทั้งการใช้โรงเรียนเป็นแหล่งการเรียนรู้มาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนทุกวิชาที่เกี่ยวข้องควรจัดโอกาสให้นักศึกษาลงไปโรงเรียนที่เป็นประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม และสำหรับอาจารย์ยังต้องพัฒนาทั้งในแง่ปริมาณของสื่อ คุณภาพของสื่อที่ไม่ดีพอจึงเป็นภาระเร่งด่วนที่ต้องรีบแก้ไข ดังนั้นสรุปว่าในด้านสื่อการเรียนการสอน ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรกำหนดให้เป็นองค์ประกอบในหลักสูตร และควรจัดสื่อให้พร้อมใช้งานเป็นประเภท โดยพิจารณา 3 ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอน คือ 1) แหล่งของสื่อที่ควรมี 2) คุณลักษณะของสื่อ และ 3) การวิเคราะห์คุณภาพสื่อ

1.8 การวัดและประเมินผล หมายถึงวิธีการเครื่องมือและเกณฑ์ที่ใช้วัดและประเมินเพื่อตัดสินว่านักศึกษาหรือผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรหรือไม่ อย่างไร ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554.) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินผลเป็นการกระตุ้นให้ผู้สอนเห็นความสำคัญของ การประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและปรับปรุงการเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ การประเมินหลักสูตร การประเมินการเรียนการการสอนควรประเมินภาพกว้าง เช่น บันทึกการสอนมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด การจัดทำข้อสอบที่ได้มาตรฐาน ความอิสระคล่องตัวในการดำเนินงาน

การจัดการทรัพยากร การจัดซื้อจัดหาผลผลิตของหลักสูตรคือผู้เรียนรวมทั้งผลกระทบด้านอื่นๆ ซึ่งเป็นการกระตุ้นสร้างความรู้ด้านการประเมินให้ครู สอดคล้องกับ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2552) ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผลควรมีระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน เน้นการประเมินที่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรวัดให้ตรงกับเรื่องที่สอน มีการใช้เครื่องมือถูกต้อง และควรมี การรายงานผลที่เป็นรูปธรรมเป็นไปตามจุดมุ่งหมายและวิธีการประเมินดังนี้ 1) จุดมุ่งหมายของการประเมินในการประเมินผลนั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินความรอบรู้ในด้านทักษะที่จำเป็นและความรู้ในเนื้อหาวิชา วัดความก้าวหน้าตลอดเวลา ตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียน ประเมินประสิทธิภาพของรายวิชาหรือหลักสูตร กระตุ้นผู้เรียนให้อยากเรียน 2) วิธีการประเมินผลในประเมินในการประเมินผลนั้นวิธีการประเมินผลที่ควรใช้มีดังนี้คือการทดสอบด้วยข้อเขียน การทดสอบโดยการให้เขียนตอบสั้นๆ แบบทดสอบแบบปรนัยซึ่งอาจเป็นแบบให้เลือกตอบ จับคู่เช็คถูก-ผิด การสังเกตโดยตรง การจัดสอบปากเปล่า การประเมินผล การปฏิบัติการอย่างมีโครงสร้าง การประเมินตนเอง การประเมินแฟ้มการเรียนรู้ จากงานวิจัยของผู้วิจัยพบว่าการวัดและประเมินผลควรมีระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน เน้นการประเมินที่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรวัดให้ตรงกับเรื่องที่สอน มีการใช้เครื่องมือถูกต้อง และควรมีการรายงานผลที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชมพูนุช ร่วมชาติ (2550) พบว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาชีพครูในทศวรรษหน้าของมหาวิทยาลัยราชภัฏควรมีการประเมินตามสภาพจริงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมีการวัดและการประเมินผลทั้งความรู้ การปฏิบัติ กระบวนการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ การวิเคราะห์ การวิพากษ์วิจารณ์ การแก้ปัญหาตลอดจนคุณธรรมจริยธรรมโดยใช้วิธีการอย่างหลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การทดสอบและแฟ้มสะสมผลงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยลิ ไพพาริ ซามิ (Yli-Piipari, Sami. 2014) ได้ศึกษาผลการปฏิรูปหลักสูตรพลศึกษาในฟินแลนด์ พบว่าประเทศฟินแลนด์เป็นประเทศที่มีระบบการศึกษาที่ได้รับความสนใจทั่วโลก เนื่องจากผลการศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับสูงสุดของโลก ซึ่งพลศึกษานั้นเป็นส่วนหนึ่งที่บูรณาการเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาของฟินแลนด์ และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบการศึกษาของประเทศฟินแลนด์ประสบความสำเร็จโดยรวมด้วย โดย ยลิ ไพพาริ ซามิ ได้สรุปวิวัฒนาการของปฏิรูปการศึกษาพลศึกษาของฟินแลนด์ในรอบหลายทศวรรษที่ผ่านมา ด้วยกระบวนการทบทวนผลการตรวจสอบ ที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพของโปรแกรมพลศึกษาในฟินแลนด์ว่า การพลศึกษามีพื้นฐานที่แข็งแกร่งในโรงเรียนของประเทศฟินแลนด์มาอย่างยาวนาน และได้รับการสนับสนุนจากสังคมชาวฟินแลนด์อย่างเต็มที่มาตลอด ถึงแม้ว่าในช่วงสี่ทศวรรษที่ผ่านมา พบว่าการจัดเวลาเรียนพลศึกษาในโรงเรียนมีแนวโน้มลดลงก็ตาม แต่พบว่าในกระบวนการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันของประเทศฟินแลนด์ ได้เริ่มจัดสรรเวลาและเงินทุนสำหรับโรงเรียนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น แม้ว่าจากหลักฐานที่ปรากฏจะพบว่ายังมีข้อจำกัดในเรื่องของประสิทธิผลของโปรแกรมพลศึกษาอยู่บ้าง แต่ในอนาคตด้วยเหตุผลเพื่อสร้างระบบการศึกษาที่แข็งแกร่งของ

ประเทศ ก็จำเป็นที่จะต้องมีการเพิ่มประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยส่วนหนึ่งนั้นจะต้องมาจากการมีผลงานวิจัยที่สนับสนุนอย่างเพียงพอ และความพยายามในการสนับ

จากการศึกษาสรุปว่าในด้านการวัดและประเมินผล ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรกำหนดให้เป็นองค์ประกอบในหลักสูตร และควรมีระเบียบแบบแผนที่ชัดเจน เน้นการประเมินที่ครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ควรวัดให้ตรงกับเรื่องที่สอน มีการใช้เครื่องมือถูกต้อง และควรมีการรายงานผลที่เป็นรูปธรรมการรายงานผลการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิครบทุกด้าน

1.9 การบริหารหลักสูตรหมายถึง รูปแบบและกระบวนการบริหารจัดการทั้งทางด้านผู้เรียนผู้สอนอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์ การประชาสัมพันธ์หลักสูตรการประกันคุณภาพหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรบรรลุตามปรัชญาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สอดคล้องกับคำกล่าวของ รุจิร์ ภู่สาระ (2551)ในการบริหารหลักสูตรผู้บริหารทางด้านวิชาการมีความสำคัญมากในการจัดหลักสูตรการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการใช้หลักสูตร วางแผนดำเนินงานอย่างมีการส่งเสริมของทุกกลุ่มทุกคน ในด้านการบริหารงานวิชาการ โดยอันดับแรกต้องจัดชั้นเรียนหรือจัดกลุ่มผู้เรียนโดยจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นชั้น หรือจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถหรือตามความสนใจ ประการที่ 2 การจัดครูเข้าสอน อาจแบ่งได้เป็นการจัดครูประจำชั้น การจัดครูแนะแนว การจัดครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดครูสอนเป็นคณะ ฉะนั้นการบริหารงานหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษาต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนและครูผู้สอนที่สอดคล้องกับจำนวน คุณภาพและปริมาณของตัวหลักสูตรที่มีสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาตามที่ได้ดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตรตั้งแต่เริ่มแรก ผู้วิจัยเห็นว่าการบริหารหลักสูตร ควรจัดทำแผนบริหารงานอย่างเป็นระบบ มีการจัดโปรแกรมการศึกษาให้ถูกต้องตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร ควรมีระบบเทียบโอนหน่วยกิต ระหว่างคณะในสถาบันเดียวกัน ต่างสถาบัน สังกัดเดียวกันและต่างสังกัด ควรมีแผน การเรียนให้ผู้เรียนศึกษาในคู่มือนักศึกษา ให้โอกาสผู้เรียนร่วมกำหนดแผนการเรียน มีการจัดประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการจัดอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์ จัดให้มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัย สะดวกใช้งาน ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ และการทำวิจัยการบริหารหลักสูตรเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้หลักสูตรนั้นมีผลสัมฤทธิ์ ซึ่งวิชัย วงษ์ใหญ่ (2551) ได้กล่าวว่าการบริหารหลักสูตรเป็นการวางแผน การควบคุมกำกับดูแลการจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการจัด การเรียนการสอน โครงการวิชาการที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรและการสอนโดยสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามลักษณะธรรมชาติการเรียนรู้และตอบสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรการบริหารหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพได้แก่ 1) เอกสารหลักสูตรมีความชัดเจนสมบูรณ์ทันสมัยชี้แนวทางในการวางแผนจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน 2) ผู้สอนมีคุณภาพคือมีความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรสามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ตรงกับความสนใจความต้องการของผู้เรียนและบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร 3) ผู้เรียนมีความพร้อมเกี่ยวกับความรู้ทักษะพื้นฐานพร้อมที่จะเรียนหลักสูตรนี้ได้ 4) มีการบริการสนับสนุนมีทรัพยากรหลักสูตรที่ดีและเพียงพอที่เหลือต่อการใช้

หลักสูตร 5) มีคณะกรรมการบริหารที่ดีและดำเนินการจัดการระบบบริหารจัดการหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ 6) ระบบอาจารย์ที่ปรึกษามีประสิทธิภาพพร้อมที่จะให้ข้อมูลและช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอนกับผู้เรียน 7) มีบรรยากาศทางวิชาการที่เอื้ออำนวยต่อการแสวงหาความรู้ และบรรยากาศทางสังคมเพื่อเสริมสร้างทักษะทางวิชาการและทักษะทางสังคมของผู้เรียน 8) ระบบควบคุมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัตน์ จินตสกุล (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่องอนาคตภาพการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาในสถาบันการพลศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อนาคตภาพการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาตามพันธกิจของสถาบันการพลศึกษาเป็นดังนี้ 1) ด้านการผลิตบัณฑิต เน้นการพัฒนาบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยและฝึกงานเป็นเครื่องมือ เพื่อให้บัณฑิตมีความเชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ การกีฬาเฉพาะชนิดกีฬาและการนำวิทยาศาสตร์การกีฬาไปพัฒนาด้านการออกกำลังกายและ การกีฬา 2) ด้านการวิจัย จัดตั้งหน่วยวิจัยและพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ การพัฒนาบุคลากรและการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา 3) ด้านการบริการวิชาการตั้งหน่วยพัฒนาวิชาการการกีฬา (Sport academy) เพื่อการบริหารจัดการบริการด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาเชิงวิสาหกิจที่มีความคล่องตัวและสามารถพึ่งพาตนเองได้ 4) ด้านการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์การกีฬาดำเนินการเพื่อนำวิทยาศาสตร์การกีฬาไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพนักกีฬาในแต่ละชนิดให้มีความเป็นสากล และการประสานเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยลิ ไพพาริ ซามิ (Yli-Piipari, Sami. 2014) ได้ศึกษาผลการปฏิรูปหลักสูตรพลศึกษาในฟินแลนด์ พบว่าประเทศฟินแลนด์เป็นประเทศที่มีระบบการศึกษาที่ได้รับความสนใจทั่วโลก เนื่องจากผลการศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับสูงสุดของโลก ซึ่งพลศึกษานั้นเป็นส่วนหนึ่งที่บูรณาการเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาของฟินแลนด์ และเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบการศึกษาของประเทศฟินแลนด์ประสบความสำเร็จโดยรวมด้วย โดย ยลิ ไพพาริ ซามิ ได้สรุปวิวัฒนาการของปฏิรูปการศึกษาพลศึกษาของฟินแลนด์ในรอบหลายทศวรรษที่ผ่านมา ด้วยกระบวนการทบทวนผลการตรวจสอบ ที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพของโปรแกรมพลศึกษาในฟินแลนด์ ว่า การพลศึกษามีพื้นฐานที่แข็งแกร่งในโรงเรียนของประเทศฟินแลนด์มาอย่างยาวนาน และได้รับการสนับสนุนจากสังคมชาวฟินแลนด์อย่างเต็มที่มาตลอด ถึงแม้ว่าในช่วงสี่ทศวรรษที่ผ่านมา พบว่าการจัดเวลาเรียนพลศึกษาในโรงเรียนมีแนวโน้มลดลงก็ตาม แต่พบว่าในกระบวนการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันของประเทศฟินแลนด์ ได้เริ่มจัดสรรเวลาและเงินทุนสำหรับโรงเรียนระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น แม้ว่าจากหลักฐานที่ปรากฏจะพบว่ายังมีข้อจำกัดในเรื่องของประสิทธิผลของโปรแกรมพลศึกษาอยู่บ้าง แต่ในอนาคตด้วยเหตุผลเพื่อสร้างระบบการศึกษาที่แข็งแกร่งของประเทศ ก็จำเป็นที่จะต้องมีการเพิ่มประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้พลศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยส่วนหนึ่งนั้นจะต้องมาจากการมีผลงานวิจัยที่สนับสนุนอย่างเพียงพอ และความพยายามในการสนับสนุนและจัดสรรเวลาสำหรับกิจกรรมพลศึกษาให้มากขึ้น และงานวิจัยของ Wilke, Barrrbara June (1982) อนาคตของโปรแกรมพลศึกษาในระดับอุดมศึกษา

โดยใช้เทคนิคเดลฟาย วิลคี,บาบารา จูน มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้ 1. กำหนดศักยภาพ แนวโน้ม เหตุการณ์ การพัฒนา ในอนาคตของโปรแกรมการสอนพลศึกษาในระดับอุดมศึกษา 2. กำหนดเหตุการณ์ที่น่าจะเกิดขึ้น และวันเวลาที่โครงการจะปรากฏขึ้น 3. กำหนดความต้องการและผลกระทบของโปรแกรม 4.เพื่อชี้ยุทธวิธีที่เป็นไปได้ในการทำให้เหตุการณ์ที่ดี ๆ เกิดขึ้นและชะลอเหตุการณ์ที่พึงไม่ประสงค์ โดยใช้ผู้บริหาร 100 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เทคนิคเดลฟายในการศึกษา พบว่า การดำเนินงานอย่างมีศักยภาพควรมีการวางแผนอย่างมีประสิทธิภาพและควรนำไปใช้และการปฏิบัติเชิงนโยบายสำหรับการอุดมศึกษาได้ 10 ประเด็น ได้แก่ (1) การตรวจสอบได้ Accountability (2) การให้ความใส่ใจกับการผลิตความรู้ Attend to Knowledge Production (3) การเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงหลักสูตร Change or Reconfigure Curricula (4) การสร้างความร่วมมือ Collaboration (5) ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก External Relations (6) ความสัมพันธ์กับคณาจารย์และบุคลากร Faculty Relations (7) การปรับแต่งโครงสร้างและการจัดวางตำแหน่งใหม่ Structural Realignment and Repositioning (8) การปรับงบประมาณ Reconfiguration of Funding, Resources and Measurement (9) นักศึกษาสัมพันธ์ Students Relations (10) การเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี Technology Leadershipในการวิจัยครั้งนี้จึงสรุปได้ว่าในด้านการบริหารหลักสูตร ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ควรมีการจัดทำแผนบริหารงานอย่างเป็นระบบ ใช้คอมพิวเตอร์จัดโปรแกรมการศึกษา มีระบบเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างคณะในสถาบันเดียวกัน ต่างสถาบันทั้งใน สังกัดเดียวกันและต่างสังกัด และควรมีแผนการเรียนให้ผู้เรียนศึกษาในคู่มือนักศึกษา เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนร่วมกำหนดแผนการเรียน มีการจัดประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จัดให้มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์ที่ทันสมัยและสะดวกต่อการใช้งาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ได้จัดทำผลงานทางวิชาการ และทำวิจัย

1.10 การประเมินหลักสูตร หมายถึง รูปแบบและวิธีการที่ใช้ในการพิจารณาตัดสินว่าหลักสูตรนั้นมีจุดเด่นหรือมีข้อจำกัดหรือมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุง สอดคล้องกับคำกล่าวของ อภิภา ปรัชญพฤทธิ์ (2555) ที่ได้ให้ความหมายของการประเมินผลและการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร (Adjustment) การวางแผนการประเมินผลเป็นสิ่งที่ควรดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นวางแผนหลักสูตร นอกจากนี้ควรมีการวางแผนการนำข้อมูลย้อนกลับที่ได้จากผลการประเมินหลักสูตรเพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรต่อไป ดังที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2552) การประเมินผลหลักสูตรหมายถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรหลังจากการนำไปใช้ ว่าเป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่เพียงใด การประเมินผลหลักสูตรที่สมบูรณ์มี 4 ส่วน คือการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การประเมินประสิทธิภาพครู การประเมินตัวหลักสูตร และการประเมิน การบริหารหลักสูตรการประเมินผลหลักสูตรระดับชาติ มักจะประเมินก่อนการประกาศใช้จริงเพื่อนำผลมาแก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ที่สุด จากนั้นจึงประเมินหลักสูตรหลังจากการใช้จริงอีกครั้งหนึ่ง การกำหนดวิธีการเครื่องมือ และเกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรจึงต้องกระทำไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความสะดวกและชัดเจนต่อผู้ใช้หลักสูตร ตลอดจนสามารถตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรได้อย่างแท้จริง ผลจากการประเมินหลักสูตรหลังการนำไปใช้จริง มีประโยชน์ต่อการนำไปพิจารณา ทบทวน และปรับปรุง

หลักสูตรต่อไป ดังนั้น หากกล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรก็ต้องมีองค์ประกอบที่ 5 เพิ่มขึ้นคือ การปรับปรุงหลักสูตรควรมีการกำหนดสิ่งต่อไปนี้ให้ชัดเจนในหลักสูตร ประกอบด้วย 1) สิ่งที่มุ่งประเมิน ซึ่งควรประเมินทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของหลักสูตร 2) กระบวนการประเมินควรมีการกำหนดเป้าหมายและระบบการประเมินอย่างครบวงจร ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย มีการใช้การวิจัยในการประเมิน และ 3) ข้อมูลย้อนกลับ ควรมีระบบประเมินการสอนเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้สอนเพราะการประเมินหลักสูตรเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์หลักสูตรข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการตัดสินหาข้อบกพร่องหรือปัญหาเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขส่วนประกอบทุกส่วนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น หรือตัดสินคุณค่าของหลักสูตรนั้นซึ่งในทางการประเมินหลักสูตรนั้นไม่ว่าจะเป็นการประเมินผลความก้าวหน้า หรือจะเป็นการประเมินสรุปผล ควรมีการประเมินให้ต่อเนื่องกัน และสิ่งที่ต้องประเมินได้แก่การประเมินเอกสารหลักสูตรการประเมินการใช้หลักสูตรการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรการประเมินระบบหลักสูตร และศึกษาราย ละเอียดของแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรสรุปได้ว่าการกำหนดแต่ละองค์ประกอบของหลักสูตรนั้นจะต้องมีความเชื่อมโยงกันสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น จุดประสงค์ของหลักสูตรกับกิจกรรม การเรียนการสอนเนื้อหากับจุดประสงค์เป็นต้น ดังนั้นในการกำหนดอนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในแต่ละส่วนขององค์ประกอบของหลักสูตรต้องมีความสัมพันธ์กันในการประเมินหลักสูตรวิชาชีพครูในขณะนี้ยังไม่เป็นไปทั้งระบบคือจะมีการประเมินเฉพาะเพื่อควบคุมคุณภาพหลักสูตรคือมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนประเมินผู้สอนและการติดตามการมีงานทำของบัณฑิตโดยที่มีการประเมินแต่ไม่ได้นำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรนัย เนตรถนอมศักดิ์ (2550) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิดเชิงระบบอันประกอบไปด้วยองค์ประกอบด้านตัวป้อน ได้แก่ตัวหลักสูตรสถานศึกษาที่ดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพองค์ประกอบด้านกระบวนการเป็นการบูรณาการแนวคิดในการประเมินตนเอง การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ และการประเมินผลงานด้วยเทคนิค องค์ประกอบด้านกลไกควบคุมใช้การประยุกต์แนวคิดการประเมินอภิมานเชิงความก้าวหน้า และการประเมินอภิมานเชิงรวมสรุปผลที่เกิดขึ้นจากการกำหนดตัวป้อนเข้าสู่กระบวนการ และกลไกควบคุมระบบทำให้ได้องค์ประกอบด้านผลผลิตซึ่งได้แก่รูปแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษาและจากการศึกษาถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนำผลผลิตไปสู่ การปฏิบัติโดยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหา จากเอกสารรายงานผลการประเมินเพื่อตรวจสอบตนเองในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ในการสัมภาษณ์การสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายการวิจัยทั้ง 2 แห่งสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นพลวัตของหลักสูตรที่เกิดขึ้น ทั้งจากตัวนักเรียนกระบวนการภายในของสถานศึกษาการเรียนรู้และพัฒนาการของบุคลากรในสถานศึกษารวมถึงงบประมาณและทรัพยากรเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ร่วมกันส่วนข้อมูลที่ได้จากองค์ประกอบด้านตัวป้อนกลับเพื่อการปรับปรุงพัฒนาพบว่ามีการปรับเปลี่ยนรายละเอียดในบางกิจกรรมของการวางระบบในแต่ละองค์ประกอบเพื่อให้เกิดความเหมาะสมตามบริบทของกลุ่มเป้าหมายการวิจัยทั้งสองแห่ง โดยมีองค์ประกอบเพิ่มขึ้นมาในระบบ

ได้แก่ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนผลผลิตสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอลดา คล้ายสำริด (2551) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบงานประเมินผลระดับสถานศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนอัยยิการาม สำนักงานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาระบบงานประเมินผลระดับสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าได้ระบบย่อยของงานประเมินผลระดับสถานศึกษา 3 ระบบย่อย ได้แก่ระบบตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ระบบเทียบโอนผลการเรียนรู้และระบบการประเมินตัดสินผลโดยระบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 รายการ คือผังกระบวนการวิธีการมาตรฐานตัวบ่งชี้ความสำเร็จเกณฑ์หรือระดับคุณภาพความสำเร็จ และบันทึกมาตรฐาน การดำเนินการพัฒนาและระบบปรากฏว่าระบบตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้มีผลการดำเนินงาน 2 กระบวนการที่ไม่มีคุณภาพตามตัวบ่งชี้ความสำเร็จ แต่คณะกรรมการพัฒนาระบบได้ปรับปรุงผลการดำเนินการให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ก่อนจึงดำเนินการตามกระบวนการในขั้นต่อไปผู้วิจัยได้ปรับปรุงระบบงานประเมินผลระดับสถานศึกษาด้านแผนผังการดำเนินการในระบบตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ให้มีความชัดเจนในการดำเนินการเพิ่มระยะเวลาของกิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรม เสริมสร้างสมรรถนะในการสร้างเครื่องมือและประเมินผลการเรียนรู้ และปรับปรุงเอกสารประกอบหลักสูตรฝึกอบรมให้มีประสิทธิภาพ ระบบงานประเมินผลที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพและสามารถนำข้อมูลจากระบบนี้ไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และยังสอดคล้องกับ Rycus and Hughes (1992) ได้พัฒนาระบบการฝึกอบรมโดยใช้ความสามารถนำทางเพื่อจัดการฝึกอบรมให้เหมาะสมกับบุคคลและเวลา มีความเป็นระบบ มีการวางแผน และใช้วิธีการจัดการที่ดีในการฝึกอบรมเพื่อการพัฒนาและการบริหารจัดการ โดยพัฒนาโครงสร้างการบริหารภายในองค์กรทั้งที่เป็นแบบรวมศูนย์และการกระจายอำนาจ การกำหนดให้มีการพัฒนาบุคลากร การใช้เทคโนโลยี การจัดอันดับความสำคัญของข้อมูลที่จำเป็นต่อการฝึกอบรม กลไกการวางแผนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการจัดการและการประเมินผลกิจกรรมในหลักสูตร เป็นระบบที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์หาข้อมูลนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตร สรุปได้ว่าในด้านการประเมินหลักสูตรของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ควรกำหนด ให้เป็นองค์ประกอบในหลักสูตร ส่วนในการประเมินควรดำเนินการดังนี้ 1) สิ่งที่มุ่งประเมิน ซึ่งควรประเมินทั้งผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของหลักสูตร 2) กระบวนการประเมิน ควรมีการกำหนดเป้าหมายและระบบการประเมินอย่างครบวงจร ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย มีการใช้การวิจัยในการประเมิน และ 3) ข้อมูลย้อนกลับ ควรมีระบบประเมินการสอนเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้สอน

2. การประเมินคุณภาพอนาคตภาพหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า พบว่า คุณภาพของรูปแบบการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย มาตรฐานด้านความถูกต้องของหลักสูตร ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องมีความถูกต้อง ทำให้ข้อมูลเชื่อถือได้ เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินต้องสามารถวัดตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัด แหล่งผู้ให้ข้อมูลเชื่อถือได้ และให้ข้อมูลตามความเป็นจริง วิธีการวิเคราะห์และการเสนอผลการประเมินถูกต้อง และผลการประเมินมีความเป็นปรนัย มาตรฐานด้านความเหมาะสมของหลักสูตร หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องไม่

ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน เช่น ไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายกับผู้ให้ข้อมูล มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ของหลักสูตร หมายถึง วิธีการที่ใช้ในการประเมินจะต้องมีความเป็นไปได้ในแนวทางที่สามารถปฏิบัติได้จริง ประหยัด คุ้มค่า และเหมาะสม โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตร ในแต่ละองค์ประกอบของอนาคตภาพทั้ง 10 องค์ประกอบ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พงศ์เทพ จิระโร (2559: 15) และ บุญชม ศรีสะอาด (2545: 103) กล่าวว่า ในการใช้เครื่องมือ แบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า การรายงานผลการตอบของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบในแต่ละข้อหรือด้าน ว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับใด และหาค่าเฉลี่ยและแปลความหมาย โดยค่าที่ได้จะต้องผ่านเกณฑ์ที่มีค่า 3.50 ขึ้นไป ซึ่งแปลความหมายได้ว่าอยู่ในระดับสูง และสามารถอภิปรายในแต่ละองค์ประกอบย่อยได้ดังนี้

2.1 ด้านปรัชญา พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ($\overline{X}$ = 4.57) ด้านความเหมาะสม ($\overline{X}$ = 4.47) และความเป็นไปได้ ($\overline{X}$ = 4.43) ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แขก มูลเดช (2549) ซึ่งศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุมมีค่าเฉลี่ยในระดับสูงซึ่งแสดงว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความเห็นในแนวทางเดียวกัน สรุปว่าปรัชญาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ในอนาคตควรมุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการและความต้องการของสังคม นักศึกษาที่ผ่านการเรียนในหลักสูตรเป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดียิ่งขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น แสดงให้เห็นมาตรฐานการประเมิน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ไปสู่เป้าหมายที่เหมาะสมตามที่ปรัชญาของหลักสูตรได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม สันต์ พานิชเจริญ (2558 : 2) การวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนเป็นตัวสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรระบุไว้จริงหรือไม่ มากน้อยเพียงใด จึงจำเป็นต้องมีรูปแบบและเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐาน ในการประเมินผลการเรียนรู้พลศึกษาก็เช่นเดียวกัน เพราะพบปัญหาว่าครูผู้สอนไม่ค่อยเข้าใจปรัชญาของวิชาพลศึกษา โดยเฉพาะการวัดผล โดยครูจะวัดผลด้านทักษะร้อยละ 90 โดยละเลยที่จะวัดผลด้านสมรรถภาพทางกาย ซึ่งเป็นหัวใจหลักที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพในชีวิตประจำวัน

2.2 ด้านจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนประเมินคุณภาพขององค์ประกอบด้านจุดมุ่งหมาย ซึ่งมีทั้งหมด 6 ข้อ ในข้อที่ 1 “เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีความรู้และทักษะอย่าง ลุ่มลึกในวิชาชีพ ตลอดจนสามารถนำทักษะไปใช้ในการออก แบบการเรียนรู้และปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ทางสังคมได้อย่างเหมาะสม” พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความ

ถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ในข้อที่ 2 “เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพลศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพ” พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ข้อที่ 3 “เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีค่านิยมด้านคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามกรอบแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพ” พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ในข้อที่ 4 “เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและสังคมด้วยกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง” พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ในข้อที่ 5 “เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีทักษะเชิงสังคมสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ตลอดจนมีวิสัยทัศน์ใน การพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้า” พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ในข้อที่ 6 “ผลิตบัณฑิตที่มีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย” พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ แขก มูลเดช (2549) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุมซึ่งแสดงว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความเห็นในแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องอนาคตภาพของอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2554-2564) ของดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554) ที่พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันถึงแนวโน้มความเป็นไปได้ของคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาด้านทักษะอาชีพและแนวโน้มที่พึงพึงประสงค์ในระดับ

มาก ส่วน คุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาด้านทักษะอาชีพและแนวโน้มที่พึงพึงประสงค์ของผู้มีทักษะวิชาชีพเพื่อเป็นช่างของโลกผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นถึงแนวโน้มความเป็นไปได้ในระดับน้อย

2.3 ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนประเมินคุณภาพขององค์ประกอบด้านโครงสร้างของหลักสูตร ซึ่งมีทั้งหมด 3 หมวด แต่เดิมโครงสร้างของหลักสูตรจัดให้เรียน 170 จาก 3 หมวดวิชา คือหมวดการศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 134 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต ส่วนในหลักสูตรอนาคต จัดหลักสูตร ให้เรียน 160 หน่วยกิต จัดรายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไปให้เรียนเหมือนเดิม หลักสูตรเริ่มเปลี่ยนแปลงที่หมวดวิชาเฉพาะหน่วยกิตลดลงจาก 134 หน่วยกิต เป็น 124 หน่วยกิต รายวิชาที่จัดให้เรียน มีการบูรณาการวิชาที่เนื้อหาใกล้เคียงกัน เข้าด้วยกันแล้วกำหนดชื่อวิชาขึ้นใหม่ หรือคงชื่อเดิมไว้ แต่คำอธิบายรายวิชามีการเปลี่ยนแปลง ในองค์ประกอบด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แขก มูลเดช (2549) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุมซึ่งแสดงว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความเห็นในแนวทางเดียวกัน

2.4 ด้านเนื้อหาของหลักสูตร พบว่า มีการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตร เป็นไปตามโครงสร้างของหลักสูตร โดยเน้นการผลิตครูพลศึกษาและบุคลากรวิชาชีพทางพลศึกษา ที่เป็นไปตามความต้องการของสังคม และจะต้องผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ เจตคติและทักษะที่จำเป็นทางวิชาการ และวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมในอนาคต ซึ่งมีรายละเอียดในส่วนย่อยของเนื้อหาดังนี้ 1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต 1.1 กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต 1.1.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต 1.1.2 วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต 1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 1.2.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต 1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 1.3.1 วิชา บังคับ กำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต 1.3.2 วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต 1.4 รายวิชากลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต 1.4.1 วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต 1.4.2 วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต 2. หมวดวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต 2.1 วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต 2.1.1 วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต 2.1.2 วิชาเลือก (ไม่จัดรายวิชา) 2.1.3 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดให้เรียน 12 หน่วยกิต 2.2 วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต 2.2.1 วิชาเอกพลศึกษา กำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต 2.2.1.1 วิชาบังคับทฤษฎี กำหนดให้เรียน 28 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ 2.2.1.2 วิชาบังคับปฏิบัติ กำหนดให้เรียน 40 หน่วยกิต จากกลุ่มวิชา

ดังนี้ (1) กลุ่มวิชากีพา 1 เลือก 20 หน่วยกิต (10 วิชา) จากรายวิชาต่อไปนี้ (2) กลุ่มวิชากีพา 2 เลือก 14 หน่วยกิต (7 วิชา) จากรายวิชาดังนี้ (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มวิชากีพา 1 มาก่อน) (3) กลุ่มวิชากีพา 3 เลือก 6 หน่วยกิต (3 วิชา) จากรายวิชาดังนี้ 2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอก กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้ 2.2.3 วิชาเลือกวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต 2.2.3.1 วิชาเลือกทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต 2.2.3.2 วิชาเลือกปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับวิชาบังคับ จากกลุ่มวิชากีพา 1 หรือกลุ่มวิชากีพา 2 หรือกลุ่มวิชากีพา 3 3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ แขก มูลเดช (2549) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุมซึ่งแสดงว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความเห็นในแนวทางเดียวกัน ส่วนในด้านเนื้อหาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในอนาคตอีก 10 ปี ข้างหน้า หลักกำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต ซึ่งแบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ในหมวดการศึกษาทั่วไป 30 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ 124 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต มีการบูรณาการวิชาที่เนื้อหาใกล้เคียงกัน เข้าด้วยกันแล้วกำหนดชื่อวิชาขึ้นใหม่ หรือคงชื่อเดิมไว้ แต่คำอธิบายรายวิชาเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงนภา มกรานุรักษ์ (2554:133) พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันถึงแนวโน้มความเป็นไปได้ของคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาด้านทักษะอาชีพและแนวโน้มที่พึงพึงประสงค์ในระดับมาก ส่วนคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีวศึกษาด้านทักษะอาชีพและแนวโน้มที่พึงพึงประสงค์ของผู้มีทักษะวิชาชีพเพื่อเป็นช่างของโลกผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นถึงแนวโน้มความเป็นไปได้ในระดับน้อย การจัดหลักสูตรควรจัดตามสรุปผลการวิจัยที่ศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับผลการประเมินด้านความถูกต้อง ความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่ออนาคตภาพของอาชีวศึกษาและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาด้านอาชีพ

2.5 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนประเมินคุณภาพขององค์ประกอบด้านกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของแขก มูลเดช (2549) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้อง ครอบคลุมมี ค่าเฉลี่ยในระดับสูงซึ่งแสดงว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีความเห็นในแนวทางเดียวกัน จากการศึกษาวิจัยผู้วิจัยพบว่าด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ครูควรจะ เตรียมการสอนทุกครั้งทำประมวลการสอน และทำ

แผนการสอนก่อนล่วงหน้า สอนไปตามแผน ใช้สื่อการสอนตามที่กำหนดในแผน และเหมาะสมกับเนื้อหาที่สอน เวลาสอนก็เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตอบคำถามหรือถามคำถามหลังจากการสอนดำเนินไประยะหนึ่งจะมีการทดสอบประเมินความรู้ว่าเด็กรู้ตามที่หลักสูตรต้องการหรือไม่ ผลเป็นประการใดมีประมวลการสอน มีแผนการสอน มีสื่อการสอน เช่นคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีการวิจัย เตรียมการสอน ผู้เรียนมีส่วนร่วมกำหนดวัตถุประสงค์ กิจกรรมหลากหลายรูปแบบ จัดการเรียนการสอนในห้องและนอกห้อง ฝึกปฏิบัติอย่างเข้มข้น เน้นการสอบใช้เครื่องมือสื่อสารและเทคโนโลยีพัฒนาวิชาชีพ มีความรู้ ทักษะ ทางวิชาชีพที่เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมสันต์ พานิชเจริญ (2558) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนเป็นตัวสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรระบุไว้จริงหรือไม่ มากน้อยเพียงใด จึงจำเป็นต้องมีรูปแบบและเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานจัดการเรียนการสอนอย่างไรควรวัดประเมินผลให้สอดคล้อง

2.6 ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไป ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แขก มูลเดช (2549) ซึ่งศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุมมีค่าเฉลี่ยในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษมสันต์ พานิชเจริญ (2558) ที่พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องวัดและประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนเป็นตัวสะท้อนคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และต้องมีการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตรระบุไว้จริงหรือไม่ มากน้อยเพียงใด จึงจำเป็นต้องมีรูปแบบและเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีการตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานจัดการเรียนการสอนอย่างไรควรวัดประเมินผลให้สอดคล้องกลับสิ่งที่ประเมิน

2.7 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนประเมินคุณภาพขององค์ประกอบด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แขก มูลเดช (2549) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุมมีค่าเฉลี่ยในระดับสูง การประเมินความเป็นไปได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูวีตา มะขามทอง (2556) ที่พบว่าสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ความสะดวกและช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพในการ

จัดบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นต่อครูผู้สอนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และสื่อต่างๆ ที่จัดทำหรือจัดหาเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องเชื่อมั่นได้ว่าให้สาระการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ดังนั้นผู้บริหารควรมีการสำรวจความต้องการที่จะใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อจัดเตรียมไว้ล่วงหน้า ทันความต้องการใช้ของครูผู้สอนสอดคล้องกับงานวิจัยของ Elder, William Thomas (1981) ที่ทำการวิจัยอนาคตของโปรแกรมพลศึกษาในสถาบันศึกษาหลังมัธยมศึกษา ของอลาบามาส์ พบว่า ในเรื่องเกี่ยวกับอนาคตของหน่วยงานทั้งระดับเล็กและระดับใหญ่ เช่น ควรจัดให้มี แหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม และพอเพียง รวมถึงควรจัดหอพักหรือที่พักอาศัยสำหรับผู้เรียนและบุคลากร เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการและการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผู้วิจัยศึกษา สื่อการเรียนการสอนแบ่งเป็นด้านองค์ประกอบของสื่อ 1.1 สื่อที่เป็นแหล่งสื่อที่ควรมี โรงยิมเนเซียม ห้องปฏิบัติ เทคโนโลยีทางพลศึกษา 1.2 คุณลักษณะของสื่อ 1.3 การวิเคราะห์สื่อ 2. ด้านคุณภาพสื่อ 2.1 ทันสมัย มีความชัดเจนดึงดูดความสนใจ 2.2 วิธีใช้ไม่ซับซ้อน ไม่ยุ่งยาก 3.กระบวนการบริหารจัดการสื่อเป็นลำดับขั้นตอน ผู้ใช้สื่อควรทดสอบการใช้สื่อก่อนใช้งานจริง

2.8 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แขก มูลเดช (2549) ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุมมีค่าเฉลี่ยในระดับสูง และสอดคล้องกับแนวคิดของวาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2547) ที่ระบุว่าการประเมินผลผู้เรียนรู้เป็นการประเมินสัมฤทธิผลทางการเรียนของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการให้คะแนนต่อไป การประเมินผลผู้เรียนจะดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายของวิชาพลศึกษาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ เจตคติ ทักษะสมรรถภาพทางกาย และสังคม โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้แบบทดสอบทักษะกีฬา การใช้แบบทดสอบเจตคติ และความสนใจ การใช้แบบสอบถามต่างๆ และการสำรวจรายการหรือการเลือกตอบ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ครุกส์ (Crooks.1988) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการประเมินผลเป็นแนวทางเพื่อการตัดสินใจว่าอะไรสำคัญที่สุดที่ผู้เรียนควรได้เรียน ซึ่งการประเมินมีผลต่อแรงจูงใจ การยอมรับในความสามารถตนเอง การเรียนรู้ และมีผลต่อการพัฒนากลยุทธ์และทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า ควรมีระเบียบแบบแผนเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะที่วัดได้ มีการประเมินผลการเรียนครอบคลุมจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เข้าใจในสิ่งที่จะวัดชัดเจน ทำให้ความหมายหรือคำจำกัดความของสิ่งที่จะวัดนั้นตรงตามต้องการ ควรวัดให้ตรงกับเรื่องที่สอนและควรมีการรายงานผล มีการใช้เครื่องมือถูกต้อง เครื่องมือที่ใช้วัดครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะนั้นๆ และควรประเมินตามสภาพจริง ด้านกระบวนการเก็บข้อมูลของนักเรียนควรทำด้วยวิธีการที่หลากหลาย มีผลการวัดที่น่าเชื่อถือและสอดคล้องกับความต้องการ มีการประเมินผลการเรียนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ และใช้การประเมินเป็นกลไกในการติดตามพัฒนาช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนให้บรรลุเป้าหมายการเรียน

2.9 ด้านการบริหารหลักสูตร พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไป ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แขก มูลเดช (2549) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุมมีค่าเฉลี่ยในระดับสูงและสอดคล้องกับแนวคิดของ รุจิร์ ภู่สาระ (2551) ที่ระบุว่าในการบริหารหลักสูตรผู้บริหารทางด้านวิชาการมีความสำคัญมากในการจัดหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการใช้หลักสูตรวางแผนดำเนินงานอย่างมีการส่งเสริมของทุกกลุ่มทุกคน ในด้านการบริหารงานวิชาการ โดยอันดับแรกต้องจัดชั้นเรียนหรือจัดกลุ่มผู้เรียน โดยจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นชั้น หรือจัดกลุ่มผู้เรียนตามความสามารถหรือตามความสนใจ ประการที่ 2 การจัดครูเข้าสอน อาจแบ่งได้เป็นการจัดครูประจำชั้น การจัดครูแนะแนว การจัด ครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ และการจัดครูสอนเป็นคณะ ฉะนั้นการบริหารงานหลักสูตรที่ใช้ในสถานศึกษาต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนและครูผู้สอนที่สอดคล้องกับจำนวน คุณภาพและปริมาณของตัวหลักสูตรที่มีสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาตามที่ได้ดำเนินการวางแผนจัดทำหลักสูตรตั้งแต่เริ่มแรก

2.10 ด้านการประเมินหลักสูตร ผู้วิจัยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนประเมินคุณภาพขององค์ประกอบด้านการประเมินหลักสูตร พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ มีความคิดเห็นด้านความถูกต้อง ด้านความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แขก มูลเดช (2549: 337-361) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว พบว่า รูปแบบการประเมินฯ มีความเป็นไปได้ มีประโยชน์ มีความเหมาะสม และมีความถูกต้องครอบคลุมมีค่าเฉลี่ยในระดับสูง ในขณะที่แนวคิดของ เซเลอร์ อเล็กซานเดอร์ และเลวิส (Saylor, Alexander; & Lewis. 1981) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรที่ว่า หลักสูตรเป็นแบบแผนในการจัดโอกาสการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนดังนั้นหลักสูตรจึงต้องมีการกำหนดไว้อย่างเป็นระบบการประเมินหลักสูตร การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนสุดท้ายของรูปแบบนี้นักพัฒนาหลักสูตรและครูผู้สอนต้องเลือกวิธีการประเมินเพื่อตรวจสอบความสำเร็จของหลักสูตรซึ่งเป็นทั้งการประเมินระหว่างดำเนินการ และการประเมินผลรวม ทั้งนี้เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป และสอดคล้องกับแนวคิดของ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2552) การประเมินผลหลักสูตรหมายถึงการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรหลังจากนำไปใช้ ว่าเป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่เพียงใด การประเมินผลหลักสูตรที่สมบูรณ์มี 4 ส่วนคือ การประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน การประเมินประสิทธิภาพครู การประเมินตัวหลักสูตร และการประเมินการบริหารหลักสูตรการประเมินผลหลักสูตรระดับชาติ มักจะประเมินก่อน การประกาศใช้จริงเพื่อนำผลมาแก้ไขปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ที่สุดจากนั้นจึงประเมินหลักสูตรหลังจากการใช้จริงอีกครั้งหนึ่ง การกำหนด วิธีการ เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรจึงต้องกระทำไว้ล่วงหน้า เพื่อให้

เกิดความสะดวก และชัดเจนต่อผู้ใช้หลักสูตรตลอดจนสามารถตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรได้อย่างแท้จริง ผลจากการประเมินหลักสูตรหลังการนำไปใช้จริง มีประโยชน์ต่อการนำไปพิจารณาทบทวน และปรับปรุงหลักสูตรต่อไปและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรนัย เนตรถนอมศักดิ์ (2550.) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษา ที่พัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิดเชิงระบบอันประกอบไปด้วยองค์ประกอบด้านตัวป้อน ได้แก่ตัวหลักสูตรสถานศึกษาที่ดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพองค์ประกอบด้านกระบวนการเป็นการบูรณาการแนวคิดในการประเมินตนเอง การประเมินเพื่อเสริมพลังอำนาจ และการประเมินผลงานด้วยเทคนิค องค์ประกอบด้านกลไกควบคุมใช้การประยุกต์แนวคิดการประเมินอภิมานเชิงความก้าวหน้า และการประเมินอภิมานเชิงรวมสรุป ผลที่เกิดขึ้นจากการกำหนดตัวป้อนเข้าสู่กระบวนการ และกลไกควบคุมระบบทำให้ได้องค์ประกอบด้านผลผลิตซึ่งได้แก่รูปแบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษาและจากการศึกษาถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนำผลผลิตไปสู่ การปฏิบัติโดยอาศัยการวิเคราะห์เนื้อหา

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถาบันอุดมศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครูหรือบุคลากรทางพลศึกษา สามารถนำผลของการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินตามพันธกิจ ตามบทบาทของสถาบัน อุดมศึกษาที่มุ่งสู่ความมีมาตรฐานและคุณภาพได้

2. สถาบันการพลศึกษา สามารถนำผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรของแต่ละวิทยาเขตได้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ขององค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรหรือหน่วยงาน

3. ในการพัฒนาหลักสูตร ผู้พัฒนาหลักสูตร (ศษ.บ.) จะต้องให้ความสนใจกับปรัชญาของหลักสูตร และเน้นความสัมพันธ์สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในหลักสูตรให้มากขึ้น

4. ผู้ที่จะนำหลักสูตรเชิงอนาคตนี้ไปใช้ สามารถที่จะปรับปรุงในส่วนของโครงสร้างของหลักสูตร ให้มีความกระชับมากขึ้น เพื่อสอดรับกับวิสัยทัศน์ของการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาในประเด็นที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น เช่น พัฒนาโครงสร้างหลักสูตรให้สมบูรณ์มากขึ้น

2. ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรซึ่งเน้นการสร้างผลผลิตทางพลศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามแนวโน้มของกระแสสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และองค์ความรู้ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน หลักสูตรการเรียนรู้ตามแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

3. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในลักษณะของการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ผู้สอนในหลักสูตร ให้มีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีและสามารถพัฒนาสื่อการเรียนการสอนของตนเองให้สอดรับกับความต้องการของหลักสูตรในอนาคต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงสาธารณสุข. (2546). *การประเมินผลและการพัฒนาสุขภาพในช่วงสั้นแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-พ.ศ.2544).* นนทบุรี: สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.

----------. (2550). *แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554).* สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2558, จาก http//www.moph.go.th/other/inform/10/index.htm.

เกษมสันต์ พานิชเจริญ. (2558). *พัฒนารูปแบบการประเมินผลตามสภาพจริงในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (สุขศึกษาและพลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2551). *แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2550-2554).* กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

----------. (2551). *ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ.2551-2554.* สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2558, จาก www.mots.go.th/more_news.php?cid=66&filename=index

กิตติศักดิ์ ลักษณา. (2554). *การออกแบบหลักสูตรและการเรียนการสอน.* วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *การประเมินผลจากสภาพจริง.* กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

----------. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

----------. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

----------. (2553). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

แขก มูลเดช. (2549). *การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาโดยครอบครัว.* วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). พิษณุโลก: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.

ไข่มุก อุทยาวลี. (2556) *แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559).* สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2558, จาก http://www.pian.ru.ac.th/strategy/data/drattDevelopement55_59 pdt

งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฝ่ายวิชาการ. (2557). *หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต 4 ปี พ.ศ. 2530.(สาขาการสอนวิชาเฉพาะสุขศึกษา).* กรุงเทพฯ: งานหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอน. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จรูญศักดิ์ เบญมาตย์. (2558). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมอาจารย์นิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูสาขาวิชาพลศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (สุขศึกษาและพลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2551). *การวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research). แบบการวิจัยและการใช้ผลงานทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จุมพล พูลภัทรชีวิน. (2552, กรกฎาคม-ตุลาคม). *ปฏิบัติการวิจัยอนาคตด้วย EDFR. วารสารครุศาสตร์.* 32: 1-19.

----------. (2538). *การวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research)* ใน ทิศนา แขมมณี; และสร้อยสน สกลรักษ์ . *แบบการวิจัยและการใช้ผลงานทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----------. (2546, กรกฎาคม-ตุลาคม). *ปฏิบัติงานวิจัยอนาคตด้วย EDFR. วารสารครุศาสตร์.* 32: 1-19.

ชาญชัย อาจิณสมาจาร. (2556). *การออกแบบหลักสูตรและการเรียนการสอน.* ปัตตานี: สถาบันเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ.

ชูวีตา มะขามทอง. (2556). *การศึกษาเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรโครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร กระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่ชุมชน และโรงเรียน.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ชมพูนุช รวมชาติ. (2548). *อนาคตภาพของหลักสูตรวิชาชีพครูในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2550-2559)* วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. (2550). *การพัฒนารูปแบบการประเมินหลักสูตร: การประยุกต์ใช้การประเมินแบบอภิมาน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ดวงนภา มกรานุรักษ์. (2554). *อนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทย ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2554-2564).* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

เด่นดาว ชลวิทย์. (2554). วิถีทรรศน์เพื่อพัฒนาอุดมศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารครุศาสตร์.* 8(2): 53-68.

ทศพร สระแก้ว. (2550). *ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของครูผู้สอนพลศึกษา กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ทรงศรี ตุ่นทอง. (2545). *การพัฒนารูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของนักเรียน.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (การทดสอบและวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ทองคำ ประทุม; นิลยา ทองศรี; และ สุรพงษ์ แสงสีมุข. (2551). *การพัฒนารูปแบบการประเมินการปฏิบัติงานโดยการมีส่วนร่วมครูโรงเรียนชุมชนบ้านน้ำร้อน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1.* การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น.* พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พงศ์เทพ จิระโร. (2559). *หลักการวิจัยทางการศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 6. ชลบุรี: บัณฑิตเอกสาร.

พิทักษ์ แก้วทองมา. (2556). *สภาพการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบนของประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

ธีรนัย เนตรถนอมศักดิ์. (2550). การพัฒนาระบบการประเมินหลักสูตรสถานศึกษาด้วยตนเองในระดับประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

นฤดล จิตสกุล (2554). *อนาคตภาพหมวดวิชาการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรพยาบาลศาสตร์.* วิทยานิพนธ์ วท.ม. (พยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

นิตยา เปลื้องนุช. (2554). *รายงานวิจัยเรื่องผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยใน 5 ปีข้างหน้า.* กรุงเทพฯ: ออฟเซ็ตเฟรส.

นพดล จิรบุญดิลก. (2554). *อนาคตภาพการผลิตบุคลากรวิชาชีพสุขศึกษา พลศึกษา กีฬา และนันทนาการของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยใน พ.ศ.2554-2563.* วิทยานิพนธ์ ค.ด. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.ภิญโญ สาธร.* กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

ภัทร์ธีรา บุญเสริมส่ง. (2554). *การนำเสนอรูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา ตามกรอบมาตรฐานอุดมศึกษา ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ปิยาภรณ์ พุ่มแก้ว. (2555). *อนาคตภาพของการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์.* วิทยานิพนธ์ สศ.ด. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

ไพฑูรย์ ฤทธิ์กระโทก. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรลูกเสือสามัญตามแนวคิดการผจญภัยศึกษาของลอร์ด บาเด็น พาวเลลล์ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะการอยู่รอดของนักเรียนประถมศึกษา.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ไพฑูรย์ สินลารัตน์; และคณะ. (2550). *การเปลี่ยนผ่านการศึกษาเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจฐานความรู้.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----------. (2543). *จำเป็นต้องปฏิรังสรรค์การศึกษาไทย.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----------. (2546). *อุดมศึกษาโลกาภิวัตน์.* กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รุจิย์ ภู่สาระ. (2551). *การสำรวจเชิงวิเคราะห์วิธีวิทยาของงานวิจัยที่ใช้เทคนิค อีดีเอฟอาร์.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ละเอียด แจ่มจันทร์. *(2540). อนาคตภาพของหลักสูตรพยาบาลศาสตร์สำหรับพยาบาลวิชาชีพของวิทยาลัยพยาบาล ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ลิขิตกุล กุลรัตนรักษ์. (2557). *การพัฒนาหลักสูตรต้นแบบสาขาวิชาครุศาสตร์ตามกรอบสมรรถนะของครูในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. (2552, มกราคม-มิถุนายน). ความสำคัญ ประเด็นปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวดับวิชาชีพสุขศึกษา. *วารสารสุขศึกษา-พลศึกษา-สันทนาการ.* 30: 43-53.

วิชัย ประสิทธิ์เวชช์. (2542). *อนาคตภาพของการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2555). *รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอนและการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2553). *อนาคตภาพของการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

วรศักดิ์ เพียรชอบ. (2548). *รวมบทความเกี่ยวกับปรัชญา หลักการ วิธีสอนและการวัดเพื่อประเมินผลทางพลศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศกร พรหมทา. (2557). *การนำเสนอรูปแบบพัฒนาครูสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). *นโยบายการประเมินผลการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.* ใน *รวมบทความการประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่.* บรรณาธิการ สุวิมล ว่องวาณิช. หน้า 3-4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุภรัก สุวรรณวัจน์. (2554). *การพัฒนาต้นแบบการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้การออกแบบย้อนกลับ สำหรับหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (อุดมศึกษา). กรงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สถาบันการพลศึกษา. (2556). ยุทธศาสตร์สถาบันการพลศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันการพลศึกษา.

----------. (2556). *หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต.* กรุงเทพฯ: สถาบันการพลศึกษา.

สันถวี นิยมทรัพย์. (2555). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตรตามกรอบแนวคิดแบบเน้นกระบวนการการเรียนรู้และการบูรณาการความรู้เทคโนโลยี ศาสตร์การสอนและเนื้อหาเพื่อเสริมสมรรถนะการสร้างบทเรียนดิจิตัล สำหรับครูสังคมศึกษา.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สามารถ รัตนสาคร. (2554). อนาคตภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในทศวรรษหน้า. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

สิริพร บูรพาเดชะ. (2558). *ความเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนกับผลลัพธ์.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (เภสัชกรรม). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.

สุนทร โคตรบรรเทา. (2533). อนาคตภาพการจัดการบริการแนะแนวอาชีพของมหาวิทยาลัยศรินทรวิโรฒ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุเทพ อ่วมเจริญ. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนคาหยลีก สังกัดสังมลฑลในทศวรรษหน้า.* วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.

สุรัตน์ จินตสกุล. (2553). *อนาคตภาพการบริหารจัดการด้านวิทยาศาสตร์ การกีฬาในสถาบันการพลศึกษา.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวไลยอลงกรณ์. ถ่ายเอกสาร.

สุทธนู ศรีไสย์. (2551). *อนาคตภาพที่เป็นไปได้ของมหาวิทยาลัยมหาสารคามในทศวรรษหน้า.* วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (การบริหารการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2549). *การสนทนากลุ่ม (Focus Group DIscussion).* สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2554, จาก http//www.vijai.org/Tol_vijai./12/02.asp.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). *แผนกการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559): ฉบับสรุป.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (National Qualifications Framework for Higher Education: NQF***).** สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2554, จาก http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/

----------. (2550). *กรอบแผนกอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551 – 2565).* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงการณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา. (2548). *เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548.* สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2558, จาก hhttp://www.mua.go.th/users/he-commission/doc/law/ministry%20law/15%20post%20graduate%20degree%20standard.pdf

----------. (2551). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา***.** สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2554, จาก http://www.mua.go.th/users/he-ommission/doc/law/ministy%20law/1-2%20standard%20U.pdf

สำนักงานคณะกรรมาธิการการศึกษาวุฒิสภา. (2554). *รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง "ทิศทางการศึกษาไทย": สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พ.ศ.2558***.** กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์สำนักเลขาธิการวุฒิสภา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *ผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการศึกษาไทยใน 5ปีข้างหน้า.* นนทบุรี: ออฟเซทเพรส.

สำลี ทองธิว. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร เอกสารคำสอนกระบวนการพัฒนาหลักสูตร.* อัดสำเนา.

อภิภา ปรัชญพฤทธิ์. (2555). หลักสูตรและการเรียนการสอนอุดมศึกษา: พาราไดม์ และวิธีปฏิบัติ กรุงเทพฯ, อินทภาษ.

อัจฉรา หนูใหม่. (2553). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตร สาระทัศนศิลป์ ตามแนวพุทธศิลป์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

ไอลดา คล้ายสำริด. (2551). อนาคตภาพของการจัดหลักสูตรสิ่งแวดล้อมศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ด. (สิ่งแวดล้อมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

Alla, J. B.; Ajibua, M. A. (2012) *Administration of Physical Education and Sports in Nigeria*. Higher Education Studies, v2 n1 p88-96

Bishop, Leslie J. (1976). *Staff Development and Instructional Improvement : Plans and Procedures.* Boston: Allyn and Bacon.

Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of Education Objectives.* New York: McKay.

Bulger,S.M., Housner , L.D.; & Lee, A.M. (2008) Curriculum Alignment: A view form Physical Education Teacher Education: Professional Preparation Programs Need to Adopt More Interdisciplinary Approaches to Curriculum and Instruction. *JOPERD – The Journal of Physical Education, Recreation & Dance*. 79: 7.

Casson, A. (2009). *Assessment in Outdoor Education*. , Ontario, Canada: The Degree of Master of Education. Queen's University Kingston.

Chan, W. K. (2006). Barriers to the Implementation of Physical Education (PE) Assessment in Hong Kong. *International Journal of Learning*. 13(4): 165-169.

Elder,William Thomas. (1981). *The Future of Physical Education Activity Programs in Alabama's Postseconary Instructions : A Perceptual Study*. (Online). Available. http://www.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp.

Glenn, Jerome C. (1994). *The Future Wheel*. (Online). Avaliable: http://www.futurovenezuela.org/_curso/15-futweel.pdf.

Griffin, L.L.; & Richard, J.F. (2003). *Using Authentic Assessment to Improve Students' Net/Wall Game Play.* Teaching Elementary Physical Education. Online.

Johnson, Tyler G. (2015). *Lived Body Knowledge: Disciplinary Knowledge for Preservice Physical Education Teachers Quest.* 67(2): 227-239.

Cavallini, M. Felicia**.** (2008). Who Needs Philosophy in Physical Education. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance (JOPERD)*. 77(8): 28-30.

Kliebard. (1993). *A Review of The Research on Teacher Effectiveness and Its Implications for Current Practice*. Quest. 39: 36-55.

Lyyra, Nelli; Leskinen, Esko; & Heikinaro-Johansson, Pilvikki. (2015). Factorial Validity and Reliability of the Curricular Goals in Physical Education Questionnaire. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*. 19(2): 69-79.

Ornstein; & Hunkins. (1989). *Literacy Portfolios.* New Jersey: Prentic-Hall.

Oliva. (1992). *Understanding by Design Association for Supervision and Curriculum Development.* Retrieved March 3, 2012, from http://www.ascd.org. *Implications for Current Practice*. Quest. 39: 36-55. In Masters Abstracts International. 37(1): 151.

Pratt, David. (1994). *Curriculum Planning A Handbook for Professionals*. Florida: Harcourt Brace Jovanovich.

Rycus, Judith S.; & Ronald C. Hughes. (2000). What is Competency-Based Inservice Training? *Institute for Human Services.* Available from: www.inservicetrain.org (10/4/2547).

Wilke, Barrrbara June. (1982). *The Future of the General Instruction Physical Education Program in Higher Education :A Delphi* Study. (Online). Available . http:// www.thailis.uni.net.th/dao/detail.nsp.

Wuest, Deborah A.; & Charles A. Bucher. (1999). *Foundations of Physical Education and Sport.* 13th ed. Boston: WCB / McGraw-Hill.

Saylor, Gaylen, William M. Alexander; & Arthur J. Lewis. (1981). *Curriculum Planning For Better Teaching and Learning.* 4th ed. New York : Holt, Rinehart and Winston.

Spittle, Michael; & Spittle, Sharna (2016) *Content of Curriculum in Physical Education Teacher Education: Expectations of Undergraduate Physical Education Students. Asia- Pacific Journal of Teacher Education*. 44(3): 257-273.

Taba, Hilda. (1962). *Curriculum Development: Theory and Practice.* New York: Harcourt Brace Jovanovich.

Tyler, Ralph W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction.* Chicago: University of Chicago Press.

Yli-Piipari, Sami. (2014). Physical Education Curriculum Reform in Finland. *Finland Quest.* 66(4): 468-484.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบประเมินฯ

1. ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.สดสี สุทธิศักดิ์	คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วลีพรรณ สว่างอรุณ	คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
3. อาจารย์ ดร.นรินทร์ สุทธิศักดิ์	คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา

รายชื่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและให้ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย ศิริพันธ์	รองอธิการบดีสถาบันการศึกษา ฝ่ายวิชาการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานะ ภู่หลำ	ผู้อำนวยการกองการศึกษา สถาบันการพลศึกษา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพดล จิระบุญดิลก	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินตนา เทียมทิพร	รองคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วลีพรรณ สว่างอรุณ	หัวหน้าหลักสูตร
6. อาจารย์ ดร.นรินทร์ สุทธิศักดิ์	หัวหน้าหลักสูตร
7. อาจารย์จุไรรัตน์ สมสุข	ตำแหน่งครูเชี่ยวชาญพิเศษ (ค.ศ. 4) ผู้สอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันการพลศึกษา
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รำไพ ศูนย์จันทร์	ผู้สอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันการพลศึกษา
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตรัยรักษ์ วรัทย์หินเกิด	รองอธิการบดีสถาบันการพลศึกษา ฝ่ายกิจการนักศึกษาและกิจการพิเศษ ผู้สอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันการพลศึกษา
10. ผู้ช่วยศาตราจารย์ ดร.สดสี สุทธิศักดิ์	ผู้สอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันการพลศึกษา
11. อาจารย์ ดร.ไพเราะ อังศุสุกนฤมล	ผู้สอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันการพลศึกษา
12. อาจารย์สุขุม อ้นขวัญเมือง	ผู้สอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สถาบันการพลศึกษา
13. อาจารย์ ดรพจิมมี่ พิมพ์ทอง	ผู้อำนวยโรงเรียนซับใหญ่
14. อาจารย์จารุวรรณ แซ่ฉั่ว	ผู้อำนวยโรงเรียนบ้านลำชี

15. อาจารย์สุภาภรณ์ ศรีเกียรติ	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ (ค.ศ. 3) โรงเรียนกุมภวาปี
16. อาจารย์วิโรจน์ แพนศรี	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ (ค.ศ. 3) โรงเรียนอุดรพิทยานุกูล
17. อาจารย์วัลลิภา รัตนจรัสโรจน์	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ (ค.ศ. 3) โรงเรียนสตรีชัยภูมิ
18. อาจารย์สาโรจน์ มณีมาส	ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ (ค.ศ. 3) โรงเรียนชุมพวงศึกษา
19. นายจิรายุทธ ลีลาน้อย	นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
20. นายอดิศร ไกรดงพลอง	นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
21. นายศักดา พรหมขรยาง	นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
22. นางสาวปัฐมาพร สุวรรณโชติ	นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
23. นายธีระวุฒิ เพิ่มพูน	นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
24. นางสาวธิดารัตน์ สุจริต	นักศึกษาชั้นปีที่ 5 คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา

ภาคผนวก ข

แนวคำถามในการสัมภาษณ์
และ
แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา

แนวคำถามในการสัมภาษณ์

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เรื่องอนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2560-2569)

ชื่อ-สกุล.....เพศ.....อายุ.....การศึกษา.....
วัน/เดือน/ปี..... .....เวลา.....สังกัด.....

1. ท่านคิดว่าหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบันสามารถส่งเสริมบัณฑิตของหลักสูตรให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สังคมคาดหวังไว้หรือไม่ เพราะอะไร ถ้าไม่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ .....

2. ด้านปรัชญาของหลักสูตร

2.1 ท่านคิดว่าปรัชญาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมะสมหรือไม่ อย่างไร.....
……
……
……
……

2.2 ท่านคิดว่าในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-พ.ศ.2569) ปรัชญา ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ควรกำหนดเช่นไร
……
……
……
……
……

2.3 เหตุผลหลักที่ส่งผลให้ท่านคิดว่าควรกำหนดปรัชญาหลักสูตรตามแนวทางดังกล่าวข้างต้น คืออะไร……
……
……
……
……

3. ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.1 ท่านคิดว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
.....
.....

3.2 หากจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-พ.ศ.2569) ควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร.....
.....
.....
.....
.....

3.3 เหตุผลในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....
.....
.....
.....
.....

4. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

4.1 ท่านคิดว่าโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
.....
.....
.....

4.2 หากจะต้องกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-พ.ศ.2569) ควรมีการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร.....
.....
.....
.....
.....

4.3 เหตุผลในการกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....
.....
.....
.....
.....

5. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร

5.1 ท่านคิดว่าเนื้อหาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
.....
.....

5.2 หากจะต้องกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-พ.ศ.2569) ควรมีการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร.....
.....
.....
.....
.....

5.3 เหตุผลในการกำหนดเนื้อหาของหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....
.....
.....

6. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

6.1 ท่านคิดว่ากิจกรรมการเรียนการสอน ที่จัดในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ สถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
.....
.....

6.2 หากจะต้องกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-พ.ศ.2569) ควรมีการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ในหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร.....
.....
.....
.....
.....

6.3 เหตุผลในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....
.....
.....
.....
.....

7. ด้านการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู

7.1 ท่านคิดว่าการจัดประสบการณ์วิชาชีพครู ที่จัดให้นักศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ สถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
.....
.....

7.2 หากจะต้องจัดประสบการณ์วิชาชีพครูให้กับนักศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-พ.ศ.2569) ควรมีการกำหนดการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ในหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร……
……
……
……
……

7.3 เหตุผลในการกำหนดการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูในหลักสูตร ดังกล่าวของท่านคืออะไร……
……
……
……
……

8. ด้านสื่อการเรียนการสอน

8.1 ท่านคิดว่าสื่อการเรียนการสอน ที่จัดในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ สถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร……
……
……
……
……

8.2 หากจะต้องกำหนดสื่อการเรียนการสอน ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-พ.ศ.2569) ควรมีการกำหนดสื่อการเรียนการสอน ไว้ในหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูต……
……
……
……
……

8.3 เหตุผลในการกำหนดสื่อการเรียนการสอน ในหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คือ อะไร.....
.....
.....

9. ด้านการวัดและประเมินผล

9.1 ท่านคิดว่าการวัดและประเมินผล ที่ดำเนินการในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ สถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
.....
.....

9.2 หากจะต้องกำหนดการวัดและประเมินผล ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-พ.ศ.2569) ควรมีการกำหนดการวัดและประเมินผลไว้ในหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร.....
.....
.....
.....

9.3 เหตุผลในการกำหนดการวัดและประเมินผล ในหลักสูตรดังกล่าวของท่าน คือ อะไร.....
.....
.....
.....

10. ด้านการบริหารหลักสูตร

10.1 ท่านคิดว่าการบริหารหลักสูตร ที่ดำเนินการในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ สถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
.....
.....

10.2 หากจะต้องกำหนดการบริหารหลักสูตร ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-พ.ศ.2569) ควรมีการกำหนดการบริหารหลักสูตรอย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร.....
.....
.....
.....
.....

10.3 เหตุผลในการกำหนดการบริหารหลักสูตร ดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....
.....
.....
.....
.....

11. ด้านการประเมินหลักสูตร

11.1 ท่านคิดว่าการประเมินหลักสูตร ที่ดำเนินการในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของ สถาบันการพลศึกษาในปัจจุบัน มีความเหมาะสม สามารถนำทางไปสู่การพัฒนานักศึกษา/บัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ให้มีความรู้ ความสามารถ หรือคุณลักษณะที่เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรแล้วหรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
.....
.....

11.2 หากจะต้องมีการประเมินหลักสูตร ในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา ของสถาบันการพลศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา การเปลี่ยนแปลง หรือบริบทในอนาคตอีก 10 ปีข้างหน้า (พ.ศ.2560-พ.ศ.2569) ควรมีการกำหนดการประเมินหลักสูตร อย่างไร และอะไรบ้างที่ควรปรากฏอยู่ในอนาคตภาพของหลักสูตร.....
.....
.....
.....
.....

11.3 เหตุผลในการกำหนดการประเมินหลักสูตร ดังกล่าวของท่าน คืออะไร.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา

แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้
ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา
(แบบประเมินสำหรับ .....)

<u>คำชี้แจง</u>

แบบประเมินนี้เป็นเครื่องมือหนึ่งของการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง อนาคตภาพของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษาในทศวรรษหน้า(พ.ศ. 2560-2569) เพื่อรวบรวมข้อมูลในการประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษา จึงขอความร่วมมือจากท่านโปรดตอบแบบประเมินทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล ซึ่งคำตอบที่ได้จากท่านจะเป็นแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการที่จะนำผลการประเมินไปพิจารณา จัดทำหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา สถาบันการพลศึกษาในอนาคต และเป็นแนวทางปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นโดยข้อมูลที่ได้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลในภาพรวม ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้ตอบแบบประเมิน

แบบประเมินชุดนี้ ประกอบด้วยแบบประเมิน 3 ส่วน คือ

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลส่วนตัวและสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

<u>ตอนที่ 2</u> แบบประเมินการประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

<u>ตอนที่ 3</u> แบบประเมินรายวิชาในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวและสถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่กำหนดให้หรือเติมคำในช่องว่างที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง หรือความคิดเห็นของท่าน

1. วุฒิการศึกษาสูงสุด
   - ○ ปริญญาตรี สาขาวิชา.....
   - ○ ปริญญาโท สาขาวิชา.....
   - ○ ปริญญาเอก สาขาวิชา.....

2. ตำแหน่งทางวิชาการ
   - ○ อาจารย์
   - ○ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
   - ○ รองศาสตราจารย์
   - ○ ศาสตราจารย์

3. ประสบการณ์ทางด้านการบริหาร(ถ้ามี)
   - ○ คณบดี
   - ○ รองคณบดี
   - ○ หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าโปรแกรมวิชา
   - ○ อื่นๆ (ระบุ).....

4. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในคณะศึกษาศาสตร์
   - ○ ต่ำกว่า 5 ปี
   - ○ 5-10 ปี
   - ○ 11-15 ปี
   - ○ 16-20 ปี
   - ○ ตั้งแต่ 21 ปีขึ้นไป

5. ท่านทำงานสังกัดโปรแกรมวิชา.....
6. รายวิชาที่ท่านเคยสอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา.....

.....

ภาคผนวก ง

แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ ของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

แบบประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม
และความเป็นไปได้ ของหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
1. ปรัชญาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต																
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตครูพลศึกษาและบุคคลากรที่ทำงานสายวิชาชีพทางพลศึกษาในรูปแบบต่างๆ ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าทางวิทยาการและความต้องการของสังคม เป็นผู้มีความรู้ มีเจตคติที่ดี มีความรักในวิชาชีพ มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง และสังคมให้ดียิ่งขึ้น มีคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นในวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองและสังคมให้ดียิ่งขึ้น															
2. จุดมุ่งหมายหลักสูตร																
1. เพื่อผลิตบัณฑิตทาง พลศึกษาที่มีความรู้ และทักษะอย่างลุ่มลึกในวิชาชีพ ตลอดจนสามารถนำทักษะไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ทางสังคมได้อย่างเหมาะสม																
2. เพื่อผลิตบัณฑิตทาง พลศึกษา ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และเลือกใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพลศึกษา ได้อย่างมีคุณภาพ																
3. เพื่อผลิตบัณฑิตทาง พลศึกษาที่มีค่านิยมด้านคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตนตามกรอบแห่งจรรยาบรรณวิชาชีพ																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
4. เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและสังคมด้วยกระบวนการวิจัยที่สอดคล้องกับสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลง																
5. เพื่อผลิตบัณฑิตทางพลศึกษาที่มีทักษะเชิงสังคมสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ตลอดจนมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้า																
6. ผลิตบัณฑิตที่มีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิเสรีภาพความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย																
3. โครงสร้างหลักสูตร																
โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา																
มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 160 หน่วยกิต																
โครงสร้างหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาพลศึกษา มีดังนี้ 1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต																
1.1 กลุ่มวิชาภาษา ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต																
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต																
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต																
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2. หมวดวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต																
2.1 วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต																
2.1.1 วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต																
2.1.2 วิชาเลือก 0 หน่วยกิต																
2.1.3 วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกำหนดให้เรียน 12 หน่วยกิต																
2.2 วิชาเอกไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต																
2.2.1 วิชาเอกพลศึกษากำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต																
2.2.2 วิชาการสอนวิชาเอกกำหนดให้เรียน 6หน่วยกิต																
2.2.3 วิชาเลือกวิชาเอกไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต																
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต																
4. ด้านเนื้อหาของหลักสูตร																
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต																
1.1 กลุ่มวิชาภาษาไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้																
การใช้ภาษาไทย 2(1-2-3)																
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
การพัฒนาทักษะการฟัง-การพูดภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)																
วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้																
ทักษะการใช้ภาษาไทย 2(1-2-3)																
ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
การอ่านเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
วาทการ 2(1-2-3)																
ภาษาอังกฤษพื้นฐาน 2(1-2-3)																
การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)																
ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
ภาษาบาฮาซาเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
ภาษาตากาล็อกเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
ภาษาลาวเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
ภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร 2(1-2-3)																
การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)																
การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ 2(1-2-3)																
ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงาน 2(1-2-3)																
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิตวิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้																
คุณธรรม จริยธรรม สำหรับบัณฑิตอุดมคติไทย 3(3-0-6)																
วิชาเลือกไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้																
จิตวิทยาในการดำเนินชีวิตและการปรับตัว 3(3-0-6)																
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาสังคม 3(3-0-6)																
ทักษะการเรียนรู้และการแก้ปัญหา 3(3-0-6)																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
มนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต 3(3-0-6)																
ความงดงามแห่งชีวิต 3(3-0-6)																
การเสริมสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาตน 3(3-0-6)																
การจัดการดำเนินชีวิต 3(3-0-6)																
ชีวิตกับสุนทรียะ 3(3-0-6)																
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต วิชาบังคับกำหนดให้เรียน 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้																
สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า 3(3-0-6)																
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้																
การเมืองการปกครองของไทย 3(3-0-6																
เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6)																
การศึกษากับสังคม 3(3-0-6)																
วิถีไทยกับการดำรงชีวิต 3(3-0-6)																
วิถีโลกกับการดำรงชีวิต 3(3-0-6)																
กฎหมายในชีวิตประจำวัน 3(3-0-6)																
ศิลปะวิทยาการเพื่อการพัฒนามนุษย์ 3(3-0-6)																
มนุษย์กับการเรียนรู้ 3(3-0-6)																
อาเซียนศึกษา 3(3-0-6)																
ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย 3(3-0-6)																
1.4 รายวิชากลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไม่น้อยกว่า 8 หน่วยกิต วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้																
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ 2(1-2-3)																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
คณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน 2(1-2-3)																
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในชีวิตประจำวัน 2(1-2-3)																
วิชาเลือก ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิตจากรายวิชาต่อไปนี้ คอมพิวเตอร์ทั่วไป 2(1-2-3)																
การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในชีวิตประจำวัน 2(1-2-3)																
ทักษะการคิดและสร้างสรรค์ 2(1-2-3)																
คณิตศาสตร์กับการตัดสินใจ 2(1-2-3)																
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต 2(1-2-3)																
กระบวนการคิดอย่างเป็นระบบเพื่อใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน 2(1-2-3)																
มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม 2(2-0-4)																
2. หมวดวิชาเฉพาะด้านไม่น้อยกว่า 124 หน่วยกิต																
2.1 วิชาชีพครู ไม่น้อยกว่า 46 หน่วยกิต วิชาบังคับ กำหนดให้เรียน 34 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้																
พื้นฐานการศึกษา																
พื้นฐานวิชาชีพครู																
ภาษาและวัฒนธรรมสำหรับครู																
จิตวิทยาสำหรับครู																
จิตวิทยาแนะแนว																
การพัฒนาหลักสูตร																
การจัดการเรียนรู้																
การวิจัยทางการศึกษา																
การวิจัยในชั้นเรียน																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา																
การวัดและประเมินผลการศึกษา																
การบริหารการศึกษาและ เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู																
การสัมมนาทางการศึกษา																
การประกันคุณภาพการศึกษาการประเมินผลโครงการ																
การวิจัยทางการศึกษา																
การวิจัยในชั้นเรียนนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการศึกษา																
การวัดและประเมินผลการศึกษา																
การบริหารการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา																
การประเมินผลโครงการ																
เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู																
การสัมมนาทางการศึกษา																
วิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดให้เรียน 12 หน่วยกิต																
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน 1 2 (ไม่น้อยกว่า 120 ชม.)																
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน 2 2 (ไม่น้อยกว่า 120 ชม.)																
ปฏิบัติการสอน 1 4 (ไม่น้อยกว่า 240 ชม.)																
ปฏิบัติการสอน 2 4 (ไม่น้อยกว่า 240 ชม.)																
2.2 วิชาเอก ไม่น้อยกว่า 78 หน่วยกิต																
วิชาเอกพลศึกษา กำหนดให้เรียน 68 หน่วยกิต																
วิชาบังคับทฤษฎี กำหนดให้เรียน 28 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้																
ประวัติและหลักการพลศึกษา (ปรัชญาพลศึกษา)																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
พื้นฐานวิชาชีพพลศึกษา กีฬา และนันทนาการ และการบริหารพลศึกษาในโรงเรียน																
ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 1																
ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพครูพลศึกษา 2																
การเคลื่อนไหวเบื้องต้น																
การจัดการแข่งขันกีฬาการประเมินผลทางพลศึกษา (สมรรถภาพทางกาย/การทดสอบฯ)																
วิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหวทางพลศึกษา																
การเรียนรู้ทักษะกลไกทางพลศึกษา																
ลูกเสือและยุวกาชาด																
สรีรวิทยาการกีฬาและการออกกำลังกาย																
กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 1																
กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยา 2																
การป้องกันและการปฐมพยาบาลการบาดเจ็บทางกีฬา																
วิชาบังคับปฏิบัติ กำหนดให้เรียน 40 หน่วยกิ																
(1) กลุ่มวิชากีฬา 1 เลือก 20 หน่วยกิต (10 วิชา) จากรายวิชาต่อไปนี้																
กรีฑา 1																
กีฬาแบดมินตัน 1																
กีฬาว่ายน้ำ 1																
กีฬายิมนาสติก 1																
กีฬาบาสเกตบอล 1																
กีฬาเทเบิ้ลเทนนิส 1																
กีฬาฟุตบอล 1																
กีฬาวอลเลย์บอล 1																
กีฬาฟุตซอล 1																
กีฬาแฮนด์บอล1																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
กีฬามวยไทย 1																
กีฬาเซปักตะกร้อ 1																
กระบี่กระบอง 1																
กีฬาลีลาศ 1																
กิจกรรมเข้าจังหวะ																
(2) กลุ่มวิชากีฬา 2 เลือก 14 หน่วยกิต (7 วิชา) จากรายวิชาดังนี้ (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มวิชากีฬา 1 มาก่อน)																
กรีฑา 2																
กีฬาแบดมินตัน 2																
กีฬาว่ายน้ำ																
กีฬายิมนาสติก 2																
กีฬาบาสเกตบอล 2																
กีฬาเทเบิลเทนนิส 2																
กีฬาฟุตบอล 2																
กีฬาวอลเลย์บอล 2																
กีฬามวยไทย 2																
กีฬาเซปัคตะกร้อ 2																
กีฬายิมนาสติก 2																
กีฬาฟุตซอล 2																
กีฬาแฮนด์บอล 2																
กีฬาว่ายน้ำ 2																
กีฬากระบี่กระบอง 2																
กีฬาลีลาศ 2																
(3) กลุ่มวิชากีฬา 3 เลือก 6 หน่วยกิต (3 วิช รายวิชาดังนี้																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกรีฑา																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตบอล																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตซอล																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแฮนด์บอล																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเซปักตะกร้อ																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาลีลาศ																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬามวยไทย																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกระบี่กระบอง																
วิชาการสอนวิชาเอก กำหนดให้เรียน 6 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้																
วิธีสอนพลศึกษา 1																
วิธีสอนพลศึกษา 2																
วิชาเลือกวิชาเอก ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต																
วิชาเลือกทฤษฎี ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต จากรายวิชาต่อไปนี้																
การช่วยชีวิตและความปลอดภัยทางน้ำ																
สมรรถภาพทางกายเพื่อคุณภาพชีวิต																
กิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาวะและสมรรถภาพทางกาย																
โอลิมปิกศึกษา																
พลศึกษาพิเศษ																
นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางพลศึกษา																
สังคมวิทยาและจิตวิทยาการกีฬาสำหรับครูพลศึกษา																
ค่ายพักแรม																
การใช้เวลาว่างและนันทนาการเบื้องต้น																
วิชาเลือกปฏิบัติ ไม่น้อยกว่า 2 หน่วยกิต โดยไม่ซ้ำกับวิชาบังคับ จากกลุ่มวิชากีฬา 1 หรือกลุ่มวิชากีฬา 2 หรือกลุ่มวิชากีฬา 3 ดังนี้																
(1) กลุ่มวิชากีฬา 1																
กรีฑา 1																
กีฬาแบดมินตัน 1																
กีฬามวยไทย 1																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
กีฬาแอโรบิกดานซ์1																
กีฬาลีลาศ 1																
กีฬาจักรยาน 1																
กีฬากอล์ฟ 1																
กีฬาดาบสากล 1																
กีฬาเทควันโด 1																
กีฬาเทนนิส1																
กีฬาเทเบิลเทนนิส 1																
กีฬาปั้นจักสีลัต 1																
กีฬาเปตอง 1																
กีฬามวยปล้ำ 1																
กีฬามวยสากล 1																
กีฬายกน้ำหนัก 1																
กีฬายิงธนู 1																
กีฬาวินด์เซิร์ฟ																
กีฬาสควอช 1																
กีฬายิมนาสติก 1																
กีฬายิมนาสติกลีลา																
กีฬายูโด 1																
กีฬาเรือพาย																
กีฬายิงปืน 1																
กีฬาสนุกเกอร์และบิลเลียด																
หมากล้อม (โกะ)																
กีฬาวู้ดบอล 1																
กีฬาขี่ม้า																
กีฬาวูซูประลองยุทธ 1																
คาราเต้-โด																
กีฬาซอฟท์เทนนิส																
กีฬาคูราช 1																
กีฬาบาสเกตบอล 1																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
กีฬาฟุตบอล 1																
กีฬาวอลเลย์บอล 1																
กีฬาแฮนด์บอล 1																
กีฬากาบัดดี้																
กีฬาซอฟท์บอล																
กีฬาเบสบอล																
กระบี่กระบอง 1																
ดำน้ำ																
ไต่หน้าผา																
ไอกิโด																
ไตรกีฬา																
กิจกรรมเข้าจังหวะ																
ลีลาศเพื่อสุขภาพ																
หมากรุกไทย																
เกมและเกมนำ																
ศิลปะการป้องกันตัว																
โบว์ลิ่ง																
ลอนโบว์																
หมากรุกสากล																
กายบริหารประกอบดนตรี																
การละเล่นพื้นเมืองของไทย																
การละเล่นพื้นเมืองอาเซียน																
(2) กลุ่มวิชากีฬา 2 (ต้องสอบผ่านรายวิชากลุ่มวิชากีฬา 1 มาก่อน)																
กรีฑา 2																
กีฬากอล์ฟ 2																
กีฬาลีลาศ 2																
กีฬาจักรยาน 2																
กีฬาดาบสากล 2																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
กีพาเทควันโด 2																
กีพาเทนนิส 2																
กีพาดาบสากล 2																
กีพาเทควันโด 2																
กีพาเทนนิส 2																
กีพาเทเบิ้ลเทนนิส 2																
กีพาแบดมินตัน 2																
กีพาปั้นจักสีลัต 2																
กีพามวยไทย 2																
กีพามวยปล้ำ 2																
กีพามวยสากล 2																
กีพายกน้ำหนัก 2																
กีพายิงธนู 2																
กีพายิงปืน 2																
กีพายิมนาสติก 2																
กีพายูโด 2																
กีพาว่ายน้ำ 2																
กีพาสควอช 2																
กีพาแอโรบิกดานซ์ 2																
กีพาวู๊ดบอล 2																
กีพายูโด 2																
กีพาว่ายน้ำ 2																
กีพาสควอช 2																
กีพาแอโรบิกดานซ์ 2																
กีพาเทเบิ้ลเทนนิส 2																
กีพาแบดมินตัน 2																
กีพาปั้นจักสีลัต 2																
กีพามวยไทย 2																
กีพามวยปล้ำ 2																
กีพามวยสากล 2																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
กีพายกน้ำหนัก 2																
กีพายิงธนู 2																
กีพายิงปืน 2																
กีพายิมนาสติก 2																
กีพายูโด 2																
กีพาว่ายน้ำ 2																
กีพาสควอช 2																
กีพาแอโรบิกดานซ์ 2																
กีพาวู๊ดบอล 2																
กีพายูโด 2																
กีพาว่ายน้ำ 2																
กีพาสควอช 2																
กีพาแอโรบิกดานซ์ 2																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาเทควันโด																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาดาบเทเบิ้ลเทนนิส																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาแบดมินตัน																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาปั้นจักสีลัต																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพามวยไทย																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพามวยปล้ำ																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพามวยสากล																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายกน้ำหนัก																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายิงธนู																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายิงปืน																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายิมนาสติก																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพายูโด																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีพาว่ายน้ำ																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาสควอช																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแอโรบิคดานซ์																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวู๊ดบอล																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวูซูประลองยุทธ																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาคูราช																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาบาสเกตบอล																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาโปโลน้ำ																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตซอล																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฟุตบอล																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาวอลเลย์บอล																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาฮ้อกกี้																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาแฮนด์บอล																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬาเซปักตะกร้อ																
กลวิธีการฝึกและการจัดการกีฬากระบี่กระบอง																
5. กิจกรรมการเรียนการสอน																
1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถไปเป็นครูในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นพัฒนาให้เป็นครูดี ครูเก่ง มีความสุข มีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษาเข้าใจพลวัตของชุมชน สังคม อยู่ร่วมกับโลกสมัยใหม่ภายใต้ระบบทุนนิยมทุนนิยมใหม่ ปัจเจกชนนิยมและการเมืองใหม่อย่างรู้เท่าทัน มุ่งเน้นพัฒนาครูไทยให้มีความเป็นนักวิชาการ มีความรู้ในสาขาของตนเองและรอบรู้ในสาขาวิชาอื่น สร้างความรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้ตลอดชีวิต สอนเก่ง รักการสอน มีคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณ บุคลิกภาพที่มีความเป็นครูที่ดี รักและศรัทธาวิชาชีพครู มุ่งปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียน มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความคิดสร้างสรรค์ และเป็นผู้นำชุมชน																
3. ผู้สอนจัดทำประมวลการสอนที่เป็นปัจจุบันในทุกรายวิชา																
4. ปฏิบัติการสอนตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้ครบถ้วน																
5. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน																
6. ผู้สอนมีวิธีการสอนที่หลากหลายน่าสนใจ																
7. มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตลอดหลักสูตร																
8. นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน																
9. วิธีการวัดผลและประเมินผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายวิชา																
10. ให้โอกาสผู้เรียนประเมินผลการสอนของอาจารย์																
11. ผู้สอนนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน																
12. มีการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
6. การจัดประสบการณ์วิชาชีพครู																
1. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูบางเวลามีการฝึกงานภาคปฏิบัติโดยอาจารย์ประจำวิชาจะจัดให้สอดคล้องกับทฤษฎีของวิชาชีพครูเป็นเรื่อง ๆ ไป อาจฝึกในสถาบัน ฯ หรือนอกสถาบันและมีการเน้นการฝึกงานภาคปฏิบัติในโรงเรียน																
2. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม จัดให้มีอาจารย์พี่เลี้ยงคอยดูแลกิจกรรมที่นักศึกษาต้องปฏิบัติ เช่น การไปดู ฟัง																
สอบถามและหาข้อมูลเกี่ยวกับเรื่อง สภาพทั่วไปของโรงเรียน งานในหน้าที่ของครูผู้สอนและครูประจำชั้น พฤติกรรมการสอน พฤติกรรมนักเรียน สภาพชุมชนและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีส่วนร่วมในงานด้านธุรการชั้นเรียน ด้านการเรียนการสอนหรือสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว ด้านพัฒนาโรงเรียนและชุมชนและงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย หลังจากที่ศึกษา สังเกตและมีส่วนร่วมในแต่ละเรื่องแล้วจะต้องบันทึกลงในแบบบันทึกที่ทางฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้จัดเตรียมไว้คนละ 1 เล่ม ซึ่งนักศึกษาจะมีหน้าที่ในการบันทึกผลการศึกษา สังเกต และมีส่วนร่วม และตอบคำถามให้ถูกต้องตามความเป็นจริง หลังจากนั้นให้อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศลงชื่อรับรองในแต่ละเรื่อง																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
3. จัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในงานด้านธุรการชั้นเรียน ด้านการเรียนการสอนหรือสนับสนุนการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมนักเรียนและการแนะแนว ด้านพัฒนาโรงเรียนและชุมชน และงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย																
4. จัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มเวลาและปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียน 1 ปีการศึกษา																
5. มีการนิเทศติดตามผลและมีประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู																
6. ปฏิบัติการสอนตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้ครบถ้วน																
7. จัดให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน																
8. ควรมีวิธีการสอนที่หลากหลายและน่าสนใจ																
9. นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน																
10. มีการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21																
7. สื่อการเรียนการสอน																
1. มีห้องเรียนพอเพียงและถูกต้องตามข้อกำหนด																
2. มีห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์																
3. มีห้องปฏิบัติการทางภาษา																
4. มีระบบสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ																
5. มีห้องปฏิบัติการการเรียนรู้ทางวิชาชีพ																
6. มีโรงฝึกกีฬาที่เหมาะสมเพียงพอ																
7. มีสนามกีฬาเพียงพอต่อการเรียนการสอน																
8. มีห้องสมุดของคณะเพียงพอ																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
9. มีเอกสาร ตำราเรียน วารสารทางวิชาการ																
10. มีอุปกรณ์โสตทัศนูปกรณ์																
8. การวัดและประเมินผล																
1. มีการรายงานผลการประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ที่ระบุไว้ใน มคอ.5 ของแต่ละรายวิชา ครบ 6 ด้าน คุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านสุดท้ายคือด้านทักษะพิสัยและทักษะอื่นๆ															
2. มีคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลการเรียนของนักศึกษาร่วมกับคณะกรรมการวิชาการคณะ																
3. มีคณะกรรมการอาจารย์ประจำหลักสูตรร่วมกันพิจารณาข้อสอบในภาคเรียน ว่ามีการประเมินผลตามรอบมาตรฐานการเรียนรู้ที่เขียนไว้ใน มคอ.3 หรือไม่ รวมทั้งสอดคล้องกับการรายงานผลใน มคอ.5 หรือไม่																
4. มีการประชุมพิจารณาผลการเรียนจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร คณะกรรมการวิชาการคณะ เพื่อนำเรียนรองคณะบดี ก่อนการประกาศผลสอบ																
9. การบริหารหลักสูตร																
1. มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรประจำคณะ ประจำโปรแกรมวิชา																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2. มีการจัดทำแผนบริการงานอย่างเป็นระบบ เช่น มีแผนการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์ทั้งด้านวิชาการเทคนิคการสอนและการวัดผลและมีแผนการบริหารและพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุน มีการบริหารและการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด																
3. มีการจัดประชุมวางแผนการบริหารหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง																
4. มีการจัดโปรแกรมการศึกษาให้ถูกต้องตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร																
5. มีการจัดอาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาเหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์																
6. มีการนิเทศและติดตามผลการจัดการเรียนการสอนมีระบบการติดตามให้คณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนนำความรู้และทักษะที่ได้จากการพัฒนามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลการเรียนรู้ของนักศึกษาตลอดจนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง																
7. มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน																
8. มีการประเมินผลการสอนและใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับในการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน																
9. ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ได้จัดทำผลงานทางวิชาการและการทำวิจัย																
10. การประเมินหลักสูตร																
1. การประเมินผลหลักสูตรควรใช้รูปแบบในการวิจัยเชิงประเมินทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ																

ประเด็นการพิจารณา	ความถูกต้อง					ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ข้อเสนอแนะ
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
2. ประเมินผลหลักสูตรควรทำอย่างต่อเนื่องและตรงตามสภาพจริง																
3. มีการกำหนดตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน ซึ่งสิ่งที่ควรประเมินผล ก็คือ ประเมินตัวผู้เรียน ประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาประเมินตัวหลักสูตร ประเมินผลหลักสูตรในด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของอาจารย์ผู้สอน																
4. มีการประเมินผลกระทบของหลักสูตรเพื่อดูผลกระทบของหลักสูตรที่เกิดขึ้นทั้งในส่วนที่คาดหวังกับที่ไม่คาดหวัง																
5. มีการประเมินกระบวนการบริหารจัดการทั้งในด้านบุคลากร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ																

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวรจนา ป้องนู
วัน เดือน ปีเกิด	29 มีนาคม 2514
สถานที่เกิด	จังหวัดอุดรธานี
สถานที่ทำงาน	คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชัยภูมิ 239 หมู่ 4 ถนนองค์การสาย 2 ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ 36000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2534	ป.กศ.สูง (พลศึกษา) จาก วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอุดรธานี
พ.ศ. 2536	ปริญญาตรี การศึกษาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2541	ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2559	ปริญญาเอก การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา (การจัดการเรียนรู้พลศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ